

04 אבי סגל כותב על מקום העבודה היחיד שבו החזיק מעמד עשר שנים, ובלי שום קשר מציין לשבח את התשלום הקבוע בזמן	06 עורך 'בשבע' מתראיין לגיליון העשור ומספר איך עבר מהישיבה לתקשורת עם ברכת הדרך מרבותיו - וגם מהרבנית של אשתו חגית רוזנבאום, עברה לקס	12 פרויקט מיוחד: בבתי המדרש ובבתי המשפט, במערכת הביטחון ובמערכות התקשורת. מי הם מאה הסרוגים הכי משפיעים בישראל?
--	---	---

החטא וחטאו

1 "אתה מאמין ביש דין ויש דיין?" שאל אותי השבוע משהו, דקה אחרי שגם אני שאלתי את עצמי את אותה שאלה בדיוק. זה היה בתום מבזק החדשות שדיווח במפתיע כי ניצב ניסו שחם הושעה מתפקידו כמפקד מחוז ירושלים בעקבות החקירה שנפתחה נגדו.

אם חושבים על זה, הנפגעים הראשונים מ'יש דין ויש דיין' הם קודם כל עורכי סרטוני הווידיאו של תנועת 'ארץ ישראל שלנו'. אני ממש מדמיין איך השבוע הרב וולפא, בתום אותו מבזק חדשות מדובר, לא התחבט בשאלות תיאולוגיות אלא מייד הקפיץ אותם ואמר: חברים, לאולפן. עורך הווידיאו החב"דניק טרוט העיניים צריך היה להיכנס שוב לחדר העריכה, לחפש תמונות של ניסו, ולעדכן בפעם המי-יודע-כמה את הקליפ הפופולרי שרץ ברשת. אריאל שרון, משה קצב, צחי הנגבי, חיים רמון, אהוד אולמרט, אורי בר לב, דן חלוץ ומהשבוע - גם ניסו שחם. כל כך הרבה בכירים שהיו מעורבים עמוקות בהגיית ההתנתקות, קידומה וביצועה - ואז התנתקו בעצמם מתפקידיהם בנסיבות קשות ומביכות.

במקרה הנוכחי, העבודה של עורכי הווידיאו מאתגרת שבעתיים: האיש שהיה מבכירי מפקדת ההתנתקות, נתפס בשעתו בכפר מימון כשהוא מקלל במילים שאת רובן לא ניתן לצטט, וכעת הוא חשוד במעשים שאת פרטיהם המלאים לא נעים לפרט. במובן הזה, מפקד המשטרה הבכיר שובר את כל השיאים: לפני שבע שנים הוא עלה אל בימת ההיסטוריה הכתומה עם דברים שהשתיקה יפה להם, והשבוע הוא ירד ממנה עם דברים שהשתיקה יפה להם. היה שלום, ניסו. לך דומייה תהילה.

מי בכלל אמר שמה שאותם בכירים עשו בהתנתקות הוא חטא, ומה שקרה אחר כך הוא עונש? בעצם, ניתן בהחלט לראות כבר בהתנהגות שלהם אז סימנים ברורים שיכלו להעיד מראש גם על ההתנהגות הנוכחית

2 אם יש משהו שאיכשהו ניתן לחלץ מבין מטר הקללות שבהן תידרך ניסו את שוטריו בכפר מימון, זו השורה הבאה: "אתה יודע שאני מומחה לחרדים האלה". כן, בין ההוראה שלו "שיישרפו" לבין "אל תעשה חשבון, תפעיל מכת"ז, תפעיל אלות, אני רוצה מעצרים", הוא דיבר על "החרדים האלה", שמפגינים בכפר מימון. האמירה הזאת בעייתית בעיניי לא פחות מהקללות שנשמעו מפיו ומהפקודה לפעול באלימות נגד פעילים לא אלימים. זו ראייה חד-ממדית של החברה הישראלית ושל מי שעומד מול המשטרה באשר הוא. לפני כמה שבועות קראתי בטור הזה ליותר אחדות בין המגזר הציוני-דתי לחרדי, אבל מסתבר שבראשו של ניסו, האחדות קיימת מאז ומעולם: הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד. הכתומים הם שחורים, השחורים הם כתומים, ובכולם יש להיכנס באמ-אמא.

בנוסף מכתב ההתנצלות שפירסם הוא כבר היה הרבה יותר רב-תרבותי: "דרך ההתבטאות שלי היתה פוגענית ולא ראויה. מאז ועד היום היא מעיקה עלי וטורדת את מנוחתי. במגוון התפקידים בהם שירתתי במשטרה למדתי להכיר מקרוב את הציבור הציוני-דתי, ואני מכיר ומוקיר את האזרחות הטובה שציבור זה מפגין במיגוון תחומי העשייה הלגיטימיים במדינת ישראל" (ואגב, לזכותו ייאמר: מאז פורסמו החשדות נגדו אני שומע רק דברים טובים על תפקודו המקצועי כמפקד מחוז ירושלים, מרבנים, מעיתונאים ומסתם ירושלמים).

3 אז מה עניתי לחבר ההוא ששאל, ולעצמי? האם אני מאמין ב'יש דין ויש דיין'? ברור שכן, אבל בכל התחומים ובכל הנושאים ובכל השטחים. יש דין ויש דיין בעולם הזה ובעולם הבא, גם אם לא תמיד נוכל לראות זאת, או להבין. יש שכר ויש עונש, ומה שמפחיד הוא שזה פועל - מה לעשות - לא רק על ניסו שחם ועל אריאל בן ורה, אלא גם עלי ועל הלשון הרע שדיברתי הבוקר. לכן, לא בטוח שכדאי להתייחס לסוגיה הזו אך ורק בהקשר לעקירה מגוש קטיף. ואתם יודעים מה? יותר מזה: אולי דווקא כשמדברים על ההתנתקות לא צריכים להגיע לנימוקים תיאולוגיים כבדי משקל, אלא רק להתבונן נכוחה במציאות. לפעמים נדמה ששתי התשובות האפשריות לשאלת ההתנתקות ועונשה הן רק "כן, והנה צחי הנגבי אכל אותה בענק!" או "לא, זו כפירה לנהל את הפנקס של ריבונו של עולם!". אבל רגע, מי בכלל אמר שמה שהם עשו בהתנתקות הוא חטא, ומה שקרה אחר כך הוא עונש? לדעתי ניתן בהחלט לראות כבר בהתנהגות שלהם אז סימנים ברורים שיכלו להעיד מראש גם על ההתנהגות הנוכחית. קחו את אולמרט, למשל. לא מפתיע לגלות שמי שכראש עיריית ירושלים וכחבר ממשלה דיבר גבוהה-גבוהה על ארץ ישראל, ופתאום סטה מן הדרך לחלוטין לדעות פופולריות הרבה יותר ותמך בהתלהבות לא רק בהתנתקות אלא גם בהתכנסות עתידית ובפגיעה בירושלים - הופ, בסוף גם הסתבך בשורת פרשיות כספיות אישיות. או דן חלוץ: מי שהסתובב בקיץ 2005 גאה על הצלחת פיגוי גוש קטיף (אחרי 'דמטכ"ל הניצחון של מלחמת ששת הימים' קיבלנו את 'דמטכ"ל הניצחון של מלחמת האחים'), יכול גם למכור מניות דקה לפני מלחמה אמיתית ב-2006 ולצאת ממנה עם דו"ח חמור. ומי שמנבל את פיו וקורא לאלימות בכפר מימון ב-2005, יתנהג באופן לא מוסרי לשוטרו שיעובדות תחתיו ב-2012. כלומר, אז בעצם אותה התנהגות לא ערכית שמלווה את המעורבים לאורך שבע השנים האחרונות. לא חטא ועונש, אלא חטא וחטא.

4 ואולי בהזדמנות זו, עם סגירת המעגל של אירועי כפר מימון ואירועי ניסו שחם, הגיע הזמן לסיים גם את השיח המייסר שקורע את הימין: מה היה קורה אם היו פורצים את הגדרות בכפר מימון? רבים מהכתומים מסתובבים עד היום, שבע שנים אחרי, בתחושה שמועצת יש"ע (!) היא שאפשרה את ההתנתקות, בכך שלא נתנה להם להמשיך אז ללכת ברגל לגוש קטיף. ובכן, עצוב לומר, אבל זו ככל הנראה טעות.

הדין התמים הזה, של לו-רק-היינו-פורצים-את-הגדרות, לא מתקדם אף פעם אל עבר השלב הבא: אוקיי, נאמר שהרבנים והשוטרים לא היו עוצרים אתכם, מה היה קורה אז? היו שם באותו לילה עצורים, ופצועים, וייתכן שאפילו הרוגים חלילה, אבל איך זה היה עוצר את המהלך? הייתי שם. בכפר מימון היה מפגן מחאה מחזק ועוצמתי, אין ספק, אבל הציבור שהיה בכפר, גברים נשים וטף, לא היה הולך אל תוך רובי החיילים שמסביב. ואגב, וזה אגב גדול, ועד מתיישבי גוש קטיף בכלל לא רצה מאבק כזה. עבורם אפילו המאבק של מועצת יש"ע היה לעתים תקיף מדי (ואולי שרון בעצם ידע יותר טוב מכולם עם מי יש לו עסק, וכמה מתיישבי הגוש יאבקו בו רק באהבה).

כשמדינה מחליטה לבצע מהלך כזה, אחרי אישור בממשלה, בכנסת ובבג"צ, קשה לעצור את הדחפורים. בעצם בלתי אפשרי. אני לא אומר זאת כ'ממלכת', אלא פשוט כריאלי. בדרך הטבע, ההתנתקות היתה מתרחשת גם אם בנצי ליברמן היה אומר באותו לילה: "אוקיי, חברה, תמשיכו ללכת לגוש קטיף, עלי". אז האם היתה דרך אחרת לעצור את זה? איפה טעינו? לא יודע. יש דין ויש דיין ומי אנחנו שנבין את חשבונותיו. תשאלו את הקב"ה למה שרון נפל למושכב רק חצי שנה אחר כך, או למה פרשות אולמרט-הנגבי-רמון-קצב-שחם לא פרצו לפני כן, למשל בשלבי אישור התוכנית בכנסת, או אפילו בעוד קצב מכריז במסיבת עיתונאים ממלכתית בבית הנשיא ש"דינא דמלכותא דינא" (מסיבות העיתונאים הבאות מהבית הזה היו ממלכתיות קצת פחות). ההתנתקות קרתה, וזה כל כך כואב לומר את זה, כי הקב"ה שמנהל את העולם רצה שהיא תקרה. אנחנו התפללנו וקיוונו 'היה לא תהיה', והוא החליט - היה תהיה. עשרת אלפים מתיישבים יקרים ורבות תומכיהם שרו בדמעות "אל תסתור פניך ממני ביום צר לי", אבל הוא הסתיר.

5 נסיים בטוב: שבע שנים להתנתקות, ועשר שנים ל'בשבוע'. כל מי שמדבר על הניסיון למנוע את ההתנתקות הבאה, יסכים בוודאי שמדובר במהלך של שינוי תודעה, של חינוך לעומק. להסביר לאחרים וגם לעצמנו מה הקשר הבסיסי בין אדמה לעם לתורה. אין פתרונות של הרגע האחרון, ליד גדרות כפר מימון. זה משהו שקשור באמונה, ערכים, חינוך, תפילה, פוליטיקה, משפט, וגם תקשורת. אני אישית מכיר את העיתון תשע שנים כקורא, ושנה אחת ככותב, ואני חושב לאחרונה ש'בשבוע' יכול לגנוב גם את הסלוגן 'העיתון של המדינה' וגם את 'עיתון לאנשים חושבים'. אני רואה את זה בכל שבוע מחדש בכמות ובאיכות התגובות שאני מקבל, ממש לא רק מבית אל ב' (אפילו מבית אל א'!). הרב אורי זוהר סירב פעם לקבל פרס קולנוע נחשב על עשיית העבר שלו. הוא נימק אז שאמצעי הבידור נקראים כך, כי מטרתם לבדר אותך. כמו שיער המתבדר ברוח, הבידור והתקשורת של היום בעיקר מפזרים אותך, מבבלים את דעתך, לא נותנים לך להתרכז בשום דבר. והוא עוד אמר את זה לפני עידן האינטרנט, שמבדר ומפזר לחלוטין את המוח האנושי.

אז בתקופה שבה תקשורת היא כמעט שם נרדף לזבל, העיתון שאתם אווזים כעת הוא אחת ההוכחות (לצד כמה כלי תקשורת דתיים וחרדיים נוספים) שאפשר אחרת. לא אמצעי למטרות בידור אלא עיתון שמרכז אותך, שמזכיר לך מה חשוב, שעוסק ברצינות בסוגיות מהותיות, גם אם אתה לא תמיד מסכים איתו. מזל טוב. לשנה הבאה בבריכת הסולטן הבנויה.

צילום סלולרי: ידידיה מאיר

וזה לא בית הכנסת במערכת 'בשבוע' אלא בית הכנסת של כלי תקשורת אחר: 'ידיעות אחרונות'. כן, מתברר שבבניין הוותיק ברחוב מוזס מתקיים מדי יום מניין לא קטן לתפילת מנחה, עם סידורים וארון קודש ואפילו הויי בית כנסת. אה, תרגעו, זה לא שנחום ברנע הוא הגבאי, רוב המתפללים הם עובדי דפוס ומנהלה

ט"ו באב

שהניסיונות האלה נחלו הצלחה מסחררת והוכיחו כי כותב מדור זה ניחן בכישרון אנליטי ובחוש נבואי מרשים. קחו, למשל, דברים שכתבתי בגיליון 77 על מי שהיה אז מנהל מכבי תל אביב בכדורסל, מוני פנאן ז"ל: "שקול, מתון ובעיקר מקצוען... כן, הוא מקדיש את כל שעות היממה למען השחקנים, כי זהו תפקידו - לדאוג שהשחקנים לא יצטרכו לדאוג לשום דבר פרט למשחק עצמו... כדי שקבוצה תצליח, צריכה ההנהלה להתנהג במקצוענות - ביחס האישי לעובדים, בדאגה לפרטים הקטנים..." הו כן, הנה עיתונאי שיודע על מה הוא כותב.

י"ג. מעט מאוד צנוורה סבל מדור זה בעשר שנות קיומו. אני מייחס זאת בעיקר לכישרון הצנוורה העצמית שלי, תוצאה של כתיבה רבת שנים בעיתונות המיגור, אבל גם לאיפוק מבורך מכיוון המערכת. ולמרות שכמעט תמיד המדור מתפרסם ללא שינויים מהותיים, אני עדיין פוחד פחד מוות מהטלפון שיבשר לי על קטע לא ראוי שיש לקצץ באכזריות, אולי אפילו לכתוב אחד חדש. במערכת כבר יודעים שכאשר מתקשרים אלי לברר משהו, השיחה חייבת להיפתח במילים "הכל בסדר, לא עשית שום דבר רע".

י"ד. שלוש פעמים בחיי הקצרים קיבלתי הצעת עבודה טלפונית מהעורך הנוכחי שלי, עמנואל שילה. פעמיים זה קרה ב'מקור ראשון' ופעם נוספת ב'בשבע'. כשמבטיחים ש"בית שלישי לא ייחרב", אני תוהה אם הכוונה גם לזה. ט"ו. לפני מספר חודשים קיבלתי החלטה אמיצה לפרוש מכתבת המדור, שבאותו זמן חשתי רוויה ממנו, ולפנות לאפיקי כתיבה אחרים. יש לי חיבה לסטטיסטיקות ומספרים עגולים, ולכן התלבטתי אם לפרוש בגיליון ה-500 של העיתון, או רק כעבור מספר שבועות, בגיליון העשור. לבסוף החלטתי שעשר זה מספר יפה, וזה הזמן הנכון לומר יפה שלום וללכת לדרך חדשה. נו שוין, אז החלטתי. נתראה כרגיל בשבוע הבא.

אמרת לך

"הסלחנות של גורמים בימין כלפיו, אולי מתוך שיקולים של תועלת עתידית, משרתת מסר אנטי-ערכי ואנטי-מוסרי לציבור ולהנהגה. בסופו של דבר היא גם עלולה להתפוצץ לכולנו בפנים, או לפחות בפלג גוף תחתון" (המדור 'על דעת עצמי' על מפקד מחוז ירושלים החדש ניסו שחם, ח' באייר תשע"א). ■

לעצמי חירות אמנותית ברוב התיאורים המשפחתיים. בסביבות הגיליון ה-150 הודעתי לעורך העיתון שהפינה מיצתה את עצמה, שהחיים האישיים שלי לא כאלה מעניינים, שאפילו הסיפורים המדומיינים נגמרו לי, ושהגיע הזמן לריענון. ואכן, אחרי אותה הודעה דרמטית, יודע את מקומי הופיעה בסך הכל עוד כ-270 פעמים נוספות.

ח. כבר מזמן שמתי לב לחוסר התאמה בין הטעם הפובליציסטי שלי לבין טעמו של הקהל הרחב. את המשובים החיוביים קיבלתי דווקא על טורים שלא החזקתי מהם, בעוד הקטעים הטובים שלי בעיני עצמי זכו להתעלמות כללית. אולי זה מפני שאנשים אוהבים להזדהות עם עמדות פשוטות וישירות, ואילו אני מעדיף דווקא את ההתחכמות והסאטירה. ואולי אני סתם ממציא כאן תופעה שאין לה כל בסיס.

ט. מבין האייתמים שאני שומר להם פינה חמה בלב, הקטע האהוב עלי ביותר פורסם מספר חודשים לפני הגירוש, בי"ג בחשוון תשס"ה, תחת הכותרת 'דלתות מסתובבות'. זאת היתה גירסה פוליטית אקטואלית לסרט בעל אותו שם. תוארה בו עלילה דמיונית (או לא) ובה עומרי שרון מחפש את אביו כדי להציע לו את רעיון ההתנתקות. בדומה לאותו סרט מצליח, גם כאן התפצלה העלילה לשתיים, כשבאחת מהן מצליח שרון הבן למצוא את שרון האב, ובאחרת - הוא מפספס אותו ואחר כך שוכח מכל הרעיון. במציאות, כידוע, היה רק קו עלילה אחד - הגרוע מבין השניים - ואת תוצאותיו ציינו בתחילת השבוע.

י. לכל אלה שאוהבים להתלונן ולהתנגח בעיתון 'בשבע', קבלו לפחות את העובדה הזאת: בעשר שנות עבודתי בו, למיטב זיכרוני, כל המשכורות הגיעו בזמן. בלי צ'קים חוזרים, בלי שוטף פלוס, בלי טעויות בחישובי הסכום, ובלי שהעיתון שלי ייסגר בזמן שהוא חייב לי חמש משכורות ואחר כך ייפתח מחדש בלי לשלם ולו אגורה מאותו חוב. למותר לציין כי זהו מקום העבודה העיתונאי הראשון שלי - ועברתי כמה כאלה במיגור ומחוצה לו - שיכול להשתבח במילוי חובתו הבסיסית לשלם בזמן. י"א. לא, אין לי מושג מה מצבו הכלכלי של העיתון בשום רגע נתון בעשר השנים האחרונות. אני לא מתעדכן, ואתם תפסיקו לשאול.

י"ב. במשך השנים ניסה מדור זה לנתח את העולם שבו אנו חיים, לנפק תובנות מקוריות ומדויקות ככל הניתן, ומדי פעם אף לחזות את העתיד לבוא. נדמה לי

איזו אמירה בבחירת השם הכה-טעון-פוליטית הזה, אבל לא לגמרי זוכר מהי. ג. קל לאפיין את קוראי המדור לאורך השנים: אנשים נחמדים, עדיני נפש ובעלי טקט. איך אני יודע? כי חלקם חביבים מספיק כדי להחמיא לי על טור זה או אחר, וחלקם האחר חביבים מספיק כדי לשטוק ולא לומר לי את דעתם האמיתית.

ד. התמונה ההיא שלי בראש המדור? כן, אני יודע, אבל כל האחרות שבהן צולמתי היו גרועות אפילו ממנה.

ה. מאז הצטרפותו המבורכת של מוסף 'אתנחתא' לחיינו, אני נאלץ להגיש את המדור ביום ב', שלושה ימים שלמים לפני הפצת העיתון. כידוע, שלושה ימים במדינת ישראל הם זמן ארוך, שבו המציאות כולה יכול להשתנות. אמנם אני לא יכול לשלוט בשינויים האלה, אבל רוב הזמן אני משתדל להיזהר ולא לכתוב דברים שעלולים להתהפך בתוך זמן קצר. לעולם לא אכתוב, למשל, "שאלו מופז מקדימה".

איך שלא מסתכלים על זה, עשר שנים זה חתיכת זמן. לפני עשר שנים עדיין לא היו לי ילדים; לפני עשר שנים אהוד אולמרט היה עדיין ראש עיר; לפני עשר שנים מכבי תל אביב בכדורגל עדיין לא זכתה באליפות האחרונה שלה - כן, זה עד כדי כך רחוק. ופתאום עיתון 'בשבע' חוגג עשור, ומתברר שכמעט רבע מחיי אני שם. מפחיד, אבל גם משמח. מעולם לא שרדתי עשר שנים בעבודה אחת. גם לא חמש. אפילו בכתבת סטטוסים בפייסבוק אני עובד בקושי שלוש שנים.

לכבוד המאורע, מוותר המדור על שבוע של אקטואליה. במקום זה, לפניכם רשימה של ט"ו דברים שרובכם לא יודעים על י' שנותי בעיתון - גילוי וחצי על כל שנה. לא היה לי קל לשחזר את הפרטים - הזיכרון שלי לא צעיר כפי שהיה לפני עשור - אז לפחות תורמו איתי ותעשו את עצמכם מופתעים:

א. הקשר העיקרי שלי עם מערכת העיתון עובר דרך מיילים וקצת טלפונים. אני כמעט לא נמצא במערכת בגופי.

עוד תחזית של המדור. שהתאמתה. ניסו שחם צילום: פלאש 90

ו. אפרופו דדליין: בימי הראשונים בעיתון נסיתי להגיש את טוריי באיחור של שעות, ובמספר הזדמנויות אף ספגתי כמה גערות לא נעימות מכיוון המערכת. אין ספק כי בתקופה שחלפה מאז המצב השתפר ללא היכר: הם התייאשו ממני. ז. החלק היותר פופולרי ומעורר תגובות במדור היה, ללא מתחרים, הפינה האישית 'יודע את מקומי'. אנשים רבים שאינם אשתי אהבו לקרוא סיפורים מחיי הפרטיים, אף שהרשיתי

בפעמים הבודדות שביקרתי שם הייתי צריך להזדהות בכניסה, משום שהנוכחים לא ידעו מי אני ומה אני קשור. בערך כמו אהוד ברק כשהוא מגיע לבקר במשכן הכנסת.

ב. הקוראים הוותיקים של המדור זוכרים, מן הסתם, כי בימיו הראשונים הוא התפרסם תחת הפסבדונים דניאל רותם. אבל אפילו הם בוודאי לא יודעים, כי בחודשים הראשונים כתבתי גם שניים או שלושה טורי ביקורת ספרים תחת שם עט אחר: איתמר גולדשטיין. אני בטוח שהיתה

הוא ממש לא שש לכתבה עליו בעיתון שהוא עורך, אבל אנחנו הכתבים היינו נחושים. לחץ פיזי מתון אך ממושך והעיתוי החגיגי של גיליון העשור הניבו לבסוף הסכמה של עורך 'בשבע' להתראיין. לספר את סיפור הקמתו של העיתון, לענות לשאלות מציקות שנשאלות מבחוץ ומבפנים, ובאותה הזדמנות להסביר איך מי שלמד ולימד בישיבות במשך קרוב לעשרים שנה הפך ללא כל הכשרה מוקדמת לעורך עיתון בישראל

לעשות
עיתונות מתוך
גישה תורנית
והלכתית.
עורך 'בשבע'
עמנואל שילה
במסדרונות
המערכת

ידעתי שעבור אשתי המעבר שלי לתקשורת יהיה קשה. היא התחתנה עם תלמיד חכם, לא עם עיתונאי. אמרתי לה, בואי נשאל את הרבנית שלך. אם היא תגיד לא, אז אוותר על זה. ימימה אביטל אמרה לה: להיות מחנך זו השפעה חשובה על 40 איש, אבל בעיתון אפשר להגיע לאלפים

המטרה היתה לעשות עיתון בשביל כולם

**חגית רוזנבאום
ועפרה לקס**
// צילום: ניסים לב

גרמו לא פעם לביקורת או תמיהה של גורמים שונים בקרב קהל הקוראים הדתי: למה כתבתם כך, מדוע התמקדתם בנושאים הללו, ומה לגבי התמונות שפירסמתם? אז ניצלנו את ההזדמנות החגיגית, הצגנו את כל השאלות בלי לעשות יותר מדי הנחות, והתשובות לפניכם. אם בסיום הכתבה עדיין תחשבו שריאיון עם העורך הראשי הוא טעות, תעדכנו אותנו. מבטיחים לתקן בגיליון של סיי- כום העשור הבא.

איתו סיפור עיתונאי טוב. המעבר החד שעשה מתפקיד של ר"מ בישיבת הסדר לעולם העיתונות, בו השתלב במהירות מפתיעה ללא כל רקע מקצועי, הוא מסוג הדברים שמייצרים כתבות מעניינות. אבל מעבר לסיפור האישי, חשבנו שריאיון עם העורך הראשי של 'בשבע' לרגל יום חגו, הוא שירות מתבקש לקוראים הנאמנים שמלווים את העיתון מזה עשור. נכון, 'בשבע' הוא לא סתם אוסף דפים שנועד להעביר את זמנו של הקורא בסופי השבוע. יש לו מה לומר, והוא בוחר איך ולמי לומר את זה. הבחירות המקצועיות והאידיאולוגיות האלה, שרובן ככולן נעשו בחובלת העורך הראשי,

עמנואל שילה לא אהב את הרעיון לעשות עליו כתבה בגיליון הע' שור. לעורך 'בשבע' אין בעיה עם חשיפה תקשורתית, אבל למה בעיתון שלו? הוא לא מחסידי הגישה הברנז'אית הרווחת, לפיה עיתונאים כותבים בעיקר על עצמם. אז איך הוא בכל זאת מצא את עצמו מעניק ריאיון עומק נרחב לשתיים מהכותבות בעיתון שהוא עצמו עורך? האמת היא שאני חנו ועוד כמה חברים במערכת נושאים באחריות למאמצי השיכנוע האינטנסיביים לקיום הריאיון. לא מעט מהאנשים שעובדים עם עמי נואל שנים ארוכות ומכירים אותו מקרוב, חשבו שהוא פשוט מביא

מה שטוב לעם ישראל

הזרעים הראשונים שיבשילו לאחר שנים לכדי נשיאה בעול העיתונות, נזר עו אצל שילה בבית, בגיל צעיר. הילדות המאושרת בין הרפתות והוללים של המושב הדתי נחלים הוח' לפה בגיל הנערוט בנופי הגולן וברחובות החילוניים למדי בעיר קצרין של אותם הימים. "אמא שלי רצתה לצאת לפריפריה, לעבוד עם כלל ישראל ובמיוחד עם מה שמכונה 'ישראל השנייה'. עוד לפני המהלך של הגרעינים התורניים היינו בעצם גרעין תורני של משפחה אחת. כשהגענו לקצרין לא היה בה אפילו מקווה, מניין היה רק בשבת, ובשביל מוסדות חינוך דתיים היה צריך לנסוע למעלה מחצי שעה כבר מגיל גן חובה. התפשישה מאחורי זה היתה שצריך לנווט את החיים לא לפי מה שטוב ונוח לי, אלא כשטובת הכלל מול עיניך. אמא שלי תמיד אמרה שצריך לעשות לא מה שטוב לי, אלא מה שטוב לעם ישראל. אני ניסחתי את זה לעצמי מאוחר יותר כ'מה הקב"ה רוצה ממך', והרחבתי את 'עם ישראל' גם לארץ ישראל ותורת ישראל. לימדו אותנו שהשיקול המנחה בחיים צריך להיות מה טוב לכלל, ולא מה טוב לי אישית".

כנער בן 17 ותלמיד ישיבה בעת המעבר, שילה לא הספיק לבלות יותר מדי זמן בקצרין, אבל כשהגיע לשבתות ולחופשות הביתה השתדל לסייע בעשייה התורנית והחברתית הענפה שניהלו שם הוריו. אך כאמור, באותן שנים הוא כבר נשבע אמונים לבית המדרש, שם ראה את ייעודו העיקרי. כמה חודשים לאחר שהחל את דרכו בכיתה ט' בישיבה לצעירים, הוא נתפס ללימוד תורה מחייה. הפרויקט הראשון היה לימוד ש"ס משניות, וכשראה שאינו זוכר היטב את מה שלמד - החל בשינוי כל המשניות בעל פה. הוא פרש ממערכת השיעורים הרגילה בישיבה, ולמד רק גמרא ומשניות לאורך כל שעות היום. "בגיל 15, לאחר שראיתי שאני ממילא לא לומד רוב היום עם הכיתה, החלטתי שעדיף שאעבור לישיבה גבוהה". וכך מצא את עצמו שילה כנער צעיר בין בחורי ואברכי הישיבה הגבוהה החדשה בקדומים, מתמסר טוטי לית לעמל תורה. את הבגרויות השלים מאוחר יותר, כאשר ההכנה לבגרות באנגלית כללה אך ורק עיון במילון אוקספורד תוך כדי המבחן. זה הספיק בשביל לעבור.

ובתוך כל ההשתקעות בהווית דאבי ורבא, פיע' מה תמיד התעניינות ומעורבות בהתרחשויות האק' טואליות. הבית, ביתו של הרב דניאל שילה, לימים רבה של קדומים, התאפיין בפתיחות לצד רף תורני גבוה. שילה זוכר את הטלוויזיה שנכנסה לבית בשלב מסוים (קטנה, שחור-לבן, בימי 'הטלוויזיה הישרא' לית של ערוץ בודד. ראיון חדשות, 'עמוד האש' רבית קטן בערבה"), את הפעולות ב'בני עקיבא' כחניך וכ' מדרין, ובעיקר את העיתונים. "ביום חול היה אצלנו 'הצופה', ביום שישי גם 'מעריב'. המאמר השבועי של

שמואל שניצר היה מבחינתנו מוסד. בכלל, היינו משי' פחה מאוד פוליטית, מתעניינת באקטואליה. שולחן שבת כלל המון ויכוחים אידיאולוגיים ופוליטיים".

גם ההיכרות האישית עם ישראל הראל, חברם הקרוב של ההורים ראבי העיתונות האמונית, הולידה שיחות מלומדות על עיתונות ותקשורת. אבל כל אלו עדיין לא גרמו לשילה לשמן של הרהור על עיסוק בעיתונות. "ממש לא חשבתי על זה אז, רציתי להיות גדול בתורה וזהו. גם מאוחר יותר, כשכבר עסקתי בניסיונות להביא להקמת עיתון, לא חשבתי לעבוד בו. אמרתי לעצמי שעיתונות זה חשוב אבל זה לא הכיוון שלי, אני עוסק במשהו יותר חשוב".

המאמר שניבא את העתיד

יש עוד משהו שנחרת בזיכרון הצעיר. מאמר שפירסם בחור צעיר בשם שמואל לנגנטל, בביטאון תנועת בני עקיבא 'זרעים', שקרא לצעירים הדתיים "להסתער על כלי התקשורת". "כולם זוכרים לאורי אורבך את המאמר 'טובים לתקשורת' שהתפרסם כמה שנים מאוחר יותר. אני זוכר את המאמר הזה. אני הכרתי את שמוליק לנגנטל כעילוי צעיר שכל הזמן לומד. זה נראה לי מיוחד שדווקא הוא כותב מאמר כזה, מה לו ולזה?" את התשובה לכך קיבל שילה כמה שנים מאוחר יותר, בעוצמה שתשנה את חייו מקצה לקצה.

'העילוי הצעיר' הפך להיות הרב שמואל טל, ראש כולל בנווה דקלים ולימים ראש ישיבת 'תורת החיים'. שילה, שכבר היה נשוי לעידית, עבר ללמוד ב'מרכז הרב', אך למד בבית המדרש בסדר עצמאי משלו ולא השתלב במסגרת השיעורים בישיבה. חיפושיו אחר בית מדרש הלומד בשיטת 'אליבא דהלכתא' הובילו אותו לכולל הצעיר של הרב טל בגוש קטיף. שנה לאחר שהגיע שילה למקום, פרצו הסכמי אוסלו, שהחלו בעזה ויריחו. כבישי הגוש התמלאו במראות מדכאים של שוטרים פלשתיניים חמושים. רב המח' בלים ערפאת הפך לדמות נוכחת ברצועה. "התחושה היתה קשה וחיפשנו מה אפשר לעשות", נזכר שילה. "הרב טל, יחד עם היותו שקדן עצום וגאון בתורה, היה מאוד מחובר לעולם המעשה. היו דיבורים ומחשבות מה לעשות כדי לשנות את רוע הגזירה". אחת הב' עיות היתה ההתייחסות התקשורתית להסכמי אוסלו, שהיתה מאוד אוהדת ומאוד חד-צדדית.

הרעיון להקים עיתון ברוח לאומית נולד בשיחת מטבח בבית משפחת טל, שנמשכה אל תוך הלילה. "אני זוכר שישבנו אצל הרב טל במטבח בשתיים בלי לה ודיברנו על הרעיון להקים עיתון. בעצמי לא הייתי מעו' לצאת ביוזמה כזו, אבל הרב טל הוא אדם נועז". במשך כמה חודשים התרקמה תוכנית מקצועית וע' סקית להקמת העיתון, אולם בשלב גיוס המשקיעים

- שילה פרש. "הבנתי שאני לא האדם המתאים לכך, ובכלל, הרי לא התכוונתי לעבוד בעיתון, אלא רק לסייע בדחיפה הראשונית".

ימימה אמרה כן

השנים חלפו והיוזמה להקמת עיתון ידעה עליות ומורדות. כעבור ארבע שנים, כששילה כבר שימש כר"מ בישיבת ההסדר בקרני שומרון, הגיח לאוויר העולם עיתון חדש בשם 'מקור ראשון'. בעלי השלי' טה היו הרב טל וגדי ליסטנברג, ושילה - שקרא בעניין רב כל שורה בעיתון החדש - הרגיש שיש הרבה מה לשפר. "שלחתי את ההערות שלי לרב טל. הרגשתי שהעיתון חסר גם מבחינה מקצועית וגם מבחינת הקו האידיאולוגי. לא הייתי מרוצה מבחירת כוח האדם של העיתון, שחלקם היו ממש שמאלנים. אפילו רמת ההגהות היתה נמוכה. הרב טל אמר שאם אני רוצה להשפיע, אני צריך להיות בקשר עם אנשי המערכת. התחלתי להגיה את העיתון בהתנדבות, ודרך זה גם רקמתי קשרים והתחלתי להשפיע. המלצתי על אני שים טובים לעבודה בעיתון וראיתי שמקשיבים לי".

שילה המשיך להקדיש מספר שעות בשבוע לע' בודה בהתנדבות בעיתון ועלה במהירות רבה בסולם התפקידים. שנה לאחר הקמת העיתון הוא נכנס לע' בוד בו כסגן עורך. "שלושה חודשים לאחר מכן העו' רך הראשי, עופר שפירא, הודיע לי שהוא עוזב. ככה הגעתי לתפקיד העורך הראשי. גם אז, עוד לא חשבתי שזה יהיה לטווח ארוך. תכננתי לבוא לשנתיים כדי לעזור, ואחר כך לחזור לבית המדרש". כששילה קיבל את ההחלטה המקצועית, הוא הלך איתה עד הסוף: "לא חששתי להפוך מר"מ לעיתונאי. אולי דווקא בגלל שגדלתי בבית של רב, לא נבהלתי מלוותר על הסטטוס של רב. הקפדתי שבמערכת לא יקראו לי הרב, אני עכשיו עיתונאי וזהו".

מי שכן היה לה קשה עם שינוי הטייטל היתה רעייתו, עידית. "ידעתי שלאשתי המעבר יהיה קשה. היא התחנתה עם תלמיד חכם, לא עם עיתונאי". שילה, שהסכמתה של אשתו היתה חיונית מבחינתו לקבלת ההחלטה, הציע לה להתייעץ עם מי שהיתה מורתה באותם ימים - ימימה אביטל ז"ל. "אמרתי לה, בואי נשאל את הרבנית שלך. אם היא תגיד לא אז אוותר על זה. ימימה אמרה לה: להיות מחנך זו השי' פעה חשובה על 40 איש, אבל בעיתון אפשר להגיע לאלפים". היא עודדה את עידית שלא תעמוד בדרכו, והוסיפה המלצה שיתחיל את עבודתו בעיתון לאחר לימוד תורה של מספר שעות בבוקר. שילה קיבל את ההמלצה ויצא לדרך.

לפני שהתמנה לעורך ראשי, השילוב בין תורה ועי' תונות התנהל כסידרו: בבקרים הוא למד ולימד בכולל של הגרעין התורני ביישוב קדימה, ובשאר היום עבד כסגן עורך במקור ראשון. אבל לאחר שקיבל לידיו את האחריות הכוללת על העיתון, לא נותרה ברירה, והכולל בקדימה הועבר לידיים אחרות. שילה נכנס אל העיתון כשהמצב הכלכלי כבר היה קשה. "היינו במצב שהכתבים לא ידעו אם ומתי יקבלו משכורת, והיינו בחובות אצל כל הספקים. בכל זאת היינו מלאי מוטיבציה, וסחבנו בשיניים עוד שנה שלמה, שהיתה קריטית כדי להוכיח שיש צוות שיע' שה עיתון יהודי-לאומי ויש קהל שמעוניין לקרוא אותו". לאחר שנה העיתון פשט רגל ונסגר, אך באופן חסר תקדים חזר להופיע תחת בעלות חדשה לאחר חמישה שבועות.

שילה גיבש במקור ראשון צוות מקצועי שהוכיח את עצמו לאורך זמן עם שמות כמו קלמן ליבסקינד, אמנון שומרון, אבי סגל, אמנון לורד, סופיה רון-מוריה, צור ארליך, אלישיב רייכנר, אוריה קניג ועוד. שנת יים

וחצי כעורך ראשי הגיעה דרכו המקצועית בעיתון אל סופה. "היו גורמים בכירים במינהל שלא רצו עורך חזק וחתרו לשכנע את הבעלים מייקל כריש ז"ל שיי פטר אותי. גם אני טעיתי בכך שלא טיפחתי מספיק את היחסים עם בעל הבית. הייתי צריך להראות לו יותר הערכה על הנכונות שלו לקחת עליו את העי' תון".

'סמיכה' מר' אברום

בפסח תשס"א מצא שילה את עצמו שוב על פרשת דרכים מקצועית. הוא התלבט האם פיטוריו הם אות כי שליחותו בעולם העיתונות הגיעה לקיצה וכי הגיע הזמן לשוב אל בית המדרש. "לא רציתי לשאול את הרב טל כי היה לי די ברור שהוא יאמר שמקומי בתקשורת. החלטתי ללכת לר' אברום שפירא, שבישיבה שלו למדתי ארבע שנים. יהודי ירושלמי שורשי, זקן ראשי הישיבות שלא זו מדל"ת אמות של תורה, מה לו ולתקשורת? ודווקא בגלל זה ידעתי שאם גם הוא יגיד לי להישאר בתחום, זה יעזור לי להיות שקט עם ההחלטה. סיפרתי לו את קורותיי והוא אמר לי: 'אם היית שואל אותי מלכתחתי לה אם ללכת לתקשורת, אני לא יודע מה הייתי אומר לך. אבל אחרי שכבר הלכת והצלחת - תישאר'. שא' לתי אותו לאן ללכת, והוא דיבר על ערוץ 7, שכדאי להם להעסיק אותי. מאז אני יכול להתהדר בכך שיש לי 'סמיכה' מר' אברום להיות עיתונאי".

ר' אברום אמנם אישר, אבל אתה עצמך הרי התכ' וונת כל הזמן לעסוק בעיתונות למשך פרק זמן מוגבל ולחזור לבית המדרש. איפה חל אצלך פנימה השינוי מהתיכונן הקודם?

"המוחשבה שלי היתה שבעולם הישיבות בשומרון יימצא לי תחליף, מועמדים לתפקיד ר"מים בסדר לא חסרים. אבל עולם התקשורת שלנו לא מפותח. זה 'מות מצווה' שצריך לטפל בו, מצווה שלא יכולה להיעשות על ידי אחרים. היו אז מעט מדי עיתונאים דתיים, אבל בעיקר הרגשתי שחסרים בתחום התק' שורת אנשים עם גישה תורנית".

היה חשוב לך שהבית יהיה תורני, שחינוך הילדים יהיה באווירה כזו. איך העיסוק שלך בתקשורת משי' פיע על הבית? אילו גבולות אתה מציב?

"העיתונים זה עבודה של אבא", הוא אומר על דפי העיתונות הכללית שנכנסת הביתה בימי חול וסופי שבוע, "אני לא שם את זה בבית אלא בחדר העבודה שלי. אני קורא את כל העיתונים, אבל הילדים שלי לא ניגשים לזה. הם קוראים 'בשבע', עלוני שבת וחל' קים מסוימים של 'מקור ראשון'. הילדים שלי יודעים שמאוד חשוב לי לימוד התורה שלהם ושל".

אשתך מלמדת במדרשה לבנות ומכונה 'הרבנית עידית'. איך אתה חי עם זה שהיא רבנית ואתה עי' תונאי?

"זה לא עובד ככה, שהיא כביכול אחראית על הרוח ואני על החומר. אנחנו אחראים ביחד על הכל ובבית גם אני דמות תורנית".

לשילה ורעייתו שמונה ילדים בגילאי 8-21. ארבעת הבנים הגדולים לומדים בישיבות גבוהות ותיכונות-תורניות: מרכז הרב, תל אביב, דימונה וישיבת בני צבי בבית אל. שתי בנות לומדות באולפנת צביה רבבה ושני הקטנים בבתי הספר בקרני שומרון.

עיתון לכל הציבור הדתי

לאחר שקיבל את ברכת הדרך מהרב שפירא, פנה שילה לסלול לעצמו דרך חדשה בתחום התקשור' רת. הוא החל לשדר תוכנית בוקר יומית בערוץ 7, אך עבודה של שעה ביום לא היוותה מבחינתו מילוי האתגר. בראשו החל להתגלגל רעיון לפורטט חדשני של חינוך הדתי שיופץ במספר עותקים גבוה העומד על מאה אלף. הניסיון ב'מקור ראשון' לימד אותו שיש צורך ליצור מסה של קוראים שתגדיר את הציבור הדתי כמיגור משמעותי

בפני עצמו בעיני המפרסמים. הח' לוקה החינוכית בתפוצה כה גדולה תאפשר לתפוס קהל גדול ללא צורך

ר' אברום שפירא אמר לי: 'אם היית שואל אותי מלכתחילה אם ללכת לתקשורת, אני לא יודע מה הייתי אומר לך. אבל אחרי שכבר הלכת והצלחת - תישאר'. שאלתי אותו לאן ללכת, והוא דיבר על ערוץ 7, שכדאי להם להעסיק אותי. מאז אני יכול להתהדר בכך שיש לי 'סמיכה' מר' אברום להיות עיתונאי

לגייס מנויים. "גם לא רציתי תחרות פרונטלית עם 'מקור ראשון', שאדם ציטרך להחליט על איזה עיתון הוא שם את כספו. העדפתי ליצור לעצמנו נישא חדשה".

שילה הרגיש גם שהצופה ומקור ראשון, העיי תונים לציבור הדתי באותם ימים, לא מספקים את מלוא האלטרנטיבה שהציבור הדתי זקוק לה. "הציי בור הדתי-לאומי היה צריך להתנתק מהתקשורת הכללית, היא לא מתאימה לו. גם עוינת ומרגיזה וגם תוקפת ושוחקת את הערכים שלו. היה צריך עיתון שיגיע אל כל הציבור, ורק חינמון יכול לעשות את זה". הוא פעל בכיוונים שונים כדי להפוך את הרעיון למעשה, ובין השאר נפגש עם ניר חפץ, שעמד בראש מערכת המקומונים של 'ידיעות אחרונות'. במקי ביל, הגיש את ההצעה גם לרב אליעזר מלמד ולדודו סעדה. באותה תקופה ביקשו מנהלי ערוץ 7 להכין אלטרנטיבות למקרה שהערוץ יושק, ולכן הקימו את אתר האינטרנט ושקלו גם פתיחת עיתון. חצי שנה חלפה, ושילה זומן לפגישה עם כצ'לה בנוכחות הרב אליעזר מלמד ודודו סעדה. הוא הציג את תוכי ניתן, קיבל אור ירוק, והיוזמה להקמת העיתון החדש יצאה לדרך.

בי' באב תשס"ב הופץ בכל רחבי הארץ הגיליון הראשון של 'בשבע'. את קולות הטרוניה העזים שעלו אז מכיוון אנשי 'מקור ראשון' על המתחרה החדש, דוחה היום שילה - כפי שדחה גם במאמר המערכת הראשון שלו - בשתי ידיים: "היה לא נעים לעמוד מול המתקפה, אבל הביקורת שלהם נראתה לי לא לעניין. קודם כל, תחרות זה דבר טוב, ובנוסף 'בשבע', בהיותו חינמון, אינו מתחרה ישיר. הם כמו 'הארץ' של הציבור הדתי ואנחנו כמו 'ישראל היום'. עשר השנים שעברו, כאשר מקור ראשון עדיין חי וקיים, מוכיחות שהטענות לא היו צודקות. יש מקום לשני העיתונים, אנחנו כמו 'ישראל היום' של הציבור הדתי והם כמו 'הארץ'".

אבל למה בעצם היה צריך עיתון נוסף לציבור הדתי-לאומי?
"אנחנו רוצים לבוא מתוך גישה תורנית, הלכתית. זה עיקר העניין. ואני לא רואה את זה ב'מקור ראשון'.

בעניין הזה, לצערי, הם התרחקו עוד יותר במהלך השנים, ואני אומר את זה בכאב גדול כמי שהשקיע את חלבו ודמו בעיתון הזה. יש היום משפחות תורניות שלא מכניסות את 'מקור ראשון' הביתה בגלל מוספים כמו 'נשים' או 'מוצש', ואפילו בגלל הקו הרוחני הבעייתי של מוסף ההגות 'שבת'. אני לא אומר שאצלנו אין תקלות אף פעם, אבל אין מה להשוות למה שקורה ב'מקור ראשון'".

מעבר לסיפוק הסחורה התקשורתית שהציבור הדתי זקוק לה, שילה רואה בעיתון מיגורי צורך ערכי ברמה הלאומית: "הציבור הדתי-לאומי הוא ציבור מוביל כבר בהווה, ובעתיד זה רק ילך ויגבר. יש לו תפיסת עולם לאן המדינה צריכה ללכת והוא הולך ותופס מקום מרכזי בחיי המדינה ובהליכי קבלת ההחלטות. כשאתה שותף בחיזוק התודעה וסלילת הדרך של הציבור הזה, אתה בעצם משפיע על ציבור חלוצי ומוביל שהשפעתו הולכת וגוברת על כל מערכות העם והמדינה".

אם הזכרנו תמונות של נשים, מה הגבולות העריכיים וההלכתיים שהצבת כעורך על העשייה העיתונית בשבוע?

"כשפתחנו את העיתון היו מי שרצו שנימנע מפייס רסום תמונות של נשים, כמקובל בעיתונות החרדית. חשבתי שצריך לנקוט בשיטות המקלות יותר בהלכה בעניין זה, כי אם לא - אני סוגר את עצמי בפני חלקים בציבור הדתי שיותר חשוב לי להגיע אליהם מאשר אל מי שממילא נמצא בקצה הימני של הסקאלה התורנית". ועדיין, מדגיש שילה, "הקו שלי בתחום הצניעות והתמונות הוא לא לפרסם מה שההלכה אוסרת".

קו אדום נוסף נוגע לזהות המוראיינים: "אנחנו מראיינים אנשים בעלי דעות שונות, אבל מי שרוצה למשל לבזות תלמידי חכמים - לא יקבל אצלי במה לזה. מותר למתוח ביקורת, אבל שתהיה 'כנה ואדיבה' - כמו שהחוק דורש לגבי שופטים. קראתי שבאוהל ההידברות של בני עקיבא הופיעה חגית עופרן משי לום עכשיו. אותה לא אומין להתראיין ב'בשבע'. אני שולל לחלוטין את האיזמים לפגוע בה, אבל לא אתן במה לאדם שעוסק בלהלשין על יהודים".

מה הגבולות לגבי לשון הרע ורכילות?

"אנחנו מחויבים להלכות לשון הרע, לא נפרסם דברים בגנות מיהו ללא צורך ותועלת. לא די בהגנה של 'אמת די ברת'. יחד עם זאת אני מרגיש שהנושא של הלכות לשון הרע ורכילות בעיתונות במדינה דמוקרטית עדיין לא נחקר דיו, תיאורטית ומעשית. צריך להקים מכון לחקר התקשורת על פי ההלכה, אולי אזכה להיות שותף

בניגוד לתדמית, רוב הכותבים לא גרים בהתנחלויות. ישיבת צוות 'בשבוע'

די מאוזן של כותבים.

"מבחינת הדעות - יש לנו קו תורני-ימני שחשוב לנו לבטא אותו ובאופן טבעי הוא תופס את מרכז העיתון. אנחנו לא מנסים ליצור שיקוף של הדעות בציבור הדתי ולייצר חומרים בהתאם, אבל לא נכון גם להגיד שאנחנו לא פתוחים לדעות שהן לא בקו שלנו. היו אצלנו הרבה מאמרים והרבה מוראיינים שחולקים על הקו המרכזי של המערכת. גם עברנו שינוי בשנים האחרונות שאולי אנשים לא מודעים אליו מספיק. ככל שהעיתון גדל יש מקום ליותר גיוון, גם במאמרי דעות וגם דרך מדורים כמו 'שאלת השבוע' והמדור התורני 'עיונים' שבהם ניתנת במה לכותבים מרקעים שונים. גם מבחינת המוראיינים נפתחנו יותר. זה קרה גם מתוך החלטה מודעת וגם בזכות הגידול במיספר העמודים בעיתון, שמאפשר להכניס יותר חומרים". ועם כל זה, מציין שילה, "צריך לזכור על פי כל הסקרים הציבור הדתי הוא ברובו ימני חזק. גם בשאלות שנויות במחלוקת כמו סירוב לפקודת עקירת יישובים, הקו שלנו מבטא את העמדה המרכזית בציבור הדתי-לאומי. ובכלל, אם מדברים על גיוון, הרב אליעזר מלמד ואבי סגל - שני טורים פופולריים שמלווים את העיתון מיום הקמתו - זה לא גיוון?"

כשאתה מביט על העשור שחלף, מה התרומה של 'בשבע' לתקופה הזו בחיי הציבור הדתי?
"אתה לא תמיד יודע אילו תהליכים חוללת ובאילו תהליכים רק היית שותף. אפשר לומר שב'עשור האחרון הציבור הדתי מתגבש סביב העיתונות המודפסת המיגורית, והולך ונוטש את העיתונות הכללית. יש היום לציבור הזה הרבה אלטרנטיבות תקשורתיות. כשהוא רוצה לקבל עובדות או רעיונות, יש לו במות משלו לשאוב מהן, ו'בשבע' יש חלק חשוב בזה". 'בשבע', מסביר שילה, גם מעודד הרבה תופעות הנוגעות למיגור: "היצירה התרבותית התורנית, ההתיישבות ביו"ש, גרעינים תורניים, מהלכים פוליטיים מסוימים, שמירת שבת בעסקים. אנחנו גם נותנים גב לעיתונאים דתיים וימנים שתופסים - לאט מדי לטעמי - מקום בתקשורת הכללית. הם מקבלים מאיתנו לפעמים צ'אפחות ולפעמים כאפות, בהתאם לאיך שהם משרתים את הערכים שאנו מאמינים בהם". מעגל השפעה נוסף שחשוב לשילה לציין הוא זה של מקבלי ההחלטות. "אני יודע למשל שלאנשי ליכוד חשוב מאוד מה כותבים עליהם ב'בשבע'. כשי מישוה בליכוד עושה משהו בעל ערך בעיני הציבור שלנו, הוא מיד רץ לקבל במה אצלנו".

אילו תכונות חשובות בעיניך אצל כתב שאתה מקבל לעבודה?
"אנחנו צריכים עיתונאים טובים, מוכשרים וחרוים, עם הרבה מוטיבציה לעבוד ולהביא אינפורמציה ולא רק להביע את דעותיהם. חשוב לי שהעיתונאים שלנו יהיו יהודים טובים שרוצים לתקן עולם, לא אמביציונרים שמוכנים לעשות כל דבר למען המטרה. וחשוב מאוד שיהיו אנשי אמת, גם בדיווחים שלהם וגם במערכת היחסים מול. שיגידו את מה שהם חושבים באמת ולא יהיו תלפזנים. אני רוצה אנשים אמיתיים".

מחשבים בכיפה

פרויקט מיוחד | מאה הדתיים-לאומיים המשפיעים בישראל

כבר עשר שנים 'בשבע' מסקר עבורכם את מה שקורה בישראל, עם דגש על ההיבט המגזרי הדתי-לאומי. כסוג של סיכום לעשר השנים הללו, אנו שמחים להגיש לכם את הפרויקט החגיגי של מאה האישים המשפיעים במדינה מהמגזר הדתי-לאומי. התמונה המלאה של מאה האישים ופועלם מצטרפת לפאזל מרשים שממחיש את השתלבות הציבור הסרוג כמעט בכל מוקדי ההשפעה וקבלת ההחלטות במדינה. יש לקוות שההמחשה הזאת תדחוף ליותר מעורבות ויותר נטילת אחריות על פניה ועתידה של ישראל.

העקרונות שעמדו לנגד עינינו בהרכבת הרשימה:

- זה לא פרס ישראל על מפעל חיים אלא צילום מצב עדכני. הרשימה משתדלת להציג את האנשים והנשים המשפיעים ביותר בנקודת הזמן הנוכחית.
- לא הבדלנו בין מי שעיקר השפעתם בתוך המגזר הדתי-לאומי למי שמשפיעים מחוצה לו. כמובן, ככל שההשפעה יותר נרחבת ומקיפה כך גוברים הסיכויים להיכנס לרשימה.
- נכללו ברשימה רק מי שהם בעלי השקפה והשתייכות מגזרית דתית-לאומית. מי שמזוהה עם מגזר אחר או מקפיד לברוח מזהות מגזרית - מקומו ברשימות אחרות.
- "משפיע" אין משמעותו בהכרח משפיע לטובה. גם השפעה שהיא לא ממש חיובית, לפי השקפתנו לפחות, נחשבת להשפעה. ההיכללות ברשימה היא סוג של ציון לשבח ברוב המקרים, אבל בהחלט לא בכולם.
- אין בכוונתנו להציג דירוג פנימי של משפיעים יותר ופחות בתוך מאה הנבחרים. חילקנו אותם לפי קטגוריות והצגנו בסדר אלפביתי.
- הרבינו לבדוק ולהתייעץ ועמלנו קשות שלא להשאיר בחוץ אף איש או אישה שמקומו ברשימה. יחד עם זאת, אנו מודעים לכך שדיוק מוחלט הוא בגדר משימה שלמעלה מכוחנו, אולי משימה בלתי אפשרית. יש יותר מרשימה נכונה אחת, וכל אחד מוזמן להוסיף ולגרוע כהבנתו. אנו מתנצלים מראש בפני כל מי שמרגיש נפגע מכך שלא נכלל ברשימה, ומקווים שזה רק יגרום לעשייה נוספת שלא תשאיר מקום לספקות לקראת הרכבת הרשימה הבאה.

השתתפו בפרויקט: עדי גרסיאל, חגית רוזנבאום, עפרה לקס, יאיר שפירא, אבי סגל, שלמה פיוטרקובסקי, רבקי גולדפינגר

מתברגים
בצמרת
למעלה מימין
ובכיוון השעון:
פרופ' אומן
מקבל פרס נובל,
אלי סהר, ברכה
זיסר, יעקב
עמידור, יעקב
כ"ץ ודניאל
הרשקוביץ,
אודי דויד;
במרכז: הרב
יעקב שפירא
בעצרת יום
ירושלים
בשיבת מרכז
הרב'
צילום: רויטרס,
פלאש90, יח"צ

◀ הרב שמואל אליהו

מכהן כרב העיר הצפונית צפת, אבל מצודתו פרושה בכל הארץ. חבר מועצת הרבנות הראשית, תומך נלהב בגרעינים תורניים ובפעולות לקירוב רחוקים ו פעיל מרכזי גם בתחום הכשרות. בגלל נועם הליכותיו וזכות אבותיו מצליח לבטא דעות תקיפות ולהישאר רצוי ומקובל גם על מי שלא מסכימים איתו.

◀ הרב יעקב אריאל

רב העיר רמת גן ונשיא ישיבת ההסדר המקו' מית, נשיא ארגון רבני צהר ומכון 'התורה והארץ' ומראשי 'פורום תקנה'. בתוקף מעמדו כפוסק בכיר בעל השקפת עולם מקיפה, ובזכות דעותיו ששומרות מרחק מן הקצוות, דעתו נשמעת ברוב חוגי הציונות הדתית, שנחלה אכזבה מרה כאשר לא נבחר לתפקיד הרב הראשי לישראל.

◀ הרב חיים דרוקמן

גם כשגילו נושק לשמונים, ראש ישיבת 'אור עציון' ומוסדותיה ממשיך בפעילותו המסורה והנ' מרצת, המשתרעת על תחומים רבים ותפקידים שונים: ראש ישיבות בני עקיבא, חבר דומיננטי בהנהלת איגוד ישיבות ההסדר, ראש מינהל הגיור (עד לא מכבר) ועוד. ביום העצמאות האחרון קיבל פרס ישראל על מפעל חייו.

◀ הרב צבי ישראל טאו

עבור אלפי תלמידים ורבניהם הקשורים ל'ישיבות הקו', תלמידו המובהק של הרצ"ה קוק והמנהיג הרוחני של ישיבת 'הר המור' הוא הסמכות הקובעת ב'הלכות ציבור' ובענייני חינוך, אמונה ומחשבה. מלחמותיו נגד השפעת האקדמיה וכספי האיחוד האירופי בתוך הציבור הדתי-לאומי הביאו אותו עד לכדי תמיכה פוליטית במפלגת ש"ס.

הרב שמואל אליהו

הרב שמואל אליהו

הרב שמואל אליהו

הרב שמואל אליהו

הרב שמואל אליהו

הרב שמואל אליהו

הרב שמואל אליהו

הרב שמואל אליהו

◀ הרב דב ליאור

המרא דאתרא של קריית ארבע-חברון וראש ישיבת ההסדר 'ניר' נחשב בעיני רבים לגדול הפוי סקים מבין רבני הציונות הדתית. דעותיו התקיפות בענייני ארץ ישראל, שאותן הוא מבטא ללא מורא, עמדו בדרכו לתפקידי רבנות ודיינות בכירים, ואפילו הביאו אותו לחקירות משטרה, שרק העלו את קרנו בעיני מעריציו.

◀ הרב אהרן ליכטנשטיין

המנהיג הרוחני הבולט בישראל של זרם האורי תודוקסיה המודרנית ברוח חותנו, הרב סולובייצ'יק. כאחד מגדולי וזקני הרבנים בציונות הדתית וכמי שרבים מתלמידיו משובצים בעמדות מפתח, זוכה ראש ישיבת 'הר עציון', ממייסדי 'מימד', להשפעה והקשבה גם בקרב מי שאינם שותפים להשקפת עולמו או לדעותיו הפוליטיות.

◀ הרב זלמן ברוך מלמד *

תחת נשיאותו של ראש ישיבת בית אל ורב היישוב, מבכירי תלמידיו וממשיכי דרכו של הרצ"ה קוק, עומדים עוד מוסדות חיי נוך מצליחים וגם כלי תקשורת פופולריים (ביניהם 'בשבוע'). השפעתו הפוליטית הגיי עזה לשיאה כשנאמנו יעקב כ"ץ הוצב בראש 'האיחוד הלאומי'. פועל רבות לאיחוד השורות בעולם התורה הציוני ובפוליטיקה הדתית-לאומית.

** גילוי נאות: קשור לרשת התקשורת של 'בשבוע'*

◀ הרב יעקב שפירא

ראש ישיבת הדגל של הציונות הדתית 'מרכז הרב', וחבר מועצת הרבנות הראשית. ביום ירו' שלים מארח בישיבתו את ראש הממשלה בעצרת ההודיה המסורתית. בזכות הקשרים המצוינים שרקם כדי ימינו של אביו הגר"א שפירא זצ"ל, מור' זכר שמו כמועמד לתפקידי רבנות בכירים שיהיה מוסכם גם על החרדים.

חינוך

◀ הרב איתן אייזמן

כשבוגרי ישיבת 'מרכז הרב' חיפשו בית ספר לילדיהם, הם הקימו את רשת 'נעם' שהתרחבה גם

הרב יעקב אריאל

אברהם ליפשיץ

ח"כ אורי אורבך

ח"כ זאב אלקין

הרב איתן אייזמן

יורם כהן

ל'צביה'. הרב איתן אייזמן, מהיוזמים והמקימים, עומד בראש הרשת כבר 40 שנה, מוביל חינוך של עשרת אלפים תלמידים ב-50 מוסדות, מעכו ועד רבבה, ומשפיע על ההתקדמות התורנית של כל מערכת החינוך הממ"דית.

◀ אמנון אלדר

אם פעם תיכונים דתיים היו שם נרדף לרמה ליי מודית ודתית נמוכה, היום המצב השתנה פלאים, לא מעט בזכות רשת אמיי"ת, בראשה עומד ד"ר אמנון אלדר כבר 9 שנים. הרשת מחנכת 20 אלף תלמידים, בכל הגילאים, מאוכלוסיות מוחלשות וחזקות, תוך חינוך למחויבות דתית מבחירה ומי ציונות מדעית.

◀ דני הירשברג

האיש, חולצת התנועה והשפם, חבר מילדות בתנועת בני עקיבא שאותה הוא מנהיג. בדרך נרשם עשור של תפקידים בהנהלה הארצית וגם פעילות בישיבות של מרכז ישיבות בני עקיבא, והיום השפעה רבה שלוחה לאלפי בני הנוער החי ביב, 90 אלף ליתר דיוק, דרך פרויקטים חברתיים ומסלולי הגשמה.

◀ אברהם ליפשיץ

רק לפני שנתיים עלה לירושלים לנווט את ספינת החמ"ד במים הסוערים של הד"לים והחרד"לים, וכבר - ביטול בחינות כניסה, שינוי תוכניות לימודים ומפגש עם התלמידים גם בחור' פש. בכובע שלו יש עוד הרבה שפנים ותוכניות, ועשרות אלפי התלמידים, המורים והמפקחים מרגישים אותו היטב.

◀ הרב אלי סדן

לפני חצי יובל כמעט שלא היו קצינים דתיים בצה"ל, וכיפות רבות נשרו מראשיהם של חיילים. אבל אז הקים הרב אלי סדן את מכינת 'בני דוד', שהביאה למהפכה בצבא ובאמונת המי' שרתים בו, ולהולדת מכינות רבות נוספות. מוס' דות 'בני דוד' מונים היום כ-500 תלמידים בכמה מסלולים, והיעד הבא הוא השירות הציבורי.

◀ צבי פלג

כל תלמיד עשירי במדינת ישראל לומד ברשת החינוך של רשת 'אורט', שחולשת כיום על 201 מוסדות לימוד בכל הגילאים והמגמות, משלומי שבצפון ועד אבו בסמה שבדרום. ההגה של הרשת מצוי כבר עשור בידי צבי פלג, איש הציונות הדתית שמקדם מצוינות אבל מתעקש לבסס את החינוך על מורשת וערכים.

◀ חירי שליסל

נכנסה לתפקיד הפיקוח על התנ"ך לפני שנה וחצי וכך הפכה לאישה הראשונה בחמ"ד שמפי' קחת על מקצוע קודש. השינויים שהכניסה בדרכי הוראת ספר הספרים גורמים למלחמות בכל רחבי המגזר, שלא פוסחות גם על רבנים נכבדים. כרגע לא ברור איך ייסגרו הדברים, מה שבטוח, היא עוי' ררה דיון חשוב.

◀ הרב יובל שרלו

ראש ישיבת פתח תקווה וחבר דומיננטי בהנה' לת 'צהר' הוא הוגה וכותב פורה בהלכה, במחשבת ישראל, בתנ"ך ובנושאים ציבוריים, המייצג את פני היהדות כפי שנותני הטון בחברה החילונית ואני' שי האגף המתון והפתוח בציונות הדתית אוהבים

לראות אותה. מחלוצי תופעת השו"ת באינטרנט שקנה לו מעריצים נלהבים לצד מתנגדים חריפים.

ביטחון

◀ אופק בוכריס

אלוף משנה אופק בוכריס הוא דוגמה ל'השתלטות' הכיפות הסרוגות על הקצונה הקר' בית. בוכריס, שעשה את רוב תפקידיו בגולני, זכה לצל"ש הרמטכ"ל על לחימתו במבצע חומת מגן, שבמהלכה נפצע קשה. לאחר שיקום חזר לצבא, פיקד על חטיבת גולני ובימים אלה ימונה למפקד עוצבה בצפון.

◀ יורם כהן

יורם כהן, בוגר 'מדרשיית נעם', טיפס במעלה ההירכירה המבצעית של השב"כ עד שהגיע לפני כשנה לראש הפירמידה. כהן, איש שטח שנחשב לאחד מאבות ההצלחה של חיסול הטרור מיו"ש בשנים האחרונות, הוא חובש הכיפה הראשון שמוי' נה לראשות שירות הביטחון הכללי.

◀ יאיר נוה

האלוף יאיר נוה מכהן כיום בתפקיד הבכיר ביותר אליו הגיע קצין דתי: סגן הרמטכ"ל. נוה אמנם ספג ביקורת חריפה על תפקודו באירועי הגירוש ובפי' נוי מעמונה, אולם זכה להערכה על לחימתו המוצ' לחת בטרור בתפקידו כאלוף פיקוד מרכז.

◀ יעקב עמידורו

האלוף חובש הכיפה ראשון בצה"ל, יעקב עמידורו, שכיהן גם כיו"ר הוועדה לבחירת מור' עמדי 'בית היהודי', היה בין הקצינים הבכירים הבודדים שלא היססו לבקר את תוכנית ההתנ' תקות לפני שיצאה לפועל. לפני שנה מונה לת' פקיד בעל חשיבות אסטרטגית רבה: ראש המטה לביטחון לאומי.

פוליטיקה

◀ יולי אדלשטיין

אסיר ציון לשעבר בברית המועצות שמצא את דרכו אל היהדות, הציונות וההתיישבות בגוש עציון. שר הקליטה בעבר ושר ההסברה והתפוצות בהווה הוא הוותיק והבכיר בקבוצת חברי הכנ' סת הסרוגים בליכוד, וקול בטוח בממשלה בעד ההתיישבות וארץ ישראל.

◀ אורי אורבך

המועמד הבטוח להיכלל ברשימה בקטגורי' ריה התקשורתית ייכנס אליה גם בכובעו החדש כפוליטיקאי, בעיקר בזכות היותו לשון המא' זניים בתוך סיעתו, שדוחף לרשימה משותפת עם האיחוד הלאומי, ואף הכריע את הכף לטובת עריכת בחירות מקדימות (פריימריז) לראשונה בתולדות המפד"ל. נבחר לאחרונה גם לתפקיד סגן יו"ר הכנסת.

◀ זבולון אורלב

הוותיק מבין הנציגים הסרוגים בכנסת מכהן בה לא יותר מ-13 שנים, אך נסיונו ומיומנותו הפולי' טית נאספו גם מתפקידים קודמים בשירות המדי' נה והמפלגה. לאחר התגשויות מול ראשי מפלג' תו בעבר ובהווה, הודיע שהפעם הוא הולך על כל הקופה: או שייבחר בפריימריז למספר 1 ברשימה, או שיפרוש מהכנסת.

זאב אלקין

הח"כ האלמוני שעבר מקדימה לליכוד התגלה כפוליטיקאי רב כיי שורים שמנהל את אחת הקואליציות המצליחות בתולדות המדינה. נחשב למי שלתי מיכתו או התנגדותו יש משקל מכריע לגבי גוי רלן של הצעות חוק. כיו"ר השדולה למען ארץ ישראל ניקלע למתיחות עם נתניהו בסוגיית חוק ההסדרה, אך עדיין נחשב מועמד כמעט ודאי לכהן כשר בממשלתו הבאה.

אורי אריאל

זוכה לאהדה רבה בציונות הדתית ומחוצה לה בזכות כנותו, יושרו ופשטות הליכותיו. בתפקי דיו בוועדה לבחירת שופטים, בוועדת הכספים ולאחרונה כיו"ר הוועדה לביקורת המדינה, הח"כ המנוסה מהאיחוד הלאומי מוכיח שגם כשאתה באופוזיציה אפשר להציג קבלות על עשייה ענפה ומוצלחת.

מיכאל בן-ארי

בקדנציה הראשונה שלו בכנסת הצליח לנפץ את חומת הנידוי שהקיפה את מורו ורבו, הרב מאיר כהנא הי"ד. בעוד עתידו הפוליטי נמצא על פרשת דרכים, הדוקטור שגדל בשכונת דרום תל אביב ממשיך להציף את בעיית המסתננים וערביי ישראל וזוכה לבמה ציבורית ותקשורתית נרחבת, גם בזכות הגימיקים היצירתיים של עוזריו.

נפתלי בנט

אם ינצח בפריימריס וגם אם לא, איש הסיירות וההייטק, בוגר לשכת נתניהו ומועצת יש"ע, ייו כר כמועמד המפתיע שהוציא מתרדמתה את מערכת הבחירות לראשות המפד"ל. הצליח לזכות בתמיכתם של אישי ציבור מנוסים ממנו וקצינים בכירים ממנו ומצטייר כמי שסוחף את הדור הצעיר.

דניאל הרשקוביץ

הנציג היחיד ממפלגות הציונות הדתית שמחזיק בתפקיד שר ובזכות הצבעה במליאת הממשלה, ולאחרונה גם בוועדת השרים לענייני התיישבות. הוצנח לתפקיד ראש הרשימה המאוחדת של הציונות הדתית, אך לאחר הפילוג אכל מרורים כראש מפלגה קטנה ומסוכסכת. עתידו הפוליטי יעמוד למבחן בפריימריז הקרובים.

יעקב כ"ץ *

פעיל ההתיישבות הנמרץ, קצין הסיירת והמ" תרים האגדי של מוסדות בית אל הוצנח לרא שות 'האיחוד הלאומי' לאחר הפילוג, הוביל את המפלגה לניצחון ב'דרב' מול הבית היהודי, ויום לאחר מכן החל לתתור בהתמדה ובעוצמה לאיחוד בין המפלגות. כמחוקק רשם על שמו את 'חוק גרוניס', אך נראה שבקדנציה הבאה לא יס' תפק בפחות מתפקיד שר.

* גילוי נאות: קשור לרשת התקשורת של 'בשבע'

משה פייגלין

מנהיג תנועת המחאה 'זו ארצנו' הפך להוגה מדיני ופוליטי שקשה להתעלם מדעותיו וממהלכיו, גם כשהם שנויים במחלוקת עמוקה. ממחולליה של ההתפקדות הסרוגה לליכוד ומ' נהיג קבוצה גדולה של חברי מרכז. מניף את דגל החתירה של הציבור האמוני להנהגת המדינה,

ואינו חושש להיחשב הזוי בהתמודדותיו החור ורות על תפקיד יו"ר הליכוד.

דודו רותם

עורך הדין שהיה היועץ המשפטי של מועצת יש"ע הפך לח"כ בולט ומשפיע במפלגתו של אביגדור ליברמן. יו"ר ועדת החוקה וחבר הוועדה לבחירת שופטים ייזכר גם כמי שקידם את חוק 'ברית הזוגיות', שהנהיג לראשונה בישראל ניי שואים אזרחיים בין בני זוג שאינם בעלי דת.

משפט

דבורה ברלינר

בכירת המשפטניות שצמחה בציבור הדתי לאומי. שתיים עשרה שנה עבדה דבורה ברלינר בפרקליטות. תשע שנים שפטה בבית משפט השלום בתל אביב. לפני יותר מעשרים שנה מונתה לבית המשפט המחוזי בעיר, והיום היא מכהנת כנשיאתו. דורית בייניש הבטיחה למנות אותה לבית המשפט העליון. היא אכן בילתה שם עשרה חודשים לפני כשש שנים. אבל אז הוחזרה לכהונה במחוזי.

ניל הנדל

תלמידו של הרב סולוביצ'יק שעלה לישראל וצמח בדרום. אחרי שירות קצר בפרקליטות מונה לשופט שלום בבאר שבע, ובמשך עשרים שנה מילא כמעט כל תפקיד שיפוטי בבירת הנגב. בדעת יחיד אמיצה הוא זיכה מכל אשמה את סלימן אל עוביד מרצח חנית קיקוס. לפני שלוש שנים בדיוק מונה לבית המשפט העליון.

יעקב נאמן

מי שלא רצה אותו כשר משפטים בממשלת נתניהו הראשונה (1996) קיבל אותו כשר משפ' טים בממשלת נתניהו הנוכחית, וגילה שהשד לא נורא כל כך. נאמן היה לפרופסור בגיל 32, הקים את משרד עורכי הדין הגדול והחשוב בישראל, היה מנכ"ל האוצר ושר האוצר. היה צפוי שישאיר חותם משמעותי גם במשרד המשפטים, אך לשי מחת רבים שם, זה לא קרה.

נועם סולברג

הסדין האדום מגוש עציון התחיל את הקריירה המשפטית שלו כעוזר ליועץ המשפטי לממשלה. בלט כשופט בבית משפט השלום בירושלים וקו' דם במהרה לבית המשפט המחוזי. כאשר החל לבלוט גם שם נכנסה המערכת לתזוית. ראשיה הצליחו למנוע את מינויו לתפקיד היועץ המש' פטי לממשלה, אך לא את קידומו לשופט בית המשפט העליון.

אליקים רובינשטיין

חתום על אחת הקריירות העשירות ויוצאות הדופן במגזר הציבורי. היה היועץ המשפטי למשרד החוץ, ציר ישראל בוושינגטון, מזכיר הממשלה בממשלותיהם של שמיר, רבין ופרס, היועץ המשפטי למערכת הביטחון, שופט בית המשפט המחוזי בירושלים, היועץ המשפטי לממשלה. לפני שמונה שנים מונה לשופט בית המשפט העליון.

מיכאל שפיצר

את כשרונו הניהולי של מיכאל שפיצר זיהו בהנהלת בית המשפט עוד כשהיה שופט מן המניין בבית הדין האזורי לעבודה בחיפה. הוא מונה לנשיא בבית הדין בבאר שבע, והצלחתו הניהולית שם הביאה למינויו לנשיאות בית הדין

ח"כ בן ארי

נפתלי בנט

אבי רואה

אבי כץ

מוטי זיסר

זאב חבר

ח"כ דודו רותם

דבורה ברלינר

אורית סטרוק

אליקים רובינשטיין

התיישבות

אבי רואה

האזורי של תל אביב. לפני חצי שנה הוא מונה למנהל בתי המשפט, תפקיד שהיה שמור עד אז לחברים נאמנים בברנזה המשפטית.

דמות ייחודית של פוליטיקאי שדואק דווקא לעתודת מנהיגי המחר באזורו. ראש מועצת בנימין מטפח את הצעירים, מאמין בחשיבות המאחזים אבל לא שוכח לדאוג לוותיקים. למי רות שלא תכנן זאת, הוא גם מוצא עצמו מוביל מאבקים נחושים למען עתיד היישובים הצעירים בשטח שיפוטו - מגרון, גבעת אסף ועמונה.

מתי דן

מעלה הויתם, קדמת ציון ושמעון הצדיק - גל התחדשות ההתיישבות היהודית במזרח ירוש' לים, בעיר העתיקה ובחדשה, נוקף לזכות דמוי תו הדיסקרטית משהו של מתי דן, יו"ר עמותת עטרת כהנים והרוח החיה בה. תהיו בטוחים שגם ברגע זה הוא עמל על עסקת רכישה סודית של עוד מבנה אליו ייכנסו משפחות יהודיות.

פנחס ולרשטיין

אחרי כמעט 30 שנה במועצת יש"ע ובתום מספר שנים דומה כראש מועצת בנימין, בהן הפך את החבל הבראשיתי לכו פורח של עש' רות יישובים משגשגים, פנחס ולרשטיין עזב את המועצה אבל לא את ההתיישבות. בעקבות השתלבותו במשרדו של השר סילבן שלום, הנגב והגליל יכולים להיות אופטימיים.

זאב חבר

כמזכ"ל 'אמנה' כבר למעלה מעשרים שנה, אחראי זאב חבר (זמביש) להולדתם של עש' רות יישובים, שכונות ומאחזים ואלפי יחידות דיור ביו"ש. כבכיר שגם מושך בחוטים במועצת יש"ע, הוא נמצא עמוק בתוך ההתרחשויות בין ההתיישבות לקובעי ההחלטות בממשלה, וחורץ גורלות. ע"ע הסכמי מגרון ושכונת האולפנה.

גרשון חסיקה

יו"ר מועצת שומרון הביא לעולם טרנדים חדשים שצבעו את מפעל ההתיישבות בצבעים פופולאריים: סיורים לידוענים, מפרט קולינרי מקומי של גבינות ויין משובח. מסיקה נחמד אבל לא מתנחמד - כשהוא כועס על צה"ל או הפולי' טיקאים שפגעו במתיישיבים, הוא ממש לא עושה חשבון.

אורית סטרוק

קצת קשה להגדיר את גבולות גזרת הפעילות

של אורית סטרוק, אולי כי בעצם אין כאלה. היא הרוח החיה מאחורי השדולה למען א"י בכנסת, ומובילה מהלכים פוליטיים במסדרונות. היא אימת השוטרים האלימים, שנתבעים ללא רחם על ידי 'ארגון זכויות האדם ביש"ע' שהקימה, ולי פני הכל - ממנהיגי היישוב היהודי בחברון.

בצלאל סמוטריץ'

עו"ד מיכאל ספרד כבר לא לבד. מאז שהוקמה תנועת 'רגבים', תנועות השמאל נאלצות להזיע הרבה יותר במאבקן להעברת אדמות מידיים יהודיות לידיים ערביות. מכריו של עורך הדין הצעיר, שמנהל את פעילות התנועה המשתרעת מהנגב ועד לרמת הגולן, צופים לסמוטריץ' עתיד מזהיר גם בתחום הפוליטי.

בני קצובר

דומה היה שהרוזמה העשיר של בני קצובר בגוש אמונים ומועצת יש"ע יכול היה להוציא אותו לפנסיה מוקדמת, אבל אז באו הצעיי רים וביקשו ממנו לחזור ולהוביל. כיו"ר ועד מתיישבי השומרון, קצובר לא חושש לתקוף מילולית במידת הצורך קצינים בצה"ל וגם ליי זום מהלכים מקוריים בשדה התקשורת לטובת ההתיישבות.

כלכלה

זאב אבנס

יו"ר בנק איגוד הוא אחד הבכירים הוותיקים ביותר במערכת הבנקאות הישראלית, ומחזיק בתפקידו כבר 13 שנה. את דרכו החל כמרצה לחשבונאות ועובד בבנק ישראל, עד שהגיע לתפקיד המפקח על הבנקים. משם עבר למגזר הפרטי ובו הוא פעיל עד היום הזה.

יוסי וייס

מנכ"ל התעשייה האווירית הטרי הוא אחד מבכירי התעשייה הביטחונית בישראל. לתע' שייה האווירית הגיע משירות של 27 שנים בחיל הים, אותו סיים בדרגת אל"מ. עד למינוי הנוכחי שימש כסמנכ"ל ומנהל חטיבת מערכות טילים וחלל בחברה, אשר נחשבת לגדולה בתחומה במדינה.

חוטי זיסר

בעל השליטה בחברת 'אלביט הדמיה' והד" בר הדומה ביותר לטייקון שהצמיח המגזר הדתי מתוכו. זיסר, בן להורים ניצולי שואה, חסידי סוכטשוב, משקיע לא רק בעסקים אלא גם במי פעלי תורה וחסד. אשתו ברכה (ע"ע) חולשת על כמה ממפעלותיו למען חולי הסרטן.

אבי כץ

אם יש לכם ילדים אתם בוודאי מכירים היטב את רשת חנויות 'כפר השעשועים', המיזם העסי קי שהביא אותו לתודעת הציבור הישראלי. בהי משך הדרך הקים קבוצה של רשתות קמעונאות, הצליח להביא אותן ל'אקזיט' נאה וכיום מקדיש את עיתותיו ל'קרן הגשמה' הפועלת במגזר העי סקים הקטנים. ידוע גם ביוזמותיו למען שמירת שבת בעסקים.

חוני ליימן

סבא שלו הקים לפני קרוב למאה שנה עסק לשיווק ממתקים בברלין. לאחר עליית הנאצים לשלטון עלו בני המשפחה לארץ וכיום הוא, הוריו, ובן הדוד, הם הבעלים של אימפריית יבוא הממתקים ליימן-שליסל. מי שהשמות "פררו-רושה", "קינדר" ו"נוטלה" גורמים לו להזיל ריר מוזמן לקנא.

שלמה נס

הוא עורך דין, רואה חשבון וד"ר, הפועל כבר שנים לא מעטות בתפר שבין עולם המשפט ועור למ הכלכלה, תחום הפירוקים ופשיטות הרגל. שמו הגיע לכותרות כאשר שימש כמפרק רשת המרכולים 'קלאב מרקט'. בעלה של הד"ר לאה, סגנית השר.

חיים פרייליכמן

בגיל 32 כבר מונה חיים פרייליכמן למנכ"ל בנק אדנים, והפך בכך למנכ"ל הבנק הצעיר ביותר בישראל. כאשר אדנים התמוזג לתוך טפי חות מונה למנכ"ל טפחות, אותו עזב ב-2004 בעקבות המיזוג עם מזרחי ועד מהרה מונה למנכ"ל בנק איגור. בנוסף לפעילות העסקית הוא מקדיש זמן לפעילות ציבורית, בעיקר בעיי רו, פתח תקוה.

ינון שוויקה

לבנק פאג"י הוא הגיע די במקרה, אך נשאר והתקדם בכוונת מכון, עד שהגיע לראש הפי רמידה, לתפקיד המנכ"ל. מדובר באדם שהוא שילוב נדיר בין בנקאי בכיר ומוכשר ובין תלי

מיד חכם. כל מי ששמע אי פעם מפיו שיעור או דרשה, יודה בוודאי שמדובר בחוויה בלתי נשכחת.

אבי שנור

את דרכו העסקית החל במסחר ביהלומים בבלגיה, אך מהר מאוד העביר את מרכז עסקיו לישראל וגיוון את פעילותו העסקית. כיום שנור הוא אחד מבעלי השליטה בחברת הנדל"ן המצי ליחה 'קרדן' ישראל והחברה האם לשעבר הפוי עלת בעיקר בחו"ל.

תקשורת

שלמה בן צבי

ערוץ התכלת ז"ל, ערוץ עשר, החינמון י"שי ראליי ז"ל, הצופה ז"ל, נקודה ז"ל, אותיות. בכוי לם הוא נגע - הקים וסגר, קנה ומכר. אך גולת הכותרת של מפעלו התקשורתי נמצאת בעיתון מקור ראשון, בו הוא מחזיק משנת תשס"ג, הרי חיב ופיתח אותו במידה ניכרת, ובשנים האחרוי נות אף לקח לידייו את תפקיד העורך הראשי.

שרה ב"ק

אפילו בעידן הנוכחי, עתיר העיתונאים הדי תיים, אין זה טבעי לראות מתנחלת דתייה מגיי שה תוכנית אקטואליה שהפכה למוסד. שרה ב"ק כבר פרצה בעבר תקרת זכוית אחת ככתבת בחדשות ערוץ 2, וכעת היא עושה זאת שוב כאחת ממגישי 'ערב חדש' בטלוויזיה החינוכית.

גונן גינת

אחרי ששימש בתפקידים בכירים ב'מעריב' וב'הצופה', ממשיך העיתונאי הוותיק גונן גינת לבטא את כישורי העריכה והכתיבה שלו גם בעיתונו הנוכחי 'ישראל היום'. גינת עורך את המוסף הפוליטי השבועי של העיתון, ובו הוא מפרסם גם טור פובליציסטי קבוע - ימני, צבי עוני, מושחו ומתובל באוצר החידוד היהודי הישן והטוב.

ג'קי לוי

לוי הוא 'היהודי הנודד' בין טלוויזיה לרדיו ובין עיתונות לבמה, בין דואט עם אריאל הוריר ביץ להופעת אורח בסרטו של החבר יוסף סידר (ע"ע). כבר שנים אנו מאזינים לדעותיו ולסיפוריו בתוכנית 'המילה האחרונה' בגל"צ וקוראים את הגיגיו במדורו האישי ב'ישראל היום', ועדיין אין לנו מושג מהיכן הוא שולף את עולם הדיי מויים הבלתי נתפש שלו.

קלמן ליבסקינד

מבכירי העיתונאים החוקרים בישראל, האיש שבין היתר חשף את עמותות ברק ופרשת גלנט. אבל מי שהחל את דרכו כתחקירן ב'מקור ראשון' ועבר ל'מעריב', הפך בשנים האחרונות גם לפובליציסט פופולארי המבקר ביסודיות את הטיות התקשורת הישראלית. לא מכבר הרחיב את השפעתו גם למדיום הרדיופוני, כמגיש אקי טואליה ברדיו גלי ישראל.

שולמית מלמד *

מי שלא רצה אותה כמנהלת תחנת רדיו קיבל אותה בראש אתר החדשות המוביל לציבור הדתי-לאומי. גם בעשור השמיני לחייה, מנהלת אתר ערוץ שבע היא ככל הנראה אשת התקי שורת המשפיעה ביותר מהמגזר הדתי-לאומי. בתפקידה כעור-כנגדו, השפעתה מגיעה אל תחומים נוספים בהם מעורב בעלה, הרב זלמן מלמד (ע"ע).

*** גילוי נאות: קשורה לרשת התקשורת של 'בשבע'**

חגי סגל

גם אחרי שנים של עבודה במגוון ערוצי תקשורת דתיים ולא-דתיים, ממשיך חגי סגל לשמור על כתיבה אקטואלית רעננה ומוקפי לת, בעזרת סקרנות טבעית, מודעות היסטורית וחיטוטים ארכיוניים סבלניים. סגל עורך וכותב ב'מקור ראשון', מפרסם טורים ב'ידיעות אחי רונות' ומגיש בערוץ הכנסת, והוא גם אבא של העיתונאים ארנון ועמית (ע"ע).

עמית סגל

"עיתונאי מעולה, חרוץ, בקיא, מבין, חריף. במילה אחת - כוכב", כך קבעו לאחרונה שופי טי המקומון 'זמן ת"א' שהכתירו את עמית סגל בתואר הכתב הפרלמנטרי הטוב בטלוויזיה. בעי ריץ 2 או בערוץ הכנסת, בלונדון או בירושלים, סגל ממשיך להיות מהבולטים והמבריקים שבין חובשי הכיפה במדיה, והוא בקושי בן 30.

אלי סהר

אחרי שכתב, ערך, פרשן ונשם כדורסל בעי ריץ הממלכתי ובלא מעט עיתונים, אלי סהר הוא היום איש ערוץ הספורט ובעל טור פרשנות ב'ישראל היום'. גם כעת, כפי שנהג לאורך כל הדרך, משתדל סהר לשלב בעבודתו חינוך לערי כי ספורט ולערכי יהדות, ומחוץ לשעות העבודה נאבק למען ספורטאים דתיים המתמודדים עם קשיים על רקע אמונתם.

דודו סעדה *

אם העיתון שאתם מחזיקים הצליח לשרוד לכללית במשך עשור, בעולם של הפסדים עצוי מים לתקשורת המודפסת, ליו"ר 'בשבע' דודו סעדה יש מניות רבות בכך. שילוב של חזון, שאי פתנות וניהול אסטרטגי נבון של הבולדוור מקי דומים - שהיה גם בין האחראים למהפכת ערוץ 7 - הובילו את 'בשבע' למעמדו רב ההשפעה במגזר הדתי ובקרב אנשי התקשורת המרכזית.

*** גילוי נאות: קשור לרשת התקשורת של 'בשבע'**

עמנואל שילה *

עורך 'בשבע' מיום הקמתו, וגם כותב בו את הטור 'שולחן עורך'. שילה, ר"מ לשעבר בישיבת הסדר, הוא היחיד שערך את שני עיתוני המגי זר העיקריים, וכל זאת מבלי לסטות מהשקפת עולמו האמונית ומבלי להתחנף לטעם הקהל והברנ"ה. התוצאה, כמובן, היא העיתון הנפוץ ביותר לציבור הדתי כבר עשר שנים.

*** גילוי נאות: קשור לרשת התקשורת של 'בשבע'**

תרבות

דב איכנולד

הוצאת 'ידיעות ספרים', אחת הגדולות ביישי ראל, מטפחת בשנים האחרונות כותבים דתיים רבים. הרב סבתו, מירה קידר ומיכאל שיינפלד, לצד יוצרים צעירים כמו שירה סטופל ורבנים שכותבים ספרי יהדות. ולמרות ביקורת מסוימת על חלק מהכותרים, אי אפשר לקחת מדב איכי נולד, המנכ"ל חובש הכיפה, את הקרדיט על חלקו המרכזי במהפכה השקטה הזו.

אמונה אלון

שלושה ספרי פרוזה (שמחה גדולה בשמיים, ותכתבו: אהובתינו ובמופלא ממני), כתריסר

ספרי ילדים, טורים בעיתונים מרכזיים, מועמי דות לפרס יוקרתי וקשר מיוחד עם עמוס עוז - אמונה אלון, הסופרת והפובליציסטית וממקימי הוצאת 'בית אל', היא ככל הנראה הקול הנשי הבולט של המגזר בשיח הספרותי והאקטואלי.

דוד אלכסנדר

שמו של פרופ' דוד אלכסנדר אולי אינו מוכר רבים, אבל בחוגי התרבות אלכסנדר נחשב בין 'מושכי החוטים' הבולטים. אלכסנדר, נשיא המי רכו האקדמי ויצו-חיפה, מונה לאחרונה ליו"ר מועצת הקולנוע. הוא שימש בעבר כמנכ"ל הביי מה, ראש מיינהל התרבות במשרד החינוך ומנכ"ל בית התפוצות.

אודי דויד

אודי דויד, מוזיקאי חובש כיפה מהבית - לא חוזר בתשובה - הוא אחד היוצרים הבולטים במוסיקה היהודית החדשה, האלטרנטיבית. זו שלא מתנצלת ולא מזדנבת. והתוצאה: אלבוי מים רבי מכר, כניסה לפלייליסט וגם - לא פחות חשוב - פריצה לקהלים שמחוץ למגזר.

חגי לובר

בוגר 'מרכז הרב' שהוסמך לרבנות ושימש כר"מ, נשבה בקסמי הבמה כשלמד ב'מעלה'. את תיאטרון 'אספקלריא' הקים לפני כתריסר שנים, וכיום, עם רפרטואר של עשרות הצגות, אולם חדש בירושלים ובית ספר למשחק, צמד המילים 'תיאטרון דת' הפך, הרבה בזכותו, למושג נפוץ, כמעט שגרתי.

הרב חיים סבתו

תלמיד חכם, מבכירי הר"מים בישיבת ההסדר במעלה אדומים, אבל בציבור הרחב מוכר יותר כסופר. ספרו 'תיאום כוונת', שאף עובד לסרט, זכה בפרס ספיר וכתוב בלשון 'אמונית' מיוחדת. הספר מתבסס על חוויותיו ממלחמת יום הכיי פורים. שלושת ספרי הפרווה הנוספים שכתב: 'אמת מארץ תצמוח', 'כעפעפי שחר' ו'בואי הרוח', קיבעו את מעמדו בצמרת סופרי המגזר.

יוסף סידר

לדעת רבים היוצר הקולנועי הבולט והמצליח ביותר של ישראל בשנות האלפיים. באמתחתו ארבעה סרטים, שזכו באהדת הקהל ובפרסים בארץ ובעולם: 'ההסדר', 'מדורת השבט', 'בופור' ו'הערת שוליים'. שני הראשונים עסקו במגזר הדתי, לא דווקא מזווית אודהת, ושני הסרטים האחרונים היו מועמדים לאוסקר.

שי צ'רקה

קריקטורה היא מאמז במשיכת מכחול, ואלו של שי צ'רקה - שפורסמו בין השאר במקור ראשון, בשבע, ידיעות אחרונות ובערוץ הראשון - משדרגות כל טקסט עיתונאי. נדמה שמעטים מצרכני התקשורת ינסו להתווכח עם הקביעה שצ'רקה, מיוצרי 'החרצופים' וסדרת הקומיקס 'בבא', הוא המאייר המוביל במגזר, שמתברג על נקלה גם בצמרת הקריקטוריסטים בישראל.

לייזי שפירא

בוגר 'מעלה' שסרטו הראשון 'איכה' זכה לשבחים, פרץ אל התודעה עם 'סרוגים', סדרת הטלוויזיה שהביאה לראשונה למרקע דתיים כ'בני אדם'. שפירא יצר את הסדרה יחד עם חווה דיבון, וביים את כל פרקיה. סרוגים, ששודרה עד כה במשך שלוש עונות, יצרה באוז, זכתה בפרסי האקדמיה לטלוויזיה והוכיחה שהחבר'ה הדתיים יודעים לעשות טלוויזיה.

אקדמיה

ישראל אומן

פרופ' ישראל אומן זכה בפרס נובל על מחקריו בתחום תורת המשחקים. אולם אומן, חבר מל"ג יו"ש, לא מסתפק במעמדו האקדמי הרם ומציג בג' לוי את עמדותיו הלאומיות, שמתבססות בין היתר גם על תורת המשחקים.

מנחם בן-ששון

אחרי קדנציה בכנסת כיו"ר ועדת חוקה חוק ומש' פט (קדימה), חזר ההיסטוריון פרופ' מנחם בן ששון למגרש הביתי שלו. בן ששון, ששימש בעבר כרק"טור האוניברסיטה העברית, מכהן כיום כנשיא של האוניברסיטה, הנמנית דרך קבע עם מאה הטובות בעולם בדירוגים בינלאומיים.

משה בר-אשר

חתן פרס ישראל ופרס א.מ.ת., פרופ' משה בר-אשר, הוא בלשן בעל שם עולמי, שמחקריו משתרעים על פני מגוון תחומים. אולם לציבור הרחב הוא מוכר בעיקר עקב כהונתו כנשיא האקדמיה ללשון. בשנים האחרונות השתנתה תדמיתה הציבורית של האקדמיה והיא הפכה ממוסד שנתפש כארכאי משהו לכמעט 'קולית'. לבר-אשר חלק נכבד גם בכך.

שלומית לבנברג

במעבדה בפקולטה לביו-רפואה בטכניון היא בונה רקמות מתאי גזע עובריים, במסגרת מחקר, שפעם היה נשמע מדע בדיוני, שאמור לסלול את הדרך לייצור חלקי-חילוף לאברים פגועים בגוף האדם. על הישגיה זכתה לבנברג בכמה פרסים ואף הוכתרה על ידי המגזין 'סיינטיפיק אמריקן' כאחד מ-50 המדענים המובילים בעולם.

משה קוה

אחרי 16 שנה כנשיא אוניברסיטת בר אילן יכול הפרופסור לפיזיקה משה קוה, למרות הביקורת על כהונתו הממושכת - לסכם בסיפוק את הקדנציה החמישית ברציפות. עם 1800 קורסי יסוד ביהדות, פקולטה חדשה לרפואה בצפת, מרכזים לחקר המוח ולגנו-טכנולוגיה וגיוס מאות מיליונים, הפכה בתקופתו האוניברסיטה הדתית לגדולה בישראל.

שרית קראוס

פרופסור במחלקה למדעי המחשב באוניברסיטת בר אילן וכלת פרס א.מ.ת. מחקרה פורצי הדרך בתחום הבינה המלאכותית הובילו לפיתוח מערכות ממוחשבות המסוגלות לשתף פעולה. מערכת האבטחה של נמל התעופה בלוס אנג'לס מבוססת, בין השאר, על אחד היישומים של מחקרה.

השירות הציבורי

שאול גולדשטיין

במשך שנים הוא היה כמעט שם נרדף ל'מועצת גוש עציץ'. גולדשטיין הצעיד את המועצה ברא' שה עמד קדימה, אך לא נמנע גם ממעורבות בזיי'רה הפוליטית הארצית. לאחרונה נענה להזדמנות לשנות כיוון, מונה למנכ"ל רשות הטבע והגנים וכבר הספיק להוכיח שלא שכח מאין בא.

שר שלום ג'רבי

את שמו הייחודי קיבל מסבו, רב הכותל המערבי מאיר יהודה ג'ן זצ"ל. הוא גדל בכרמיאל, למד בקריית שמונה, והפך עד מהרה למנכ"ל המפד"ל. כיום הוא מנכ"ל מנהלת השירות האזרחי-לאומי

כשתחתיו אלפי מתנדבים ומתנדבות מהמגזר הח'רדי ועד למגזר הערבי.

אברהם דובדבני (דובדב)

ההסתדרות הצינית העולמית הוקמה בשנת 1897 ע"י הרצל, אולם לקח מאה ושלוש עשרה שנים עד שהועמד בראשה לראשונה איש המ'גזר הדתי לאומי. 'דובדב' הוא דור שני לפעילים ציוניים אנשי תנועת המזרחי, ולאחר עשייה ענפה בארץ ובעולם זכה לתפקיד החשוב והמכובד.

דוד האן

התקווה הגדולה של אחת הפינות היותר אפלות במשרד המשפטים. ד"ר דוד האן, מומחה בעל שם בינלאומי בתחום חדלות הפירעון, נבחר לפני שנה לאפוטרופוס הכללי ולכונס הרשמי. ועדת האיתור שהקימה הממשלה התרשמה מאוד מהמשינה סדורה שהציג האן לשיקום התחום בעל הפרק'טיקה האנכרוניסטית והטובע בשחיתות. לפחות כרגע נראה שהאן מנסה לפרוע את השטר.

בנצי ליברמן

את עיקר פרסומו קנה ליברמן בעשייה הציבורית, כיאה לבנו של איש ציבור אשר שימש שנים כסגן ראש העירייה חדרה. מי שהיה ראש מוא"ז שומרון, יו"ר מועצת יש"ע בתקופת ההתנתקות, ומאוחר יותר פעל רבות לשיקום מגורשי הגוש, עומד היום באחד הצמתים המרכזיים במדינה, מנהל מינהל מקרקעי ישראל.

רז נזרי

רשם את אחת הכהונות הארוכות והבולטות כעוזר ליועץ המשפטי לממשלה. אליקים רוביני שטיין מינה אותו, מני מזוז הפך אותו ליד ימינו, ויהודה וינשטיין פיתח בו תלות של ממש. ויינשטיין היה גם זה שגמל לו על מסירותו והקפיץ אותו היישר למעמד המקצועי הראוי לו, משנה ליועץ המשפטי לממשלה לעניינים פליליים.

גיל שפר

כיהן כדובר המפד"ל וכראש מינהל הטקסים וההסברה בעיריית ירושלים, עבר ללשכת ראש הממשלה וכעבור זמן לא רב מונה לתפקיד מנהל הלשכה. עם התפטרותו של נתן אשל כנס שפר לנעליו כראש הסגל - אחד מתפקידי המפתח בל'שכת ראש הממשלה.

שונות

אביחי בוארון

ארגון 'מעייני הישועה' עוסק בקירוב לבבות, הפצת יהדות ותודעה יהודית ומפרסם מדי שבוע עלון בתי כנסת. אביחי בוארון, המייסד, המנהל והרוח החיה מאחורי התנועה התוססת, מוכיח שתנועת תשובה 'סרוגה' יכולה להצליח לא פחות מאחיותיה החרדיות.

הרב מנחם בורשטיין

מייסד וראש מכון פוע"ה העוסק בענייני רפואה ופוריות על פי ההלכה ומתמחה במתן ייעוץ, הכוונה וסיוע לזוגות בבעיות פוריות. בעקבות התייעצות עם רבני המכון נולדו מאז הקמתו עשרות אלפי ילדים. מלמד גם במכללת ליפשיץ וב'ארץ חמדה' ומשמש נציג הציבור בוועדת הל'סינקי הצבאית, העוסקת בניסויים בבני אדם. לפני שנה אף הוענק לו פרס על שירותו.

גבי ברבש

פרופ' גבי ברבש משמש כמנהל המרכז הר'פואי על שם סוראסקי (איכילוב). בעבר שימש

פרופ' יהודית שילת

פרופ' משה בר אשר

פרופ' גבי ברבש

פרופ' משה קוה

בנצי ליברמן

שאול גולדשטיין

פרופ' שרית קראוס

רז נזרי

פרופ' שלומית לבנברג

שר שלום גרבי

כמנכ"ל משרד הבריאות. ברבש הוא מומחה בר'פואה פנימית, והיה רופא מוטס וסגן רופא חיל'בחיל האוויר. את המרכז הרפואי התל אביבי הג'דול והמורכב הוא מנהל ביד רמה. ברבש אחראי להקמת בית חולים חירום הגדול בישראל, שכולל ארבעה מפלסים תת-קרקעיים.

יונתן הלוי

מנכ"ל המרכז הרפואי הירושלמי 'שערי צדק' כבר במשך חצי יובל ומנהל היחידה לאשפוז פנימי בבית החולים. פרופ' יונתן הלוי הוא מומחה לרפואה פנימית, למחלות דרכי העיכול ולמינהל רפואי. 'שערי צדק' נוסד על-ידי יהודים אורתודוקסים ואנחנו ההוכחה לכך שרפואה אולטרא-מודרנית יכולה ללכת עם ההלכה, הסביר הלוי את ייחודו של בית החולים.

ברכה זיסר

נשואה לאיש העסקים מוטי זיסר ומקדישה את חייה למוסד 'אורנית' - בית החלמה לילדים ונוער חולי סרטן, אותו הקימה. בנוסף, ברכה זיסר מנהלת את מאגר דגימות מוח העצם הלאומי, שהינו המאגר היהודי הגדול מסוגו בעולם. לפני כשבע שנים, לאחר מסע כשנועים מצידה הוחלט במער'כת הביטחון ליטול דגימת דם מכל חייל המתגייס לצבא וכתוצאה מכך גדל המאגר הלאומי מדי שנה בעשרות אלפי תורמים. זכתה בפרס ישראל לשנת תשס"ז.

אוריאל לדרברג

בגיל 21 הקים אוריאל לדרברג את ארגון החסד 'פעמונים'. מאז סייעו יועצי ומלווי הארגון לא' לפי משפחות למחוק את המינוס בבנק ולאזן בין הוצאותיהן להכנסותיהן. 'אנחנו עוזרים לאנשים לעזור לעצמם', מסביר לדרברג את ה'אני מאמין' של ארגונו. פעמונים, שהתחילה כעמותה מגורית, צמחה וגדלה ומכוונת כיום לכלל הציבור.

ליאורה מינקה

יושבת ראש תנועת האישה הדתית 'אמונה' מזה למעלה מעשור. מינקה מנהלת תנועה עם 2,800 עובדים ותקציב שאינו נופל מזה של משרד ממשלתי בינוני. פעילות התנועה מתמקדת בעיי'קר בתחומי חינוך ורווחה, חינוך התא המשפחתי, מפעלי חסד ותרבות. בשנת תשס"ח זכתה תנועת אמונה בפרס ישראל על תרומה מיוחדת לחברה ולמדינה.

צבי צויבל

מנכ"ל 'מפעלות הצינונות הדתית', פורום המאגד תחת קורת גג אחת מאות מוסדות, גופים וארגונים בצינונות הדתית. את הרצינונל המרכזי של ארגו'נו הסביר צויבל: "כך נוכל לנצל כראוי את הגודל והעוצמה הטמונים בצינונות הדתית". כיהן כ-30 שנה כמנכ"ל ישיבת בני עקיבא בכפר הרוואה.

בעשור האחרון ליווה את הסיעות הצינוניות-דתיות בכנסת כיועץ כלכלי, והוא שותף בהפעלת של עשרות פרויקטים ציוניים ברחבי הארץ והעולם.

יצחק קדמן

לפני למעלה משלושים שנה הקים יצחק קדמן את המועצה לשלום הילד, למען קידום זכויות הילד בישראל, ומאז הפך לסמל של 'מגן הילד'. קדמן פועל להעלאת המודעות הציבורית לצור'כי הילדים, במניעת הפגיעה בהם וניצולם לרעה ובהסברה בקרב הציבור הרחב בכל הנושאים הללו.

חנה קהת

הדעות הרדיקליות, דרכי הפעולה המיליטנטיות והמיינון של הקרן החדשה לישראל דחקו את ארגון 'קולך' ואת המייסדת שלו אל שולי הקונצנוס. אבל הרעיון והזרם הדתי-פמיניסטי מבית מדרשה עודנו חי, בועט ומוזתר חותם בכל מקום בו נשים דורשות שוויון לגברים בבית הכ'נסת או נוטלות לידיהן את הסמכות להחליט מהו לבוש צנוע.

ידידיה שטרן

פרופסור למשפטים ובעבר דיקן הפקולטה בבר-אילן שעיקר פרסומו בא לו מתפקידו כסגן נשיא המכון הישראלי לדמוקרטיה. חבר בפורום 'תקנה' ואיש האגף השמאלי בצינונות הדתית שקנה את עולמו כחבר ועדת החקירה הממלכתית שיצא באמירות נחרצות על העוול שנעשה לתו'שבי גוש קטיף.

יהודית שילת

במסגרת 'פורום תקנה' אותו היא מנהלת הצ'ליחה ליצור חזית רחבה ומגוונת של אישים וגופים לצורך טיפול בהטרדות מיניות במגזר הדתי. מי שהיתה בעבר פעילה פוליטית וסגן יו"ר 'אמונה' התפרסמה בעיקר לאחר שנודעה ברבים החלטתו הדרמטית והשנויה במחלוקת של הפורום לגזור על הרב הפופולארי מרדכי אלון הרחקה מכל תפ'קידיו הציבוריים.

שי תובל

מנכ"ל 'קרן קהילות' - ארגון גג התומך בפ'עילות התורנית והחברתית הענפה של למעלה מ-50 גרעינים תורניים ברחבי הארץ. הגרעינים פועלים ביישובי הפריפריה בעיקר בתחום החינוך והרווחה, אך מהווים מנועי צמיחה גם בתחומי התעסוקה והנדל"ן.

כאליס שטענדיג

כתבי וקוראי 'בשבע' מספרים על כתבה או מדור שחוללו מפנה במישור הפרטי והציבורי

לגלות מחדש את הקשר למקדש

ירעם נתניהו

שורות אחדות מריאיון שפורסם בבשבע (כ"ו בתמוז תשע"א) הצליחו לטלטל אותי טלטלה עזה. וכה נכתב בריאיון:

הרב מדן: "אישיות ביטחונית בכירה מאוד זימנה אותי אליה בזמנו. הוא צעק עליי: 'עד שסידרנו לכם את העליות להר הבית, אתם לא מביאים מספיק אנשים. יסגרו לי את ההר!' הוא האמין שזה הדבר שצריך לעשות. אני הייתי אצלו בחדר, הוא צעק עליי. הם סידרו לנו להיכנס, ועכשיו הכול אפשר, ובגלל שלא הבאנו מספיק אנשים בסוף עוד פעם יסגרו את ההר. הוא האמין שבשום פנים ואופן אנחנו לא יכולים להשלים עם העניין הזה."

דברי הרב יעקב מדן גרמו לי לשקול מחדש את הנחת היסוד שלי, שעד אז הייתה ברורה לי לחלוטין ולא ערערתי עליה: אסור באיסור חמור לעלות להר הבית! כרת למהדרין! אמנם שמעתי שיש רבנים שאומרים שמותר לעלות, אבל הם תמיד הצטיירו כרבנים בשוליים. משיחיים משהו.

אבל פתאום באותן שורות שמעתי אדם שאינו דתי, לא משיחי בעליל, הקורא ליהודים לעלות להר. לא סתם קורא - צועק! צועק! אותה אישיות בכירה בעצם האשימה אותי - אדם שמתפלל כל יום לכיוון קודש הקודשים ומזכיר בתפילה את בניין ירושלים, שמשמעו הקמת בית המקדש - האשמה חמורה.

והוא צדק בכתב האישום.

בזכות דבריו נכנסתי בעובי הקורה: קראתי מאמרים, דרשתי וחקרתי ושוחחתי עם כל מיני רבנים. גיליתי די מהר שהטיעון האמיתי של המתנגדים הוא לא אי-ודאות המקומות המתורים לעלייה, אלא הפחד שאם נקרא לציבור לעלות, יעלו אנשים בטומאה. "בהוראה לציבור - לדעתי אין לעלות. אבל 'יחידים שמרגישים צורך - יכולים לעלות", אמר לי הרב דרוקמן.

והרגשתי. ואת ההרגשה תרגמתי למעשה.

עליתי להר והרגשתי אדם שלם יותר. כבר עליתי להר 3 פעמים, והספקתי גם לברך "דיין האמת" בלי שם ומלכות וכמעט קרעתי קריעה, ומנגד גם הספקתי לברך "שהחינו" ו"שעשה נסים" בשם ומלכות. מי שלא עלה להר לא יבין את הניגודים הללו.

כבר הספקתי להיות מעוכב חקירה פעם אחת רק כי העזתי ל"ע לשר "שבחי ירושלים" בהר הבית. אני מתפעל את הפייסבוק של הר הבית (חפשו אותנו ולחצו "אהבתי"), ואני חבר ביוזמה להקמת אתר אינטרנט מכובד להר הבית ולמקדש. אני קשור ליוזמה החלוצית להעלות קבוצות עיתונאים דתיים להר. מין מיום סוירים לציבור הדתי לאומי - ציבור שמוכרח להתעורר ולעזור כך שבעשור הבא ל'בשבע' מישוהו אחר יוכל לכתוב כמה בשבע השפיע על חייו, ואיך הוא התגייס לבנות את בית המקדש שכבר ניצב על תלו.

משנה כדרך חיים

יואל יעקובי

לפני כשנתיים פרסם העורך עמנואל שילה בטורו 'שולחן עורך', שמוקדש בדרך כלל לעניינים שעל סדר היום, פרסומת גלויה. זו לא היתה פרסומת מסחרית וגם לא פוליטית, אלא פרסומת ללימוד המשנה. עמנואל, מעבר להיותו ר"מ לשעבר בישיבת הסדר ותלמיד חכם גם בהווה, העיד (ולא בפעם הראשונה בטורו) על היותו 'משוגע לדבר', כמי שעסק ועוסק הרבה בשינון משניות. הוא סיפר על המהזור החדש של המשנה היומית שנפתח באותו זמן, והמליץ להצטרף אליו, תוך הפניה לשני ספרי עזר חשובים: 'משנה סדורה' של הרב דורדק ו'שינון המשנה בעל פה' בהוצאת 'שי למורא'.

לפחות מבחינתי הדברים הללו היו בדיוק בזמן הנכון. תקופות ארוכות חיפשתי את דרכי בלימוד התורה, והחוויות הטובות ביותר שזכורות לי היו מהתקופה בה שיננתי משניות ערב גיוסי לצה"ל. החלטתי להרים את הכפפה והתחלתי ללמוד. בתחילה זה היה פשוט יותר, כי אלו היו משניות שזכרתי מ'הקדנציה הקודמת', אולם בהמשך כבר היו משניות חדשות. הדרכה שקיבלתי לפני שנים מרב גדול היתה שכדי להשיג היקף בידיעת התורה יש להעדיף לימוד משניות עם פירוש הרמב"ם על פני לימוד רי"ף, שבגלל צורת עריכתו לא תמיד קל להבין מהי מסקנתו. את ההדרכה הזו יישמתי כאן, ויחד עם חזרות הצלחתי, בחדס ה', להגיע לידיעה יפה בכמה וכמה מסכתות. היום לומדי המשנה היומית נמצאים בסדר נשים, כך שמי שהתחיל אז הספיק לסיים כבר שני סדרים. אם הוא הקפיד על סדר חזרות מספיק קבוע - שליש מהתורה שבעל פה היתה בכיסו, לפחות בצורה בסיסית.

ולא שלא היו מושברים. היו גם היו. אבל ה' עזר ולפחות שתי משניות חדשות מדי יום הקפדתי ללמוד, כך שנשארתי צמוד לסדר העולמי של הלימוד. כמובן, בתקופות ארוכות בהן לא היו מספיק חזרות התקיים הכלל ש"דברי תורה קשין לקנותן ככלי זהב וקלין לאבדן ככלי זכוכית", ונוצר צורך לשיחזור המשניות הנשכחות, כשהספר 'שינון המשנה בעל פה' מסייע מאוד בעניין. ועדיין, הלימוד הזה הצליח ברמה כזו, שאני מנסה (בינתיים לא מספיק בהצלחה) לאמץ אותו גם בחלקים אחרים של התורה. ואחזור למקום בו פתחתי. תפקידו של עיתון הוא לא רק לדווח לנו על יוזמות לימודיות חדשות מעין אלו. תפקידו העיקרי הוא להגן על החלשים והעשוקים (כלכלית ופוליטית), להשיב מלחמה כנגד אלו שקמים לפגוע בתורת ה' ובארצו, להציג דמויות מופת שאפשר יהיה ללמוד מהן, וגם להתעדכן במה שקורה בעולם, שהרי "לעולם תהיה דעתו של אדם מעורבת עם הבריות". לעיתים גם נעשות טעויות בשגגה או סתם ממידות שטרים תוקנו (לפחות אצלי...). אולם הקו המנחה צריך להיות התכלית שהדברים צריכים לקרב אותנו לה'. מאמר כמו זה על המשנה שכתב עמנואל (ושאני מכיר לו הרבה תודה על כך) הוא רק אמצעי להיזכר מדי פעם בצורה גלויה בתכלית הזו, שאמורה להימצא תמיד אי שם בירכתי מוחם של הכותבים - וגם של הקוראים.

ספר תורה ראשון ברשות השידור

אורי רווח

זה היה אמור להיות ראיון שיגרתי על חייו. על התשובה, השליחות בטלוויזיה, הכתבות למבט לחדשות וכו'. ביקשתי להוסיף שנשמח לקבל ספר תורה, כדי שנוכל להתפלל שחרית בבניין רשות השידור מדי שני וחמישי.

התגובות היו טובות ומרגשות. עוד באותו שבוע של פרסום הראיון פנה אחי, רב קהילת חב"ד ברמות, הרב אפרים בוגרד, וסיפר שפנו אליו כדי לאתר אותי. יהודי יקר בשם פרץ הסכים להשאיל לנו ספר תורה. תוך ימים התחוללה היסטוריה ברשות השידור. לא אשכח איך באותו יום נסעתי עם רכבי לשכונת גאולה להביא את הספר מהחנות ברתת ובזיע. שעה אחר כך געש ורעש רחוב תורה מציון, שם ממוקמת הטלוויזיה הישראלית. היתה רק בעיה אחת: כיצד ייכנסו עשרות המוזמנים? הרי לכל מוזמן צריך אישור בכתב, ובכלל בתקופה ההיא לא היה ממש פשוט כי היו הרבה התנגדויות לבית הכנסת.

המצב הזה היה אמור להקשות על קיום האירוע, אבל דווקא הקב"ט של הטלוויזיה, משה גפני, הדגיש בפנינו כמה חשובה הכנסת ספר תורה והכריז כי לא צריך אישורים כשמכניסים ספר תורה. כך הגיעו רבים טובים: רבנים, אישי ציבור, עובדים רבים. כולנו יצאנו בריקוד ובשירה מהבניין הראשי של

הטלוויזיה לשער הצלמים, עד לאולפן

נקדי שממנו שודרה פופוליטיקה. האולפן הזה נהפך לשעה קלה לאור גדול של תורה. הרבנים הרוש, בצרי וביגון דיברו על הצורך לנצל את התקשורת לפרסם את הגאולה. סעודת המצווה הייתה לא פחות מרגשת. אפילו זכינו בכתבת שער עוקצנית במוסף גלריה של עיתון הארץ.

מאז אנו מתפללים לרוב בשני וחמישי, עם סיוע גדול מהמנכ"ל יוני בן מנחם שהתיר לנו כעת לשפץ את בית הכנסת, וכל זה בזכות עיתון 'בשבע'. אם אפשר, נבקש בהזדמנות זו עוד ספר תורה בנוסח האר"י ז"ל, ואז השמחה תהיה כפולה ומכופלת. אגב, מי שירצה לסייע לנו בהשלמה למניין בשני וחמישי, מוזמן לעשות זאת בשמחה בשעה 9:30 בבוקר.

יריית הפתיחה למאבק למען פולארד

אשר מבצרי

סיפורו של יהונתן פולארד היושב 27 שנים בכלא האמריקאי, הינו אחד הסיפורים הכואבים ביותר של דורנו, סיפור של עוול משווע בכל קנה מידה. בשנה האחרונה נחשף העניין יותר ויותר בתקשורת.

אולם לפני כתשע שנים, כאשר התודעה בעניינו של יהונתן פולארד הייתה נמוכה ביותר, זכה העיתון "בשבע" להביא את סיפורו הכואב של יהונתן פולארד בכתבה נרחבת ("לחופש נולד" - עפרה לקס) שהביאה את הנושא לתודעה הציבורית, ועוררה את המאבק לשחרורו. במהלך השנים זכה העיתון ללוות את הפרשה באחריות ראויה לציון.

הנשיא פרס העלה לאחרונה את הבקשה לשחרורו של יהונתן בתחילת הפגישה עם הנשיא אובמה, בסמוך לטקס הענקת מדליית החירות הנשיאותית, והבהיר את חשיבות הנושא מבחינה אנושית, ואת הקונצנוס בעניין בקרב אזרחי ישראל. הנשיא אובמה לא נתן תשובה שלילית, והעניין נשאר פתוח לחודשים הקרובים. בקשתו של פרס, שלא הייתה כדוגמתה במשך 27 שנה, הייתה תוצאה ישירה של הרחבת ההתגייסות הציבורית להצלת פולארד.

בח' באב חל יום הולדתו ה-58 (27 ימי הולדת בכלא!) של יהונתן, ואנו נדרשים כעת לעבודה מאומצת להצלתו. הפרטים והעידכונים בקבוצת הפייסבוק: "פולארד גם לי אכפת" ובאתר: www.freepollard.net. ויהי רצון שבקרוב נתבשר כולנו על שחרור יהונתן, "אם תרצו - אין זו אגדה".

קוראים מספרים

מסוגלת לזרוק את העיתון, ואכן הוא איתי למשמרת. בכל פעם שאני רוצה להתחזק, אני קוראת את הכתבה ואפילו יש לי מחשבות לצלם ולחלק ליקרים לי.

ה"א (השם המלא שמור במערכת)

סיפור לשולחן השבת

כאשר היינו צעירים והילדים היו קטנים, היה מאוד קל בשולחן שבת - קוראים את הדפים שהילדים מביאים מהגן ודברי תורה מהפרשה ברמה של הילדים. אך כאשר הם התבגרו, שולחן השבת נהיה מגוון: נערים בני 15-16 עד קטנים בני שנתיים שלוש. לא הצלחתי לעניין את כולם, וכשאני מדבר אל הקטנים הגדולים מתחילים לדבר ביניהם ולהחליף חוויות, וכאשר אני מדבר אל הגדולים - הקטנים מתחילים למשוך תשומת לב ולהפריע.

כך עוברות להן השבתות מתוך תסכול - איך מעניינים את כל בני הבית בשולחן שבת? ואז, שבת אחת באמצע הסעודה, העיתון בשבע היה מונח ליד השולחן, כאשר המדור 'סיפור לשבת' פתוח. אני לוקח את העיתון ומתחיל לקרוא בשקט, ואז כאשר מתחילה לעבור בי התרגשות מקריאת הסיפור, עמדתי והתחלתי לקרוא אותו שוב בעל פה, כדי להתאים גם לגדולים וגם לקטנים. להפתעתי כולם השתתקו בזה אחר זה והתחילו להקשיב.

כך מאז אותה שבת, בעזרת הסיפור לשבת, אני פותח את שולחן השבת ואחרי שכולם בהקשבה ומרותקים, מאוד קל להמשיך אחרי הסיפור בדברי תורה. שולחן השבת אצלנו השתנה לטובה בזכות הסיפורים המרגשים שכל שבת מופיעים בעיתון. **ישראל ליבמן, בית אל**

בעקבות מעשי הצדיק

במשך שנותיו של עיתון בשבע, הכתבה שהשפיעה עליי ביותר היתה זו שנכתבה על הגאון המופלא הרב משה לוי זצ"ל (יואל יעקובי, גליון 249). בכתבה הופיעה סקירה מאלפת לדמותו של הגאון הצעיר, שהיה מגדולי פוסקי הדור (מחבר הספרים מנוחת אהבה, ברכת ה' ועוד), בשילוב סיפורים והנהגות מיוחדות.

כנער צעיר כתבה זו פתחה לי, ומסתמא גם לרבים אחרים, צוהר לעולמו הנאצל של הרב, שהכיל תורה וגדולה במקום אחד.

אף על פי שהכרתי עוד קודם לכן חלק מספריו, לא ידעתי באמת מי הוא אותו "האיש משה" שעומד מאחורי החיבורים. ומתוך הדברים שנכתבו עלה בי רצון לחקות את אישיותו של הרב. אני חושב שמן הראוי לפרסם מדי פעם כתבות מעין אלו, על שאר חכמי התורה מכל החוגים והעדות.

י"נ (השם המלא שמור במערכת)

שמחה ברגע הנכון

את הכתבה "במחשבה תחילה" על שיטת החשיבה החיובית של הרבנית מרגלית שרפר, קראתי בזמן מאוד נכון בחיי.

הייתי בתקופה שביקשתי מהקב"ה כל כך להיות בשמחה. הוא בטובו שלח לי בכל מיני דרכים, אירועים תכנים וכיו"ב להגיע לשמחה.

הכתבה "במחשבה תחילה" שהייתה אחת מהן, עזרה לי, רוממה אותי וחיוקה אותי מאוד. לא הייתי

קפיצת מדרגה

עדי גרסיאל

לא לעיתים קרובות זוכה עיתונאי לראות כיצד המילים שהקליד לקובץ ה'זורד', הועברו לעריכה, לעימוד ולהדפסה, נוגעות באנשים אחרים וממש משנות את חייהם.

לפני תשע שנים נשלחתי לראיין את אבשלום לדני בחווה הטיפולית 'דרך שלם' שהקים ליד טלמון. לדני, עובד סוציאלי, טיפוס חם וצבעוני, שהיה גם פעיל בתחום גאולת קרקעות, ערך לי סיוור בין הסוסים, הכלבים והחממות.

ימים אחדים אחרי הפרסום התקשר אלי פ', שעמו עבדתי בחברה גדולה בעבר. הוא ביקש להודות לי. כששאלתי על מה, סיפר כי יש לו בן שלא

מסתדר עם מסגרות והוא ואשתו היו על סף ייאוש ממנו. אחרי שקראתי את הכתבה, אמר לי פ', החלטתי לנסות את החווה של לדני.

וכך סיכם לי פ' את החווה כשחזרתי אליו לפני ימים אחדים: "נסענו עם בנו, בעקבות הכתבה, כדי להתעניין בחווה. ישבנו ודיברנו עם אבשלום, ובנו לא התעניין בכלל בשיחה שלנו. אחרי שסיימנו אבשלום פנה אליו, ושאל אותו אם הוא רוצה להישאר כמה ימים ולראות איך החיים שם. להפתעתי (ולשמחתי!) הוא סיכם עם אבשלום שהוא יישאר כדי לבדוק.

"החווה סיפקה מסגרת תומכת ולא לוחצת, באווירה משפחתית, ויחד עם זה הוא למד שם אחריות אישית וקבוצתית. היו להם פרויקטים בתוך החווה עם מסגרת נינוחה לגמרי, אבל הם גם יצאו החוצה לעבוד אצל אנשים שונים, וגם שם למדו לתפקד בצורה נורמטיבית.

"לפני החווה לא ידענו איך נתמודד עם הבן יקיר לנו אפילו לחודש ימים, ואחרי שהוא חזר הביתה, כעבור שנה, היתה לנו חצי שנה מהנה איתו, עד שהוא יצא למכינה קדם צבאית".

אני לא יודע אם פ' שמר את הכתבה מגיליון 75 של 'בשבע', וגם העותק בארכיון העיתון כבר מתחיל להצהיב, אבל לפחות עבור משפחה אחת, המילים שנכתבו לפני כמעט תשע שנים, נותרו בעלות משמעות.

חתונה מאוחרת

הדור הצעיר לוקח את הזמן בכל ההחלטות שלו בחיים, כולל נישואין. התוצאה: רווקות מאוחרת, שמתעלמת מהשעון הביולוגי המתקתק ■ יש גם הצעה לפתרון

→ איור: עדי דוד

לצערי הרב אני 'זוכה' פעם אחר פעם לשבת ב'תחנה הסופית' אליה מגיעה הבחורה, כשהיא כבר אי שם באמצע העשור החמישי לחייה, ובחיר ליבה הנושק לגיל חמישים יושב לצידה, ומשאלה קטנה בפיהם: ד"ר קטן, הבי לנו בנים

ההכנות בשיאן. המחוננים בדרכם. עוד מעט ונשתה 'לחיים'. כל בני הבית ממורקים ומצוחצחים במלבושיהם החגיגיים. ריחות התבשילים עולים מהמטבח. השולחן ערוך ברוב הדר ופאר, ומוזיקה חסידיית מתנגנת מהדיסק שברקע. ורק הכלה עדיין מתמהמהת בחדרה. אם המשפחה עולה בצעדים חרישיים, ולתדהמתה היא שומעת מכיוון חדרה של בתה הכלה יללות כבושות, קורעות לב. האם פותחת את הדלת, ורואה את הכלה הצעירה יושבת על מיטתה, שפופה, כאילו היא מועמדת להוצאה להורג בגיליוטינה, ממררת בבכי. "אמא, אני לא רוצה... תבקשו מהבחור ומההורים שלו סליחה".

ואז שקט חרישי. והכלה שוב בוכה, וחוזר חלילה. ובינתיים, בזמן שהכלה הצעירה ברגעי משבר, האחים הקטנים מחכים בסלון, ופותחים באמירת פרקי תהילים, ושיר השירים, ונישמת כל חי, ישר והפוך... עד שהכלה מתרצה לבסוף, מנגבת את דמעותיה ומשתדלת לחייך. היא יורדת מחדרה לנגד עיני הוריה המוותשים, ואנחת רווחה יוצאת מגרונם של כל בני הבית. והנה דפיקות בדלת, המחוננים מגיעים.

הדור של ילדינו היקרים הוא אלוף בהכנות. יש לו מערכת השהיה מובנית - 'בילד איך', ומילת הקסם שלו היא נ-ח-ת. כל שלב בחיים דורש התבוננות, התכוונות, התחברות. שוב ושוב ניגשים ילדינו לשלב הבא ברכבת החיים שלהם בספקנות, בתהייה, בחששות, עם הרבה רגש, כשהכתפיים שמוטות, והעול נראה כבד כל כך.

מנגנון ההשהיה הזה פוגש את ילדינו לפני כל שלב בחייהם, משמעותי יותר או פחות, במלא עוצמתו. זה קורה לפני ההחלטה מה ללמוד: אולי, חושבת הבת המתבגרת, כדאי להוסיף שנת מדרשה, ואז אולי שנה נוספת... וגם אחרי השנתיים האלה לא תמיד סגורים על הכיוון המיקצועי. אז אולי כדאי להתחיל בעבודה כלשהי, לפני ההחלטה על הלימודים? ואז מקבלים החלטה - ושוב מתלבטים, וממשיכים לפזול לאפשרויות נוספות, הרי עיתותיהם בידיהם...

מציאות זו יוצרת קרקע פורה למחקרים אנתרופולוגיים עסיסיים, לתובנות מרעננות, לספרים עבי כרס, לטורים, לכתבות ואף לסדרות. מאז, דור הצעירים של היום הוא מושך בח יותר מאשר קודמיו; יש יותר חיפוש, יותר חתירה לאמת ודרישה לשלמות, וכפועל יוצא מכך - פחות מוכנות לפשרות, ולאווט וכבודות בקבלת החלטות ומחויבויות כבדות משקל. והרי ההחלטה על חתונה היא המשמעותית ביותר בחייו של אדם, והנוער מבין זאת היטב. ופה מתחילה הבעיה.

עניין ברב-שיח הזה! מיד החלטתי שמקומי הוא בשיעור הזה. רציתי להביע בפניה ובפני חברותיה היקרות, שהן אינן לבד. אנחנו איתכן, במצוקתן, אנחנו קשובות לכאב, לבדידות, לכמיהה. היה שם דיבור צורב על תחושות קשות שאולי שכחו אותי בתור, 'אולי משהו בי פגום', ו'המצוקה שלי גדולה מכולן'.

לצערי הרב אני 'זוכה' פעם אחר פעם לשבת ב'תחנה הסופית' אליה (במקרה הטוב) מגיעה הבחורה, כשהיא כבר אי שם באמצע העשור החמישי לחייה, ובחיר ליבה הנושק לגיל חמישים יושב לצידה, ומשאלה קטנה בפיהם: ד"ר קטן, הבי לנו בנים. אך שלושה שותפים באדם, ואני כמין 'שותף רפואי' יודעת שאני רק 'אאוטסיידרית' כאן, ולדאבוני כי רב, לא למדתי קוסמות... ושוב נפתחת שיחה כואבת, צורבת, על תיקתוקו האכזר של השעון הביולוגי, והזוג מסרב להאמין, ומתפתחת שיחת עומק עטופה בדמעות (גם שלי!) ותחושת ההחמצה קשה מנשוא. ושוב ושוב אני שומעת במצבים האלו את השאלה: "אז למה לא דיברו איתנו על כך קודם???" ואני חייבת לאגור כוחות נפש, למרות שליבי נשבר בתוכי, ולסייע להם להתמודד ולהחליט את ההחלטות הנכונות. פעמים רבות אין ברירה מלבד לגייס טכנולוגיות מורכבות של הפריה על מנת לפתור, למעשה, בעיה חינוכית וחברתית. שהרי הנשים היקרות האלו נולדו עם שחלות תקינות ואפלי ביציות - אך הן נתנו לרכבת לעבור, ללא משים, כשהן עדיין מחכות בתחנה.

לשמחתי, ממש לאחרונה יזמה חברת הכנסת רותם תירוש קמפין להגברת מודעות הנשים לפוריות, כחלק מ'ההעצמה הנשית'. המניע ליוזמה זו, לדבריה, הוא המציאות בה רווחות בציבור דעות מוטעות, אף בקרב נשים משכילות מאוד, לגבי עובדות יסוד ביחסי גיל-פריה, ולכן לדעתה יש צורך להעלות את המודעות בנושא רגיש ומורכב זה ובמקביל להנגיש את הטכנולוגיות הקיימות לשימור פריה לצורך עתידי. הצעתי היא להכין דפי מידע שיופצו באמצעי המדיה השונים. אפשרות נוספת היא שאחיות בריאות הציבור תיקחנה פיקוד בנושא, שהמידע יופץ באוניברסיטאות, ושהרופאים יודרכו לתשאל ולתקן בנושא זה. כצפוי, היו שטענו שזו חזירה מוגזמת לחיי הפרט, ועל זה אני חולקת, וגם אם הפציינטית תרים עלי גבה, אני דואגת בכל ליבי לעתידה. כי ידע הוא כוח, והוא מאפשר בחירה מודעת. לאחרונה בוצעו מחקרים בקרב סטודנטים ישראליים שתושאלו לגבי נתונים הקשורים לגיל פריה, ונתגלתה בורות מבהילה בין המשתתפים, כאשר בין השאר קיים מיתוס שניתן להאריך את גיל הפריה ללא גבול. נשים חכמות ונבונות ומי שחילות, בעלות תואר שלישי ומילגות הצטיינות, לא זוכות ללמוד את עובדות החיים הפשוטות... ■

גוברת: איך זה קורה דווקא בזמן שטכנולוגית אנו יותר מקושרים מאי פעם? אין לנו דקה של מנוחה בין צלצולי הנייד, הנייד, התא הקולי, המיסרונים, המייל, ושאר מרעין בישין. לאחרונה אני נחשפת שוב ושוב לתיאורים מאוד כואבים של צעירים רווקים שמרגישים בבדידות פיזית נוראה, אך גרוי עה יותר היא הבדידות הווירטואלית - התחושה שלא חושבים עלי, שלא דואגים לי, שאני לבדי עם הכאב שבתוכי.

והנה לכם דוגמה: השבוע היתה לי חוויה רוחנית עוצמתית בכנס השנתי של 'בניין שלם' שהפך עם השנים לכנס שאי אפשר לו לעולם הנשי הדתי בלעדי. התלבטתי בין שני שיעורים מרתקים. אחד מהם - רב-שיח על רווקות ממושכת. והנה אני עומדת בפתח האולם, ואחת הבנות החביבות פונה אלי ואומרת במבט נוגה: "אני מתפתלת שאישה שכמותך עם כיסוי ראש מוצאת

המחקרים של השנים האחרונות מתחומי מדעי המוח והפסיכולוגיה החברתית שופכים אור חדש והבנות מעניינות על סוגיות מרכזיות וחשובות הקשורות ליחסים בין-אישיים, אינטימיות ובריאות נפשית כללית, המאפשרות התערבויות קליניות על מנת לעזור לאנשים להגיע למערכות יחסים בריאות ויציבות לאורך זמן. מסתבר, לפי דברי החוקרים, שבמאה העשרים ואחת קשה יותר מבעבר לשמר מערכות יחסים זוגיות ברמה טובה לאורך זמן. חלק מההסברים לקושי מצביעים על כך שהציפיות גבוהות יותר, ומולן רמת המחויבות הולכת ויורדת, והאתגרים רבים יותר. מחקרים מראים שלא רק שיותר קשה לשמר מערכות זוגיות בימינו, אלא, כפי שמראה מחקר חשוב שנערך באוניברסיטת הרווארד בארה"ב, הבדידות הופכת להיות מגפה בחברה המערבית. והתמיהה

חסידי ולעניין

עם קצת יותר מדי אידיש, שלומי טויסיג עושה מוסיקה חסידית כמו פעם בהפקה מקצועית ומהנה

'טויסיג 2', שלומי טויסיג

מינון נכון.
'טויסיג 2'

לצערנו, המשיח עדיין לא הגיע ובית המקדש עדיין בחורבנו, אבל מה לעשות והנשמה היהודית לא מסוגלת לשרוד יותר משלושה שבועות ללא מוסיקה קצבית ושמחה (וכשמדובר בבת שלי - שלוש שעות). יסלחו לי כל יוצרי המוסיקה האלטרנטיבית, המקורית, הייחודית והבלתי קונבנציונלית, אבל הפעם אנחנו נשארים בגבולות הקלאסיקה החסידית. לא פעם הדגשתי שתמיד יש מקום נרחב בלבנו לאותה מוסיקה חסידית שעליה גדלנו. זאת שאינה מנסה ליצור את התווים מחדש או לבנות סולמות מוסיקליים בלתי אפשריים. השירה החסידית הקצבית בקצב ארבעה רבעים פשוט, או זאת הרגועה בקצב הוואלס המוכר משעת סעודה שלישית - כל אלה יישארו תמיד נצרכים ומתבקשים. בכוונה לא השתמשתי במילה 'בנאליים', ולא בגלל שאינני יודע איך כותבים אותה בדיוק בעברית, אלא בגלל שזו מילת ביקורת שאף פעם אינך צריך להסביר אותה, ולכן גם לא ניתן להתמודד איתה. מבחינתי, ברגע שהמוסיקה נעימה לאוזן, ההרמוניות נשמרות והליווי לא נעשה בצורה מרושלת, הרי שכבר יצאנו מגדר של בנאלי, ונכנסנו למקום שבו לכל אחד יש זכות להביע את טעמו המוסיקלי.

את הימים שלאחר בין המצרים אני

מתכבד לפתוח באלבום קלאסי, רחוק מאוד מלהיות בנאלי, שמכניס אותנו בקלות לאווירה חסידית שמחה ומהנה. את האלבום הקודם שלו הוציא שלומי טויסיג לפני כשלוש שנים, ומאז רק הלך והשתבח. לשווא תחפשו את שמו של האלבום החדש, מכיוון שהוא הלך על הקו המודרני של שם הזמר והמספר הסידורי. מדובר אם כן, באלבום 'טויסיג 2' המביא אלינו היישר מאמריקה הרחוקה את קולו הנעים של שלומי טויסיג ואת ההפקה המאוד מקצועית של 'טים פרודקשן'. השירים הולחנו בידי השמות המוכרים לכולנו (לפחות לאלה שטורחים לקנות אלבומים מקוריים וגם לקרוא את מה שכתוב בחוברות המצורפות). טויסיג משמיע את הלחנים של פינקי וווער, איצי ולדנר, יוסי גרין ואפילו ליפא שמעלצר. יש כאן מינון נכון של שירים קצביים ושקטים, אבל קצת יותר מדי אידיש, עבור אחד כמוני שמבין "גורנישט מיט גורנישט" באידיש.

אחד השירים השקטים והיותר מרגשים באלבום הוא 'ירושלים' בלחן של פינקי וווער, ואין יותר מתאים מלהיפרד בשיר המתפלל לבניינה המחודש של ירושלים, במהרה בימינו אמן!

seret@etrog.tv

כך עושים כולם

חיכוכים בין בני זוג סביב שטיפת כלים, קניות וניקיון? רחלי מושקוביץ ובעלה עשו מזה הצגה מצחיקה

'בינינו', תיאטרון 'לחישא', שחקנים: אורן ורחלי מושקוביץ (לנשים בלבד)

מבט מחויך על הזוגיות. 'בינינו'

כן, אנחנו יודעים ש'ככה זה אצל כולם', אצל מי יותר ואצל מי פחות, אבל ההצגה 'בינינו' ללא ספק מפתיעה. הקונפליקט טים שחשבת שהם בינך לבין בעלך בלבד, לובשים צורה ומקבלים חיים על הבמה, לפני קהל נשים שנדמה - לפי גלי הצחוק - כי כל אחת מהן רואה את עצמה ואת בן הזוג שלה שם במקום השחקנים, לפחות בחלק מההתרחשויות. 'בינינו', מבית תיאטרון 'לחישא', היא הצגה חדשה שפתחה הקיץ בסיבוב הופעות. השחקנים בהצגה הם בני הזוג אורן ורחלי מושקוביץ, וזו ההצגה הזוגית השנייה שלהם (אחרי 'הרי את מבוקשת'). הצופות בהצגה יפגשו את אבי ונעמה וזהבי, בני זוג דתיים רגילים, ואת הדברים הקטנים שקורים להם ביומיום. את נעמה המספרת בהתלהבות לחברה בטלפון על בן הזוג המדהים שלה, וכשהוא מגיע הבית תהיה מוכה אותו בניד ראש וממשיכה בשיחה; את אבי שמחליט לפתוח קונדיטוריה עם הילדים שבוע לפני פסח; נעמה שהולכת לקנות בגד וחוזרת עם עשרים שקיות, למרות האוברדרפט בבנק, ומסבירה לאבי ש'אשה צריכה להרגיש טוב. זה הרבנית ימימה מפורש'. אבי, שרוצה לחסוך כביסה לנעמה ומשכיב את הילדים על מיטות בלי סדינים, ועוד התרחשויות שחולפות לעיתים כמעט בלי שנקדיש להן תשומת לב, אך מספיקות להותיר

משקע מריר בלב. אחת ההתרחשויות שלכדה את תשומת ליבי היתה כשנעמה אמרה לאבי: 'יש כלים בכיור' והוא ענה 'אני רואה'. היא אומרת: 'אני עייפה', והוא: 'אז תשטפי אותם מחר'. וכשהיא כועסת שהוא לא שוטף, הוא אומר 'אבל לא ביקשת!' (תחליטו לבד למי הביקורת רומזת). נפגוש גם את האישה שמתאפרת ומתלבשת יפה לפני שהיא יוצאת לעבודה, בדיוק אחרי שבעלה יוצא מהבית, כמוכן. וכשהוא חוזר הוא רואה אותה בפיג'מה (הוא אפילו לא יודע שיש לה עדשות מגע), וכן, גם את הציפייה שלה ממנו שיקנה לה מתנה, אבל היא לא מבקשת כדי שזו תהיה הפתעה...

רחלי מושקוביץ, מנהלת התיאטרון והשחקנית הראשית בו, מספרת שההצגה נולדה במהלך השנה הזו, שבה למדה העשרה זוגית, והנושאים שעלו במהלך הליווי מודים היו חומר ש'פשוט דרש שיכתבו ממנו הצגה'. המוסיקה המקורית והמשחק המוצלח מבטיחים לצופות חוויה מענגת, ובכלל, לראות את הקונפליקטים שבאופן טבעי צצים בחייהם של בני זוג בצורה הומוריסטית שממחישה את השוני בין גבר לאישה, הופך אותם למחויכים ופשוטים יותר. נראה לי שכל מי שתצפה בהצגה הזו תתייחס אחרת לחיכוכים שצצים באופן טבעי בין בני זוג. אולי הם פשוט ייראו לה משעשעים יותר. ■

בזמנכם החופשי

ד"ר חנה קטן מוציאה לאור את 'חיי אישה', ספר הבנוי מתחנות חיי האישה הבוגרת, החל מהרווקות, דרך ההכנה לחתונה, האימהות ועד גיל המעבר. הפרקים מביאים נקודת מבט רפואית ונוגעים בסוגיות לא מאוד מדוברות כמו אנורקסיה, הפסקות היריון והורמונים בגיל המעבר, השזורות בניסיון מקצועי ואישי. הוצאת בית אל.

ביום ראשון יפתח בירושלים פסטיבל תיאטרון בובות שהוא 'הגדול ביותר שנעשה עד כה בישראל'. הפסטיבל, פרי ההפקה של 'תיאטרון הקרון', מיועד לכל הגילאים, ויכלול לא פחות ממאה מופעים ב'קרון' וברחבי העיר, ותשע הצגות בכורה ישראליות. לאוהבי החינם: מדי ערב יתקיימו בחצר תיאטרון החאן מופעים ללא תשלום.

ביום שני הקרוב, י"ח במנחם אב, מגיע אנסמבל 'כעת' של בוגרי בית הספר למינהל 'כל עצמותי תאמרנה' למרכז סוון דלל בתל אביב ומעלה את המופע 'צ'לו-תא'. התפילה אכן עומדת במרכז של הערב בן שלושת קטעי הריקוד, שניים מהם סולו, ואחד ריקוד קבוצתי של חמישה גברים.

מתי הזדמן לכם לצפות באיזיק דדיה, בקינדרלך ובסנטדאפיסט דודי איינהורן בעשרה שקלים בלבד? גם זה קורה ביום שני בערב, י"ח במנחם אב, אבל הרחק מתל אביב, בהיכל התרבות בנהריה. הערב ישלב מוזיקה מהאלבומים החדשים של דדיה ושל להקת הילדים, ואיינהורן יהיה אחראי על ההפוגות הקומיות.

היארציית של הרצל אמנם צוין לפני חודש, אבל 'מרכז הרצל' שעל ההר מזמין אתכם גם בימים אלה לסיור במוזיאון, הפוסע בעקבות החיים והתמורות שחלו באישיותו של חוזה המדינה. המרכז מציע גם משחק אתגרי, 'מחפשים את ההסטוריה', הכולל כתבי חידה בעקבות האגדות והמנהיגים שמצאו את מנוחתם על ההר. בתיאום מראש ולא לכהנים.

ofralax@gmail.com

הורים מחליפים

ברח (42/7)			פִּזְרוּ (27/7)	להבה (33/7)
מהדיברות (4,2)(17/ה)			משרת בקודש מהדיברות (12/ה)(2,4)	קלף חזק
			צלם אליל (25/7)	
			הוריתי (5/7)	
	מהנחלים (ח)			
				מהוה זמנא
				יגילית (29/7)
		ההיפר מטוב (25/7)		מילת ברירה (34/7)
		ההיפר מקור		
				אלך למטה שם (23/א) פרשתינו מרוחות השמים (27/א)

3	2	8	9	0	3	3	3	5	9	5	3	
2	3	9			7	3	7	6		6		
1	5	7	2		5	8	3	4	0		0	
6			1			3		2		2		
1		3	5	5	7	8	3		1	2	8	2

ה	ר	ו	נ	ל	א
ת		י	ח		ו
ע	ר	ש	מ	ח	
ו		ו	ס		
ר	מ	ס	מ	ת	ק
ר			ל	ו	מ
י	נ	י	ק	ה	ב

**על פתרון החידה
מגיליון 502 יישלח פרס
לנועם רדור מהרצליה.**

כשנכנסנו למטבח, גילינו את ההורים שלנו מתגלגלים מצחוק. "אמרנו שלא נהיה פחות קשוחים ממה שאנחנו בדרך כלל", אמר אבא שלי, "אבל לא אמרנו שלא נהיה יותר!" המשיך דוד יואל בחיוך גדול. "פשוט רצינו שתעריכו איזה כיף לכם בבית", אמרה הדודה, וליטפה את הראש של יהודה. "ואני באמת מצטערת על הטופו. הוא היה נורא, נכון? אני חושבת שמגיע לכם פיצוי קטן. מי בא לפיצה?"

סוף סוף הגיעה המכונית המיוחלת, שתיקח אותנו הביתה. אבא שלי יצא מהרכב בחיוך גדול ויהודה ואסי כמעט רצו לתוך הבית שלהם. נכנסנו ארבעתנו לחדר של יהודה, בזמן

אפרים // יוני קמפינסקי

רעיונות והצעות יתקבלו בברכה ב-yoni@inn.co.il

רוצים עוד 'אפרים'? חפשו במוסף העשור

* עדי גרסיאל. 48. נשוי לטלי ואב לשלוש בנות. תושב פתח תקווה. עורך המדורים של 'בשבע'

צילום: ניסים לב

*** התחלה:** שבט תשכ"ד. בכור ואחרי שתי אחיות. האב יליד תל אביב (שדרות רוטשילד. כן כן). האם, בת כפר חסידים, היא בתו של ר' צבי אמיטי, מנהל בית הספר המקומי ו"רב לא רישמי שלו". סבא שלו, למסקנה, היה רב.

*** אבא פרופסור אמא דוקטור:** שניהם התחילו כמורים, האב המשיך באקדמיה והיה לפרופסור לתנ"ך ודיקאן למדעי היהדות. האם חזרה למסלול האקדמי רק לפני כמה שנים, וכיום גם היא מרצה, שניהם בבר אילן.

*** התנצלות:** "לי יש רק תואר אחד, אבל הוא מהטכניון".

*** גרשנהבר:** עם כזה שם משפחה, שמשמעותו חיטה ושיבולת שועל, גם אתם הייתם מעברתים. התיאוריות המשפחתיות לגבי העבר נעות בין מחסני תבואה משפחתיים למבשלת בירה. הוא מעדיף את האפשרות השנייה. יש גם טענה שהמשפחה מיוחסת לאברבנאל.

*** לימודים:** 'נצח' בפתח תקווה, עם דילוג קליל מעל כיתה ח' שהיתה אמורה להילמד בדיוק כשהמשפחה יצאה לארה"ב לשנת שבתון של האב. כיתה ט' נחלקה ללימודי קודש בעברית ('קליים') וחול באנגלית ('מאתגרים'), אבל השפה שימושית עד היום.

*** אוהב להיות בבית:** כיתה י' החלה במדרשיית 'נועם', אך הגעגועים הביתה הביאו להמשך בתיכון 'הרא"ה' רמת גן עם מורים מיתולוגיים, ליצנות והצגה מונומנטלית בסוף השביעית.

*** צבא:** שיריון. ההגעה ללבנון היתה אחרי המלחמה, אבל גרשם זמן איכות ארוך במיוחד במדינת הארזים "כי האוגדנר רצה להיות בלב העניינים". אחד המ"פים שלו היה רם אלון, אח של ניצן, כיום מפקד אוגדת אי"ש.

*** מילואים:** הסתפחות לפלוגת הסדר ובה הרבנים מרדכי ורדי, יצחק קראוס ומרדכי אלון. בגדוד שירת גם השדכן.

*** השדכן:** "בשישי אחד התברר די מאוחר שאפשר לשחרר עוד מישהו לשבת.

נבחרתי כי הייתי היחיד עם אוטו. בקירבת פתח תקווה ראיתי מישהו מהגדוד והצעתי לו טרמפ. ביום ראשון, בדרך חזרה למילואים, הוא הציע לי לפגוש את טלי".

*** טלי:** למדה משפטים, התמחתה ועבדה בפרקליטות בחיפה ובתל אביב ואחר כך עשתה הסבה לתוכנה. היום היא עובדת בסטארט-אפ ברחובות, מזה שאומר שהבעל מנהל את הבית, "לא בהצלחה מדהימה. אני מנסה להיות חניך תורן ולנהל את התורניות של הבנות".

*** הבנות:** הדר (20 וקצת) לומדת במכינה אמנות ועיצוב, אפרת (כמעט 19) מסיימת שירות לאומי, ותמר (17) עולה ל"ב באולפנית ישרון, "שם למדו כולן".

*** עורך הקידושי:** הרב פלונצ'ק, אז רב פיקוד דרום. "אמא שלי הכירה את אשתו".

*** סאטירה מחשמלת:** הלימודים בטכניון התמקדו בהנדסת חשמל, אבל בשעות הפנאי התחיל לכתוב מדור סאטירי לעיתון הסטודנטים 'אפסילון' יחד עם חבר. "העורך הכריח אותנו גם לסקר את פעילות האגודה, המעט משמימה". קבלו רמז לעתיד.

*** לא שקט:** במהלך השנים כתב חומרים ל'סימני נפט' הסאטירי של 'מעריב', את המדור 'ברצינות' של 'נקודה' ויום והשתתף בתוכנית 'כולנו חכמים ספרא, אבשלום קור ואחרים. לצד אלה היה 'כשר אבל מצליח' - מופע סאטירי לחוגי חזו"ן. וביומן הצהריים של ערוץ 7 היתה לו פינה ייחודית.

*** ייחודית:** חיקוי אישים שונים שעשו חדשות. הפייבוריט היה הפרשן המשפטי האובייקטיבי משה נגבי, וחוז' ממנו היו גם אחמד טיבי, קצת שב"כ ואחרים.

*** לא תצחק:** בציבור הציוני דתי יש אופציה לסאטירה, אבל היא נבנית לאט לאט "כמו התקשורת והצבא".

*** דירקטור וולט:** אחרי הלימודים עבד בחברת החשמל.

"אמנם יש שם אבטלה סמויה ומשכורות גבוהות, אבל יש גם אנשי מקצוע ברמה והם מספקים את הסחורה". ואגב, הפסקות החשמל הן לא בגללים: "החסמים הם ביורוקרטיים".

*** הי דרומה למרכז:** אחרי שנולדו הילדות ומכיוון שחיפה איננה עיר דתית, התעורר רצון לחזור לפתח תקווה, עיר ההורים. פריחת ההיי-טק הביאה להסבה לתפקיד מתכנת ולעבודה ב-ECI, אימפריה באותם ימים.

*** האקזיט:** מעבר ל'צ'ק פוינט' ותקופת עבודה של כמה שנים, שהסתיימה בפיתרון חמש דקות לפני תפילת מנחה, מה שהסתבר כפתיח מוצלח.

*** מוצלח:** הכתבה הראשונה ל'בשבע' היתה על משבר ההיי-טק, ואחרי תקופה התקבל לעבודה במערכת.

*** התובנה:** "אשתי יכולה לחזור הביתה אחרי יום עבודה של 12 שעות, ולתת עוד שעותיים מהמחשב הביתי. אני לא כזה וכנראה שלא התחברתי לתחום בכל לבבך ובכל נפשך. לעיתונות אני הרבה יותר מחובר".

*** ועוד אחת:** "אם הייתי ילד גלגלץ היה לי ניסיון עיתונאי, אבל כאן רכשתי ניסיון חיים, זוויות והיכרות עם בני אדם".

*** שעון בני עקיבא:** למרות העמידה הגמישה מאוד בלוח הזמנים, עדי מרוצה מהכתבים שלו. "התפקיד של עורך מדורים בהיסטוריה, גיאוגרפיה וציטוטים לא נכונים מספרי יהדות". יש היום פרופסור גוגל, "אבל צריך לדעת מה לחפש".

*** משלושה יוצא אחד:** העובדה שהוא צלע שלישית במערכת שבה השניים האחרים מחזיקים בעמדות ימניות ותורניות חזקות לא מפריעה לו, גם כי יש עוד כותבים כמוהו וגם כי "יש הרבה קוראים שגרים בכפר גנים, בירושלים או בקיבוץ הדתי, ואין סיבה שהעיתון יהיה בגוון אחד, כמו שאמר פעם אמנון שפירא, על 90 אחוז אנחנו מסכימים. על עשרה אחוזים מתווכחים".

*** ובכל זאת:** "הייתי מוסיף

עוד תרבות, אולי סאטירה. יש מגמה כזאת, אבל זה ייקח זמן. אם הייתי המו"ל העיתון אולי לא היה תורני כל כך, אבל זה בסדר, לכל עיתון יש קו".

*** 'אהבה ומצוות אחרות':** הספר (בהוצאת ידיעות אחרונות) נערך בידי ובידי אסתי רמתי, כאסופה של 25 סיפורים קצרים. "ראינו את התסיסה במיגזר בתחום היצירתי ורצינו לתת לה עוד פוש. לקחנו יוצרים שרובם לא עשו עדיין יצירה ארוכה ונתנו להם במה".

*** הפרויקט הבא:** ספר על הומור וסאטירה מפרי עטם של יוצרי המיגזר, "קשה משחשבו". סאטירה מחזיקה פעמים רבות תאריך תפוגה, אבל יש מקום לצחק גם על תופעות נצח כמו הווי בית הכנסת והניקיון לפסח. עורך יחד עם צור ארליך, והיציאה לאור צפויה בשנה הקרובה.

*** בין לבין:** יש גם היום שתי הרצאות לחוגי חזו"ן, על תקשורת - "איך מלעיגים או מפרגנים למושא ידיעה באמצעות כותרת" ועל סאטירה, כולל מובאות מ'ארץ נהדרת' ו'מונטי פיטון'.

*** אם זה לא היה המסלול:** "משהו במדע והנדסה, או משהו בתחום התרבות". כיוון שכבר היה מעבר בין כמה תחומים, ישנה תחושה של מיצוי מספר שדות.

*** ובמגרש הביתי:** *** על הבוקר:** קפה ותפילה, עילעול בעיתונים וארוחת בוקר, אחת משלוש ארוחות קבועות ומוקפדות. ביניהן אין כניסה לנישנושים.

*** דיסק ברכב:** הרדיו טייפ (!) איננו תקין, אבל זה בסדר כי "אני לא אוהב הסחות דעת בנהיגה". באופן כללי הטעם המוזיקלי כולל מוזיקה משנות ה-70 וה-80: אריק איינשטיין ושלום חנוך, פינק פלויד והרולינג סטונס וגם גל חדש בריטי.

*** שבת:** בשל העובדה שטלי עובדת קשה, ארוחות השבת המשפחתיות מקבלות חגיגיות ומשמעות, ויש דגש

על עומק. "אשתי מקפידה שהשיחות בשולחן השבת יהיו אינטליגנטיות, ויכללו דיון בנושא היסטורי או התרחשות חשובה, מחוברת לכאן ועכשיו".

*** עיתים לתורה:** בשבתות לפעמים יש האזנה לשיעור או פתיחת ספר ו"יש מה לשפר". מצד שני, במסגרת התפקיד, 'בשבע' נקרא כל שבוע, "מה שדי מקוץ דף יומי".

*** אוכל:** חומוס, פלאפל וגלידה, וכל הווריאציות של שוקולד. אחד הטעמים שהחך נפגש איתם לאחרונה הוא פחזנית שוקולד (אקלר) ב-korkatz, בית קפה יהודי בפריז.

*** אחזקת הבית:** אין עבודת בית שהיא מחוץ לתחום, כולל בישול, כביסה, סידורים וקניות, אבל לא מסתמן עתיד כעובד ניקיון. "אני מתחזק את הבית ברמה המינימלית, יש שיאמרו שמתחת לזה".

*** מפתח:** הדאגה הרגילה לילדים שיצליחו. אין דאגה מפני חורבן בית שלישי או מלחמת אחים. "אולי יש לי חסינות, כי אני עובד במקצוע שיש בו כל הזמן רעש, צילצולים ודרמות גדולות".

*** דמות מופת:** "פרופ' ישראל אומן: שילוב של מדען ענק ותלמיד חכם, אדם שמכיר את העולם הגדול, אב שכול ואוהב הארץ. וכל זה בעטיפה כל כך צנועה ואנושית".

*** פנאי:** קריאה, ורכיבה על אופניים - תחביב שהחל בגיל מעט יוצא דופן. "כילד כמעט לא היו לי אופניים. בגיל 40, כשיצאתי מהחנות ברכיבה, המוכר הלך אחריי כי חשש שאפול". משתדל לנסוע פעמיים בשבוע מרמת גן עד נמל תל אביב יחד עם טלי. על הנמל עוצרים ושותים כוס קפה, "ומן איכות".

*** כשתהיה גדול:** להישאר ב'בשבע' אבל להוסיף כתיבה של ספר או מחזה. "עיתונאים רבים עשו את זה. יש שאיפה של עיתונאי להשאיר אחריו משהו בר קיימא מעבר לגיליונות המצהיבים".

ofralax@gmail.com

בשבע

בס"ד יום חמישי, י"ד אב תשע"ב 2.8.12 ◀ פרשת ואתחנן ◀ www.inn.co.il

בית זינאיתי - פקיעין
חוויה לכל המשפחה!
 סיור מודרך ע"י שחקן.
 מיצג אור קולי והצגה בכיתה
 ובהשתתפות של פרגלית זינאיתי.
 משחק ננוס בכפר.

להזמנות: כאתר - www.pekiin.org.il

בטל' - 050-7743357, 052-2223546, 04-9997197

זמני הדלקת נרות

פרשת ואתחנן

כניסה: יציאה:

י-ם: 18:58 20:12

ת"א: 19:20 20:21

חיפה: 19:14 20:14

ב"ש: 19:12 20:12

המועמד המועדף

צילום: רויטרס

בביקורו השבוע בארץ הכריז מיט רומני כי ירושלים היא בירת ישראל ונקט קו תוקפני כלפי האיראנים ■ התוצאה: נתניהו החליט לרדת מהגדר ולתמוך, אמנם במרום, במועמד הרפובליקני לנשיאות ארה"ב ■ עמיאל אונגר עמ' 26

חוק טל פקע השבוע: למרות הצהרותיו הלוחמניות של ברק, בצה"ל מתכננים הרחבה מינורית של גיוס החרדים במסלולים הייעודיים עמ' 14

ש"ס חדש

ממחזור למחזור מצטרפים עוד אלפים ללימוד הקבוע של הדף היומי ■ השבוע חגגו רבבות יהודים בארץ ובעולם את סיום המחזור ה-12 של לימוד הש"ס ■ **יואל יעקובי** מביא את סיפורם של אנשים מקצוות שונים שמתיישבים מדי יום מול אותו דף גמרא ■ עמ' 38

עשור לבשבע - גיליון חגיגי

פריקט מיוחד מאה הסרוגים המשפיעים בישראל

ראיון של פעם בעשר שנים עם **עורך בשבע**

הרב אליעזר מלמד על מקומם של קוראי בשבע בצומת

ההכרעות הגורליות

אבי סגל מציין עשר שנות הישרדות באותו מקום עבודה

הכיוון שלך ברור!

אם חשוב לך ללמוד באווירה תורנית, ייחודית ומקצועית מכללת "אמונה", המכללה האקדמית לאמנויות וחינוך, היא המקום שלך. תואר ראשון (B.Ed.) ותעודה בתחום ההתמחות. התמחות ב: **דפוס, מולטימדיה, צילום ועריכת וידאו** רח' דרך בית לחם 104, ירושלים **054-6370055** עינת

פטור משכ"ל שנה א'

800 ש"ח הנחה בשכ"ל

לבחנות ביום ראשון י"ז באב 5.8.12

מכללת אמונה

מכללה בתוכה

המכללה האקדמית לאמנויות וחינוך
 מיסודן של מכללות אפרתה ואמונה

"נגיע למתווה שיוריד עשרות אחוזים מתשלומי ההורים בחינוך הממ"ד"

| דניאל הרשקוביץ |

שר המדע והטכנולוגיה [הבית היהודי]

ציאות בכל מקום. זה עלול להסתיים בעוד ועדה...
 "לא. מדובר בעבודה שתוכל להסתיים בתוך ימים או שבועות בודדים. אוכל להקצות לכך צוותים ממשרדי. אפשר לקבוע עקרונות, אולי על פי גודלו של כל יישוב, כפי שמקובל בחינוך הכללי. נעבוד על פי מדגם ממוצע של בתי הספר ונקבע את הכללים שיקרבו אותנו ליעד. נצטרך לחזור לימי התקצוב על פי כיתות ומגמות ולא על פי מספר התלמידים כפי שקורה כעת, תחשיב שמביא בסופו של דבר לעומס כפול ומכופל על מוסדות הציונות הדתית לעומת האחרים".

סוגיה נוספת. בימים אלה אנו נמצאים שבע שנים לאחר הגירוש מגוש קטיף. אתה עומד בראש ועדת השרים לטיפול בעקורים. הנתונים שהוצגו השבוע מדברים על 35 אחוזים בלבד שהגיעו למגורי קבע. כשי נכנסת לתפקיד האמנת ששנה לפני תום הקדנציה זה יהיה הנתון?

"לפני שקיבלתי את התפקיד לא הייתי מודע לגודל השבר, אבל למדתי מהר מאוד עד כמה הוא עמוק. כשי גיליתי עד כמה הוא עמוק לא האמנתי שאי פעם נגיע למתווה של פתרונות! זה היה נראה כמו מעוות שלא יוכל לתקון".

דברים חמורים. מה הביא אותך לתחושה כזו?

"ראינו לפנינו את הבעיות ולא ראינו לשום בעיה התחלה של פתרון. לא ראינו מסלול שניתן להתקדם בו. נתנו לאנשים פיצויים אבל הכסף התכלה בשכר דירה ובצורכי קיום בסיסיים, כי לא נתנו להם עבודה חלופית. כספים שנועדו לבניית בתים נעלמו. אף אחד לא דיבר על פתרון לחקלאים. לא היה לאיש מושג מה עושים עם האנשים, ומדובר בבעיות אנושיות פסיכו-לוגיות קשות והמערכת לא היתה ערוכה להתמודדות. בנוסף, יישובי עראי הפכו ליישובי קבע ויצרו בעיות לא פשוטות למועצות הקולטות. האנשים נכנסו לייאוש כי בהיעדר מסלול שאליו ניתן להיכנס בדרך לפתרון אין תקווה".

ולגבי הנתונים. רק שליש בבתי קבע...

"אמנם רק 35 אחוזים בבתי קבע, אבל עוד 35 אחוזים בתהליכי בנייה ועשרה אחוזים בשלבי פיתוח של מגרשים, כך שכיום רק עשרים אחוזים טרם התחילו בבנייה, וגם זאת בגלל בעיות טכניות ומנהליות שנמי צאות בטיפול מתקדם. אם נשווה לשנה שעברה נזכור שאז רק בודדים היו בבתי קבע. כדי להגיע לפתרונות מצאתי שיתוף פעולה יעיל ונדיר של גופים שונים, שלא כמקובל בעולם הביורוקרטי שלנו. מצאתי נכונות של משרד האוצר, אותו משרד שאנחנו נוהגים לתקוף, מנכ"ל משרד ראש הממשלה, מינהלת תנופה, ועדת השרים לטיפול בעקורים קיבלה החלטות מהירות וח"כים נרתמו ועזרו. בנוסף לכך, סייעו המלצותיה של ועדת החקירה הממלכתית. הושקעו מיליונים. היה כאן שילוב לא אופייני של משרדים למען העקורים. כל זה הביא לכך שאם לפני שלוש שנים דברים נראו לי בלתי פתירים, כיום מה שנותר אלו רק בעיות טכניות".

בעוד שנה מסתיימת הקדנציה. מה יהיה אז?

"בעוד שנה נגיע לאחוזים בודדים בלבד שלא יחלו בהליכי בנייה. כבר היום ברור שמיינהלת תנופה לא תאריך ימים. לא יהיה בה צורך, וטיפולים פרטניים יועברו למשרדי ממשלה, כי מבחינה מערכתית לרוב הבעיות נמצאו פתרונות. ברור לי שכסף ופתרונות חומריים לא ישיבו לאנשים את מה שהיה. המכה הקשה שניתנה על אנשים היא מסוג הדברים שכסף לא ירפא, אבל לגבי הפתרונות הטכניים אני יכול לומר בסיפוק שגם למה שעדיין לא נפתר יש מתווה ומסלול שיוביל לפתרון".

בדיון על הקיצוצים הצלחת לקשור בין הסכמתך למהלך לבין תשלומי ההורים בחינוך הממלכתי דתי. איך קשרת בין שני העניינים?

"אני מסתובב ברחבי הארץ ופוגש את הציבור שלנו, ואחד הדברים המעיקים ביותר הוא הסוגיה של תשלומי הורים ליישובות תיכוניות ואולפנות. מסתבר שהי חינוך הממלכתי דתי עולה פי עשרה ולעיתים גם פי עשרים מהחינוך הכללי, והבעיה היא שלא מרוויחים פי עשר או פי עשרים... הורים קורסים תחת הנטל, לוי קחים גמ"חים כדי לממן את חינוך הילדים. באחרונה היתה גם עצומה של 4,700 הורים נגד התופעה. ישנה מצוקה אמיתית".

אז מה סוכם?

"כשעלה נושא ההתמודדות עם המשבר הכלכלי העולמי ונקיטת האמצעים הכואבים אך החיוניים, אמרתי לראש הממשלה שעם כל ההבנה לא אוכל לתמוך בכל מתווה כלכלי שמשאיר את המצב האבסורדי של תשלומי הורים בלתי סבירים בחינוך הממלכתי דתי. לא ייתכן שהסקטור שנמצא ראשון בכל, בהתיישובות, בחקלאות, בצבא וכו', אבל כשמגיעה השעה לטפח את הבאר שממנה שותים - את החינוך הזה - זה לא קורה. ראש הממשלה שמע והסכים שלקראת דיוני התקציב הקרובים נמצא מתווה שיביא לפתרון".

ותמורת ההבטחה הזו הצבעת בעד הקיצוצים?

"נכון".

ומי ערב לך שהפוליטיקאי המנוסה נתניהו לא קנה ממך את ההצבעה תמורת הבטחה של משהו שיידחה על ידי האוצר כשתגיע שעת הפירעון בדיונים על התי קציב?

"אנחנו יודעים שנפלאות דרכי הפוליטיקה, ואנחנו נוכלים לא פעם אכזבות, אבל תחושתי היא שדבריו של ראש הממשלה לא היו פוליטיקה בלבד, אלא הבנה למי צוקתם של שותפים. הרי היה לו רוב עצום גם בלעדיי. ש"ס ועצמאות התנגדו והוא לא קיבל את דרישותיהם. אותנו חשוב היה לו לכלול בתוכנית הכלכלית כשותפים לדרך, ואני מעריך שאכן כך יהיה. נצטרך להתווכח, אבל נגיע למתווה שיוביל לפתרון שיוריד עשרות אחוזים מתשלומי ההורים בחינוך הממלכתי דתי. הוועדות שקמו שוב ושוב לא הובילו לפתרון כלשהו. בכל פעם הקימו עוד ועדה ועוד ועדה, וגם כעת קיימת ועדה מזה שבעה או שמונה חודשים. היא היתה אמורה להשלים את עבודתה בתוך שלושה חודשים. זה לא קורה. הגיעה העת לנסות פתרון אחר".

זו רק האוזן הרעה שלי, או שאני שומע בקולך ביי קורת על התנהלותו של יריבך בהתמודדות על הנהגת הבית היהודי, ח"כ אורלב, שפעל רבות באפיק הוועי דות?

"אני לא מדבר על אדם פלוני או אלמוני אלא על עוי בדות. עד היום התבשרנו על הקמת עוד ועוד ועדות ללא פתרון. הציבור הדתי כולו מוטרד מאוד מהבעיה הזו. הוא קורס. מוכנים לוותר על תיאטרון וקונצרטים, אבל לא על החינוך של הילדים. המשכורות ממוצעות והתשלומים זועקים. אני לא מדבר על אדם אלא על דרך פעולה שכשלה".

יש לך יעדים מוגדרים במתווה הפתרון?

"יש לי חלום והוא השוואה מוחלטת בין תשלומי ההורים בכל המגזרים. ברור לי שכדי שזה יקרה גם על הציבור יהיה לוותר מעט. נצטרך לאחד מוסדות, לייצר שקיפות כלכלית ועוד. ברור לי גם שיהיה קשה להי גיע לחלום הזה במלואו, אבל להתקרב אליו בהחלט אפשר".

תזדקק לעבודת שטח מודקדקת שתבחן את המי

תנועות המקדש: מי נתן את ההוראה לסגור את הר הבית ליהודים בתשעה באב?

שלמה פיטרקובסקי

תשעה באב. ויסולי מקדים כי "מידע על כוונה לבצע 'פרובוקציות' כטענת דובר משטרת ישראל אינו עולה לכדי הרף שהציב בג"ץ על איסור כולל ליהודים לעלות להר הבית. לכאורה יש בכך משום ענישה קבוצתית על רקע גזעני בגין מעשים המיוחסים לבודדים, עבירה על חוק השמירה על המקומות הקדושים ועבירה על חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים".

לאור זאת דרש ויסולי תשובה לכמה שאלות: "מי הסמכות שהחליטה על סגירת הר הבית ליהודים באופן גורף היום? מהו המידע על כוונה לבצע 'פרובוקציות' שגרם לסגירה כללית של הר הבית ליהודים היום? האם למשטרת ישראל היה מידע ודאי כי ה'פרובוקציות' יבוצעו על ידי כל אחד מהיהודים אשר ביקשו לעלות להר הבית? מדוע מנעה המשטרה מכל היהודים לעלות להר הבית, ולא רק מהחשודים ב'פרובוקציות' בלבד? כיצד הגיעה המשטרה למסקנה כי אותן 'פרובוקציות' מהוות חשש קונקרטי המצביע על סכנה קרובה לוודאי לשלום הציבור?".

לדבריו, "לאור הפגיעה החמורה בזכויות אדם והפרתם, לכאורה, של מספר חוקים ופסקי הדין של בג"ץ הנוגעים ישירות בזכות העלייה של יהודים בהר הבית, ובמידה ויש בידך תשובות המצדיקות את המהלך הקיצוני של המשטרה לסגירת הר הבית ליהודים באופן גורף, הינך מתבקש להשיב על האמור לעיל עוד היום. בהעדר תגובה נניח כי אין בידך הסברים מספקים ונפעל בהתאם".

המלאה בחקירה.

בצמרת המשטרה מעריכים כי שחם כבר לא יכהן בתפקיד, שנחשב לאחד הנחשקים ביותר במשטרה. ניצב מני יצחקי, אשר מונה באורח זמני למפקד המחוז, מעדיף על פי ההערכות להישאר בתפקידו הנוכחי. לאור זאת מסתמן כי המועמדים לרשת את שחם הם מפקד המחוז הדרומי ניצב יוסי פריינטי, ומפקד אגף התנועה במשטרה, ניצב ברונו שטיין. נזכיר כי שטיין היה בעברו מפקד מרחב ציון ונחשב כמי שמכיר היטב את הגיזרה במחוז ירושלים. שחם, להערכת מקורביו, יפרוש מהמשטרה בכל מקרה, בשל מה שמוגדר אצלם "אכזבה מהמערכת".

במשטרה ובמשרד לביטחון הפנים מעוניינים לסיים את הפרשה הזו כמה שיותר מהר, משום שהדיווחים המרובים גורמים נזק תדמיתי לגוף שרק באחרונה חזר להיות אהוד בציבור באופן יחסי. שחם זכור לציבור, בין היתר, מהדברים הקשים שאמר וצולמו בטלוויזיה בשנת 2005 בזמן הצעדה הגדולה נגד ההתנתקות בכפר מימון. אז הטיח דברים קשים במתנגדי העקירה, והורה לנקוט נגדם באלימות.

למעלה ממאה יהודים שהגיעו לשערי הר הבית בבוקר צום תשעה באב ביום ראשון השבוע, הופתעו מאוד לגלות כי העלייה להר אינה אפשרית. השוטרים אשר עמדו בשערי ההר הודיעו למבקשים לעלות כי ההר סגור לכניסת מבקרים, כלומר יהודים ותיירים. חלק ניכר מהיהודים שהגיעו למקום, במטרה לעלות להר דווקא ביום שבו מציינים את חורבן בית המקדש, נותרו סמוך לשער המוגרבים במשך שעה ארוכה בתקווה שהעלייה להר תותר בהמשך. "אנחנו לא מוותרים", אמרו.

ההפתעה היתה גדולה בעיקר על רקע הבטחות המשטרה בימים שקדמו לצום כי העלייה תתאפשר גם בבוקר הצום. בליל הצום, מוצאי שבת, עוד אמר מפקד מרחב דוד, ניצב משנה משה ברקת, כי המשטרה תאפשר למתפללים יהודים להיכנס להר הבית. הוא ציין כי המשטרה מתכוננת למנוע חיכוכים עם מוסלמים המתפללים בהר בחודש רמדאן. במשטרת מחוז ירושלים טענו כי ההחלטה על סגירת ההר למבקרים יהודים התקבלה בעקבות מידע על כוונה לבצע במקום "פרובוקציות". פעיל הימין נעם פדרמן, אשר גם עלייתו להר נמנעה, אמר בתגובה כי "בושה שבשעה שעם ישראל מציין את חורבן הבית אין כניסה ליהודים בלבד".

עוד באותו יום שיגר עו"ד אביעד ויסולי מכתב בהול למפקד מרחב דוד במשטרה, נצ"מ משה ברקת, בשם תנועות המקדש, בו הוא דורש תשובות בנוגע לסגירת הר הבית ליהודים בצום

הערכה: ניסו שחם יפרוש מהמשטרה בעקבות החשדות החמורים נגדו

ניצן קידר

טלטלה במשטרה: קצת יותר משנה אחרי מינויו השנוי במחלוקת של ניצב ניסו שחם לתפקיד מפקד מחוז ירושלים, נחשפה חקירה המתנהלת נגדו באחרונה במחלקה לחקירות שוטרים, בחשד לניצול והטרדה של שוטרים ששירתו תחת פיקודו. על פי גורמים במשטרה, החקירה נמשכה תקופה לא קצרה, ונפתחה בעקבות תלונות שהגיעו לידי חוקרי המחלקה לחקירות שוטרים. לדברי הגורמים, יש בידי החוקרים גם מסרים שהועברו בין השוטרים לשחם. מפקד מרחב ציון במשטרה, תת ניצב נסים אדרי, נחקר גם הוא בפרשה, אך החשדות נגדו מתמקדים באי דיווח על האירועים, שלכאורה הגיעו לידיעתו.

גורמים במחלקה לחקירות שוטרים טוענים כי החשדות ה"חמורים", כפי שהוגדרו על ידי המפכ"ל רב ניצב יוחנן דנינו, מצביעים לכאורה על דפוס פעולה שיטתי של הטרדות. פרקליטיו של שחם מסרו בתגובה כי "העניין יתנהל ויתברר במסגרת החקירה ולא בתקשורת". שחם עצמו, לדברי עורכי דינו, מסר את גרסתו

המועמד הרפובליקני לנשיאות רומז: אעביר את השגרירות לירושלים

ניצן קידר

מיט רומני, המועמד מטעם המפלגה הרפובליקנית בבחירות לנשיאות ארצות הברית, עורר השבוע לא מעט סערות בהתבטאויותיו במהלך ביקורו בישראל. בבית הלבן זעמו על דבריו של רומני בראיון לרשת CNN, בו רמז כי אם יתמנה כנשיא יעביר את השגרירות לירושלים. "ירושלים היא בירת ישראל, המדיניות שלנו היא להעביר בסופו של דבר את השגרירות לירושלים וזה משהו שאני רוצה בו, והעיתוי לצעד הזה ייבחר בתיאום מלא עם ממשלת ישראל", אמר רומני. הדברים הקפיצו מכיסאותיהם את אובמה ואנשיו, משום שהם מנוגדים לעמדה הרשמית שמחזיק בה הממשל במשך שנים. "אחד האתגרים בורה הבינלאומית הוא שהמשמעות והכוונות של אמירות נבחנות באופן עמוק מאוד. הדברים של רומני גרמו לתהיות, אך אשאר לו להסביר אותם", אמר דובר הבית הלבן ג'וש ארנסט בשיחה עם כתבים. גם הפלשתינים התקוממו כנגד ההתבטאות, אך נזהרו מלתקוף חזיתית את מי שעשוי להיות הנשיא האמריקני הבא.

רומני גם ציין באותו ראיון כי גבולות 1967 אינם ברי הגנה עבור ישראל וכי הגבול צריך להיקבע במשא ומתן בין שני הצדדים. "כשנגיע לפתרון שתי המדינות בו אני תומך, הדברים ייסגרו בין ישראל והפלשתינים. אני לא רוצה לקבוע תנאים. תפקידנו כמעצמה הוא לעמוד לצד בת בריתנו, והיא ישראל, ולתמוך בה במהלך המשא ומתן. אין לנו טעם לשנות את המצב בהצגת עמדה אמריקנית המנוגדת לדעתם של בני הברית שלנו", אמר רומני. הוא גם ציין כי הכותל המערבי הוא חלק בלתי נפרד ממדינת ישראל.

רומני הוסיף והצהיר בנאום שנשא לאחר פגישותיו עם בכירי המערכת המדינית כי "איראן היא מממנת הטרור הגדולה בעולם, ויש למנוע בעדה מלממש את כוונותיה". הוא הוסיף כי "ארצות הברית תעמוד תמיד לצידה של ישראל. לעולם לא נסית את מבטנו מהמחויבות הזו".

הרופא הדרוזי מהגולן ריגל לטובת המודיעין הסורי

חגי הוברמן

בפעילות משותפת של שירות הביטחון הכללי ומשטרת ישראל נעצר תושב מג'דל שמש בגולן, איאד ג'מיל אסעד ג'והרי, בחשד כי עמד בקשר עם גורמי מודיעין סורי ואף מסר להם מידע, כך הותר לפרסום בראשית השבוע.

איאד ג'והרי, בן 38, תושב מג'דל שמש, יצא ללימודי רפואה בסוריה והתגורר שם בעשר השנים האחרונות, משנת תשס"ב. לפני כחודש, בח' בתמוז, נכנס ג'והרי דרך מעבר קוניטרה לחופשת קיץ בארץ. עם הגעתו של ג'והרי ארצה, הוא נעצר והועבר לחקירת שב"כ. בחקירתו בשב"כ הודה ג'והרי כי בין השנים תשס"ה ותשס"ח, בעת שהותו בסוריה, הוא היה מצוי בקשר עם מספר בעלי תפקידים בענפים שונים במודיעין הסורי. הללו הנחו אותו כיצד לפעול בביקוריו בישראל. לקראת כל הגעה לחופשת קיץ בארץ הונחה ג'והרי לאסוף מידע הקשור להתנהלות של צה"ל ברמת הגולן. ג'והרי ניצל את חופשותיו בארץ לטובת איסוף מידע ורכישת ציוד, אותו העביר למפעיליו במודיעין הסורי. בשובו לסוריה מחופשות הקיץ נפגש ג'והרי עם מפעיליו במודיעין הסורי ומסר להם את המידע שאסף.

ג'והרי הודה בחקירתו בשב"כ כי העביר למפעיליו מידע רב

לאילנה ומנשה מרדכי

מזל טוב לרגל כניסת

בנכם **דביר** י"י

לעול תורה ומצוות

יהי רצון שתרוו נחת

החברים מבשבע

לשרה וחיים לייסון

מזל טוב להולדת

הנכד

בן לאפרת ושגב לבון

יהי רצון שתרוו נחת

החברים מבשבע

שלב האחרון של פרויקט המגורים "שער העיר - לוד" יצא לדרך שאלות ותשובות מאת מארגן קבוצות הרכישה

מינהל מרקעי ישראל פרסם מכרז לבניית 120 יח"ד לציבור הדתי במתחם "שער העיר" הממוקם בכניסה המערבית דרומית לעיר לוד. במתחם יוקמו 220 יחידות דיור (100 יח"ד כיום בהליכי תכנון מתקדמים לקבלת היתר בניה ומנוהלים ע"י חברת ש. קטש יזמות), הנחלקים ל- 11 בניינים בני 5 קומות, בהם דירות 4,5,6 חדרים ודירות גן. במתחם מתוכננים שטחי ציבור נרחבים, פארק ירוק וגדול במיוחד, מרכז מסחרי ומבני ציבור לרווחת כלל תושבי הפרויקט.

מהי קבוצת רכישה?

קבוצת אנשים שמתגבשת לאורך מטרות משותפת, כאשר בשלב ראשוני, נרכשת הקרקע מבעליה ולאחר מכן, בונים חברי הקבוצה במשותף, בבנייה עצמית בנין מגורים, באמצעות אנשי מקצוע נבחרים מטעמם, בכך נחסך כסף רב.

למה קבוצת רכישה ולא קבלן?

השתתפות בקבוצת רכישה מהווה הסכון כספי עצום לחבר. כמו כן, לחבר השפעה על שללי הליכי התכנון והבנייה על כל שלביו.

למי מיועד המכרז?

כמצוין בכתורת המכרז, המכרז מופנה ומיועד לציבור דתי, שומרי תורה ומצוות בלבד, וזהו אופייה והצביון הכלליים של השכונה.

מהי יתפרסמו תוצאות המכרז?

מועד אחרון להגשת הצעות לרכישת הקרקע, הנו בתאריך 2.9.12 ומיד לאחריו יודוע התוצאות.

ההרשמה לקבוצה תסתיים בתאריך 20.8.12 או עם סיום ההרשמה, לפי המוקדם מבניהם הכל על בסיס מקום פנוי.

מה ההון העצמי הנדרש ממני?

ההון העצמי הנדרש הנו כ- 250-300 אלף ש"ח, תלוי בגודל היחידה המדוברת.

איך נרשמים?

ההרשמה הנה באמצעות מילוי טופס רישום, תשלום דמי הרשמה ע"ס 1000 ש"ח, והפקדת פיקדון בסך 50,000 ש"ח בידי עו"ד (נאמן) הקבוצה. עם הזכייה במכרז א"ה, יהיה עליך להשלם את תשלום מלוא ההון העצמי. בשלב ההרשמה יבחר המצטרף את יחידת הדיור הרעיונית ומיקומה, **על בסיס כל הקודם זוכה**.

לאן מופקדים כספי הפיקדון?

כאמור לעיל, בשלבים הראשוניים, הכסף מופקד בנאמנות אצל עו"ד הקבוצה. לאחר הזכייה במכרז ולאחר תשלום מלוא ההון העצמי, משלים עו"ד הקבוצה את הליך רכישת הקרקע למול מנהל מרקעי ישראל, משלם את יתרת ההוצאות כפי שקבוע בהסכם השיתוף ומעביר את היתרה ככל שתיוותר לחשבון ספציפי שפותח ע"י חברי הקבוצה להמשך הפעילות השוטפת של הקבוצה. יובהר כי לאחר השלמת הליך רכישת הקרקע ינוהלו כספי הקבוצה ע"י ועד הקבוצה אשר ייבחר על ידי כלל חברי הקבוצה ובהתאם להוראות ולהנחיות אשר יינתנו על ידכם כחברי הקבוצה לוועד הנבחר מעת לעת.

עיתוני הכלכלה המובילים קבעו: העיר לוד מובילה בתשואת ההשקעה בנדל"ן

ההרשמה עד 20.8.2012 - כל הקודם זוכה!
להצטרפות לקבוצת הרכישה: 052-782-7-770

הגענו לקו הסיום!

שלב האחרון של פרוייקט המגורים
"שער העיר" לוד יצא לדרך!
הצטרפו עוד היום לעשרות המשפחות שכבר הצטרפו להצלחה.

S.KATASH
קבוצות רכישה לציבור הדתי

4 חדר' 680,000₪
5 חדר' 760,000₪
6 חדר' 880,000₪
גן 6' חדר' 970,000₪

התחלת להתחבר בלבר טלח

בדרך לתקשורת מאוזנת

כלוחמת למען צדק חברתי, קרן נויבך צריכה להיות רגישה גם לעוול שהתכנית שלה היא חלק ממנו ■ עשור לבשבע: למה חשוב לעשות עיתון שמשפיע בעיקר על הציבור הדתי

”

עשר שנים לאחר ש'בשבע' יצא לדרך, אנו פועלים היום בסביבה תקשורתית קצת יותר טובה, קצת פחות מנוכרת. אבל בעניין הזה אסור להסתכל על עשירית הכוס המלאה. חובה ללחוץ על הגז ולהתקדם הלאה, כי חוסר האיזון התקשורתי ממשיך בכל יום לגרום נזקים חדשים

1. לא הייתי רוצה שמנהלי 'קול ישראל' ישבצו מישהו מא' נשי 'בשבע' כמגיש מאזן לצידה של קרן נויבך. העונש הזה, להיות אורח לא רצוי אצל שדרנית שהתכנית מזוהה איתה, לא מגיע לכתבים שלנו. ובעצם אולי העונש הזה לא מגיע גם לקרן נויבך, שבסך הכול עושה עבודה די טובה. אבל אם קרן נויבך היא אכן בעלת רגישות חברתית ולוחמת למען הצדק כמו שמי ספרים עליה, הייתי מצפה ממנה שתהיה רגישה גם לעוול החברתי שהתכנית שלה היא חלק ממנו. העוול שבמסגרתו קבוצת מיעוט בעלת פרופיל סוציולוגי ואידאולוגי מובחן היטב מחזיק קה בידיה את חלק הארי של השידור הציבורי, בעוד בעלי דעות אחרות זוכים לכל היותר לפירורים.

יש כאן עוול כלפי עיתונאים בעלי דעות לאומיות ומסורתיות-שמרניות, מוכשרים לא פחות מנויבך וחבריה, שתקרה של זכויות משוריינת חוסמת את דרכם לקבלת התיפקיד הנחשק של מגיש תכנית אקטואליה בשתי תחנות הרידיו הציבוריות הגדולות, קול ישראל וגלי צה"ל. ומה שחמור עוד יותר, יש כאן עוול כלפי חלקים נרחבים בציבור הישראלי (ולפי תוצאות רוב מערכות הבחירות בעשורים האחרונים - רוב הציבור הישראלי), שגם להם מגיע להרגיש לפחות חלק מהיום שהם מאזינים לתחנת הבית שלהם. גם הם רוצים להאזין לתכנית שהמגיש שלה חושב כמוהם, אוהב את מה שהם אוהבים ומתעב את מה שמעורר סלידה גם אצלם. לשמוע פתיח דעתי של תכנית ברדיו הציבורי וליהנות מהניסוח הרהוט והמדויק שאינו תוקף אלא דווקא מבטא את הרגשות והמחשבות שלהם. 2. ישנן שתי דרכים אפשריות לרפא את העוול של חוסר האיזון האידאולוגי בשידור הציבורי. אפשר להיצמד לעקרונות הישנים של 'מסמך נקדי', שמאז ומעולם רק יחידי סגולה מסוגו של יעקב אחימאיר מילאו אחריהם באמת. דעותיהם והעדפותיהם האישיות של מגישי תכניות האקטואליה יפריעו הרבה פחות אם הם יקבלו על עצמם ויקפידו היטב להימנע מלבטא אותן בשידור. אבל אם התפישה המקצועית של שדרנינו או העדפתם האישית גורסת ששידור מאופק ומרוסן מדכא את השדרנים ומשעמם את המאזינים, כי אז אין מנוס מחתירה לאיזון אידאולוגי וסוציולוגי של הרכב צוות המגישים. זה לא חייב להתחלק בדיוק פיפטי-פיפטי או לייצג באופן מדויק את המפה המפלגתית בכנסת, אבל ברור שציוות כוח האדם בתכניות האקטואליה חייב לעבור שינוי רדיקלי.

קשה לצפות מקרן נויבך, למרות המוניטין שלה כלוחמת למען צדק חברתי, שתודיע על נכונותה להתחלק מרצונה הטוב בזמן השידור שלה עם מגישים נוספים בעלי דעות אחרות. אבל

המינימום שנדרש ממנה ומשכמותה הוא להודות בעיוות הטימון במצב הקיים, ולתמוך בגלוי בכל יוזמה סבירה למען שידור ציבורי מאוזן יותר. בעניין הזה נויבך ושכמותה יכולות לקחת דוגמא משלי יחימוביץ'. כשדרנית מובילה ברשת ב', יחימוביץ' אמנם ניצלה באופן די בוטה את המיקרופון הציבורי כדי לקדם את העדפותיה, אבל לפחות היא הודתה בפומבי בהטיה שמאלנית של התקשורת ותמכה בעקביות בדרישה לשנות את המצב. קרן נויבך לא חייבת לקבל בנפש חפצה תכתיב של מגישים אורחים שאין לה כימיה איתם, אבל כמו שהיא נלחמת על כל נושא חברתי, נויבך צריכה להילחם על הקצאת זמן שידור שווה לבעלי דעות שונות משלה. יהיה קל יותר לתמוך במאבק הברנזאי למען זכות השידור של קרן נויבך אם גם היא תראה נכונות להיאבק למען זכות השידור של אחרים.

3. ומילה אחת על מנהליה של נויבך. אינני יודע מהו סבך המניעים והאינטרסים שמניע אותם לפעול כפי שהם פועלים. אני רוצה לקוות שגם המניעים שלהם טהורים, אבל גם אם לא - המטרה שלהם צודקת. החתירה לאיזון בשידורים היא לא זכותם אלא חובתם. זה לא חייב להתבצע דווקא בדרך הזאת, אבל זה חייב להתבצע. מול ההתגייסות הרחבה של עיתונאים בעד קרן נויבך נגד מנהליה, גם מיקי מירו וחבריו ראויים למי לה טובה על מאמציהם למען שידור מאוזן.

לחזק את כוח החלץ

ועד שנזכה לשידור ציבורי מגוון ומאוזן, לפחות אנחנו, הציבור הדתי, יכולים ליהנות מהעובדה שיש לנו אלטרנטיבה. זו עדיין לא אלטרנטיבה תקשורתית מלאה, כזו שמקיפה את כל הנושאים והתחומים ומוגשת בכל ימות השבוע. אבל העיתונות האלטרנטיבית שלנו כבר מפותחת מספק כדי לספק את מי שדי להם במנה שבוטית של חומר אקטואלי, וכדי לעזור למי שמחוברים לחדשות יומם ולילה להתנקות פעם בשבוע מהאבק שמוטתה בנפש צריכה אינטנסיבית של תקשורת עוינת, מנוכרת ומחלישה.

הציבור הדתי למד להכיר את ערכה וחשיבותה של העשייה התקשורתית, ובשנים האחרונות יש עלייה משמעותית במספרם של הכוחות הצעירים המצטרפים אליה. המצב אמנם רחוק מאוד מלהשביע רצון, אבל הוא במגמת השתפרות. עשר שנים לאחר ש'בשבע' יצא לדרך, אנו פועלים היום בסביבה תקשורתית קצת יותר טובה, קצת פחות מנוכרת. אבל בעניין הזה אסור להסתכל על עשירית הכוס המלאה. חובה ללחוץ על הגז ולהתקדם הלאה, כי חוסר האיזון התקשורתי ממשיך בכל יום

לגרום נזקים חדשים. לעיתים אנו נשאלים מדוע בעצם חשוב כל כך לעשות עיתון נות לציבור הדתי. האם איננו עוסקים בעצם בלשכנוע את המושכנעים? אפשר למנות כאן הרבה ערוצים שדרכם השפעתו של 'בשבע' חורגת מגבולותיו של הציבור הדתי (למשל: מי אמר שרק דתיים קוראים את 'בשבע'?). אבל התשובה העיקרית היא שחיי זוק התודעה של הציבור הדתי-לאומי היא משימה חשובה מאין כמוה, אולי המשימה התקשורתית החשובה ביותר.

הציבור הדתי-לאומי הוא היחיד במדינה שמעמים על עצמו מגוון כה רחב של משימות. הוא מקבל על עצמו גם חיבור מלא ליהדות נאמנה על פי אמונת ישראל השלמה ומסורת הדורות, וגם חיבור אל העולם הזה ואל הדור הזה. גם לימוד תורה וגם לימודי חול. גם שקידה ביישיבה וגם שירות קרבי בצבא. גם התיישבות חלוצית ביהודה ושומרון וגם הקמת גרעינים תורניים לחיזוק הפריפריה. גם שמירת מצוות וטיפוח משפחות גדולות וגם תרומה לכלכלה.

קל יותר להמליך את הקב"ה בתוככי בית המדרש, בד' אמות של הלכה או לכל היותר בקהילה שמסתגרת מאחורי חומות. הרבה יותר קשה להביא את מלכות ה' ותורתו אל הצבא, אל התעשייה, אל היצירה התרבותית, אל עיצוב מדיניות לאומית שמחברת אמונה יהודית עמוקה ביחד עם חיבור מפוכח אל המציאות. בעמותות השמאל כבר זיהו את הציבור הדתי-לאומי כאוונגרד מסוכן שצריך להחזיר לתוכו סוכני שינוי ולערער את דבקו בדרכו. 'בשבע' מבקש לקחת על עצמו את התפקיד ההפוך, לחזק את ידי העושים במלאכת הקודש, לסייע להם לברר את דרכם וללכת בה. זוהי משימה שיש לה השפעה משימעותית על דרכה העתידית של מדינת ישראל כולה.

בתום עשר שנים של הליכה בדרך הזאת, שנים שחלפו-עברו מהר מאוד, אני מבקש להודות לקוראינו הנאמנים שמי חפשים את העיתון בכל שבוע ומקדישים מזמנם כדי לקרוא אותו. אתם המטרה שלנו, עבורכם אנחנו עמלים, העניין והתועלת שאתם מוצאים בפרי מאמצינו הוא שכרנו העיקרי. אני מבקש להודות כאן גם לרוכשי המודעות בעיתון, מפרסמים בתקציבים גדולים וקטנים שבלעדיהם אין קיום לשום עיתון, ובטח שלא לחינמון.

יש עוד הרבה מה לומר אבל מכסת המילים מסתיימת, הזמן דוחק, וצריך להתכונן לאירוע החגיגי לרגל עשור לבשבע, הערב בבריכת הסולטן בירושלים. אז נחתם בברכה, שהרבה לפני תום העשור השני לבשבע נזכה לצאת בגיליון חגיגי מיוחד לרגל ביאת משיח צדקנו. ■

תגובות והערות יתקבלו בדואר, אך בלי התחייבות להשיב eshilo777@gmail.com

מבצע
בגן האירועים
רנסאנס גבעתיים
מחירים מדהימים
לסוגרים חתונה
בשבועיים הקרובים

משנים תפיסת אולם
אולם ומוז'או

שתזכו לבנות בית נאמן בישראל... באולם ומלואו

התארגנות?

אנחנו נפתיע אתכם במחירים מיוחדים,
במבחר אולמות וגנים
התקשרו ונחסוך גם לכם!

מחלקת השמחות של העיתון בשבע:

ניסים: 054-7717656 | 1-800-45-30-45

מחלקת השמחות של עיתון בשבע: nisim@besheva.co.il

יהא זה המקום נוח, משכן לשלום
פה תנח לה שלום, כאן תדיר האוהה
פה יפגשו נוח ושלמה עם ברכה והצלחה
בצל זאת הקורה יתרון קול תורה
בזה המעון, בזה הפנה תראה שריה השכינה
בזה השער לא יבוא צער
בואת הדירה לא תבוא צרה
בואת הדלת לא תבוא בהלת
בואת המזלקה לא תבוא מחלקת
בזה המקום תהי ברכה ושלום

כנס 'צהר': עימות בין הרבנים סביב סוגיית הישיבה הנפרדת בכנס

והם הלכתיים. אין שום מניעה לשבת זוגות במעורב, ואי אפשר לצטט שום סעיף בשולחן ערוך שאוסר זאת, כי לא קיים סעיף כזה".

בשיחה עם 'בשבע' מציין הרב רפי פוירשטיין כי רוח הדברים שנאמרו במו" שב גרמה לו להתייזב ולעמוד לימין הקהל. "השלוש בוודאי מאוד חשוב לי, אבל הרגשתי שחומרת הדברים מחייבת אותי להגן ולהסיר את האצבע המונפת כלפי הקהל באולם. הטרידה אותי התוכי-חה הישירה לציבור ולמארגנים. הדברים נאמרו בצורה מאוד בוטה וכואבת ולע-ניות דעתי, היה צריך למצוא דרך ראויה יותר לשם כך".

הרב פוירשטיין מלין על הדרך בה נא-מרו הדברים. "כל הכנס עד למושב הזה התנהל בהפרדה וגם אני חושב שצריך לאפשר ישיבה נפרדת, אבל לומר: 'הרב קוק לא היה מגיע' זה יוצר דה לגיטימציה כלפי היושבים באולם. בואו לא נשכח שהדברים נאמרו גם בנוכחותם של הרב חיים דרוקמן והרב יעקב אריאל. זכיתי לשמש את הרב צבי יהודה ואני אומר בוודאות, שעם כל הביקורת הרב קוק והרב צבי יהודה לא היו מדברים בצורה כזו לציבור. יש להכיל יותר את המגוון שנמצא בתוך הציבור שלנו ואת ההתנהגויות שבתוך הלגיטימציה ההלכתית. לצער, הגישה הפסקנית והלא מקבלת הזו היא סימפטום לשסע הולך ומתעצם בתוכנו".

מנגד, מבקש הרב דודקביץ' להדגיש כי דבריו בכנס לא נאמרו מתוך ביקור-תיות אלא כחלק מדיון וחשיבה חינו-כית. "אני לא איש של מחלוקות. אני לא מאמין בהתנגחויות וביקורתיות, אלא דבריי נאמרו מתוך תובנה פנימית שק-שורה קשר הדוק לסוגיה החינוכית עליה דנו". הרב דודקביץ' מעיד כי קיבל בשי-בוע האחרון דברי חזיון רבים על דבריו. "טענתי המרכזית היא שחברת המבוגרים חייבת להבין כי הצליל הכי חשוב מול הנוער הוא הדוגמה האישית. זה מעל לתובנות, מעל לשיחות ולדיבורים. לכן, לא הגיוני שבכנס של הורים, מחנכים ור-בנים מהציבור שלנו לא תהיה אפילו אפי-שרות לישיבה נפרדת. אחר כך מה ניתן לומר לדור הצעיר?" תמה הרב דודקביץ'.

חילופי דברים חריפים בכנס השני תי של ארגון צהר, שהתקיים לפני שבוע ועסק בנושאי הורות וחינוך. במו" שב המסכם תקף רב היישוב יצהר הרב דודי דודקביץ' את המארגנים מעל במת הכנס, ואמר כי בתחילה התלבט האם עליו לבטא את תחושותיו, אולם הגיע להחלטה כי מחובתו להביע את הדברים. הרב דודקביץ' פנה לקהל הרב ואמר: "אם הייתי יודע שבכינוס הזה תהיה ישיבה מעורבת, לא הייתי משתתף בו". עוד אמר: "הכנס הזה דן בחינוך ילדים, אבל חייב להיות חינוך אמיתי וכן לילדינו. אם נעיר לילדים שלנו על חברה מעור-בת בפעילות שלהם בסניף, הם יבקשו לראות את התמונות מהכנס הזה ואז הם לא יבינו למה אותם מפרידים ובכנס צהר המבוגרים יושבים מעורב". עוד אמר: "אין באולם הזה שום אופציה לאלו שרו-צים לשבת נפרד. הרי אפשר היה לעשות שורה מרכזית שהיא לזוגות נשואים, ושורות צדדיות שהן נפרדות לגברים ונ-שים. הרב קוק והרב צבי יהודה לא היו מסכימים לשבת בצורה כזו. צריך לפחות לתת לרב קוק את האפשרות להרגיש פה נעים".

בתגובה לביקורתו הנוקבת של הרב דודקביץ' השיב הרב רפי פוירשטיין, מראשי צהר, בחריפות ואמר: "אני נבון מן הדברים האלו. גם אם הייתי חושב כך, לא הייתי אומר זאת. יש דרך ארץ שקדמה לתורה, וזה לא בסדר להביך את מי שהחליט אחרת". אחר כך התנצל על דבריו אלו. עוד אמר הרב פוירשטיין: "לא מקובל עליי שכאשר שני הורים, שעוסקים במשך כל השנה, מקדישים זמן ללכת יחד לכנס בנושא חינוך יל-דיהם, הם יצטרכו לשבת בנפרד. אולי נתחיל להפריד שולחנות שבת, ונאסור על בנות לשיר זמירות? אחר כך נת-פלא למה אחוז הגירושין עולה". הרב פוירשטיין הוסיף ואמר כי "הגיע הזמן שנבין שהציבור הציוני דתי לא עשוי ממקשה אחת, ואין התאמה בין אלה שיושבים בנפרד ובין אלה שהבית שלהם מלא בתורה. אני מכיר אנשים שיושבים בנפרד והבית שלהם ריק מתורה, ואני שים שיושבים מעורב והבית שלהם מלא בתורה. צריך לזכור שיש עוד קולות,

חוגגות בשילה

חוזרים לחולל. כרמים בעמק שילה

היום (ה') יתקיים פסטיבל המחול היהודי לנשים 'מחוללות בכרמים' בהשתתפות אודהליה ברלין, רוני דלומי ורונית שחר, ונשים מכל הארץ.

השבוע (ב') החלו חגיגות ט"ו באב בשילה בהשתתפות למעלה מאלף איש מכל הארץ. האירוע נערך בפארק המרכזי ביישוב שילה המתחדש, הנמצא מעל תל שילה הקדומה.

רבני הקיבוץ הדתי ערכו מפגש הלכתי ראשון עם הרבנות הראשית

ושל החקלאי הדתי. הרב עמאר הביע את דעתו הנח-צת בעד היתר המכירה והרחיב בפני המשתתפים על פועלו בנושא מול המתנגדים. נחמיה רפל, מזכ"ל תנועת הקיבוץ הדתי, אשר הש-תתף בפגישה, מעיד על אווירה מצוינת בין הנוכחים. "הפגישה הזו מהווה תשתית להמשך מתוך מטרה לחזק את זיקתה של הרבנות הראשית להתיישבות העובדת, המאתגרת בשאלותיה ההלכתיות מתחום התעשייה והחקלאות". בסיום הודו המשתתפים לרב הראשי, והוחלט שהנושאים והסוגיות ההלכתיות הבו-עים יועברו לרב כשאלות בכתב וכך יזכו להתייחסות מקיפה ומפורטת יותר.

רבני הקיבוצים הדתיים ונציגי מזכירות תנועת הקיבוץ הדתי התכנסו השבוע באולם הישיבות של הרבנות הראשית לישראל לפגישה עם הרב הרא-שי הרב שלמה עמאר. בפגישה העלו הרבנים בפני הרב שאלות הלכתיות ייחודיות לחיים בקיבוץ הדתי, לדו-גמה: הפעלת מכבסה קיבוצית בחול המועד, הוצאת עובדים לחופשה מרוכזת בחול המועד למרות התנג-דותם, האכלת בעלי חיים בתרומות ומעשרות, יציאת צוות ביטחון בשבת כתגובה לאזעקה שהגיעה ממתקן הנמצא מחוץ ליישוב ועוד.

כמו כן עסקה הפגישה בהיערכות לשנת השמיטה ובהיתר המכירה בשביעית מנקודת ראותם של הצרכן

שבת שידוכים בבתי הכנסת: "כל אחד יכול לשדר"

על פי נתוני הארגון נישאו בשנה האחרונה 106 גברים ונשים דרך הארגון. מנכ"לית ישפה, שירת מלאך, אומרת כי מטרת השבת היא הגברת המודעות לנושא. "אני שומעת כל הזמן מאנשים שמבינים עד כמה שדכנות זה דבר חשוב, אבל טוענים שזה לא מתאים להם. אני חושבת שזה מתאים לכל אחד. אני שומעת תירוצים רבים, אבל בסופו של דבר כשכל אחד יחשוב על הסביבה הקרובה אליו ועל הרווקים והרווקות שהוא מכיר, הוא יבין שגם הוא יכול במאמץ לא גדול לקום ולעשות מעשה".

השבת יצינו במאות בתי כנסת בכל רחבי הארץ 'שבת שידוכים'. היוזמה לשבת נולדה השנה בארגון ישפה, שמתכנן כי מדי שנה תוקדש השבת שלאחר ט"ו באב לנושא הרווקים והרווקות והשידוכים במגזר. מאות מתנדבי ומתנדבות ישפה הפזורים בכל הארץ יפעלו בשבת זו בקהילותיהם ובבתי הכנסת השונים להעלאת הנושא ולדיון מעשי בדרכים בהן כל אחד מחברי הקהילה יהיה מסוגל לקדם את העניין. בארגון ישפה רשומים כיום כ-4,000 גברים ונשים בגילאי 19-55, כשני שליש מתוכם נשים והיתר גברים.

יום הולדת מאחורי הסורגים

בח' באב מלאו למרגל הישראלי יהונתן פולארד 58 שנים, אשר מתוכן ציין 27 ימי הולדת בכלא במצב בריאותי קשה. רבים קיוו כי פולארד יחגוג סוף סוף את יום הולדתו מחוץ לכותלי הכלא, אולם עד כה מסרב הממשל בארה"ב בתוקף להיענות לקריאות לשחררו.

רשימת אתרי תיירות וחברות שאינם פתוחים בשבת

מנהלי אתר 'השבת הציבורית', אשר נועד להשפיע על האופי השבת במדינה, מאמינים כי הדרך העיקרית לכך היא לעודד אנשים לקנות בעסקים הסגורים בשבת. לאחרונה פורסמה באתר רשימה מעודכנת של אתרי תיירות, חברות ומדרכי טיולים שומרי שבת.

ארגון 'ידידים' פותח שנת פעילות חדשה

ארגון 'ידידים', אשר יפעל בשנת הלימודים הקרובה בכ-40 תיכונים שונים ברחבי הארץ וב-60 כיתות י"א-י"ב, מדווח על גידול של עשרים אחוזים במספר הכיתות מהשנה הקודמת. הצוות יפעל במסגרת תוכנית מעגלי אחריות לטובת הכנה ערכית של התלמידים לחיים, ולטובת הכוונתם לשירות משמעותי בצה"ל.

מעמד סיום הש"ס המרכזי בירושלים לציבור הדתי-לאומי

הרב שמואל אליהו, הרב דוד סתיו ועוד ובהשתתפות המונים מכל רחבי הארץ. 89 שנים לאחר שרעיון הדף היומי יצא לדרך, אלפי יהודים מכל העולם ממלאים מדי יום בהתמדה את שיעורי הדף היומי בבתי מדרשות ובבתי כנסיות. לרגל סיום מחזור לימוד נוסף מצטרפים רבים אל אלו שסיימו, ויחד איתם ניגשים להתחיל במחזור הלימוד ה-13 של הדף היומי.

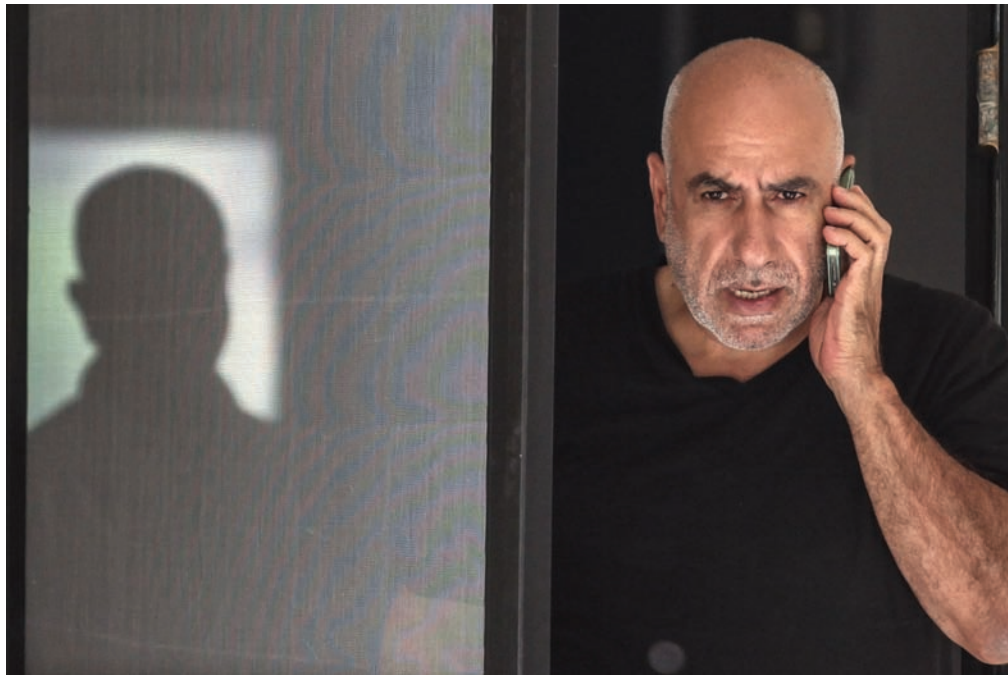
אלפי בני אדם צפויים להשתתף היום (ה') באירוע המרכזי להגיגת סיום הש"ס לציבור הדתי-לאומי בבנייני האומה בירושלים. האירוע שיערך לרגל סיום המחזור הי"ב של לימוד הדף היומי יתקיים במעמד הרב יעקב אריאל, הרב חיים דרוקמן, הרב אהרון ליכטנשטיין, הרב זלמן מלמד, הרב אברהם צוקרמן, הרב מרדכי גרינברג, הרב חיים סבתו,

משטרה עם תרבות עבריינית

לא רק מלחמתו של ניצב ניסו שחם נגד 'הדרת נשים' בירושלים נראית כעת נלעגת ומגוחכת ■ כפי שהוכיחו מקרים חמורים נוספים, במשטרת ישראל רווחת תרבות עבריינית של ניצול והטרדות, לצד אלימות ועדויות שקר ■ פרשת השופטת ורדה אלשיך – עליית מדרגה בחיפוי של מערכת המשפט על חטאי חבריה ■ מעשה בשודדים בעלי תודעה יהודית מפותחת

תובע עדות פתוחה ולא עדות תחת אזהרה, הצהיר סער. "אלמלא נסגר התיק, היה התובע נחקר שוב תחת אזהרה". אלא שהשופטת קבעה כי הקצין לא היה מעורב בחקירה בזמן אמת, ועדותו במקרה הטוב היא עדות שמיעה. יתר על כן, השופטת קבעה כי עדותו של סער אינה אמת. "מניין לקח המצהיר קביעה זו? היכן זה עולה מדו"ח העיכוב או מהודעת פנחס אנגל או מכל מסמך אחר? אמירה זו אינה מבוססת כלל", קבעה השופטת. היא תהנה מדוע התחמקה המשטרה מלהעיד את החוקר חלבי עצמו. הרב אנגל אמנם פוצה על אובדן ההכנה סה ועל עוגמת הנפש, אך אנחנו נותרנו עם קצין כמו סהר ועם תרבות השקר של משטרת ישראל, ואותנו איש לא מפצה.

צילום: פלאש 90

קצה הקרחון של התנהלות משטרתית מושחתת. ניסו שחם

בין אם ניקח ברצינות את הספורט המגזרי לחשב חשבונותיו של מקום, ובין אם סתם נשים על מפלתו של המקלל מכפר מיימון, חייבים להודות שהקייס החרדי נגד ניצב ניסו שחם מדויק הרבה יותר. ירושלים כוסתה השבוע בפשי קוויל שנון שבירך את קצין המשטרה שהתגלה השבוע במלוא הדרו. "אשריך שנתפסת על הדרת נשים", נכתב שם. ואכן, קצת קשה שלא להעלות חיוך כשיזכרים כיצד אך לפני עשרה חודשים היה זה שחם שמיהר לקפוץ על עגלת הקמפיין התקשורתית האנטי-חרדי בנושא 'הדרת נשים'. ניצב שחם העלה את בלי שיו על אוטובוסים, ביקש מבית המשפט להאריך עד תום ההליכים את מעצרו של חרדי שהעז להעיר לנוסעת, ודרש לפי סול קלפי עירונית בה עלה חשד לאותה עבירה פלילית חדשה, 'הדרת נשים', שמחוז ירושלים בראשותו יצא למלחמת חורמה נגדה. הוא אפילו הופיע בוועדת הכלכלה של הכנסת באותה התקופה והכריז בארשת מודאגת כי "יש יותר נפגעות שלא מתלוננות, והתופעה לא

תרבות של טיוח

עצה טובה לשופט ישראלי. מלבד משרתך השיפוטית, מצא לך עוד עניין לענות בו. סגן יושב ראש ועד הבית או מתנדב בוועד למען החייל. תפקידו כלשהו שממנו תוכל לפרוש אם תיתפס בעבירה משמעי תית או פלילית. משהו שהמערכת תוכל להיאחז בו כדי להוציא אותך מהעניין ללא פגע.

אין ספק שפרשת השופטת ורדה אלשיך, בסיועו הפעיל של נשיא בית המשפט העליון אשר גרוניס, שברה את כל שיאי הזלי זול באינטליגנציה של הציבור - שיאים מרשימים שאותם קבעה מערכת המשפט בעבר. עד למקרה הזה, שופטים שעברו עבירות משמעותיות חמורות, או אפילו עבירות פליליות של ממש, היו יכולים להמיר את העמידה לדין בפרישה ממשרתם הציבורית. זה היה סוג של הליך לא רשמי, לא צודק, לא חוקי ולא שוויוני, שהונהג על ידי שומרי הצדק למען עצמם. אבל השבוע הורה לנו גרוניס כי אפשר לו לשופט לשלם על מחדליו מחיר נמוך הרבה יותר.

השופטת אלשיך, שכזכור זיפה פרוטוקול כדי לתמוך בתלונה שהגיש נגד עורך דין, התפטרה בסוף השבוע שעבר מנציגות השופטים הארצית, ובתמורה נמחלו כל עוונותיה בראשית השבוע הזה. גרוניס כתב בהחלטתו כי מהדו"ח של נציב הקבילות על שופטים, השופט בדימוס אליעזר גולדברג, עולה כי אלשיך לא זיפה את הפרוטוקולים ו"כתבה דברים שלא היו ולא נבראו, אלא תיקנה את הפרוטוקול בצורה שאינה על פי הדין". בכך גילה נשיא בית המשפט העליון את דעתו על הציבור. ככל הנראה גרוניס משוכנע כי לא זו בלבד שהציבור מטומטם, אלא שהציבור גם אינו יודע לקרוא. גולדברג כתב בדו"ח שלו כי בניגוד לטענתה של אלשיך שהתיקונים שערכה לא היו מהותיים, הרי שחלקם החמירו מאוד את מצבו של עורך הדין בתלונה שהיא הגישה נגדו ללשכת עו"ר כי הדין.

נזכיר כי לפני שבע שנים מרחה המערכת בזפת ובנזופות שופטת אחרת על עבירות דומות. השופטת הילה כהן הואשמה על ידי נציבת התלונות דאז, השופטת טובה שטיינברג כהן, בתיקון פרוטוקולים בדיעבד כדי לכסות על איחורים כרוניים שלה לבית המשפט. השופטת כהן התבקשה באופן

לקראת חתימת חוזה. אלא שבמשרד הביטחון סירבו לחתום על החוזה עם הרב אנגל, לאחר שהתברר כי שנה קודם לכן נפתח נגדו תיק פלילי על תגרה בין ערבים ליהודים בעיר העתיקה בירושלים. הרב אנגל, שידע כי לא נחקר בפרשה כחשוד, מיהר לפנות למחוז תביעות ירושלים. הוא לא נענה, אך התיק נגדו נסגר בתוך מספר חודשים, שבמהלכם נמנע ממנו לעבוד בפרויקט מבצר. השבוע פסקה לו שופטת בית הדין לעבודה בירושלים, שרה שדאור, פיצוי של 45 אלף שקלים בנוסף להוצאות משפט בשל אובדן השתכרות ועוגמת נפש שגרמה לו הפרשה.

לא היינו נדרשים לאותה תקלה יקרה של משטרת ישראל לו היתה המשטרה מודה בטעותה. אלא שמפסק הדין של שדאור עולה כי המשטרה איתרה קצין שהיה מוכן לתת תצהיר שקרי לבית המשפט כדי להתחמק מלהודות בטעות ולשלם עליה.

את התגרה שפרצה בעיר העתיקה חקר רס"ב איהאב חלבי. מהתחקור הראשוני של השוטר עלה כי הרב אנגל לא היה מעורב בקטטה, ולכן גם לא נעצר אלא רק עוכב למסירת עדות. אנגל העיד כי לא היה מעורב בתגרה. כך העידו גם שני בני לווייתו היהודים שנעצרו כחשודים, ואליהם הצטרפו גם שניים מהערבים שהיו מעורבים.

החוקר חלבי, שגבה את העדויות ולא חקר את הרב אנגל כחשוד, לא הובא לעדות בבית המשפט. במקומו הובא קצין בשם יורם סער, שהצהיר כי הרב נחקר כחשוד. "בשל טעות נגבתה מה

ידועה לנו במלוא ההיקף שלה. זה איום ונורא". הדמיון של תוכן דבריו אלו להודעת מח"ש השבוע ביחס לנפגעות שעוד צפויים להתלונן נגד שחם מעורר סרקזם בלתי נשלט.

אבל הסיפור המגוחך באמת הוא לא רק מאבקו של שחם נגד הדרת נשים. בכל פעם ששוטרים מובילים חשוד בעבירות מין של יחסי מרות או הטרדה מינית, מדובר במופע של צביעות. משטרת ישראל היא ארגון בעייתי, עם כוח אדם ירוד ברובו, ועם לא מעט נשים שהולכות ומצטרפות אליו בשנים האחרונות. שיחות עם כמעט כל גורם במשטרה, למעט הדובר כמובן, מבהירות כי מדובר בנגד מוסרי ופלילי שפשה בארגון, נגע שהוא חבר של כבוד בתרבות העבריינית המשטרתית, יחד עם האלימות ועדויות השקר. נזכיר כי בנסיבות דומות נאלץ ניצב אורי בר-לב לוותר על המפכ"לות ולפרוש ממשטרת ישראל לפני מעט יותר משנה. מנכ"ל המשרד לביטחון פנים חגי פלג, ניצב משנה בדימוס, פרש אף הוא באותה תקופה ומאותן סיבות.

השבוע נודע כי כתב אישום הוגש נגד סגן ניצב מרק עמיאל, קצין החקירות של משטרת אריאל, בעבירת הטרדה מינית חמורה של אישה שנתפסה עם סמים לשימוש עצמי. התיק נגד האישה נסגר מחוסר עניין לציבור, אך עמיאל העלים את העובדה מהאישו ורמז לה כי סגירת התיק תלויה בו, כמו גם בהיענותה להצעותיו המגוננות. את פרטי כתב האישום חסכנו מכך כמובן, אך העולה מהם הוא יחס שלא ייאמן של קצין משטרה בכיר לכבודן של נשים.

מי יפצה את הציבור?

הרב פנחס אנגל מכרמי צור, קצין צה"ל במילואים, ביקש לפני שש שנים להצטרף לפרויקט 'מבצר' ביישובו. מבצר הוא פרויקט של משרד הביטחון, שייסד ביישובי יו"ש כדי לתת כוונות של לוחמים מיומנים בשכר. אנגל עבר ראיונות אצל רכזי הביטחון האזוריים והם העבירו את המלצתם למשרד הביטחון

אך לפני עשרה חודשים היה זה ניסו שחם שמיהר לקפוץ על עגלת הקמפיין התקשורתית האנטי-חרדי בנושא 'הדרת נשים'. ניצב שחם העלה את בלשיו על אוטובוסים, ביקש מבית המשפט להאריך עד תום ההליכים את מעצרו של חרדי שהעז להעיר לנוסעת, ודרש לפסול קלפי עירונית בה עלה חשד לאותה עבירה פלילית חדשה, 'הדרת נשים', שמחוז ירושלים בראשותו יצא למלחמת חורמה נגדה

נתניהו מהמר על מיט רומני

התמיכה המרומזת של ראש הממשלה במועמד הרפובליקני מלמדת משהו על היחס הצפוי לנתניהו מאובמה במקרה שייבחר לקדנציה שנייה ■ בארצות הברית מתארגן חרם על רשת מזון שבעליה העז לבטא התנגדות לנישואין חד-מיניים. האם השתקת הביקורת על התופעה מגיעה גם לכאן?

צילום ארכיון: רויטרס

לחבר קלינטון לא היתה בעיה לארגן ועידת פיסגה כדי לסייע לפרס בבחירות '96

גם ההזמנה של רומני לשבור את צום תשעה באב עם נתניהו היתה איתות. ישנן רמות שונות של הכנסת אורחים. בארצות הברית אפשר לקבל מדינאי אורח בבית הלבן (דרגת אירוח טובה), ואפשר לקחת אותו לצפות בנבחרת האולימפית של ארצות הברית בכדורסל, כפי שעשה אובמה לראש ממשלת בריטניה דיוויד קאמרון (אירוח מכל הלב). רומני זכה לאירוח מכל הלב, והוא גמל לנתניהו באמירות תומכות לגבי איראן וירושלים, ובהתקפה בוטה על גישת ממשל אובמה לפיה יחסים עכורים עם ישראל יהפכו את ארצות הברית למתווך יותר רצוי בעולם הערבי. לא מדובר בהתערבות בוטה בבחירות בנוסח קלינטון, שאר גן ועידת פסגה נגד הטרור בשארם כדי לסייע לבחירתו של פרס מחדש ב-1996, ואף שיגר את יועציו לסייע לאהוד ברק בבחירות 1999. אבל היתה פה העדפה כלפי רומני, והדברים נרשמו. ייתכן ונתניהו מצפה בכל מקרה ליחס מנוכר מאובמה לאחר נובמבר, ואם כך – למה לא להעניק דחיפה קלה לטובת החבר רומני?

יוצא מהארון כי ימלך

רשת המזון המהיר האמריקנית Chick-fil-A לא היתה מוכי רת לי ולרוב הקוראים, היות והיא לא מיוצגת במחוזותינו בגרסה כשרה או אחרת. אולם הפולמוס סביב הרשת הזאת מסעיר את ארצות הברית כבר שבוע, וחושף את השסע הדתי הקיים בחברה האמריקנית.

עד עתה נזהר נתניהו כמו מאש מיצירת רושם שהוא מתערב לטובת אחד משני המועמדים במרוץ הצמוד לנשיאות ארצות הברית. אולם השבוע נפל דבר, כאשר נתניהו הודה למיט רומני על התבטאויותיו בסוגיה האיראנית הקובעות כי השיחות עם איראן לא הזיזו את האייטולות – רמז לעקרות האסטרטגיה של אובמה. נתניהו גם ידע להודות לרומני על התבטאותו כי ירושלים היא בירתה של ישראל

השבוע נטל על עצמו ראש הממשלה בנימין נתניהו שני סיכונים, ויש לקוות שהם שלא יתנו קמו בו. הסיכון האחד הוא בתחום הכלכלי, כאשר הממשלה נאלצה להטיל גזירות על הציבור. הסיכון השני התבטא בהעדפה מרומזת שגילה ראש הממשלה כלפי המועמד הרפובליקני לנשיאות, מיט רומני. את תוצאות ההימור השני נגלה בבחירות שיתקיימו בארצות הברית בנובמבר, ואילו תוצאות ההימור הכלכלי תתגלנה כאשר תלך ישראל לקלפי, לא לפני אמצע החורף הקרוב.

בנושא הכלכלי, המציאות לא הותירה ברירה לממשלה המנהלת מדיניות אחראית. נוכח המיתון העולמי שהתפשט גם לדרום מזרח אסיה, הכלכלה הישראלית הבנויה על ייצוא משווקת פחות. הכנסות המדינה פוחות וההוצאות גוברות, גם בתחום החברתי אבל בעיקר בתחום הביטחוני. המצב הנזיל בגבולות עם מצרים וסוריה דורש היערכות, וגם המאמץ לבלום את ההגירה הבלתי חוקית דורש תקצוב. אולי בעתיד יתפתח כאן ענף ייצוא חדש, וכבר שמענו שמדינות אחרות מתעניינות

בטכנולוגיית הגדר הישראלית, אבל ההוצאות כבר כאן.

ממשלת נתניהו לא יכולה לשחק על "כלכלה נכונה" כמו שניהל שר האוצר יורם ארידור לפני בחירות 1981 ולדחות את הגזירות עד לאחר שייספרו הקולות. בשנות השמונים הסתייעו בארצות הברית כדי להיחלץ מהבוץ הכלכלי, ומי שניצח על פעולת החירום היה הפרופסור סטנלי פיישר. הפעם לא נזכה לחילוץ, או שהחילוץ יהיה כרוך בוויטורים מדיניים (ועולה חשש שחלק מהדוחפים לפריצת התקציב שואפים להתפתחות כזאת). מאידך, נתניהו לא שוכח כיצד כשר האוצר ביצע את העבודה השחורה עבור אריאל שרון והציל משק שרוסק בידי מלחמת אוסלו (האינתיפאדה השנייה), ואז ננטש על ידי בוחרים מסורתיים של הליכוד בבחירות 2005 היות ונתפס כאחראי לגזירות שגרמו למצוקה הכלכלית.

נתניהו החליט ללכת הפעם על גזירות לייט, ולכן היה מוכן לחלוק על הנגיד פיישר, שביקש יעד גירעון יותר מחמיר, והלך על 3% המקודש על ידי האיחוד האירופי כסמל לבריאות כלכלית. מובן מאליה שגם הגזירות החלקיות שימשו תירוץ למתקפה על הממשלה מצד האופוזיציה והתקשורת. שם מקווים כי כמו שבאירופה כל ממשלה שביצעה גזירות כלכליות נבעטה החוצה בבחירות הבאות, כך יהיה גורלו של נתניהו.

אלא שלנתניהו יש שני יתרונות על גורדון בראון הבריטי, חוזה ספאטרו הספרדי, ניקולה סרקוזי הצרפתי ושאר חברי מועדון הלישעברים. הגזירות של נתניהו הן בינתיים מתונות יחסית, ובישראל עדיין לא התרגלנו לחשוב כמו באירופה שזכויות סוציאליות ללא כיסוי כלכלי רשומות לזכותנו בטאבו.

לגבי הבחירות בארצות הברית, עד עתה נזהר נתניהו כמו מאש מיצירת רושם שהוא מתערב לטובת אחד המועמדים במרוץ הצמוד. אולם השבוע נפל דבר, כאשר נתניהו הודה לרומני על התבטאויותיו בסוגיה האיראנית הקובעות כי השיחות עם איראן לא הזיזו את האייטולות בכוח זה (רמז לעקרות האסטרטגיה של אובמה). נתניהו גם ידע להודות לרומני לאחר התבטאות המועמד לנשיאות שירושלים היא בירתה של ישראל, בשבוע בו סירב דובר הבית הלבן בעיקשות לענות על שאלה בנושא.

הרשת, שהתחילה להתפתח בדרום וכיום מתפשטת ברחבי ארצות הברית, היא בבעלות משפחתית. הבעלים, מר דן קת', הוא נוצרי אדוק שסוגר את כל סניפי הרשת בימי ראשון, יום המנוחה של הנוצרים. מר קת' נוהג גם לתרום לארגונים המחזקים את המשפחה המסורתית בארצות הברית. הדברים הללו לא הביאו אותו לכותרות עד שיצא חוץ בראיון עיתונאי נגד נישואין חד-מיניים. קת' הצהיר בריאיון שהוא "מודה באשמה" לגבי עמדתו התומכת "בהגדרה התנ"כית של המשפחה". הוא גם טען שארצות הברית מזמינה על עצמה עונש משימיים כאשר היא חותרת תחת המושג התנ"כי של נישואין.

למרות שרשת המזון אינה מפלה לרעה את החד-מיניים לא במתן שירות ולא בקבלה לעבודה, עצם ההתנגדות של קת' לנישואים חד-מיניים כבר הפכה אותו מסומן אצל שומרי החומות של התקינות הפוליטית. ראשי ערים כגון תומאס מנינו מבוסטון או רם עמנואל משיקאגו הצהירו שהרשת איננה רצויה בעריהם, ואף רמזו שקת' יתקשה להשיג אצלם רישיון עסק. איומי החרם הולידו התארגנויות נגד, כגון ימי הבעת הערכה לרשת שבהם יתבקשו צרכנים לפקוד את סניפיה כאות הודעות. אבל מעבר להיבט הכלכלי בלט משהו די מסוכן מבחינה אינטלקטואלית. מסתבר שהחד-מיניים ותומכיהם כבר לא מסתפקים ביציאה מהארון ובארגון של כל מיני מופעי "גאווה". כעת הם מבקשים להכניס לתוך הארון את כל מי שרואה בתופעה סטייה או טרגדיה, ולהצר את חופש הביטוי שלהם. כפי שהעיר הסנטור לשעבר ריק סנטורום, שהפסיד למיט רומני במאבק על המועמדות הרפובליקנית, "מעצב הדבר שחוגים ליברליים קוראים לסובלנות אבל הם מגלים חוסר סובלנות נבזית כאשר מישהו חולק עליהם".

ארצות הברית מקדימה את ישראל ואירופה מקדימה את ארצות הברית. כבר ב-2004 נפסל הפרופסור רוקו בוטילונה, משפטן ופילוסוף קתולי, מלכהן כנציב של האיחוד האירופי לענייני משפט. למרות התחייבותו לכבד את כל הדינים של האיחוד האירופי הוא נפסל להיות וכקתולי מאמין הוא הגדיר את התופעה כעבירה מוסרית. אצלנו השלב הזה עוד לא הגיע, אבל ידוע שגמות מערביות פוקדות גם אותנו במוקדם.

המקומון 'ירושלים', בכתבת שער לשבת חזון, בישר לנו לא על תשעה באב הקרב אלא על מצעד הגאווה שיתקיים בירושלים ביום חמישי ערב שבת נחמו. המצעדים הללו בעיר הקודש כבר עוברים אצלנו ללא מחאה, מתוך תחושה של "תנו להם לפרוק את יצריהם ונזכה לעוד שנה של שקט". אבל על פי התקדימים באירופה ובארצות הברית זה לא יסתיים בכך, והסימנים כבר נראים בשטח. זכיינית ערוץ 2 'קשת' ביטלה אשתקד את הופעותיו של מנחם בן בגלל מחאה שעוררו נגדו בעלי הנטייה. וכאשר העזו להושיב את מנחם בן כמגיש נוסף לצד קרן גויבך, החליטו במערכת 'סדר יום' לעקוץ אותו על ידי בחירת שירים על טהרת היוצרים החד-מיניים. לפני שירושלים תבקש להתחרות בהכרתה של תל אביב כעיר ידידותית לתופעה על מנת לזכות בתקציבים, עלינו להתארגן ולהביטח לפחות את זכות המחאה נגד התופעה. ■

גזירה שווה

חבילת הגזירות המתגבשת אמנם לא נעימה והשלכותיה לא קלות לחישוב, אך היא חיונית לנוכח הגירעון המתרחב והמשבר העולמי

צילום: פלאש90

"צעדים אמיצים". שטייניץ, נתניהו ופישר

ככל שחולפים הימים הולכים ומתבהרים פרטיה של חבילת הגזירות הכלכליות שמתכננת ממשלת ישראל להטיל על האזרחים בעקבות המשבר הכלכלי המחריף בעולם. המע"מ, מס ערך מוסף, צפוי לעלות בקרוב באחוז אחד ולעמוד על 17 אחוזים. עוד לפני קבלת החלטת הממשלה כבר הועלו מיסי הקנייה על משקאות אלכוהוליים 'רכים' ועל סיגריות. בהמשך השנה ובראשית השנה הבאה צפויה עלייה במס ההכנסה ובמס המעסיקים, ואף הטלת מס יסף, המכונה בלשון העם 'מס עשירים'. המס הזה, בגובה שני אחוזים נוספים, יוטל רק על בעלי הכנסות של למעלה מ-800 אלף שקלים בשנה. העלייה במס ההכנסה, בגובה של אחוז אחד, תוטל לעומת זאת על כל המשתכרים מעל השכר הממוצע במשק, 8,800 שקלים ברוטו.

במהלך השבוע האחרון עסקו כלי התקשורת בניסיון לתמוך את השפעתן של הגזירות המתוכננות על המשפחה הישראלית הממוצעת, אולם נדמה שמדובר בשלב זה בניסיונות לא רציניים. נדמה שנכון לעכשיו 'כל מספר זוכה'. העלאה של מיסים ישירים קלה לחישוב, אבל זהו רק חלק קטן מהגזירות. רובן כלל לא ניתנות לתמחור. קחו לדוגמה את העלאת המע"מ באחוז אחד. לכאורה, אין פשוט מזה. חשבו את סל הצריכה המשפחתי, הוסיפו עליו אחוז אחד (בקירוב), בחישוב מדויק זה מעט פחות) והרי לכם השפעתה של עליית המע"מ. אולם בשטח קיימת מחלוקת רבת שנים באשר להשפעת התנודות במע"מ. באוצר טוענים באופן מסורתי כי כאשר המע"מ עולה באחוז המחירים עולים בפחות מכך, מכיוון שבעלי העסקים נוטים לספוג חלק מהעלות על מנת שלא להבריח לקוחות. ארגוני הצרכנים טוענים מנגד כי העלאת מע"מ היא בסך הכל תירוץ טוב לבעלי העסקים להעלות את המחירים הרבה מעבר לעלייה הנקובה, אותה הם תמיד מעגלים למעלה. ניסיונות לבדוק מדעית את השאלה לא צלחו עד עתה, מאחר שקשה לבדוק דד משתנים כאלו. למרות זאת, הכיוון העולה מכמה מהמחקרים הוא שבטווח הקצר טענות האוצר נכונות, אולם בטווח הרחוק יותר מגולגל המע"מ על הצרכנים ואף למעלה מכך.

מי ישלם את החשבון

מורכב עוד יותר הוא חישוב השפעתם של הקיצוצים בתקציבי המשרדים על כיסו של האזרח, ולעיתים, כך מתברר, דווקא במקומות אלו נמצא הכסף הגדול. דוגמה אחת מניסיון העבר היא תקציב הבריאות. במהלך העשורים האחרונים חלה שחיקה עקבית בתקציב הבריאות בישראל. המדינה שחקה

בדרכים שונות את התקציבים המועברים לקופות החולים, לבתי החולים וליתר הגופים המספקים שירותי בריאות. התוצאה: יותר ויותר ביטוחי בריאות משלימים, ביטוחים משלימים מדרג שני, ביטוחי בריאות פרטיים ורפואה פרטית מתרחבת והולכת. קיצוצים כאלו פגעו בכיסו של הישראלי בסדרי גודל של מאות ואלפי שקלים בשנה, כל אחד על פי מצבו המשפחתי והבריאותי. תמונה דומה ניתן לראות גם בתחומים כמו חינוך והשכלה גבוהה. משיכת הידיים של המדינה מתחומים שונים העלתה את העלות של השירות לאזרח בסכומים ניכרים מאוד.

אך למרות שמדובר בצעדים כואבים, דומה שאין לממשלה הרבה ברירה. זמן רב ניסו ראש הממשלה ושר האוצר לדחות את ההכרעות הכואבות, בתקווה שהמצב בעולם ישתפר, אך לבסוף התברר שלא יהיה מנוס מצעדים דרסטיים להקטנת הגירעון. שילוב של לחץ מבחוץ, על ידי סוכנויות דירוג האשראי, יחד עם לחץ מצד בכירי האוצר ובנק ישראל, הביאו את שטייניץ ונתניהו למסקנה שמדובר בצעדים בלתי נמנעים. כידוע, הכנסות המדינה נגזרות באופן כמעט מוחלט מהפעילות במשק. ככל שיש יותר מסחר, עבודה ופעילות משקית, יש יותר הכנסות ממסים. כאשר הציבור עובד פחות, מרוויח פחות וצורך פחות, יש פחות מיסים. תחזיות גביית המיסים נגזרו מציפייה להתרחבות הפעילות במשק בקצב מסוים, אולם תחזיות אלו התבדדו. כעת נותר לבחור בין שתי רעות:

סתימת החור התקציבי על ידי גביית נוספת של מיסים או לקיחת הלוואות, המכונה גירעון. תוספת מיסים היא לקיחת כסף מהאזרחים היום, ואילו לקיחת הלוואות מתורגמת בפועל ללקיחת כסף מהאזרחים בדורות הבאים. נתניהו ושטייניץ בחרו בדרך הפחות פופולרית והחליטו לגבות ולקצץ. לאזרחים לא נותר אלא לקוות שהצעדים הללו לא יפגעו בעצמם בכלי הכלכלה הישראלית.

מי שעמד מאחורי חלק ניכר מהלחץ הוא כאמור נגיד בנק ישראל, פרופ' סטנלי פישר, אשר הודרו גם לברוך את נתניהו ושטייניץ כאשר דעתו התקבלה. בליל צום תשעה באב, זמן קצר לאחר צאת השבת, פרסם פישר הודעה אישית מטעמו, בה נאמר כי "הצעדים שהציגו בימים האחרונים ראש הממשלה ושר האוצר הינם הכרחיים להתמודדות עם המצב הכלכלי המסובך, שבפניו עומד המשק הישראלי. מצד אחד המשק העולמי במצב קשה... מצד שני ישנן הבעיות הנובעות מהגירעון הגדול בתקציב, שאם לא נטפל בהן, נמצא עצמנו ב-2013 עם גירעון גדול עוד יותר בתקציב המדינה. אפשרות זו כבר גורמת לספי קות ואי ודאות לגבי היכולת של מדינת ישראל לנהל את המשק ברמה הנדרשת. לאור מצב זה, צעדיהם של ראש הממשלה ושר האוצר הינם אמיצים וחיוניים לשיפור המצב התקציבי שלנו ב-2013. הם יאפשרו לנו לנהל את המשק באופן שיתמוך בהמשך הצמיחה, לטובת אזרחי המדינה".

פרשנות

יניר שדה

הלוואות? בקופות הגמל וקרנות ההשתלמות

הלוואה היא אף פעם לא פתרון אידיאלי, ועדיף להסתדר בלעדיה אם אפשר. אולם, אם בכל זאת אתם צריכים הלוואה בתנאים טובים, יש פתרון שרבים אינם מכירים אך ייתכן שהוא משתלם יותר. קופות הגמל וקרנות ההשתלמות של החברות הגדולות מצייעות תנאי הלוואה טובים ובריבית נמוכה ממה שתשימו לב בכך על חריגות ממסגרת אשראי בעו"ש או הלוואה לסגירת אובדן דרכים וכדומה. ההלוואות לעמיתים קרנות ההשתלמות וקופות הגמל ניתנות ישירות מכספי הקופה, ללא התערבות הבנק, ולכן אינכם צריכים לשלם עמלות נלוות כפי שגובים בבנקים.

בתחילת חודש יולי שיפר משרד האוצר את התנאים ללקיחת הלוואות מבתי ההשקעות. השינויים העיקריים הם: אבחנה בין סכום הזכאות להלוואה בחשבונות נזילים לשאינם נזילים, כאשר עמיתים שיש להם חסכונות נזילים יוכלו לקחת הלוואה של עד 80 אחוזים מהצבירה בקופה. עמיתים שאין להם חסכונות נזילים יוכלו לקחת הלוואה עד 50 אחוזים מהצבירה בקופה, ובקופות הגמל עד 30 אחוזים. בעבר היה צריך ותק של שלוש שנים לפחות. כיום אין הגבלת ותק מינימלית בקופה או בקרן לצורך קבלת הלוואה. אולם, כמו בעבר, לא ניתן לקבל הלוואה על רכיב הפיצויים. עוד הטבה שנוספה היא שבלקיחת הלוואה במסלול שפיצר (תשלומים חודשיים שוטפים של קרן וריבית) ניתן לפרוס תשלומים עד לשבע שנים. כיום הריביות הנפוצות על הלוואות במסלול ריבית משתנה עומדות בטווח שבין פריים פחות חצי אחוז ועד לפריים ועוד חצי אחוז (הפריים כיום עומד על 3.75 אחוזים לשנה). מדוע לא כל קופות הגמל מציעות את השירות? מדובר בשירות שעולה כסף רב לחברות הגמל וקרן במעורבות הפעלת מערך גבייה, שירות לקוחות ובקרת אשראי. ישנן קופות גמל שמעדיפות להתרכז בניהול הכספים וגביית ניהול הכספים במקום להתאמץ בשירות השירות ומענק הלוואות לעמיתים ובכך שולחות את העמיתים לבנק לקבלת הלוואות. למה קבלת הלוואות מכספי הקופות גמל אינה נפוצה? מבחינה היסטורית, קופות הגמל נוהלו בבנקים, אשר העדיפו לתת לציבור הלוואות מכספי הבנק, שהוא העסק המרכזי וגם הרווחי יותר. כיום הקופות מציעות לציבור הלוואות ישירות ללא תיווך הבנקים.

הכותב הוא מנהל תחום פיננסים, לנדאו-יובל סוכנות לביטוח בע"מ

מבזקי כלכלה

◀ בסוף השבוע שיבשו עובדי ההפצה של מעריב את העבודה, ולא הפיצו לחלק מהחנויות והמנויים את מוספי עיתון יום שישי, אלא רק את עמודי החידושים. בראשית השבוע הודיעו ההסתדרות והעובדים על חזרה למשא ומתן והשעיית העיצומים.

◀ ישראל והאיחוד האירופי חתמו בראשי תיבות על הסכם השמיים הפתוחים לאחר משא ומתן שנמשך יותר משלוש שנים. שר התחבורה, ישראל כץ, ציין כי ההסכם יאפשר להוזיל את מחירי הטיסה

בין ישראל ואירופה ויפתח יעדי טיסה חדשים בכל רחבי אירופה, ללא הגבלה.

◀ משרד התחבורה קבע כי יש לשלם לנהג מונית על מטען רק במקרים שהוא נדרש למאמץ ולזמן נוספים כדי לטפל בו. בכך הבהיר המשרד כי אין לגבות כסף מנוסעים שעולים למונית עם תיקי יד וכבודה שאיננה נכנסת לתא המטען.

◀ אושרה סופית מכירת מלון הפלאזה בניו יורק

על ידי חברת אלעד גרופ, שבבעלות איש העסקים יצחק תשובה, לחברת סהרה ההודית בסכום של כ-2.3 מיליארד שקלים. אלעד גרופ צפויה לקבל עם השלמת העסקה סכום של כ-1.6 מיליארד שקלים ולהיות עם תזרים פנוי של כמיליארד שקלים.

◀ יפתח רון טל, יו"ר דירקטוריון חברת החשמל, אמר בכנס תשתיות 2012 כי "בשנת 2020 אנחנו ייצרו חשמל כאשר 80% מייצור החשמל יהיה בגז.

10% ייוצרו בפחם ו-10% ייוצרו באנרגיות מתחדשות וייתכן בליט ברירה שאחוזים קטנים יהיו בסולר".

◀ המשבר הכלכלי בספרד מעמיק, וברבע השני של השנה התכווצה כלכלתה ב-0.4%. ברבע הראשון של השנה התכווצה כלכלת ספרד ב-0.3%. אם יחמיר המצב בספרד עלולה המדינה להזדקק לתוכנית חילוץ נוספת, אשר לא בטוח שתאושר במוסדות האיחוד.

נפתח להם שער

דולר חזק רע ליבואנים ולצרכנים, אבל מועיל ליצואנים ■ תביעה משפטית ייחודית: בעלי מניות טוענים שרכישת מעריב על ידי דנקנר נעשתה מטעמים לא ענייניים

צילום המחשה: פלאש90

צילום המחשה: פלאש90

הדולר עולה וההתייקרויות בדרך. חלפן כספים בפעולה

בתוך שלל הבשורות הרעות למשק הישראלי, האטת הצמיחה, המשבר באירופה וגזירות הממשלה, כמעט מתחבאת התפתחות אחת שעשויה דווקא להיטיב עם כלכלת ישראל. המדובר בפחות המשמעותי שחל בשקל במהלך החודשים האחרונים, שהגיע לשיא במהלך השבועיים האחרונים כאשר הדולר חצה את רף ארבעת השקלים. לכאורה, לא מדובר בהכרח בחדשות טובות. פחות של השקל מעיד על כך שמדובר במטבע הנתפס כפחות אטרקטיבי, בין השאר משום שהכלכלה לא שהוא משמש פחות אטרקטיבית. משקיעים מחו"ל כבר אינם מזדרזים לקנות שקלים וגם לא סחורה (מניות, איגרות חוב וכו') הנקובה בשקלים. משקיעים שהחזיקו כספים בשקלים מוכרים אותם וקונים תמורתם מטבע חוץ, בעיקר דולרים.

אך כידוע, אין רע בלי טוב. אחד הגורמים אשר הקשו יותר מכל על היצוא הישראלי במהלך השנים האחרונות היה השקל החזק. האיום על היצוא הישראלי היה משמעותי עד כדי כך, שגם נגיד שמרן כסטנלי פיישר יצא להילחם נגדה בידיים כמעט חשופות. הסיבה לכך ששקל חזק רע ליצוא היא פשוטה מאוד. יצואן ממוצע משלם את רוב הוצאותיו בשקלים. שכר עבודה, מיקום (שכירות או רכישת) וחלק גדול מהתשומות (חשמל, מים, חומרי גלם בסיסיים) משולמים כולם בשקלים. רק מפעלים עתירי טכנולוגיה באופן חריג מייבאים מחו"ל חלק ניכר מתשומות הייצור, ומרבית המפעלים בנויים בעיקר על שימוש בתשומות שקליות.

היצואן אם כך משלם את הוצאותיו בשקלים, אולם את התמורה למוצרים (או השירותים) שהוא מייצא הוא מקבל במטבע חוץ, וכשמדובר בישראל אלו הם בעיקר (אם כי לא רק) דולרים. את התמורה שקיבל במטבע חוץ ממיר היצואן בארץ לשקלים ואיתה הוא משלם את כל הוצאותיו. ככל שיקבל יותר שקלים על כל דולר, אירו וכל מטבע אחר, כך יגדלו רווחיו ויכולת התחרות שלו.

אולם, גם בגזרה זו לא הכל ורוד. בדיוק כשם שפחות השקל הוא חג ליצואנים, כך הוא כאבן רחיים על צווארם של היבואנים. על מנת לייבא מחו"ל עליהם לרכוש מטבע חוץ, וזה כאמור נעשה יקר יותר עם פחות השקל. לא מעט מהרעיונות שעלו בתקופה האחרונה במטרה לפתור את בעיית יוקר המחיה היו תלויים ביצירת תחרות אפקטיבית לייצור הישראלי על ידי יבוא מוצרים מקבילים מחו"ל. אלא שכאשר היבוא הופך לאטרקטיבי פחות, האפשרות של יבוא מתחרה איכותי וזול הולכת ומתרחקת. כך עלולים הישראלים מהר מאוד למצוא את עצמם משלמים יותר על שורה ארוכה של מוצרים מיובאים כמו מכשירי אלקטרוניקה לסוגיהם השונים, צעצועים, מוצרי צריכה ועוד ועוד. מי שהלין בקיץ הקודם על מחיריהם המופקעים של מוצרי המזון, עלול למצוא את עצמו בקיץ הקרוב מול התייקרויות של 15 אחוזים ויותר בגזרת המוצרים המיובאים.

הציבור נגד החברה הציבורית

עולם התאגידים בכלל והחברות בפרט הוא סבוך ומרתק. נפגשים בו משפט וכלכלה, ויוצרים יחדיו

הלכה וכלכלה

הרב שלמה אישון

חייבים לשלם מיסים?

במספר מקומות בתלמוד מובא הכלל "דינא דמלכותא דינא". ראייה לנכונותו של הכלל מביא התלמוד מן העובדה שכל אחד משתמש בתשומות המדינה. אילו לא היתה למלך סמכות על פי ההלכה לגבות מיסים, הרי שכסף זה נחשב היה גזל בידו, וממילא כל המשתמש בתשומות שנבנו מכספי אותם מיסים עובר על איסור גזל.

בראשונים מצאנו שלוש דרכים עיקריות לביסוסו של כלל זה. מדברי הרמב"ם נראה שהוא מבסס את הכלל על משפט המלך, וכפי שהוא פוסק בהלכות מלכים: "רשות יש למלך ליתן מס על העם... ואסור להבריח מן המכס, שיש לו לגזור שכל מי שיגנוב המכס יילקח ממנו או ייהרג שנאמר 'אתם תהיו לו לעבדים'... מכאן שנותן מס וקוצב מכס ודיניו בכל אלו הדברים וכיוצא בהן דין, שכל האמור בפרשת מלך מלך זוכה בו". דעה אחרת מבססת את הכלל על הסכמת הציבור (רשב"ם), ואילו דעת הר"ן שהכלל מבוסס על כך שהארץ של המלך, "ויכול לומר להם אם לא תעשו מצוותי אגרש אתכם מן הארץ".

יש שרצו לומר שבמדינת ישראל כיום לא נאמר הכלל של "דינא דמלכותא דינא", משם שטעמו של הר"ן לא שייך בארץ ישראל, שכל ישראל שותפין בה ואין למלך סמכות לגרש ממנה יהודי, אך אין הלכה כמותם. ומכל מקום, מי שסובר שבמדינת ישראל כיום אין אומרים "דינא דמלכותא דינא", הרי שכאמור לעיל לא יוכל להשתמש בכבישים, בגשרים ובכל התשתיות הציבוריות במדינת ישראל מחשש גזל.

נחלקים הפוסקים בשאלה מהו היקף תחולתו של הכלל "דינא דמלכותא דינא" ואילו חוקים כלולים בו, אולם מוסכם על הכלל שבענייני מיסים וארונות "דינא דמלכותא דינא". וכן פסק הרב עובדיה יוסף (יחזקאל דעת חלק ה סימן סג): "שבכל מה שנוגע למיסים וארונות ומכס, יש לקיים את החוק של המדינה, שזה בכלל מה שאמרו חז"ל 'דינא דמלכותא דינא'".

הכותב הוא ראש מכון כת"ד

ברר כי לא רק מעריב נתון בצרות, אלא גם החברה שקנתה אותו, דיסקונט השקעות, איננה צוק איתן. השקעות שונות שביצעה החברה באמצעות חברות בנות כשלו, והיא נקלעה להפסדים לא מבוטלים. על מנת להמחיש את מצבה של החברה, נציין כי מתחילת השנה צנחה מנייתה בכ-80 אחוזים, לא פחות. במצב כזה, בו שווי השוק של החברה עומד על כ-382 מיליון דולר בלבד, עולה מאליה השאלה האם השקעת העתק שביצעה דסק"ש במעריב, חברה כושלת ומפסידה לכל הדעות, עדיין יכולה להיחשב למהלך עסקי לגיטימי.

כמה מבעלי מניות המיעוט חושדים, ייתכן שבצדק, כי רכישת מעריב בידי דסק"ש נועדה לשרת את בעל השליטה, נוחי דנקנר, ולא את דסק"ש עצמה אשר רק ניזוקה פיננסית מהמהלך. שניים מבעלי המניות הללו, אשר מחזיקים בשברירי אחוזים מהחברה וספגו הפסדים גדולים באחזוקת תיהם בשנה האחרונה, שוקלים כעת לנקוט בהליך משפטי ייחודי. ההליך, המכונה 'תביעה נגזרת', מופעל כאשר בעל מניות סבור שהחברה איננה תובעת זכות שמגיעה לה, מסיבות לא ענייניות. לטענת בעלי המניות, הדיקטטוריון של דסק"ש הפר את חובת הנאמנות כלפי החברה, ועל כן על החברה לתבוע אותו. החברה כמובן אינה עושה זאת, ועל כן מנסים בעלי המניות לעשות זאת בשמה. כעת נותר לראות מה יעשה בית המשפט והאם במקרה הזה יזכו בעלי מניות המיעוט להגנתו.

להערות והארות: pyuter@inn.co.il

איזון מעצבן עירית לינור

עיתונאית וסופרת

אני לא חושבת שמטרת רשות השידור היא לאזן את קרן נויבך, אלא לגרום לה לקוץ בחייה. נראה שהם מתקשים לפטר אותה, ולכן משתמשים בטענת האיזון. הם כופים עליה מגישים אורחים, כדי שתבין את הרמז ותתפטר לבד. אפשר כמובן להחליט שזו תוכנית זוגית, אבל במקרה כזה, כמו בחיים, כדאי שהכלה תאשר את השידוך.

אני לא מבינה את הערך הרדיופוני של תוכנית שבה המגישים לא מסתדרים ביניהם, ושהאחד נמצא שם רק כדי לעצבן את השני. כשגיל עומר, סגן מפקד גל"צ, הגה את רעיון 'המילה האחרונה' לפני 14 שנה, הוא לא חשב על איזון אלא על קונפליקט מעניין בין ניגודים פוליטיים ותרבותיים. הוא פנה אל אורי אורבך ואליי, בנפרד, ושנינו בחרנו זה את זה מרצון, וזה חלק מהעניין - לשדר עם מי שטוב לך, עם מי שאתה אוהב. הקונפליקט חשוב, אבל הוא חייב להתבסס על התאמה אישית, כדי שגם השדרנים וגם המאזינים לא יסבלו. אז אם ברשות השידור גונבים את הרעיון של 'המילה האחרונה', כדאי שייגנבו גם את החיבה ההדדית בין המגישים.

ובקשר לאיזון: אני מכירה את הטענה שהתקשורת היא שמאלנית, ובדרך כלל אני מסכימה איתה, אבל יש עוד פרמטרים שצריך להתחשב בהם. אחד מהם הוא טיב השדרנים. לא נעים להגיד, אבל יש שדרנים שהם גם שמאלנים וגם מוכשרים, ובסופו של דבר איכות השדרן חשובה יותר מעמדתו הפוליטית. אני לא יודעת למי נויבך מצביעה, אבל היא מגישה אינטליגנטית, משכילה ומוצלחת, ורשת ב' צריכה להתגאות בה, לא למשוך לה בצמות על בסיס יומיומי.

נכון, גוף שידור ציבורי צריך להיות מגוון מבחינת דעות פוליטיות, השקפות דתיות ותרבותיות, ואפילו אופי שונה של מגישים ועורכים. יש לו מחויבות לשקף את הפרופיל של העם, וזה גם יותר מעניין. אבל כל שוחרי האיזון למיניהם צריכים להבין שזה לא ייצוג שצריך להקביל בדיוק לכנסת, עם שדרנים לפי מספר המנדטים של כל מפלגה. צר לי על תסכוליה של הממשלה, אבל התקשורת היא לא זרוע שלטונית, גם אם היא מתוקצבת על ידי המדינה.

ולסיום אוסיף כי חלק מהמוחים נגד האיזון של נויבך הם אלה שחושבים שצריך לפטר את אברי גלעד ואותי מ'המילה האחרונה', כי לטענתם אין נציגות שמאלנית בתוכנית והיא כבר לא מאוזנת. אז אחרי שהשמצתי את רשות השידור אני רוצה לאזן בעצמי, ולהזכיר למפגינים שחופש הדיבור הוא לא נערת גומי. אם אתה רוצה להתחלחל מהצרת צעדיה של נויבך - תביא בחשבון שמתישהו תצטרך להפגין גם לטובת הימנים המעצבנים.

סדר יום אישי פרופ' אלי פולק

יו"ר האגודה לזכות הציבור לדעת

חוק רשות השידור מחייב אותה בין השאר "לשקף את כל מרכיבי החברה הישראלית; לחזק את ערכי הדמוקרטיה, הפלורליזם והסובלנות". מזה שנים רבות שהרשות איננה מקיימת את הוראות החוק. במקום פלורליזם אנו זוכים להתנחלות.

הפינה של שלמה ניצן מוגשת מזה כעשרים שנה וכנראה אין לו תחליף. משה נגבי הוא המטיף הלאומי לדמוקרטיה ופלורליזם מזה כשלושים שנה, וכל הניסיונות להכריח את הרשות לאזן אותו לא עלו יפה. אריה גולן ממשיך להוביל את משדר הבוקר, והגיגיו כה עמוקים עד שלא ניתן בכל מדינת ישראל למצוא אדם אחד שיכול לעמוד מולו. קרן נויבך היא רק נדבך אחד בכל המסכת הזאת.

מסמך נקדי הוא הקוד האתי המחייב של רשות השידור. לפיו אין לרשות קול משלה. אילו הרשות היתה מקיימת את חוקיה, היא לא היתה מאפשרת לגברת נויבך להשתמש במיקרופון הציבורי כדי לקדם את דעותיה האישיות, ואז השאלה בדבר מגיש מאזן לא היתה עולה. אך בעידן שבו ברוני הרשות הם כוכביה והם מכתיבים למנהלים את הכללים שלפיהם מותר להם לומר מה שבא להם על חשבון הציבור, נוצר מצב שבו מגישה כמו נויבך משתמשת במיקרופון שניתן לה כדי לקדם סדר יום אישי.

אין ספק שהחוק מחייב את רשות השידור במצב זה ליצור איזונים. המשך העסקתה של נויבך כמגישה יחידה עומד בסתירה לחובה החוקית של חזיון הפלורליזם. זה גם לא רדיו טוב, הוא חד צדדי ולכן משעמם.

הצמדת מגיש מאזן לנויבך היא צעד מתבקש, בתנאי שהיא לא צעד בודד. היא צעד מוצדק במידה שבעקבותיו ייווצרו איזון ופלורליזם גם במוקדים אחרים. מעבר לכך, חובה על הנהלת הרשות לנקוט בהליכי משמעת נגד אותם עובדים שניסו למנוע בכוח מהנהלה לבצע את מדיניותה.

הצמדת מגיש מאזן לנויבך היא צעד מתבקש, בתנאי שהיא לא צעד בודד. היא צעד מוצדק במידה שבעקבותיו ייווצרו איזון ופלורליזם גם במוקדים אחרים

המטרה נכונה, השיטה לא אראל סג"ל

עיתונאי, 'מעריב' ו'גלי ישראל'

אני חושב שהכוונה של המנהלים בקול ישראל היתה טובה, אבל לפעמים הדרך לגיהנום רצופה כוונות טובות. דהיינו הטיעון הוא נכון - רשת ב' אינה מאוזנת מבחינה פוליטית, ואגב הדבר נכון גם לגבי גל"צ. הטון מאוד ברור והייתי אומר אפילו הומוגני, אחד, כך שהצורך לאיזון הוא נכון, אבל לא בדרך שבה הוא נעשה - לכתוב נח בשבע שגיאות. המהלך שנעשה לקרן נויבך נראה כמו התערבות נקודתית מלמעלה, וגם אם זה נכון, עדיין הצורה שבה הדבר נעשה הזיקה לעניין.

אם באמת רוצים לשנות, צריך לשים מול קרן נויבך אנשים אחרים שיאזנו אותה, או בתוכנית אחר כך או בתוכנית שלה שביום אחר תוגש על ידי מגיש אחר. למשל, אם נויבך משרתת מ-8 עד 10, מיד אחריה ישדר מישהו בעל תפישת עולם שונה משלה מ-10 עד 12. לי אין בעיה שמגיש יביא את תפישת עולמו לשידור, אבל לא יכול להיות שתהיה רק תפישת עולם אחת ברשות ממלכתית. לכן, אם רוצים לשנות ולאזן יש להכניס אנשים בשינוי מבני עמוק.

כמו כן, בכך ש'המאזן מימין' נמצא על תקן קישוט לצד המגיש העיקרי ומדי פעם זורק חצי משפט - בעצם הופכים את המחנה השני למשגיחי כשרות בכמה גרושים או בהתנדבות. אין לזה צורה וזה מגוחך, ולא זו הדרך. צריך מגישים קבועים בעלי תפישת עולם ימנית, יהודית לאומית.

כאמור, מנהלי רשות השידור זיהו את הבעיה האמיתית והנכונה שאין איזון, אבל הפתרון שלהם לא היה נכון, לא בדרך הזו.

לי אין בעיה שמגיש יביא את תפישת עולמו לשידור, אבל לא יכול להיות שתהיה רק תפישת עולם אחת ברשות ממלכתית

גולשי אתר ערוץ 7 עונים לשאלת השבוע

נלחמים על הפירוים

על הימין לדחות כל הצעה מגונה לשמש כ"מאזנים". עלינו לדרוש תוכניות ברדיו הממלכתי, בזכות ולא בחסד, ולהחרים כל תקשורת שתסרב לכך! פשוט להפסיק לשמש עלי תאנה בוויים. אני מצפה לשידורים מאוזנים בנוסח כזה, לדוגמה: שעת שידור לנוייבכית ושעת שידור לליבסקינד; שעה לדוידוב ושעה לגדיה מטר; שעה לאריה גולן ושעה לברוך מרזל, כשוויים בני שווים וכיאה לתקשורת פלורליסטית, דמוקרטית ומאוזנת. המחנה הלאומי צריך להרים ראש ולא להסתפק בפירוים!

נאוה קורן, טבריה

יעקב גרינגליק, מירון

תשובות הגולשים

העורכים הם הבעיה

המגישים אינם הבעיה העיקרית. המאזינים מגלים בעצמם את ההטיה הפוליטית של המגיש או המגישה, והם מתייחסים לדבריהם בהתאם. אין צורך להגן על המאזינים. אדרבה, התחושה הטבעית שנוצרת אצלם היא התנגדות לשתלטנות של השתלטנים. הבעיה העיקרית, לדעתי, היא עורכי החדשות ומפיקי התוכניות. הם מאחורי הקלעים ובוחרים ידיעות ומנסחים ידיעות כאילו אובייקטיביות והותם האמיתית מוסתרת, אך משפיעה על עבודתם. שם צריך לבדוק, לאזן, לרענן ולהחליף בתדירות סבירה.

חג הנישואין, לא חג האהבה

למרות המחולות בכרמים, ט"ו באב הוא חג המדגיש את ערכי הנישואין האמיתיים ולא החיצוניים

הרבנית נעמי שחור

ט"ו באב התקבל בשנים האחרונות כמקבילה ל'חג האהבה' המקובל בעולם. 'חג' זה החל כחג נוי צרי או פגאני, המדגיש את האהבה בין בני זוג. הוא קיבל 'שדרוג' כאשר חברות כרטיסי הברכה, השו" קולד והמתנות, במיוחד בארצות הברית, ראו אפיק נוסף למכירות. כיום גם במדינת ישראל נתפס ט"ו באב כ'חג האהבה הישראלי' והשווק והמיתוג בה' תאם. מכאן, שהדגש הגדול הוא על "אהבה" כבסיס לקשר, ללא תנאים או סייגים. אם נעיין במקורות היהודיים ט"ו באב נמנה ברשימת ה"מים טובים", וישנן מספר סיבות ל"חג" זה, המוכחות כי ביהדות יותר נכון לכנות את ט"ו באב "חג הנישואין היהודי". טעמים רבים לכך שט"ו באב הפך ל"יום טוב", אך המצוטט ביותר קשור לאירוע שבו בנוו יש' ראל יצאו לחולל בכרמים, והבחורים באו לבחור את זיווגם. טעמים נוספים קשורים בהיתר להתחתן בין השבטים, ובהיתר להתחתן עם שבט בנימין לאחר סיפור פילגש בגבעה - כולם קשורים בנישואין. יום זה הפך ליום שמחה לאור ריבוי הבתים היהודיים שהוקמו בעקבותיו.

החיפוש עצמו נערך דווקא במיקום ובדרך המ' דגישים את היופי החיצוני: הכרמים בסוף עונת הקיץ הם מקום פסטורלי, והנשים הלבושות בלבן ומחוללות - מדגישות את הצד היפה והנשי שבהן. מאידך - הבגדים היו לבנים ומעידים גם על טהרה ולא רק על יופי. הודגש גם כי כל הנשים לבשו בגי'

זכות קדימה לחיים

ההשתלחות ברוכבי אופני הכביש "התל אביביים", אינה נכונה עובדתית ומוסרית

■ **תגובה ל'שופטים ושוטרים', גיליון 503**

גדעון קלוגמן

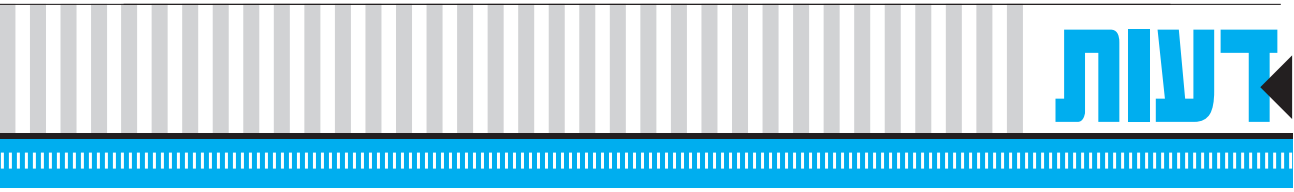
הטריאתלטים ורוכבי אופני המרוץ ("רוכבי הכביש") הם עם נרדף בארץ הזאת. מדובר בשני ענפי ספורט אשר הפופולריות שלהם בישראל הולכת וגואה. אין פלא בדבר. העוסקים במרוצי אופניים ובטריאתלון זוכים לחוויה נדירה המזי' ככת את הנפש ומחסנת את הגוף.

תנאי האקלים בארץ והטופוגרפיה שלה תורמים גם הם לגידול המרשים במספר המי' שתתפים בענפים אלו, והיו יכולים להפוך את ישראל למרכז אימונים עולמי, על התוע' לת הכלכלית ואפילו המדינית הכרוכות בכך. אלא שבעוד שענפי ספורט אלה מרוממים את הרוח והבריאות ומתאימים מאין כמוהם לתנאי הארץ, אין הם מתאימים כנראה לתנאי תוש' ביה, או ליתר דיוק לחלקם. כל המצוי בכבישי ישראל - נהג כנוסע - מודע היטב לקבוצת הנוהגים ברכב, שהעיקרון המנחה אותה על הכי' ביש הוא "אני ואפסי עוד". הציבור כולו סובל מהתופעה. במקרה של רוכבי הכביש, היא לא פעם קטלנית.

והנה צץ שביב תקווה להצלת חיי רוכבי הכי' ביש בדמות הצעת חוק של חברי הכנסת ביי' לסקי ולוין, אשר רכיב אחד שלה מציע ייחוד מוגבל של כבישים מסוימים לרכיבת אופניים "בדרך שניתן לחסום בשעות שבהן התנועה דלילה", כלשון ההצעה.

עצוב ומאכזב היה לקרוא דווקא ב'שבשב' ביקורת שאינה עניינית על הצעה זו ועל תמי'

כת 'צהר' בה ("זכות קדימה לאופניים", גיליון

להם ערך לאורך זמן. המחולות ובגדי הלבן וכל היופי של המקום והזמן נשאר וחשוב, אך בבחירת בת זוג יש להעמיק ולהביט לטווח זמן ארוך יותר. אם הכוונה לצאת עם אישה למסע לתקופה של עשרות שנים, יש להתמקד בתכונות מתאימות שיי' צמחו, יתפתחו ויהפכו למשובחות עם הזמן.

כיום המציאות שונה. גם הבחורים וגם הבחורות בהחלט נותנים עיניהם ביופי. בחורים שממלאים טופס של שדכניות יכתבו במסגרת המוקדשת למי' ראה "רוזה ויפה" או משהו דומה. וגם אצל הבנות רואים התייחסות משמעותית לנושא של המראה.

ומה לגבי "תן עיניך במשפחה"? כיום לא מקו' בל כמעט בכלל, לפחות בציבור הדתי-לאומי, להי' תייחס לנושא, וישנה התעקשות לדון רק בבחור או בבחורה ולא במשפחה. אך לעיל במקורות חז"ל מצאנו שיש צורך במבט מעמיק יותר בקשר בין בני זוג, הנבנה על השורשים שהגיעו מהם. יש חשיבות בבירור על התכונות הבולטות במשפחה: יחסים בין ההורים, ערכים ומידות, אחים ואחיות והיחסים ביניהם, תרומה לקהילה - כל אלה נמצאים עמוק בתוך כל אחד מבני הזוג, ומשמעותיים להמשך דרכם בחיים המשותפים. ובכך נחוגו לא רק את האהבה בנישואין, אלא נזכה לאהבה, אחווה, שלום ורעות בבניין בית יהודי שלם.

הכותבת היא רכזת התמחות תנ"ך, מכללת אורות ישראל - אלקנה

זכות קדימה לחיים

ההשתלחות ברוכבי אופני הכביש "התל אביביים", אינה נכונה עובדתית ומוסרית

■ **תגובה ל'שופטים ושוטרים', גיליון 503**

גדעון קלוגמן

רה ובתחומים אחרים, הנחזות כמעדיפות נוחות של מגורים מסוימים על פני ביטחונם האישי של המתיישבים בחבלי ארץ ישראל שמעבר לקו הירוק.

הכותב הוא מרצה בכיר למשפטים במכללת שערי משפט

תגובתו של יאיר שפירא:
זו אינה הפעם הראשונה שד"ר גדעון קלוי' גמן מגיב בעיתונות בנושא, ומכאן אני מרשה לעצמי להניח כי הוא נמנה עם הרוכבים בכי' בישים. קלוגמן מתגורר, עד כמה שזכור לי, באחת מערי גוש דן. ולבד מהיותו מרצה בכיר במכללת שערי משפט, הרי הוא גם עורך דין מצליח בתחום המס. בין אם ירצה הד"ר הנכ' בד להודות בכך בין אם לאו הוא אכן נמנה על העשירונים הקובעים המתגוררים במדינת תל אביב, שחלקם בין רוכבי האופניים גדול מאוד ביחס לחלקם באוכלוסייה וחלקם מבין מתאי' מני הטריאתלון הוא מכריע. אותם עשירונים שרק מחשבת "אני ואפסי עוד" יכולה להביא אותם למחשבה כי תחביבים ה"מרומם את הרוח" קודם לשגרת חייהם של תושבי פריי' פריה, ושהעשירונים שלא יכולים להרשות לעצמם לרכוש ציוד רכיבה יקר, או להקדיש שעות רבות בשבוע לאימונים, צריכים להמי' תין בצד הדרך עד שעורך דין מצליח מגבעת שמואל יסיים את האימון השבועי ויפנה את הכביש.

החברתיים החדשים

שר הביטחון ברק התנגד בממשלה להעלאת המיסים והצביע נגדה. וזה דבר ממש מדהים ובלתי נתפש, שהרי בשנתיים האחרונות הועלה תקציב הביטחון במיליארדים רבים ודווקא לפי דרישתו של שר הביטחון. והמיליארדים האלה יחד עם המלצות ועדת טרכטנברג יצרו גרעון גדול אשר צריך להתכסות ממקור כלשהו. אז איך ברק מרשה לעצמו להצביע נגד? כמה טוב ונחמד להיות 'חברתי' ולהיעשות פופולרי תוך העמדת פנים ועיוות המציאות.

עכשיו כשהליכוד בשלטון, פתאום כולם נהיו 'חברתיים' ונוכרו שיש למסות רווחים בלתי מחולקים של הטייקונים. אבל איפה היו כל אנשי האופוזיציה כשהם אחזו בהגה השלטון? כשאלמרט וציפי לבני הציעו לאבו-מאזן פירוק יישובים ונסיגה לקווי 67', לא שמי' ענו כל ביקורת על מדיניותה החברתית של ממשלת אולמרט. אז זה לא הפריע, כמובן... איפה היו כל אלה שדורשים עכשיו גיוס חרדים ממחר בבוקר, אך כשהם היו בשלטון לא שמענו על כך דבר? מדהים לחשוב שכשהם נשענו על המפלגות החרדיות גיוס החרדים לא בער בעצמותיהם, וגם "אי השוויון בנטל" לא הציק להם כלל.

שמואל פישר, פתח תקוה

בנינו ועשינו

(בתגובה למכתב 'כן, חילונית?' גיליון 503)

גיל דקל כותב שהאחדות מחייבת להציב בראש הדתיים-לאומיים מי שאינם כאלה: איילת שקד מצד אחד, ואולי גם איש כמו הרב בלוי מצד שני וטליה ששון משני הצדדים. הוא אינו תובע בשם האחדות להציב דתיים לאומיים בראש 'בצלם' והקרן לישראל חדשה. הוא מספר שהחילונים עלו והקימו לנו מדינה, בעוד שהדתיים נמנעו מעלייה ועמדו מנגד.

במשך דורות הדתיים שימרו זיקה לציון. בוני השי' כונות מחוץ לחומה ומתיישרי המושבות היו דתיים. הם הבסיס למדינה. רוב החילונים ברוסיה ופולין היו בבונד החילוני שהתנגד לעלייה. אישורי העלייה המו' עטים שנתקבלו מהבריטים חולקו כמעט רק לחילוי' נים. דתיים נשארו והושמדו.

כפר עציון המתין שבע שנים לקרקע כשעשרות יישובים חילוניים מוקמים. לבסוף קיבלו מקום סלעי ושורץ ערבים (ביטוי תקין אז). קיבוצים דתיים אחי' רים נשלחו להיצלות בבקעת בית שאן. לכן דתיים פנו לעיר.

הקרבות מרובי הנופלים בתש"ח היו כפר עציון (127, מהם 16 מהפלוגה הדתית בת"א) ועירק אל מגי' שיה (87 מהפלוגה הדתית). קרבות הפלוגות הדתיות הושכחו בזדון.

אנו חייבים לחילונים פחות משהם חייבים לנו.

ד"ר גדעון ארליך, מבשרת ציון

צימוקים לשבת

- 'הישגי' השחיינים באולימפיאדה: בריכה לבטלה.
- מטפס הרים ישראלי הציל ממוות מטפס טורקי קרוב לפסגת האוורסט. משפחתו התעלמה לחלוטין: ממש קפיאות טובה.
- להיט: תרגילי יוגה והתעמלות עם עלות השחר על חוף אילת: כריעת ים סוף.

משה טאו, רחובות

יפורסמו רק מכתבים שייחתמו בשם מלא ובציון מקום מגורים. נא לכתוב בקיצור, עד 150 מילה.
המערכת שומרת לעצמה את הזכות לערוך ולקצר מכתבים.
כתובתנו למשלוח דוא"ל: besheva2@besheva.co.il

עיושים תורתם קבע

מדוע ר' אברום קינא בלומדי השיעור מנצרת עילית, כיצד עט פשוט הפך לשיטה שלמה שמייעלת את הלימוד, איזה כדורגלן צעיר חזר בתשובה בזכות לימוד קבוע ולמה חילונים מתעניינים בפורטל הדף היומי? ■ השבוע הסתיים המחזור ה-12 של לימוד הדף היומי - מפעל הלימוד רב התפוצה אשר שותפים לו תלמידי חכמים לצד בעלי בתים, בהתמדה שלא נשחקת ■ יואל יעקובי

ישנם מנויים רבים, גם חילונים, שמתעניינים דווקא בצדדים הבוטניים והוואולוגיים שלו, כשבדרך הם סופגים גם קטעי גמרא ומדרשים מרובים.

לפורטל זוהו עד היום כניסות מ-120 מדינות, כשביום ממוצע יש אליו כ-1,500 כניסות. בפורטל ישנו מגוון מר־ שים של כלי עזר שונים, ובהם: שיעורי שמע בשפות שונות (מדי יום מוכנסים לאתר 15 שיעורים חדשים), פירושים וסיכומים של הגמרא, תרשימים, טבלאות, מענה קולי, ואי־פילו פורום עם מומחים שמשיבים תשובות באופן מייד־י. לצידם נמצאים המדורים: מציא חברותא, שיעורים ברחבי הארץ, לוח שנתי, סקר חודשי, ענייני סיום מסכת, כתבות ומאמרים בענייני הדף היומי, תולדות הדף היומי ומהר"ם שפירא, גמרא מהדורות וגשל, טקסט מלא של הש"ס ועוד. בפורטל שותפים כל לומדי הדף היומי, ללא הבדלי מגזר, ואישי לא נמנע מלפרסם חומרים שלו באתר בגלל הכיפה הסרוגה שעל ראשיו. אחד המשתתפים הפעילים באתר הוא הרב יעקב ש.. לדעתו, אתר כמו הפורטל "אינו יכול בשום אופן להוות תחליף לחברותא או לשיעור. אבל הוא משמש לצידו ככלי עזר אדיר. למשל במקרה של החמצת השיעור, אפשר להקשיב שם לשיעור מתוך המגוון הקיים". שפירא מספר כי בפורום באתר משתתפים תלמידי חכמים ומגידי שיעורים וגם מומחים מתחומים שונים: רפואה, לשון, ביז' לוגיה, מחשבים, הנדסה, משפטים ועוד, כך שכל אחד תורם את חלקו להבנה המלאה של דברי הגמרא.

הרב ש. רואה יתרון משמעותי בלימוד בקבוצה ולא מול המסך. "ההבדל הוא בעיקר במה שנקרא בעגה החרדית ה'מחייב'. כשאתה לומד לבד, אם לא תרצה - לא תלמד, וצריך המון משמעת עצמית. כמו בכל מקצוע, רוב האנשים יניבו תפוקה רק במשרד, אבל אם הם יצטרכו לעבוד מהבית בזמנם הפנוי, אוי ואבוי. מלבד זאת בחבורה יש אינטגרציה, דיבוק חברים המפרה את כל חברי הקבוצה, דבר שאין לו תחליף. זה אחד מקייני התורה. את האינטרנט לא מנו בין קייני התורה, אני מתאר לעצמי שיותר נכון למנות אותו בין משביתיה".

כל הפרויקט הזה נעשה ללא מטרות רווח והוא חינמי. לכן גם אין בו פרסומות "למרות פניות מרובות, כדי שהגולש לא יוטרד בפרסומות קופצניות ומעיקות". האתר ממומן באופן פרטי ואין גוף שעומד מאחוריו, למרות ששני גופים גדולים כבר ביקשו לרכוש אותו. "באופן עקרוני אני מאמין שחשוב שהאתר לא יהיה מזוהה עם אינטרס כזה או אחר, מלבד האינטרס לסייע ללומדי הדף היומי", אומר שפירא. הונת התכנים באתר מתבססת על יותר מ-20 מתנדבים, כמו גם שאר ענפי התכנות ובניית האתר, אותם תרמו אנשי מקצוע בהתנדבות.

אחד החלומות של שפירא הוא לשים באתר שיעור וי־דאו שמיועד לתמתחילים. מסתבר שלאחר מגיעים גם כאלה שמחפשים חומר רקע בסיסי ביהדות. לעיתים אפשר למי־צוא במדור לחיפוש חברותות מודעות כמו: "חזור בתשובה מחפש חברותא ללימוד מסודר", או: "בן 37, קצת מתחזק, מעוניין במלמד גמרא". באתר כבר יש כמה וכמה כלי עזר המיועדים ללומדים מתחילים. בקרוב יושק מילון ארמי-עברי של ע"צ מלמד, ובהמשך מילונים הלכתיים ותלמודיים

לשאלה כמה זוכרים מהלימוד. עריכת תוכנית חזרות על הדף היומי היא לא דבר פשוט, בגלל קצב ההתקדמות היומי שאינו נעצר לטובת החזרות. הראל שפירא מספר כי סקר שנערך בפורטל הדף היומי מגלה נתון מפתיע. "16 אחוזים מהלומדים הצהירו שהם זוכרים את רוב הדף ו-37 אחוזים זוכרים קטעים נבחרים", הוא אומר. "כשלעצמי, חשבתי שהאחוזים הרבה יותר נמוכים. אבל גם אם לא זוכרים, לד־עתי יש ערך גדול מאוד בלימוד הדף היומי, בכך שהלימוד קובע עיתים לתורה ומקיים מצוות תלמוד תורה יומיומית ואף מקרין זאת לסביבתו ולמשפחתו. הוא שותף למסגרת גדולה וקבועה של עוד רבבות לומדים, ובעיקר יש ערך גדול במפגש היומיומי עם דבר ה' ובחוויה הדתית האמיתית והי־עמוקה שבכך. מניסיון אישי, מאוד הייתי מומליץ למי שיש

לו זמן להקדיש עוד רבע שעה כל יום לחזרה על הדף של אתמול, ואם אפשר אף להקדיש עוד 10 דקות לחזרה על הדף של ש־יום, 5-1 דקות נוספות לחזרה על הדף שלפני כן".

להשלים שיעור באינטרנט

הסכנות הטמונות באינטרנט גלויות לכל, וההתמודדות איתן היא סוגיה מוכרת היטב להורים ולמחנכים. אבל כידוע, באינטרנט ישנם גם דברים טובים. גם ליוד־מתו בת כמעט תשעים השנים של ר' מאיר שפירא יש כמה וכמה ייצוגים ברשת. פורטל הדף היומי הוא אולי המוכר שביניהם. מלבד התכנים העצמאיים שלו, הוא גם

מכיל חומרים וקישורים למקומות רבים אחרים. הפורטל נוסד לפני כשלוש שנים על ידי הראל שפירא, שלימד גמרא בישיבת ההסדר בחיפה ולאחר מכן לימד במשך תקופה קצרה דף יומי בישיבת הר עציון. לאחר שהצטברו אצלו חומרי עזר, הוא החליט להעלותם לאתר קטנטן באינטרנט. שפירא נוכח בכוחה של הרשת והבין שאפשר להעלות גם חומרים של אחרים, וכך הוקם הפורטל.

מלבד קישורים לאתרים וחומרים אחרים ברשת בנושא הדף היומי, מותקנים בפורטל תכנים רבים שמפורסמים בתפוצה מקומית בלבד ולא נמצאים ברשת, על ידי ארגונים שונים או מגידי שיעור או לומדים עצמאיים. כך למשל נמצא בו מאגר דפי 'מאורות הדף היומי' המפורסמים, לצד רבים שמפורסמים הרבה פחות. בנוסף, שפירא אומר כי האתר מעודד כתיבת תכנים חדשים בעקבות הכרה ביכולתו להפיץ תורה בקנה מידה גדול. "יש כמה וכמה מדורים שבאו לעו־לם בזכות פורטל הדף היומי, כמו למשל: מדור החי והצומח בתלמוד של ד"ר משה רענן, מדור ההרחבות של הרב דוד כוכב, ועוד רבים". אגב, שפירא אומר כי למדורו של רענן

ברכות. "דומני שהמסר המרכזי באמירה זו הוא שהדף היומי איננו נחלת בעלי בתים בלבד. על הרב וואזנר שליט"א, בעל 'שבט הלוי', אומרים שלא הפסיד אף דף מיום שהחל המח'זור הראשון עד עצם היום הזה".

מתי אלוש פרש לאחרונה מעבודתו כמהנדס תוכנה בחב'ת IBM, אולם את סדר יומו לא פותח אלוש בהי־טק. מזה כעשרים שנה מתכנסים הוא וחבריו בחמש בבוקר ללימוד דף יומי, כשאלוש, בוגר ישיבת כרם ביבנה, משמש בדרך כלל כמגיד השיעור. כשאני שואל אותו על כך שהלימוד הזה נתפס בציבור כשטחי הוא אומר: "הדף היומי הוא אותו דף. אפשר ללמוד אותו לעומק ואפשר ללמוד אותו בצורה שטחית. הזמן המוקצב לשיעור הוא בדרך כלל בין חצי שעה לשעה, ואי אפשר בזמן הזה ללמוד את כל הראשונים והי־אחרונים. מה שנאמר בזמן הקצוב

הזה חייב להיות העיקר מבלי לרדת לפרטים, והזמן להעמיק הוא לפני השיעור או לאחריו".

בעלון 'צהר' מלפני שבועיים קרא למגידי השיעורים הרב אריה שטרן, ראש מכון הלכה ברורה ומועמד לרבנות ירושלים, להוסיף פעם בשבוע לימוד עיוני מאחת הסוגיות שנלמדו במהלך השבוע. הרב ש. סבור שלימוד הדף היומי אינו רק כזה שיכול להילמד בע־יון, אלא אפשר ממש להפוך ממנו לתלמיד חכם. "אלא שזה תלוי בשאלה כמה משקיעים", הוא אומר, "מי שרק בא לשמוע את השיעור והולך, לא יגדל מזה להיות תלמיד חכם. אבל מי שמכין את השיעור וחוזר עליו, ייצא תלמיד חכם שבקי בש"ס, ואם הוא מש־קיע גם בלימוד יותר עיוני הוא יכול לצמוח ממש ולהיות גדול בתורה".

לדבריו, זה תלוי גם באופי של הלומד: "ישנם אנשים שיכולים לצמוח רק בלימוד נינוח ללא הספק. אבל לרוב האנשים המחויבות להספק עושה רק טוב. יש שיעורים מיוחדים לכאלו שרוצים ללמוד לעומק, שם מביאים את כל הפרשנים בקצרה, ואת הערות האחרונים. יש כמה לומדי שיעורים כאלו שהפכו לתלמידי חכמים גדולים, שלא לדבר על מגידי השיעורים האלו שהם תלמידי חכמים מפורסמים, שחלקם הגדול צמח מתוך אמירת השיעור הזה. מי שגר בבני ברק יודע שחלק מההווי של העיר היה שיעורו של הרב משה מרדכי שוליונגר זצ"ל, שמסר כל יום שיעור למאות איש בבית מדרש ירחי כלה, בעיון רב ובהיקף עצום, שיעור שנמשך כמה שעות. סדרת ספריו 'משמר הלוי', היא כל כולה שיר הלל לידף היומי בעיון של תלמיד חכם". בבני ברק ישנם כמה מוקדים שממשיכים במסורת זו על ידי תלמידי חכמים גדולים שמוסרים את הדף לבני ישיבות בלמדנות וברמה גבוהה.

השאלה עד כמה גדלים בתורה מהדף היומי קשורה

יום זה נראה תמוה, אבל כשרצה ר' מאיר שפירא להציע את רעיון הדף היומי בכנסייה הגדולה הראשונה של אגודת ישראל בתרפ"ג (1923), ועדת הרבנים המכינה לא אישרה

לו להציע אותו, כל אחד מסיבותיו. לבסוף, כפשרה, הוסכם שר' מאיר יציע את הרעיון במסגרת הצעות פרטיות שהעלה בנאומו. כבר לאור תגובת הקהל שהריע בהתלהבות, ניתן היה לראות כי מדובר בסוס מנצח.

רבים מתייחסים ללימוד הדף היומי כמיועד לבעלי בתים, וממילא כבודו יורד בעיניהם. הרב הראל שפירא, מרצה לתו־רה שבעל פה במכללות שאנן ובית וגן, מורה למשפט עברי ומייסד פורטל הדף היומי, אינו רואה בכך רע. "אין לך דבר נפלא מזה", הוא אומר, "אנשי עמל שעוסקים בעיסוקים שונים לפרנסתם וקובעים עיתים לתורה. מה רע בכך? מה רע בתדמית הזו?". שפירא מציין שבשנים האחרונות מס־גרת הלימוד התרחבה מאוד, גם מעבר לבעלי בתים: "היום יש כוללים וישיבות רבות שבהם בצד הלימוד הרגיל לומי־דים גם דף יומי, מתוך רצון להרגיש שותפות עם ציבור ענק שלומד דף יומי, ומתוך רצון להשיג גם בקיאות בש"ס, בנוסף ללימוד עיון והלכה". בציבור החרדי ישנם גם כוללים מיוחדים שהדף היומי הוא הנושא המרכזי הנלמד בהם.

זקנים עם נערים

הרב יעקב ש. מלמד כבר שנים רבות בישיבה קטנה, אולם מזה שני מחוזרים שהוא מגיד שיעור בדף היומי בשכונת רמת אהרן הבני ברקית. השיעור פתוח לכל, אולם בפועל רוב המשתתפים הם בגילאי 50-60, חצויים בני תורה וחצויים בעלי בתים חרדים. "במחזור הקודם היו לי בו זמנית ילד בן 11 וקשיש בן 96 (היה זה הרב דוד מלמד זצ"ל, אביו של הרב זלמן שליט"א)".

הרב ש. מודע לכך שבמקור הרעיון יועד בעיקר לבעלי בתים, אולם דווקא בזה הוא רואה את מקור עוצמתו. "אני שים שואלים מדוע הרעיון הזה כל כך תפס, להבדיל מכל מיני תוכניות אחרות שלא הצליחו. כנראה הסיבה העיקרית היא שהערך של קביעות עיתים לתורה היה ערך מובנה ומקוים על ידי ההמון מאז ומתמיד, וכל מי שהיה מסוגל לל־מוד גמרא - היה לו שיעור גמרא בלאו הכי. ברגע שהתוכנית הזו לא ביקשה דבר חדש ולא סתרה כלום, רק עשתה סדר בלימוד הקבוע, היא התפרצה כביכול לדלת פתוחה".

התופעה של התרחבות הדף מעבר לחוגי בעלי הבתים מוכרת היטב לרב ש.: "עם השנים רבו גם אברכים ובחורי ישיבות שגילו את הפוטנציאל הגלום בלימוד מסודר כזה, ודומה שהיום חלק עצום מלומדי הדף היומי אינם דווקא בעלי בתים. בשיעור שאני מוסר, למעלה מחצי הם אברכים, ויש ביניהם אפילו כמה מרביצי תורה בישיבות שבאים לל־מוד כל יום את הדף".

הרב ש. מזכיר את האדמו"ר מגור, ר' אברהם מרדכי אלתר, בעל ה'אמרי אמת', שבליל אי־דראש השנה תרפ"ד (1923 למניינם) בסיום תפילת ערבית הפטיר "אני נכנס כעת ללמוד ברכות דף ב' כשבאותו לילה החל המחזור הראשון של לימוד הדף היומי, ומיד רצו כל חסידיו לחפש מסכתות

בדרך חזרה

גל האכיפה הנחוש שהפעילה ממשלת ישראל בחודשים האחרונים למיגור תופעת הסתננות הזרים לישראל החל לתת את אותותיו: בחודשים האחרונים ניכרת מגמת ירידה משמעותית במספר המסתננים לישראל מארצות אפריקה ■ גורמים פוליטיים ואזרחיים המעורבים במאבק בתופעה אומרים כי הממשלה עדיין לא נקטה את הצעד העיקרי: השבה מאסיבית של הזרים אל ארצות מוצאם ■ ניצן קידר

אריתריאה מחכה למסתננים

הנחת העבודה של המדינה היא כי המסתננים ממדינות אפריקה, שמספרם נאמד בכ-60,000, מגיעים לישראל כדי לעבוד ולהעביר כספים לקרו: ביהם שנשארו במדינות המוצא. לפי נתוני הבנק העולמי והבנק לפיתוח אפריקה, היקף העברות הכספים של מסתננים למשפחותיהם במדינות אפריקה מוערך במיליארדי דולרים כל שנה ומהווה חלק משמעותי מכלכלתן של אותן מדינות. על פי נתונים רשמיים שאספה ועדה מיוחדת בראשות מזכיר הממשלה, עולה כי למעלה מחצי מיליארד שקלים יוצאים מדי שנה מישראל על ידי מסתננים לארצות מוצאם, הן בצינוורות מוסדרים והן באופן בלתי חוקי באמצעות בלדרים. עוד עלה מן הנתונים שחשף הצוות כי 10,000 מסתננים הם בעלי חשבון בנק מוסדר בישראל, למרות שהם שוהים בה שלא כחוק.

יו"ר השדולה לטיפול בבעיית המסתננים, ח"כ דני דנון, מפרגן לממשלה על הירידה במספר המסתננים, אבל מדגיש שבכך לא תמה המלחמה בתופעה: "אכן יש ירידה במספרים בחודש האחרון ואני מברך על כך. אין ספק שהפעילות הנמרצת של הממשלה בתחום, והתמונות והידיעות שמקבלים אלו שיושבים באפריקה מהארץ, משנות את המצב, אבל זה לא מספיק. צריך לפעול בעוצמה כדי להוציא את המסתננים מישראל".

אבל כבר ראינו מטוסים שמחזירים מסתננים בחיזרה לארצותיהם.

"היו בקושי מאות בודדות שהועברו לדרום סודן, אבל עדיין ישנם למעלה מ-50 אלף מסתננים שכי רגע אין שום פעולה שנעשית לגירושם והשבתם לארצותיהם. כמו שיש נחישות לגבי בניית הגדר, צריך שתהיה נחישות גם בנושא הזה".

עד כמה מעורבת הממשלה בנושא הזה? ומה מונע לפי שעה את גירוש המסתננים מישראל?

"ראש הממשלה מכנס פעם בשבועיים דיון בנושא, ואני בקשר עם אנשי המועצה לביטחון לאומי

ופעת הסתננות הזרים לישראל הולכת ופוחתת, כך עולה מנתונים שהציגו השבוע בישיבת הממשלה אנשי רשות האוכלוסין וההגירה. לפי נתונים אלה נכנסו לישראל בחודש יולי 248 מסתננים בלבד, וכולם הועברו מיידית למתקני שהייה ולא הגיעו למרכז הארץ. זאת לעומת כאלף מסתננים שנכנסו בחודש יוני ויותר מאלפיים בחודש הקודם לו. ברשות ההגירה מספרים לנו כי כל המסתננים בחודש האחרון ניסו לחדור לישראל במקומות שבהם הגדר עדיין לא הושלמה. אולם גם הפתרון לבעיה הזו קרוב, משום שנתרו פחות מעשרה אחוזים מהשטח העצום של 205 קילומטרים לאורך הגבול עם מצרים עד לסיום בניית הגדר.

במקביל לכך, לאחר שנים ארוכות של חוסר מעש, החליטו בכנסת ובממשלה להילחם בתופעת ההסתננות באמצעות חקיקה ואכיפה הדוקה, כדי לפתור את אחת הבעיות המטרידות ביותר במדינת ישראל כיום.

ועדת השרים לענייני חקיקה אף אישרה באחרונה את טיוטת החוק למניעת הסתננות כחלק משורת צעדים כלכליים לטיפול בהסתננות לישראל. על פי החוק הזה, העונש על הוצאת כספים לחו"ל על ידי מסתנן יהיה שיש חודשי מאסר או קנס של כשלושים אלף שקלים. בנוסף קובעת ההצעה עונש חמור גם למי שסייע למסתנן - שנת מאסר או קנס גבוה. בהתאם לחוק, ניתן יהיה גם לחלט את הכספים שייפסדו והוצאת הכספים תתאפשר רק עם עזיבתו של המסתנן את ישראל.

גורם בכיר בסביבתו של ראש הממשלה מסביר לנו כי החוק המוצע "יאזן בין זכותה של מדינת ישראל להגן על עצמה מפני תופעה הולכת וגוברת של הסתננות, לבין חובתה לכבד את זכויות האדם של מי שנמצא בשטחה. האיוון נעשה באמצעות איסור זמני על הוצאת הכסף מגבולות המדינה, שעה שאין הגבלה על פעולות שנעשות בכסף בארץ, ובעת היציאה מהארץ יוכל המסתנן להוציא עימו את הכסף שהרוויח בעבודתו כאן. האיסור לא יחול על מקרים הומניטריים ומי שהוכר כפליט".

שהם האחראים לטיפול בבעיה הזו. כרגע האתר גר הגדול ביותר הוא למצוא מדינה שתהיה מוכנה לקלוט את המסתננים. מעורבים בכך ראש הממשלה, ראש המל"ל יעקב עמידור, וגם אני שביקרתי לשם כך בדרום סודן. המדינה אפילו מוכנה לשלם עבור כל מסתנן, אבל עד כה לא היתה התפתחות משמעותית בנושא הזה. יש חובה לפעול לשם הוצאת המסתננים למדינה אחרת, כי ההוצאות שאנחנו מוציאים עליהם בנושאים כמו בריאות, רווחה, מתקני שהייה ועוד עולות לסכומים אסטרונומיים בכל חודש. עדיף לשלם תשלום חד פעמי למדינת צד שלישי כדי לטפל בבעיה הזו. חשוב להזכיר שלא מדובר כאן רק ב-50 עד 60 אלף מסתננים מאפריקה, אלא גם קרוב ל-150 אלף זרים ממדינות אחרות ששוהים כאן שלא כחוק".

דנון גם מצטט דברים שאמר לו שגריר אריתריאה, איתו נועד לאחרונה: "אין שום סכנה באריתריאה", אמר השגריר, והוסיף: "הנשיא התחייב שלא יקרה דבר לאזרחי המדינה שיחזרו הביתה - כל מי שרוצה יכול לחזור. האויב האמיתי של אזרחי ישראל הסובלים מהבעיה הם ארגוני זכויות האדם שמשקרים ומונעים את החזרת המסתננים", אמר השגריר. דנון טוען כי "תקצוב פוליטי של ארגוני המתייפפים, אשר מונעים ממניעים זרים שנועדו לפגוע במדינת ישראל, פוגעים בשכבות החלשות. אזרחי ישראל הפכו להיות פליטים בבתים והמסתננים הבלתי חוקיים נהיו תושבי קבע".

מי שבינתיים זקוק לפתרון הם תושבי השכונות המוצפות במסתננים ובזרים.

"אנחנו הקמנו ועד פעולה יחד עם נציגי התושבים בערים השונות שבהן יש מסתננים, ואנו נפגשים אחת לשבוע. אנחנו מארגנים לחץ על הממשלה. בנובמבר אמורה להסתיים בניית הגדר, ובמקביל בניית מתקן שהייה - אבל בנושא הגירוש עדיין יש צורך בלחץ ושם אנחנו ממקדים את המאמץ צי שלנו. התושבים, לצערך, הפכו להיות פליטים בשכונות שלהם. יש בעיות קשות של הזנחה, פשע וביטחון אישי, ולכן אני מאמין שהפיתרון היחיד, האמיתי והנכון הוא הוצאה של המסתננים מגבולות

הארץ".

מי שקדם לדנון בתפקיד יו"ר הוועדה, ח"כ יעקב כ"ץ, אמר בתגובה לנתונים החדשים כי "תוכנית שלוש הצלעות שהבאנו בפני ראש הממשלה לפני שלוש שנים וחצי לפתרון בעיית המסתננים אומצה על ידו באיחור רב ורק לאחר הפצרות נואשות שלנו. בניית הגדר בדרום, הקמת מתקני שהייה והטלת הקנסות הם פתרון שהצענו לאחר שממשלת נתניהו קלטה עשרות אלפי מסתננים ויישבה אותם בליבה של המדינה.

"גם 250 מסתננים בחודש הוא מספר עצום. גם 3,000 מסתננים בשנה לוקחים שכונות שלמות בפרדס כ"ץ, בערד, באשדוד ובדרום תל אביב מידי משפחות מעוטות יכולת שנזרקות לרחוב. ההסתננות מאפריקה היא המכה הגדולה ביותר שהביאה עלינו ממשלת הליכוד בראשות נתניהו, והיא היא שעל נזקיה נדרש לשלם כעת משלם המיסים הישראלי והאזרח הפשוט, שישלם יותר מע"מ על מזונו וייאלץ להתמודד עם גזירות כלכליות קשות", דברי כ"ץ.

"השינוי לא מורגש בשכונות"

וכאמור, מי שבינתיים סובלים בצורה הקשה ביותר הם התושבים - כשמרבית המסתננים בחרו דווקא את דרום תל אביב כמקום מושבם. חיים גורן, חבר בוועד הפעילים בשכונת שפי"א, אומר כי השינוי במספר המסתננים לישראל לא משנה דבר בשטח: "זה לא מורגש ולא יורגש. יש הצפה כל כך גדולה של מסתננים, ואנחנו רואים בשטח שיש זליגה של מסתננים שהתמקמו בפרפי"א ריות כמו ערד, אשקלון ואשדוד, ויש תנועה שלהם אל המרכז בכלל ואל דרום תל אביב בפרט".

וכיצד אתם מתמודדים עם המצב?

"אנחנו פועלים בשני מישורים, אחד בבחינת סור מרע והשני בבחינת עשה טוב. מצד אחד אנחנו מנסים ליצור איזשהו לחץ בממשלה ובכנסת כדי

הכל אני יכול בחופש הגדול

פתוח עד 20:00

לבלות יום שלם בגן גורו ולהנות ממגוון פעילויות כל יום אחר הצהריים

20% הנחה בכניסה לגן גורו
* בחוקף עד 31.8.12, בהצגת מודעה זו

לילה כזה עוד לא היה לכם! סיור לילי ולינת שטח בגן גורו

בהרשמה מראש
* הפעילות מתקיימת בחודש יולי בימי ה' ובאוגוסט בימי ג' + ה'

פתוח עד שקיעה

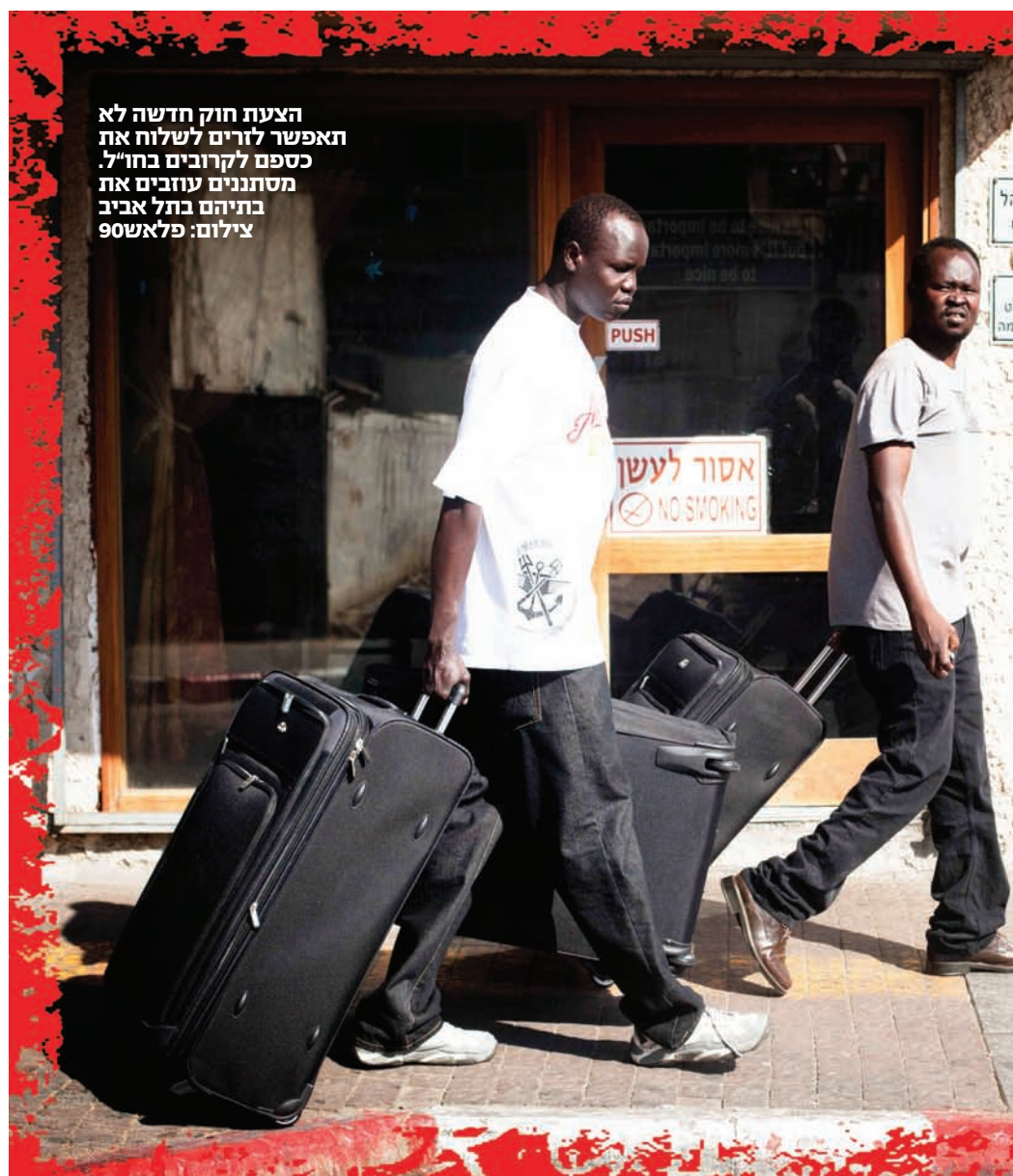
פארק המעיינות טיולי מים עם הפנים ירוקים ואופניים

מבצע שעה נוספת חינם! משכירים רכבים ירוקים לשעתיים ומקבלים 3 שעות באותו המחיר!
* בחוקף עד 31.8.12, בהצגת מודעה זו

גן גורו 04-6488060 | חפשו "גן גורו" f
www.nirtours.co.il
פארק המעיינות | 04-6881427
www.parkhamaianot.co.il

הצעת חוק חדשה לא תאפשר לזרים לשלוח את כספם לקרובים בחו"ל. מסתננים עוזבים את בתיהם בתל אביב צילום: פלאש90

”

ח"כ דני דנון: היו בקושי מאות בודדות שהועברו לדרום סודן, אבל עדיין ישנם למעלה מ-50 אלף מסתננים שכרגע אין שום פעולה שנעשית לגירושם והשבתם לארצותיהם. כמו שיש נחישות לגבי בניית הגדר, צריך שתהיה נחישות גם בנושא הזה

היה קשר הדוק. מה ששונה עם המסתננים זה שיש פה מסה ענקית של אנשים שהם הרבה יותר מכל תושבי השכונות הישראליות. מסה של אנשים שאין להם מעמד חוקי, ואנחנו אלה שסופגים את המצב על בשרנו.

אבל הבעיה המדינית שבהוצאת המסתננים עדיין רחוקה מפתרונה. במערכת הביטחון מביינים סיפוק רב מהאפקטיביות של הגדר ומהצ' לחתה למנוע מהמסתננים לחדור לישראל, אבל במערכת המדינית עדיין שוברים את הראש בניסיון למצוא את הפתרון שיוכל להביא להוצ' אה מסיבית של זרים אל מחוץ לגבולות המדינה. בינתיים אפילו ההצעות הכספיות שניתנות למדינות הזקוקות מאוד לממון הזה לא פעלו את פעולתן, אבל בסביבתו של ראש הממש' לה אופטימיים: "הפתרון למצב הזה אינו רחוק ויימצא בקרוב", אומר לנו אחד ממקורביו, "ואז נוכל להתחיל להציע ליותר זרים לעזוב מרצון כשהיה מישור בצד השני שקולט אותם". בינתיים תימשך המלחמה הפנימית על האופי והז' הות של האזורים, שכפי שמגדירים זאת התוש' בים "מוצפים" באלפי ורבבות מסתננים ושוהים בלתי חוקיים. ■

להציף כמה שאפשר את הבעיה, ולומר שה' ממשלה צריכה למצוא פתרונות איך מוציאים את המסתננים ממרכזי הערים לערי אוהלים או למחנות זמניים, או אולי לפזר את המסה הקרי' טית הזו, כי התושבים לא יכולים לעמוד במצב הנורא. זה בבחינת הסור מרע - להוציא אותם מקרבנו. הדרך השנייה היא עשה טוב - חיזוק הקהילה הישראלית הקיימת, ואנחנו שמפי' עילים שם גרעין תורני מחשיבים זאת כעיקר הפעילות שלנו. אנחנו נתקלים מדי יום באנשים שהתייחסו והחליטו לעזוב, או בכאלו שרוצים לעזוב אבל אין להם יכולת. יש אמירה גדולה בכך שאנחנו נותנים להם תקווה, כשמשפחות צעירות מגיעות לאזור ומחזקות את הקהילה הקיימת, ויש אנשים שמשכנעים ונשארים.

התושבים גם ערים לעובדה שסביר להניח שבמקום משפחה שעוזבת מגיעים עוד זרים?
"הרבה פעמים כשמשפחה עוזבת, בעל הבית ישכיר את הדירה למסתננים כדי 'לעשות קופה' ולהרוויח יותר. יש עדיין מעט מאוד אנשים שלא מסכימים להכניס לנכסם שלהם מסתנ' נים, אם בגלל שהם פוחדים על הדירה שלהם ואם מטעמים אידיאולוגיים, וכאלה יש מעט. גם הקריאה של הרבנים המקומיים שלא להשי' כיר דירות למסתננים עוזרת מעט ורק בקרב יחידי סגולה".

מה המצב כרגע בשכונות הדרום?
"בשכונת שפירא אנחנו בקרב בלימה, שאם נצליח בו נעצור את ההשתלטות של המסתנ' נים על השכונה. אבל יש לצערנו מקומות, כמו שכונת נווה שאנן שהיא כבר אבודה, היא קצת אקס טריטוריה של מדינת ישראל, ושם כל הרשויות כבר הרימו ידיים. חשוב לנו להדגיש שאנחנו לא פועלים ממניעים גזעניים או משהו מהסוג הזה. בשכונת שפירא ושכונת התקווה שאנחנו פועלים בהן, בעשרות השנים האחרונות תמיד היו מתגוררים זרים. הבעיה שתמיד התושבים של השכונה הכילו אותם ופיתחו יחסים קורקטיים של שכנות טובה, גם אם לא

חדשות בחדשות

מנחם בן פרש השבוע מהתוכנית 'סדר יום'. בן אמר בראיון ל'ידיעות' כי "קרן נויבך עושה תוכנית טובה וחשובה והיא סוג של עקרת בית כלכלית מבחינת התודעה. אם היה לי זמן שידור אמיתי לא הייתי מוותר".

קבוצת 'ידיעות אחרונות' נערכת לפיטורי עשרות עובדים ומתכננת לרכוש את כל מערכות כלי התקשורת שלה במתחם בראשון לציון. למקום יועברו מערכות 'ידיעות', 'כלכליסט' ו-y.net. כך דיווח 'דה מרקר'.

נמשכים העיצומים בקול ישראל. העובדים שיבשו ביום רביעי את התוכניות 'סדר יום' ו'הכל דיבורים'. זאת בשל מאבקם בהנהלה על רקע הסכמי העבודה החדשים ותוכנית המעבר ללוד.

ערי האולפנים בתל אביב. כנראה שהאג'נדה האישית של נויבך השתנתה מאז ועד היום. לא רק שכל המגזר שהיא קידמה בשנים האחרונות דרך התוכנית שלה בא לעזרתה כדי להדוף את המהלכים של הנהלת 'קול ישראל', היא גם הצליחה לנגוס במחנה שכנגד. מנחם בן עצמו ציין דבר שידוע לכל: על אף מגוריו בהתנחלות, מבחינה חברתית הוא דווקא שמאל. גם ד"ר מוטי קידר הסתייג משיבוצו לצידה של נויבך ואמר: "נפילתי שלא בטובתי לתוך מאבק בין הנהלת רשות השידור לבין שדרניה... הבהרתי להנהלה שהם עשו פה מעשה מגונה... אני איש מקצוע, אקדמאי, אינני כדור בידי אף אחד". הבעיה היא שגב' נויבך לא כל כך שומרת על רמה אתית מחייבת של מקצועיות על פי הכללים ברשות השידור. נכון, לא נעים להיתפש כאילו עושים כך שימוש ככלי ניגוח, אבל לפעמים זה מה שדרוש על מנת לשמור על שידור ציבורי, שהוא באמת ציבורי ולא אישי.

ישראל מידד

מתנחלים גם באקרנים

כשהימין סוף סוף התחיל לדבר על "להתנחל בלבבות", הכוונה היתה בעיקר לתקשורת ולעיתונות. מעט מאוד תשומת לב הוקדשה למדיום הקולנועי. בית הספר לקולנוע 'מעלה' כבר הספיק להוציא תחת ידו עשרות סרטים מעולים, עם נרטיב ומסרים מהמבט ה'דוסי' על גווניו השונים, וגידל במאים כמו לייזי שפירא ('סרונים'). למרות זאת, עד היום, עד כמה שזכרוננו אינו מטעני, לא יצא לאקרנים סרט עלילתי ברמה קולנועית גבוהה, המשקף באופן חד משמעי וברור את הקול הימני, ההומני, בסוף גיה בעלת קול פוליטי ברור תוך מתיחת ביקורת נוקבת על צה"ל ותפקידו ב'התנחלות'. הרבה מלים נכתבו וייכתבו על החשיבות של הסרט 'זוהר הרקיע', המהווה תרגום קולנועי יפהפה להכנה המנטלית שערכו פסיכולוגים-מטעם לחיילים מבצעי הגירוש בתשס"ה.

זו פעם ראשונה שנעשה שימוש בכלי הרגשני העוצמתי ביותר, בנשק הקולנועי. על כל חסרונותיו ובעיותיו - מדובר בכלי שהשפעתו חזקה ביותר, וצריך לברך שהחיינו על כך שיש מי שהצליח לנתב את הדרך ללב עם מטען כל כך לא-נכון-פוליטית בזירה הישראלית.

רק אחרי שהבולדוזרים מחקו את הבנייה המדהימה שהיתה בחבל עזה ובצפון השור מרון, וכל מי שדיקלם "הם ינבחו, ואנחנו נמשיך לבנות" הבין שבנייה של שלושים שנה יכולה להימחק תוך דקות, ירד עוד אסימון. הממסד הלא ממוסד של ההתיישבות לקח על עצמו לתת מענה למלחמה על הלבבות.

בית הספר לקולנוע שהקימה ישיבת 'תורת החיים' ביד בנימין לקח על עצמו לשמש חממה ליצירה הקולנועית, למדיום שסוחט ומזריק ישר ללב, לרגש. התוצר 'זוהר הרקיע' הוא כבוד לבית הספר וליוצריו. זו סנונית ראשונה של השקעה בסדר גדול של יצירה קולנועית. הדרך ארוכה, והכיוון הנכון. אני בטוחה שהמשך יבוא.

חני לוז

נשיא ורוח

זוכרים את המהומה סביב ביקורו של המועמד לנשיאות ארצות הברית, ברק אובמה, בישראל? חגיגה בעיתונים, כותרות ראשיות, מה לא. חצי מעמוד השער של 'ידיעות אחרונות' הוקדש אז לאובמה ולראיון שהעניק לעיתון עם הכותרת "יש אופציה צבאית נגד איראן". ארבע שנים עברו מאז ובינתיים נראה שאובמה התכוון לאופציה של כניעה ללא תנאי (גם זו אופציה צבאית, לא?). אבל כאמור, התקשורת כמעט התעלפה מביקורו של הגבר השחור והנאה בישראל.

השבוע ביקר בישראל המועמד הרפובליקני לנשיאות, מיט רומני, וביקורו עבר כמעט בקול דממה דקה. היחיד שעשה מעט רעש היה דווקא 'הארץ', אבל זה היה בעיקר כדי לחבוט בנתיניהו ולקרוא לו לא להתערב חלילה בבחירות בארצות הברית, או כדי לדווח על ביטול פגישה של רומני עם שלי יחימוביץ', ללא ספק בהתערבות נתיניהו, לפי העי' תון.

התמיכה של התקשורת הישראלית באובמה מגיעה לעיתים לשיאים אבסורדיים. דו' גמה לכך סופקה לנו השבוע, כאשר אובמה ארגן טקס מצולם מאולתר שבו חתם על חוק (שאושר בקונגרס) לשדרוג היחסים הביטחוניים עם ישראל. נכון, לא אובמה יזם את החוק, ובאותו יום הוא חתם על עוד 500 חוקים אחרים, אבל היי, כאן הוא עשה את זה בטקס מצולם! כתבי ynet רון בן ישי ויצחק בן-חורין לא ידעו את נפשם מרוב הת' להבות. הם אמנם הודו ש"הוא חיכה כמעט עד לצילום המשותף של רומני ונתיניהו, כדי לסדר לעצמו צילום נגדי", אך מיד הוסיפו: "אבל אל תטעו. זה לא רק צילום", וציטטו את עמוס גלעד שמדבר על אבן דרך היסטורית. ההתנסחות הזו חוזרת בהמשך. "אי אפשר לטעות בעיתוי, ערב בחירות, אבל התוכן הוא אמיתי", ממשיכים הכתבים ומרבים לשבח את אובמה על פועלו הנפלא כלפי ישראל.

כיצד הפך ספי' לא מתוחכם במיוחד של אובמה לכתבה משתפכת כל כך, ובעיקר מדוע כתבי ynet משתדלים כל כך להלל את אובמה בעברית, כאשר מספר הבוח' רים הפוטנציאליים שיקראו את דבריהם זניח ביותר? נראה שגם כעבור ארבע שנים מהופעתה של 'התקווה השחורה' והתרסקותה, עדיין יש כתבים שכל שיקול דעת שלהם מתמססם ברגע שמופיעה המילה 'אובמה'.

הלל גרשוני

בסבך של קרן

מפי מי יצאו דברים אלה: "אם מנהל לא רוצה אותך בתפקיד מסוים, הוא לא רוצה, וזה לא משנה מה השיקולים שלו. לנהל על זה קרב זה מיותר בעיניי... אני לא מבזבזת אנר' גיה על קרבות מיותרים". זו היתה קרן נויבך בראיון ל'מעריב' ביום 29.11.2008, הרבה אחרי שיוסף בראל סיים את תפקידה בטלוויזיה, אבל לפני שהודחה מהגשת 'מבט שני'. זו אותה אישה שבצום תשעה באב כ-20 פעילים חברתיים ועיתונאים הפגינו בעדה, כלומר נגד החלטת ההנהלה לשמור על איוון בשידור, ואף הבעירו צמיגים בכניסה לשי'

ביקורת הנקרא

"צהלה בימין הקיצוני: קללת ההתנתקות"

(כותרת ב'ידיעות אחרונות')

תודו שזה יותר נחמד מזעם בימין

"תפילה לשלום הרמטכ"ל; גנץ מתנגד לתקיפה באיראן כעת"

(כותרת לכתבה של עמוס הראל, 'הארץ')

מפחיד לחשוב אילו חטאים הם היו עושים אם גנץ היה בעד

"לעולם לא אשרוף את עצמי בשביל צדק, אבל אין לי בעיה לחרוץ את ביבי"

(יונתן גפן, nrg מעריב)

על אמירות הרבה יותר קלות כבר חקרו כאן רבנים

לחגובות ולהערות: agarsiel@yahoo.com

מתגייסים למען החיילים
תפילין בית א-ל במבצע תפידנית
ברכישה דרך מוקד המכירות הארצי:
1-800-1800795554
תפילין

תפילין בית אל Tefillin Bet El
It's what makes all the Difference!
כסויי קפסודות תפילין תפילת 1800-795554
www.tefillin.co.il

הנחות ברכישה מרוכזת

השליחות של 'בשבע'

השפעתם המרכזית של קוראי 'בשבע' על סוגיית ארץ ישראל וסוגיית יחסי דת ומדינה ■ עמידתם של המתנחלים ותומכיהם מול הלחצים מבית ומחוץ ■ חיזוק רוחם של המתנחלים ותומכיהם מונע את אסון הנסיגה ■ הצורך באלטרנטיבה לתקשורת השמאלנית המשמיצה והמחלישה ■ המחלוקת על פתיחות וסגירות בין דתיים לחרדים ■ הדתיים מסתמכים על מקורות וחרדים על רבותיהם, משום שגם החרדים מודים שדרכם היא הוראת שעה ■ הציבור התורני שקורא את 'בשבע' מברר את גבולות הפתיחות שהולכת ביחד עם שמירה קפדנית של תורה ומצוות

מייס, אמרה: "איזה הזויים הם. מי אמור לסבול מהחרם שלהם? הרי אף אחד לא מכיר אותם בכלל". דבריה הדהימו ושימחו אותי. הנה גדל דור חדש, שמכיר סופרים דגולים מהעולם אבל לא שמע את שמם של הסופרים והאמנים ששונאים אותנו. אם הסופרים הללו ירצו שיקראו בספי ריהם, עליהם ללמוד תחילה לכבד קצת יותר את בני עמם.

הסוגיה השנייה - התורה בחיי עמנו

הסוגיה השנייה קשורה למקומם של התורה והמצוות בחיי עמנו. רבים סבורים שהעיונות שבין הציבור הדתי והחרדי לציבור החילוני הוא העיונות המכריע, כאשר הקול הצף, הציבור המסורתי, מכריע את הכף פעם לכאן ופעם לכאן. אכן, הוויכוח חים הללו לפעמים יוצרים מתחים גדולים בחברה הישראלית, אבל לטווח ארוך אין להם חשיבות רבה.

הוויכוח האמיתי, שהשלכותיו יקבעו את פניה של היהדות בדורות הקרובים, הוא הוויכוח העמוק שבקרב שומרי התורה והמצוות עצמם. השאלה האם להשתתף במצוות יישוב הארץ ובמצוות הגיוס לצבא, או להשאיר עניין זה לחילונים; האם לעודד עיסוק במדע כהרחבת לימוד התורה בשלמות, או להעדיף עיסוק מצומצם בחלק מהתורה; האם רצוי לעודד את כל מי שיכול ללמוד בכולל תוך הזדקקות לצידיקה, או להיעזר בכולל כדי לגדל תלמידי חכמים, אבל לעודד תשעים אחוזים מהציבור ללמוד מקצוע ולעסוק ביישובו של עולם; האם לקרב את הערכים החיוביים שבתרבות המודרנית - חירות, חופש, פתיחות ושוויון, שבאמת מקורם בתורה, או לנסות לרחקם עד כמה שאפשר כדי לשמר את המסגרות הישנות.

על מה הוויכוח

כעיקרון, כל גדולי התורה מסכימים שמצווה גדולה ליישב את הארץ ולהגן על העם על ידי שירות בצבא. וכן מסכימים שיש מצווה לעסוק במדע ובעבודה, כמבואר בתורה, בנביאים ובכתובים, בחז"ל, בראשונים ובאחרונים. הבעיה היא שלד-

את נפשם על יישוב הארץ לא תהיה נסיגה, ובכך יצילו את מדינת ישראל מאסון. לכן הדבר המסוכן ביותר לעתידה של מדינת ישראל הוא החלשת רוחם של המתיישבים, ואין דבר קדוש ויקר יותר מבייט סוס צדקתם ואימוץ רוחם.

למשל, העמדה התומכת בסירוב פקודה לגירוש יהודים היא אחד הביטויים לזכותם המוחלטת של יהודים לגור בנחלת אבותם, ושלילה מוחלטת של סמכותה של ממשלה זמנית לסחור בזכות זו. לפני כעשר שנים רוב גדול של הציבור הדתי לא הסכים להביע עמדה התומכת בסירוב פקודה, אך סקרים שנעשו בשנים האחרונות מצביעים שכיום רוב הציבור הדתי תומך בעמדת הסירוב. ל'בשבע' חלק בשינוי המבורך הזה.

קביעת היחס לתקשורת העוינת

לנטרול השפעתם של כלי התקשורת הגדולים משמאל יש חלק משמעותי בעמידת ההתיישבות על מקומה. במשך השנים ההתקפות הארסיות על המתיישבים גברו מאוד, מה שגרם לרוב המתנחלים ותומכיהם לסלוד מכלי תקשורת אלה ואף לתעב אותם. אבל ללא אמצעי תקשורת חלופי שקורא לדברים בשמם, שמגדיר את מעמדם המוסרי של האויבים והגופים שתוקפים אותנו, קשה שלא להיות מושפע מהם.

כיום נוצרה בקרב המתנחלים ותומכיהם קבוצה משמעותית הקשורה לתורה בכל נימי נפשה, שכבר אינה צורכת תקשורת ותרבות שמאלית, לא מכירה את שמם של הסופרים והאמנים האלה. אפשר לטעון שיש בכך סגירות מופרזת, אך מאידך - עמדה זו מטפחת חשיבה עצמאית, וגורמת לכן שאת החלל הריק מתחילים למלא כיום אמנים וסופרים אמוניים, שהולכים ומתרבים בשנים האחרונות. את התהליך המבורך הזה 'בשבע' מעודד.

כאשר אישי תרבות מהשמאל הכריזו חרם על 'היכל התרבות' באריאל, כמה מילדיי קראו את רשימת המחרימים בערוץ שבע, ולתדהמתם לא הכירו אף אחד. אחת מהם, שרגילה לקרוא בכל שבוע כמה ספרים, וביניהם ממיטב הסופרים העול-

מקרה לחלק מנסיכי הליכוד.

מול כל אלה עומדת קבוצה יהודית לא גדולה, שעומדת בניסיון וממשיכה להיאחז בהר ולהרחיב את ההתיישבות בהרי יהודה ושומרון. היא עושה זאת מתוך קבלה גמורה של מצוות יישוב הארץ כצו אלו קי מחייב, כהגשמת חזון הנביאים, כמילוי צוואתם של כל המוני היהודים שייחלו לציון ונתנו גוים למכים ורוצחים במשך אלפיים שנות גלות, כדי שצאצאיהם יחזרו לארץ ישראל לבנותה ולהיבנות בה.

אילולי היו המתנחלים יושבים במקור מם במסירות נפש, מדינת ישראל היתה נסוגה כבר מזמן מיהודה ושומרון, והמלחמה היתה עוברת אל מרכזי האוכלוסייה בשפלה ובירושלים. המתישבים ביהודה ושומרון הם שמונעים בגופם את הנסיגה והאסון.

העמידה במאבק הקשה

יריבינו מבית משחירים את פנינו, מעלילים עלינו עלילות. אויבינו מציבים אותנו כמטרות ראשונות לפיגועי רצח. רבים נדים לנו ואומרים אין סיכוי למפעל לכם. ולעיתים, בשנים קשות, קמות עלינו ממשלות עוינות, וההתקפות הארסיות מצד כלי התקשורת השמאליים גוברות מאוד.

ולמרות הכל ואף על פי כן אנו עומדים על משמרתנו, נאחזים ומתחזקים, מתרבים ומעמיקים שורשים. הכוח לכך נובע מתוך בתי המדרש ומסורת הדורות. כלי הביטוי המרכזי של הציבור הקדוש והיקר הזה הוא 'בשבע', שמלווה באהבה ובאמונה את ההתנחלויות בכל הקשיים וההתמודדויות, מחזק ומעודד, מדווח ומבקר, ויוצר סדר יום עצמאי לנאמני ארץ ישראל שאינם כפופים לסדר היום של כלי התקשורת השמאליים.

יכולת ההכרעה בידי המתנחלים

אפשר לומר שבמצאות המורכבת שבה אנו חיים, יש לציבור המתנחלים ותומכיהם יכולת למנוע נסיגה. גם אם ירבו מתנגדיהם ויזכו לרוב בבחירות, כל זמן שהמתנחלים יהיו מוכנים להמשיך למסור

עשור ל'בשבע'

לרגל עשר שנים ל'בשבע' ראוי לעסוק מעט באחריות המוטלת עליו.

לקוראי 'בשבע' יש השפעה מכרעת על שתי הסוגיות המרכזיות שקובעות את סדר היום הלאומי וקובעות את עתידה של מדינת ישראל: סוגיית ארץ ישראל וסוגיית יחסי דת ומדינה, או יותר עמוק - היחס לתורה ומצוות. שאלות אלו מביטאות את שני השסעים המרכזיים שהחברת הישראלית קרועה בהם - ימין ושמאל, דתיים וחילוניים. כאשר הציבור נשאל בסקרים שונים מהן הסוגיות שמדאיגות אותו ביותר, או מהן הסוגיות שעתידות להכריע את גורלנו, התשובה של רוב הציבור בימים של מתח ביטחוני היא עתיד יהודה ושומרון, ובימים שקטים - יחסי חילוניים ודתיים.

בשתי הסוגיות הללו, שהן כרוכות זו בזו, נתונה בידי קוראי 'בשבע' השפעה מכרעת.

המתיישבים ביהודה ושומרון

רוב המתנחלים ביהודה ושומרון ותומכיהם הנאמנים ביותר הם קוראי 'בשבע'. הם שעומדים כחומת מגן מפני הלחץ לסגת מליבה של הארץ ולהקים שם מדינת אויב, שתכליתה היחידה ללחום בישראל. המאבק למען שמירת היישובים וחיוקם קשה מאוד. אנו ניצבים מול קואליציה רחבה, של אחים-יריבים משימאל, של מדינות ערב מרובות האוכלוסין שאינן מוכנות להשלים עם קיומה של מדינת ישראל, ושל מדינות נוספות בעולם שלוחצות עלינו לסגת. הלחץ מתבטא באיומי מלחמה, פיגועי טרור, תעמולה ארסית נגדנו, פעילות דיפלומטית, החלטות או"ם, חרמות ואיומי חרם. האינטרס הבסיסי של מרבית הארצות הוא לעודד אותנו לסגת כדי לקדם את קשריהן עם מדינות ערב. לידידות שלנו יש גם אינטרס להבטיח שאם יפרוץ עימות לאחר הנסיגה - הן יעמדו לצידנו. הבעיה היא שהאינטרס המרכזי שלהן הוא להבטיח זאת, אבל לא דווקא לקיים. במסגרת מערכת לחצים כזו, מבית ומחוץ, קל להיחלש ולהתפתות לתמוך בנסיגה כדי להגיע סוף כל סוף לשקט המיוחל. זה מה

”

במצאות המורכבת שבה אנו חיים, יש לציבור המתנחלים ותומכיהם יכולת למנוע נסיגה. גם אם ירבו מתנגדיהם ויזכו לרוב בבחירות, כל זמן שהמתנחלים יהיו מוכנים להמשיך למסור את נפשם על יישוב הארץ לא תהיה נסיגה, ובכך יצילו את מדינת ישראל מאסון. לכן הדבר המסוכן ביותר לעתידה של מדינת ישראל הוא החלשת רוחם של המתנחלים, ואין דבר קדוש ויקר יותר מביטוס צדקתם ואימוץ רוחם

סיום הש"ס

חברי הועד הפועל של מוסדות חורב
מברכים את כל התלמידים והבוגרים

מסיימי הש"ס והלומדים בישיבת חורב
אשר משתתפים בלימוד הדף היומי בהתמדה ובמסירות

ברכת ישר כח מיוחדת
לרב יצחק דור
ראש ישיבת חורב

לרב משה וייס והרב יונתן הורביץ
מגידי השיעורים

יהי רצון שיתקיים בנו

"שלא תמוש התורה מפנינו ומפי זרענו ומפי זרע זרענו עד עולם"

הרב אליעזר מלמד

ואלו דברי אלוקים חיים, והשאלה המרכזית היא מי מהחכמים מצא את הדרך הנכונה יותר לבטא את דבר ה' בעולם הזה בתקופה הזו, ואת זה הרוב קובע.

בוויכוח הנוכחי שבין הציבור הדתי לחרדי, השאלה היא האם ניתן להגשים בפועל את כל המצוות שהציבור הדתי מנסה להגשים, או שמא העיסוק בהן עלול לגרום להיחלשות משמעותית בלימוד התורה וקיום המצוות.

בדור האחרון נראה שידו של הציבור החרדי גוברת. בעת קום המדינה למדו במסגרת בתי הספר הממלכתיים דתיים כעשרים ושבעה אחוזים מכלל התלמידים, ובבתי הספר החרדיים רק ארבעה אחוזים. כיום בגילאי כיתה י"א ישנם 14,500 תלמידים במסגרת החינוך הדתי, ו-17,000 במסגרת החרדית. בנוסף לכך שבממוצע המשפחות החרדיות גדולות יותר, רוב הגידול של הציבור החרדי נובע ממעבר משמעותי של בני הציבור הדתי אל הציבור החרדי, וכן מחילוניים שנעשו בעלי תשובה, שמעדיפים ברובם את הציבור החרדי. כלומר אנשים רבים חשים כיום שבמסגרת החרדית יוכלו להיות קשורים יותר לתורה ומצוות, למרות שרבים מהם מודים שבמסגרת החרדית הם נאלצים לוותר על מצוות חשובות וערכים יסודיים.

מנגד, אם נבחן את מאתיים השנים האחרונות, העמדה החרדית לא הוכיחה את עצמה. היא אמנם זיהתה נכון את הסכנה שבמודרנה, אולם בפועל ההסתגרות לא הועילה. היא אילצה את רוב יהודי אירופה להכריע בין שמירת המסורת תוך דבקות בחיי העולם הבא ובין יציאה מהעולם היהודי אל חיי העולם הזה. למעשה, שמונים אחוזים החליטו לעזוב את דרך התורה והמצוות, ורבים מהם התבוללו. לטווח ארוך ברור שההכרעה תהיה לצד הדרך הדתית, מפני שלא ניתן למחוק מהתורה מצוות חשובות, וכל גדולי התורה מסכימים לכך. אבל על הדרך הראויה בעת הזו ישנה מחלוקת לשם שמיים.

מנגד, אם נבחן את מאתיים השנים האחרונות, העמדה החרדית לא הוכיחה את עצמה. היא אמנם זיהתה נכון את הסכנה שבמודרנה, אולם בפועל ההסתגרות לא הועילה. היא אילצה את רוב יהודי אירופה להכריע בין שמירת המסורת תוך דבקות בחיי העולם הבא ובין יציאה מהעולם היהודי אל חיי העולם הזה. למעשה, שמונים אחוזים החליטו לעזוב את דרך התורה והמצוות, ורבים מהם התבוללו. לטווח ארוך ברור שההכרעה תהיה לצד הדרך הדתית, מפני שלא ניתן למחוק מהתורה מצוות חשובות, וכל גדולי התורה מסכימים לכך. אבל על הדרך הראויה בעת הזו ישנה מחלוקת לשם שמיים.

מנגד, אם נבחן את מאתיים השנים האחרונות, העמדה החרדית לא הוכיחה את עצמה. היא אמנם זיהתה נכון את הסכנה שבמודרנה, אולם בפועל ההסתגרות לא הועילה. היא אילצה את רוב יהודי אירופה להכריע בין שמירת המסורת תוך דבקות בחיי העולם הבא ובין יציאה מהעולם היהודי אל חיי העולם הזה. למעשה, שמונים אחוזים החליטו לעזוב את דרך התורה והמצוות, ורבים מהם התבוללו. לטווח ארוך ברור שההכרעה תהיה לצד הדרך הדתית, מפני שלא ניתן למחוק מהתורה מצוות חשובות, וכל גדולי התורה מסכימים לכך. אבל על הדרך הראויה בעת הזו ישנה מחלוקת לשם שמיים.

מנגד, אם נבחן את מאתיים השנים האחרונות, העמדה החרדית לא הוכיחה את עצמה. היא אמנם זיהתה נכון את הסכנה שבמודרנה, אולם בפועל ההסתגרות לא הועילה. היא אילצה את רוב יהודי אירופה להכריע בין שמירת המסורת תוך דבקות בחיי העולם הבא ובין יציאה מהעולם היהודי אל חיי העולם הזה. למעשה, שמונים אחוזים החליטו לעזוב את דרך התורה והמצוות, ורבים מהם התבוללו. לטווח ארוך ברור שההכרעה תהיה לצד הדרך הדתית, מפני שלא ניתן למחוק מהתורה מצוות חשובות, וכל גדולי התורה מסכימים לכך. אבל על הדרך הראויה בעת הזו ישנה מחלוקת לשם שמיים.

מנגד, אם נבחן את מאתיים השנים האחרונות, העמדה החרדית לא הוכיחה את עצמה. היא אמנם זיהתה נכון את הסכנה שבמודרנה, אולם בפועל ההסתגרות לא הועילה. היא אילצה את רוב יהודי אירופה להכריע בין שמירת המסורת תוך דבקות בחיי העולם הבא ובין יציאה מהעולם היהודי אל חיי העולם הזה. למעשה, שמונים אחוזים החליטו לעזוב את דרך התורה והמצוות, ורבים מהם התבוללו. לטווח ארוך ברור שההכרעה תהיה לצד הדרך הדתית, מפני שלא ניתן למחוק מהתורה מצוות חשובות, וכל גדולי התורה מסכימים לכך. אבל על הדרך הראויה בעת הזו ישנה מחלוקת לשם שמיים.

מנגד, אם נבחן את מאתיים השנים האחרונות, העמדה החרדית לא הוכיחה את עצמה. היא אמנם זיהתה נכון את הסכנה שבמודרנה, אולם בפועל ההסתגרות לא הועילה. היא אילצה את רוב יהודי אירופה להכריע בין שמירת המסורת תוך דבקות בחיי העולם הבא ובין יציאה מהעולם היהודי אל חיי העולם הזה. למעשה, שמונים אחוזים החליטו לעזוב את דרך התורה והמצוות, ורבים מהם התבוללו. לטווח ארוך ברור שההכרעה תהיה לצד הדרך הדתית, מפני שלא ניתן למחוק מהתורה מצוות חשובות, וכל גדולי התורה מסכימים לכך. אבל על הדרך הראויה בעת הזו ישנה מחלוקת לשם שמיים.

מנגד, אם נבחן את מאתיים השנים האחרונות, העמדה החרדית לא הוכיחה את עצמה. היא אמנם זיהתה נכון את הסכנה שבמודרנה, אולם בפועל ההסתגרות לא הועילה. היא אילצה את רוב יהודי אירופה להכריע בין שמירת המסורת תוך דבקות בחיי העולם הבא ובין יציאה מהעולם היהודי אל חיי העולם הזה. למעשה, שמונים אחוזים החליטו לעזוב את דרך התורה והמצוות, ורבים מהם התבוללו. לטווח ארוך ברור שההכרעה תהיה לצד הדרך הדתית, מפני שלא ניתן למחוק מהתורה מצוות חשובות, וכל גדולי התורה מסכימים לכך. אבל על הדרך הראויה בעת הזו ישנה מחלוקת לשם שמיים.

מנגד, אם נבחן את מאתיים השנים האחרונות, העמדה החרדית לא הוכיחה את עצמה. היא אמנם זיהתה נכון את הסכנה שבמודרנה, אולם בפועל ההסתגרות לא הועילה. היא אילצה את רוב יהודי אירופה להכריע בין שמירת המסורת תוך דבקות בחיי העולם הבא ובין יציאה מהעולם היהודי אל חיי העולם הזה. למעשה, שמונים אחוזים החליטו לעזוב את דרך התורה והמצוות, ורבים מהם התבוללו. לטווח ארוך ברור שההכרעה תהיה לצד הדרך הדתית, מפני שלא ניתן למחוק מהתורה מצוות חשובות, וכל גדולי התורה מסכימים לכך. אבל על הדרך הראויה בעת הזו ישנה מחלוקת לשם שמיים.

מנגד, אם נבחן את מאתיים השנים האחרונות, העמדה החרדית לא הוכיחה את עצמה. היא אמנם זיהתה נכון את הסכנה שבמודרנה, אולם בפועל ההסתגרות לא הועילה. היא אילצה את רוב יהודי אירופה להכריע בין שמירת המסורת תוך דבקות בחיי העולם הבא ובין יציאה מהעולם היהודי אל חיי העולם הזה. למעשה, שמונים אחוזים החליטו לעזוב את דרך התורה והמצוות, ורבים מהם התבוללו. לטווח ארוך ברור שההכרעה תהיה לצד הדרך הדתית, מפני שלא ניתן למחוק מהתורה מצוות חשובות, וכל גדולי התורה מסכימים לכך. אבל על הדרך הראויה בעת הזו ישנה מחלוקת לשם שמיים.

מנגד, אם נבחן את מאתיים השנים האחרונות, העמדה החרדית לא הוכיחה את עצמה. היא אמנם זיהתה נכון את הסכנה שבמודרנה, אולם בפועל ההסתגרות לא הועילה. היא אילצה את רוב יהודי אירופה להכריע בין שמירת המסורת תוך דבקות בחיי העולם הבא ובין יציאה מהעולם היהודי אל חיי העולם הזה. למעשה, שמונים אחוזים החליטו לעזוב את דרך התורה והמצוות, ורבים מהם התבוללו. לטווח ארוך ברור שההכרעה תהיה לצד הדרך הדתית, מפני שלא ניתן למחוק מהתורה מצוות חשובות, וכל גדולי התורה מסכימים לכך. אבל על הדרך הראויה בעת הזו ישנה מחלוקת לשם שמיים.

מנגד, אם נבחן את מאתיים השנים האחרונות, העמדה החרדית לא הוכיחה את עצמה. היא אמנם זיהתה נכון את הסכנה שבמודרנה, אולם בפועל ההסתגרות לא הועילה. היא אילצה את רוב יהודי אירופה להכריע בין שמירת המסורת תוך דבקות בחיי העולם הבא ובין יציאה מהעולם היהודי אל חיי העולם הזה. למעשה, שמונים אחוזים החליטו לעזוב את דרך התורה והמצוות, ורבים מהם התבוללו. לטווח ארוך ברור שההכרעה תהיה לצד הדרך הדתית, מפני שלא ניתן למחוק מהתורה מצוות חשובות, וכל גדולי התורה מסכימים לכך. אבל על הדרך הראויה בעת הזו ישנה מחלוקת לשם שמיים.

מנגד, אם נבחן את מאתיים השנים האחרונות, העמדה החרדית לא הוכיחה את עצמה. היא אמנם זיהתה נכון את הסכנה שבמודרנה, אולם בפועל ההסתגרות לא הועילה. היא אילצה את רוב יהודי אירופה להכריע בין שמירת המסורת תוך דבקות בחיי העולם הבא ובין יציאה מהעולם היהודי אל חיי העולם הזה. למעשה, שמונים אחוזים החליטו לעזוב את דרך התורה והמצוות, ורבים מהם התבוללו. לטווח ארוך ברור שההכרעה תהיה לצד הדרך הדתית, מפני שלא ניתן למחוק מהתורה מצוות חשובות, וכל גדולי התורה מסכימים לכך. אבל על הדרך הראויה בעת הזו ישנה מחלוקת לשם שמיים.

מנגד, אם נבחן את מאתיים השנים האחרונות, העמדה החרדית לא הוכיחה את עצמה. היא אמנם זיהתה נכון את הסכנה שבמודרנה, אולם בפועל ההסתגרות לא הועילה. היא אילצה את רוב יהודי אירופה להכריע בין שמירת המסורת תוך דבקות בחיי העולם הבא ובין יציאה מהעולם היהודי אל חיי העולם הזה. למעשה, שמונים אחוזים החליטו לעזוב את דרך התורה והמצוות, ורבים מהם התבוללו. לטווח ארוך ברור שההכרעה תהיה לצד הדרך הדתית, מפני שלא ניתן למחוק מהתורה מצוות חשובות, וכל גדולי התורה מסכימים לכך. אבל על הדרך הראויה בעת הזו ישנה מחלוקת לשם שמיים.

מנגד, אם נבחן את מאתיים השנים האחרונות, העמדה החרדית לא הוכיחה את עצמה. היא אמנם זיהתה נכון את הסכנה שבמודרנה, אולם בפועל ההסתגרות לא הועילה. היא אילצה את רוב יהודי אירופה להכריע בין שמירת המסורת תוך דבקות בחיי העולם הבא ובין יציאה מהעולם היהודי אל חיי העולם הזה. למעשה, שמונים אחוזים החליטו לעזוב את דרך התורה והמצוות, ורבים מהם התבוללו. לטווח ארוך ברור שההכרעה תהיה לצד הדרך הדתית, מפני שלא ניתן למחוק מהתורה מצוות חשובות, וכל גדולי התורה מסכימים לכך. אבל על הדרך הראויה בעת הזו ישנה מחלוקת לשם שמיים.

מנגד, אם נבחן את מאתיים השנים האחרונות, העמדה החרדית לא הוכיחה את עצמה. היא אמנם זיהתה נכון את הסכנה שבמודרנה, אולם בפועל ההסתגרות לא הועילה. היא אילצה את רוב יהודי אירופה להכריע בין שמירת המסורת תוך דבקות בחיי העולם הבא ובין יציאה מהעולם היהודי אל חיי העולם הזה. למעשה, שמונים אחוזים החליטו לעזוב את דרך התורה והמצוות, ורבים מהם התבוללו. לטווח ארוך ברור שההכרעה תהיה לצד הדרך הדתית, מפני שלא ניתן למחוק מהתורה מצוות חשובות, וכל גדולי התורה מסכימים לכך. אבל על הדרך הראויה בעת הזו ישנה מחלוקת לשם שמיים.

לתגובות: ravmel@gmail.com | שאלות ותשובות עם הרב אליעזר מלמד באתר www.yeshiva.org.il

ברנינה - שוויץ, המכונות הטובות בעולם

איכות ואמינות בכל תפר ותפר

המכונה הנמכרת בישראל

מבצע ענק!
199 ₪ x 12

bernette
BERNINA

ברנינה - החברה האירופאית היחידה למכונות
תפירה גאה להציג את דגמי ברנט

- תפירת ג'ינסים ובדים עבים
- תפירה איכותית של בדים עדינים וסטרץ'
- "גרייפר" למניעת תפיסת וקרצת חוטים
- לולאות מושלמות באופן אוטומטי
- כיוון התפר מותאם אוטומטית לכל בד
- תפר אוברלוק מושלם
- מבנה מתכתי ייחודי
- משחיל מחט אוטומטי

ליזר

ברנינה - רוזנברגר יבואנים בלעדיים

רח' אגריפס 23, ירושלים טל: 02-6234932 bernina.co.il

השלכות הוויכוח להלכה

ויכוח זה גם משפיע על פסיקת ההלכה, שכן עיקר הפסיקה עוסקת במקרים של התנגשות בין מצוות שונות, כאשר השאלה איזו מצ' ווה גוברת. וכן כאשר יש התנגשות בין קיום מצוות שונות לצרכים קיומיים או חשובים - השאלה מהי שעת הדחק שבה ניתן להקל. ולעיתים השאלה היא מהי הקולא ומהי החומ' רה. למשל, מה הדין במקרה של התנגשות בין מצוות יישוב הארץ וצבא לדקדוקי מצוות אח' רות, או במקרה של התנגשות בין לימוד המדע והעיסוק בעבודה להידורי מצוות צניעות.

כיצד הוויכוח יוכרע

כיצד העם היהודי יכריע בוויכוח העמוק הזה? כבר אמרו חכמים שבמקרה של מחלוקת בין שני חכמים, הלכה כמי שגדול מחברו בחכמה ובמניין (ע"ז ז, א). חכמה היינו גדלות בתורה והבנתה בעמקות וישרות. מניין הוא מספר התלמידים.

כאשר ניטש ויכוח בין שני בתי מדרש, הוא בדרך כלל נמשך מספר דורות, עד שאף הוא מוכרע לפי גודלו של בית המדרש בחכמה ובמניין. למשל, במחלוקת שבין בית שמאי ובית הלל היתה דילמה: מצד אחד בית הלל היו מרובים יותר, ומאידך בית שמאי היו חריפים יותר (יבמות יד, א). לבסוף נקבעה הלכה כבית הלל שהיו נוחים, סבלנים וענוותנים. וכפי הנ' ראה למרות שהיו פחות חריפים, בזכות מתי' נותם לא נפלו בחכמתם מבית שמאי (עירובין יג, ב).

משקלו של הרוב

לכאורה יש לשאול מה החשיבות של המ' ניין, הלא העיקר הוא החכמה? אלא שבאמת כאשר שני הצדדים מכונים לשם שמיים, אלו

טועמיה חיים זכו

דוד התפרנס מיגיע כפיו בחנותו. היתה לו קביעות עיתים לתורה - ליי מוד הדף היומי - והוא מסר עליה את נפשו. מדי יום לאחר סיום עבודתו בחנות ניגש לבית הכנסת לשמוע שיעור גמרא. באותה שעה התמלא באושר עילאי. זה היה הגן-עדן שלו עלי אדמות. בשום פנים לא היה מוכן לוותר על שיעור הדף היומי.

לעיתים הפך עולמות כדי להתייבב לשיעור. יום אחד היה מוכרח לסדר איזה עניין דחוף במקום מרוחק בשעה שבה מתקיים השיעור היומי. הוא עשה הכל כדי לדחות את אותו עניין, אבל לא עלה בידו. הוא חש צער עמוק. איך יוכל לוותר על השיעור שהוא עיקר חיותו?! לאחר תפילת שחרית באותו יום פנה למגיד השיעור והשיח בפניו את צרתו בפנים עגור מות. המגיד שמע את דברי האיש ובסיומם חייך ואמר: "מה הבעיה?! הרי ידוע לך שאני מעביר שיעור כבר שנים רבות, וכפי שראוהו עיניך אנו מקי לימים את השיעורים הללו".

דוד הבין מה עליו לעשות בשעת הדחק: להשיג את הקלטת שהוקלטה לפני שבע שנים על אותו דף גמרא. הוא שאל: "הרב, האם ישנו אותו שיעור שאתה אמור להעביר היום?"

"כמובן, זה אותו דף. כל השיעורים מוקלטים במלואם". אחרי מאמצים הרב איתר בעבור דוד את הקלטת הרצויה ואמר: "קח איתך את הקלטת ושמע בדרך, וכך לא תפסיד גם את השיעור הזה!" דוד שמח מאוד על כך שיוכל להגיע ליעדו מבלי להפסיד את השיעור היומי. הוא יצא לעבודתו ובסיומה נכנס לרכבו ויצא לנסיעה הארוכה ליי עדו.

באותו יום שרר ערפל כבד והראות היתה לקויה. דוד הניח את הקלטת במכשיר ברכבו והחל לשמוע את השיעור. במהלך הנסיעה נסע מאחורי משאית ארוכה שנהגה נאלץ לנסוע באיטיות רבה בגלל הראייה הלקויה. בגלל שהיה נתיב אחד בלבד, דוד לא יכול היה לעקוף את המשאית. לאחר דקות רבות פקעה סבלנותו והוא החליט בפזיזות לעקוף את המשאית המי תנהלת לאיטה.

בשנייה שעבר לנתיב השני נשמע לפתע קול סירנה של ניידת משטרה. מבלי לחשוב כלל דוד סובב את ההגה כדי לחזור לנתיבו. באותה שנייה ממש חלפה משאית מהצד השני במהירות רבה...

דוד לא היה מסוגל לחשוב מה היה קורה אלמלא חזר לנתיבו מבעוד מועד. הוא רעד מהתרגשות וליבו הלם בפראות. הוא היה בטוח שהשוטרים הבחינו בעבירת התנועה שביצע ולכן הפעילו את הסירנה. הוא התבונן במראה, מצפה לשמוע "עצור בצד, בבקשה!"

לתדהמתו לא ראה שום רכב משטרה. הוא לא הבין מה קרה פה. לפני רגע ניצל מתאונה חזיתית עם משאית דוהרת שפירושה מוות בטוח בזכות סירנה משטרתית, אבל אין זכר לרכב משטרה...

לאחר מכן שמע את השיעור היומי ממשיך והדברים הרגיעו את אט את נפשו עד שהגיע ליעדו.

לאחר שחזר לביתו סיפר לאשתו, לקרוביו ולמכריו על המקרה המופלא שאירע לו, וקבע סעודת הודיה כדי להודות על הנס. הוא תיאר בסעודתו כיצד הקדוש ברוך הוא הצילו מהתנגשות חזיתית בטוחה עם משאית בזכות הסירנה, והדגיש כי רכב המשטרה שממנו נשמע הקול לא נראה במקום.

בתום הסעודה שאלה אותו אשתו: "איך יכול להיות ששמעת קול של ניידת משטרה ולא היתה ניידת?!"

"האם את חושבת שאני מדמיון?!", שאל כשהוא נפגע במקצת.

"לא", אמרה, "אבל האם שמעת משהו בזמן הנסיעה?"

"כן", נזכר הבעל, "שמעתי את הקלטת של הדף היומי".

"האם היא אצלך ברכב?", שאלה.

"כן", ענה הבעל, "היא בתוך הטייפ".

האישה יצאה מהבית, הלכה אל הרכב והוציאה ממנו את הקלטת. כאשר חזרה הכניסה את הקלטת לטייפ והחלה להקשיב לדברי התורה. אחרי זמן מה נשמע לפתע קול סירנה משטרתית, ואז הבינו השניים מה בעצם קרה: ברגע שבו עבר דוד לנתיב השני נשמע קול הסירנה מתוך הקלטת ובזכות זה ניצלו חייו!

תדהמתו של דוד גדלה שבעתיים. הוא תיאר לעצמו שלפני שבע שנים כאשר נשמעה הסירנה היא הפריעה למהלך השיעור, ואף אחד ממשתתפי השיעור לא העלה בדעתו שהקול המפריע יציל בסיבוב הבא של הדף היומי את המתמיד הגדול ביותר... ■

”

במהלך הנסיעה נסע דוד מאחורי משאית ארוכה. לאחר דקות רבות פקעה סבלנותו והוא החליט בפזיזות לעקוף את המשאית המתנהלת לאיטה. בשנייה שעבר לנתיב השני נשמע לפתע קול סירנה של ניידת משטרה

קורס להכשרת יועצים ארגוניים

בחסות ביה"ס למנהל עסקים
מכון לנדר - מרכז אקדמי ירושלים
ונאות קדומים - המרכז למנהיגות

ההרשמה לשנה"ל הבאה בעיצומה!!

תכנית ייחודית המשלבת למידה והכרת התחום עם סדנאות מנהיגות בטבע (O.D.T.)

קהל היעד:
בעלי תפקידים ועובדים מהמגזר הציבורי, החינוכי והחברתי, הביטחוני והעסקי המבקשים לרכוש מקצוע מבוקש.

למסיימים בהצלחה:
תוענק תעודת יועץ ארגוני מטעם מכון לנדר והמרכז למנהיגות.

מרכז אקדמי ירושלים
מכון לנדר ביה"ס למנהל עסקים
מנכ"ל כרמל

0732-204-524

*** ל נ ד ר *** (5427) מסלולי

www.lander.ac.il
lander@lander.ac.il

קורס בן 320 שעות, הכולל: לימודים עיוניים, לימודים בטבע, תצפיות ופרוייקט מעשי

פתיחת הקורס מותנת במספר הנרשמים, הקורס מוכר לגמולי השתלמות לצו"ה הזכאים ט.ל.ח.

מרכז אקדמי ירושלים
מכון לנדר

*** ל נ ד ר *** (5427) מסלולי

0732-204-230
www.lander.ac.il

להפוך את האהבה שלך למקצוע

קורס מורי דרך מוסמכים

יתרונות הקורס:

- הקורס בפיקוח משרד התיירות והנחייתו
- מכשיר מורי דרך להדרכת תיירים וישראלים
- הקניית כלים מקצועיים להדרכת קבוצות שונות
- הקורס מתקיים בשפות העברית והאנגלית

540 שעות לימוד + 80 ימי סיור ברחבי הארץ למשך שנתיים, ערב + יום סיור מלא

קורס מורי דרך ייחודי למדריכים!

מדריכים פעילים וכן בעלי תו תקן ומורי של"ח בואו הצטרפו לקורס ייחודי ותיהנו מאיכות, מקצועיות וניסיון רב בביה"ס המוביל בתחום הכשרת מורי הדרך בארץ. שכל ייחודי לבעלי תעודת הדרכה!

פתיחה: נובמבר 2012

הקורס מתקיים בשפות העברית והאנגלית

'דרך האבות' בבקעת ערד

← כתב וצילם: קובי פינקלר

גדולים שכמעט נידונו לכיליון וניתנו ליזמים, שאכן הצליחו להפוך את המקום למתווך.

נפתח במוזיאון הזכוכית. גרעון פרידמן, המפסל בזכוכית, נמנה עם מקימי ערד. הוא שואב את השראתו מסביבתו, מהנוף האנושי ומהמדבר המקיף אותו. את המראות קשה לתאר במילים. יבחר אחר כך כל אחד לפי טעמו את המעניין אותו ברובע - יצירת מזוזות, עיסות נייר, מוזיאון הבובות, ועוד היד נטויה.

נסיעה קצרה לרחוב הגלעד 21, ואנו בחדרי המלח. מיזם יפה של תושב העיר, שבנה מתחם של חדרי מלח, שהובאו מערבות אוקראינה. לשבת, לנשום אוויר נקי ולהבריא את הגוף. במקום תקבלו גם הסבר מפורט על צמחים ובריאות.

לפרטים ולהזמנות: 08-9952207.

ואיפה אוכלים בעיר?

בקניון שבעיר ממוקמת מסעדה חלבית נפלאה, העונה לשם 'תמוז'. מטעמים מיוחדים מכל מיני האוכל החלבי, כולל פסטות, דגים ועוגות. ארוחות הבוקר מוגשות כל היום, לצד מנות מהמטבח האיטלקי כמו רביולי וספגטי ברטבים שונים. המאפים, הלחמים והקינוחים המוגשים ב'תמוז' נאפים במקום ללא חומרים משמרים.

לפרטים: 08-9950841.

לפרטים על התיירות בערד: 08-9951871.

בתיאום מראש עם ג'בר אפשר לבקר באטרקציות אחדות באזור, שבהן אפשר להיחשף לשילוב של התרבות הבדואית והמדבר עם יזמות ויצירה שהתפתחו לאחרונה באזור, כגון: רוקמות תחרה, 'בת המדבר', שהוא מרכז מבקרים באוהל בדואי ביישוב לקיה. מוצרי הרקמה נמכרים הן במרכז המבקרים הן ברחבי הארץ.

בלילות ירח יש באזור מסלול נפלא מהר עמשא לכפר דריג'את, ב'דרך האבות'. כשעה וחצי על שביל ישראל.

יער יתיר

נסיעה קצרה ואנו ביער העצים הגדול בישראל, נסור לשם. בשנת 1964 נטעו יערי קרן קיימת לישראל את העצים הראשונים באדמת הטרשים של דרום הר חברון.

חמש דרכים הוכשרו ביער: דרך יער יתיר, דרך המאגר, דרך הנוף המזרחית, דרך החלמוניות ודרך הנוף המערבית. במרכזו של היער עוברת דרך יער יתיר, שבילי מטיילים וחניוני נופש פעיל. המסלול ממוקם לא הרחק מבית היערנים בלב היער. טיפוס על גגו של בית היערנים, המתנשא לגובה 687 מטרים מעל לפני הים, ייתן לנו תמונת נוף יפה של היער וסביבתו. נסיעה לאורכה של דרך יער יתיר מובילה אותנו אל חורבת ענים, חורבה גדולה שבשטחה מצויים בין היתר מערות, גדרות, בורות מים ומתקנים חצובים. במקום נחשפו גם שרידי בית כנסת, שנוסד במאה הרביעית והתקיים עד המאה השמינית.

לפרטים על תיירות בהר חברון: 1599-507-517

מרכז לתרבות הבדואית על שם ג'ו אלון

במרכזו של יער להב הקימו זה לא מכבר את המוזיאון היפה לשימור תרבות הבדואים. המוזיאון, הקרוי על שמו של טייס חיל האוויר ג'ו אלון, מכיל עשרות, ואולי אף מאות, פריטים מחיי הבדואים. כמו כן, הוא מספר את סיפור הגעתם של הבדואים לשטחי הנגב ואת סיפור הישרדותם בתנאי המדבר הקשים. המוזיאון מתעד גם את קשריהם המיוחדים של הבדואים עם צה"ל מאז קום המדינה.

בחוץ, בצילה של סככה דמוית אוהל בדואי, מתכבדים בכוס קפה המוגש על גבי הפינג'אן (הקערה העגולה שבה מגישים בני המזרח את השתייה המרה).

לפרטים ולהזמנות: 08-9913322, סגור בשבת.

עוד בסביבה - אוויר ואווירה בערד

כדי לנשום את אוויר האזור (בלי לחות. איזה כיף) ולהיכנס לאווירה המיוחדת, נמשיך כברת דרך קצרה עד לערד. ניכנס תחילה לרובע האמנים ברחוב הסדן, באזור התעשייה של העיר. אנה סנדלר, מנהלת התיירות, מפנה אותנו להאנגרים

בנופי ספר המדבר, למרגלות הר עמשא ובשולי בקעת ערד, בפנייה מכביש 31, שוכן הכפר הציורי דריג'את. זהו סיפור אנושי מרתק, שבו שלובים חייהם של אנשים מקסימים, המשמרים את מסורתם ואת תרבותם הקדומה עד עצם היום הזה. אף שדריג'את הוא כפר של פלאחים, הוא מצוי בתוך תוכה של הפזורה הבדואית. מקצת מאפייני תושביו מזכירים את האירוח הבדואי הידוע בקבלת הפנים החמה, בנדיבות וברוחב הלב.

את הכפר דריג'את הקימו באמצע המאה ה"ט פלאחים מדרום הר חברון, שירדו אל הדרום והנגב, והתיישבו בשולי הבקעה. התיישבות זו היא לצד דרך מקראית קדומה ומפורסמת - 'דרך האבות', שביל הנדודים של אברהם, יצחק ויעקב מחברון ובית אל דרומה אל באר שבע, אל הנגב ואל מצרים.

ראשיתו של הכפר במערות מגורים עתיקות, החצובות עמוק אל תוך הסלע הקשה. בהמשך ניכנס אליהן. כששאלתי על מיזוג אוויר, הרימו גבה. אין כאן אפילו חיבור לחשמל, ואת התאורה הם מקבלים מקולטים סולאריים.

מסע אל הכפר דריג'את

כדי להכיר את הכפר, אנו מתלווים לג'בר אבו חמאד, המארח אותנו במערות האבן הקדומות, תוך הסבה לכיבוד ושתייה כדרך אבותיו. הסיור מרתק, והוא מתובל בסיפורים מתקופות קדומות לצד סיפורה של המערה - ערש ילדותו של ג'בר. המבט מופנה גם אל התפתחות הכפר במהלך השנים, מראשיתו בהתיישבות במערות ועד לחיים בכפר כיום.

רעבים? גשו עם ג'בר לאפיית לחם הטאבון המפורסם (הנאפה אל מול עיניכם), כולל טעימות, קפה משובח ומריר ותה הררי מתוק וטעים. בתום הסיור, הנמשך כשעה וחצי, ובתיאום מראש, אפשר להצטרף לארוחה כשרה (עם תעודת כשרות) בפינת אירוח בסגנון מסורתי. טל': 054-7969576.

לפרשת השבוע | הרב נחום נריה

למי כל כבוד התורה?

הנשים והטף מצווים במעמד הקהל כדי להדגיש את החשיבות של מי שתומכים בלומדי התורה

”מקץ שבע שנים, בסיום שנת השמיטה בחג הסוכות, בבוא כל ישראל לראות את פני ה' אלוֹקֶיךָ במקום אשר יבחר תקרא את התורה הזאת... הקהל את העם האנשים והנשים והטף... למען ישמעו ולמען ילמדו ויראו את ה'” (דברים לא, י-יג).

מקץ שבע שנים, בסיום שנת השמיטה צווה כל עם ישראל להתאסף לבית המקדש למעמד הקהל. ייעוד האירוע הוא לחידוש ברית האומה ואלוקיה. הברית שני כרתה ביום הקהל הראשון בסיני (דברים ט, י). ההתג' לות האלוּקִית לעיני כל ישראל בה היה כל עם ה' לני ביאים בשמיעת עשרת הדברים. מתן תורה, הליך יצירה היה. ”עם זו יצרתי לי - תחילת חול העניין הא-לוהי על האומה”, כניסוחו הבהיר של ריה”ל בכוזרי. בחירת יש' ראל מכל העמים ומתן תורה לנו, שמשמעותו, לקחיו והאזהרות לשימורו נתפרטו בפרשתנו, פרשת ואתחנן. שני אירועים מעצבים אלו נקראו בתורה ”הקהל”. הראשון - ההתגלות הנבואית החד פעמית לכלל יש' ראל בסיני. שילוב מלכות ותורה. והשני מעמד המתקיים אחת לשבע שנים. קריאת מלך ישראל פרשיות נבחרות מספר דברים. שני המעמדים קשורים זה בזה. מעמד הקהל בסיום שנת השמיטה נועד להסיר אבק ולרענן את ברית סיני. להתחיל מהתחלה - מבראשית, ”כיום נתינ' תה מסינ'”. כך ניסח זאת הרמב”ם: ”קבע הכתוב לקריאה זו לחזק דת האמת להכין לבם ולהקשיב אוננם לשמוע באימה וביראה וגילה ברעדה. כיום שניתנה בו בסיני. ויראה (השומע) עצמו כאילו עתה נצטווה בה, ומפי הג' בורה שומעה” (רמב”ם הלכות חגיגה פרק ג' הלכה ו'). התורה מבדילה בין משתתפי מעמד סיני ובין מצ' ווי ההשתתפות בהקהל. בסיני נאמר ”הקהל את העם” בלבד, ואילו בהקהל נכתב צו מפורט ”הקהל את העם האנשים הנשים והטף”. מדוע פורט חיוב נשים וטף דווקא בהקהל?

נראה שמלבד רצון ה' לכלול במעמד חיוזק ברית-סיני את כנסת ישראל - את העם כולו מגדול עד קטן, ללא יוצא מן הכלל, יש מגמה נוספת, חיוב הנשים והטף אחד הוא. ”טף למה באים? ליתן שכר למביאייהם” (חגיגה ג, א). הרמב”ן קבע שדעת רבותינו היא שאלו הם תינוקות שלא הגיעו לכלל דעת. גיל אפס, טף חסר יכולת הליכה, שתלותו באם היא מוחלטת. קטנטנים אלו אינם עצי מאיים. התוצאה: קושי הדרך ומשא הטף מוטל על האם. גם בעיצומו של המעמד, בעת קריאת המלך בהר הבית עמדו הנשים והאמהות בנפרד, ללא יכולת סיוע. לא-

מהות נתייחד מקום רחוק ממרכז המעמד. אָם, שהגיעה במאמצים על אנושיים למעמד הקהל, לא תוכל להתקרב למרכז האירוע ולשמיעת הקריאה. היא תתרשם מעוֹ צמת המעמד, היקפו וכבודו. אפשר שבתת-המודע של הטף, ייחרת זכרון המעמד המרשים שלא תופרע הקריאה בדיבור תינוקי או בבכי. אך שאיפות רוחניות לימודיות אישיות ממעמד זה לא יתממשו. לכן מדגישה תורה את חובת השתתפות הנשים והטף - לצוות ולהורות על מסירות נפש של בנות ישראל לכבוד התורה ואהבתה בשביל הדור הבא והעזר כנגדן. הנשים מצוות על מסירות גוף ונפש והפסד רוחני כאחד.

דומה שזו מנת חלקן של נשים רבות המסייעות להת' פתחות לימוד תורה. הן עושות הכל כדי שבעליהן ובניהן יגיעו להתפתחות תורנית מירבית, אך הן עצמן עוסקות בעשייה סיוּפִית קשה יום יום. הן אינן מגיעות למיצוי שאיפות ויכולות קידום אישיות.

”טף למה באו? לתת שכר למביאותיהן” - לאמהות המסורות התורה מכפילה שכן, הוויתור על השמיעה האישית, העוצמה והכוח המושקע על ידיהן למעמד ההקהל. התורה אינה רוצה בשוויון הנשים לאנשים. היא מעצימה את כוחן פי כמה. כה תאמר לבית יעקב - הנשים בראש!

כך נימק מרן הרב קוק זצ”ל את העובדה שבשמחת בית השואבה במקדש היה מקום הנשים למעלה ואילו האנשים היו למטה (משנה סוכה): בשמחת האמצעים המסייעים ללימוד תורה והשראת שכנה - כמי השילוח לקרבנות - מקומן של הנשים הוא עליון. יש לבטאו בש' מחה עצמה. יש להעריך את חשיבות הנשים המאפשרות את לימוד בעליהן והעמדת דור צעיר לתורה. שותפות דורות במעמד הנשגב של הקהל הוא בזכותן של האמהות - לכן שכרן גדול ומקומן גבוה יותר מהגברים.

השבוע חוגג עם התורה סיום ש”ס בדף היומי. יש לה' עריך במיוחד את חלק נשות הלומדים והמלמדים שב' שעות הבוקר והערב המוקדמות והמאוחרות מתמסרות לביתן ופורקות מבעליהן עול בית וצער גידול משפחה, מקבלות על עצמן עול תורה של בעליהן ללא הנאה מד' ברי התורה וללא הרגשת מתיקות של סברה. הן שכרן ומקומן עליון. בהקהל נאמר: כל הכבוד למקימות עול תורה! ויהי רצון שיקיים הקב”ה בציבורנו חכמי ישראל הם ונשיהם ודורותיהם לשם ולתפארת.

הכתוב הוא ראש ישיבת ההסדר 'תורה בצינן' בירושלים

הרב אברהם וסרמן

פותרים דף חדש

לקראת הדף היומי החדש צריכים בתי הכנסת הדתיים-לאומיים לעודד מגידי שיעורים מהמגזר, כדי ליצור להם 'אופק קידום' רבני

בבחינת "הלומד על מנת ללמד", אך אינם מוצאים היכן.

זאת כיוון שכיום, רובם המכריע של התפקידים הממלכתיים ניתן לאנשי ש"ס ויהדות התורה: רבני שכונות, רבני ערים ודיינים. אפילו באפיק הפרטי - בתי הכנ' סת - ברובם של בתי הכנסת הציוניים בא' זור המרכז, מלמדים אברכים מבתי מדרש חרדיים. לתלמידי חכמים מהמגזר הדתי-לאומי אשר משקיעים שנים רבות בלימוד ומגיעים להישגים יפים אין אופק שאליו יוכלו להתקדם.

את המצב הזה יש לשנות בהקדם. יש לתת לתלמידינו הוי' דמנות ראויה, לפחות בבתי הכנסת שלנו. וזו רק ההתחלה. בוגר ישיבה ציונית שילמד דף יומי וימצא חן בעיני הלומדים, יוכל להפוך במשך הזמן לרב בית הכנסת ויפיץ את תורתו ברבים. לכשיוכר בסבי' בתו, גדל הסיכוי שלו להתמנות לרב השכונה ואף לרב העיר. במצב הנוכחי, בו את רוב המ' שרות הללו מאיישים

חרדים - גם האופק הזה חסום. סיום הש"ס הוא הזדמנות מצוינת להת' חדשות. גבאי בתי הכנסת יפנו מעתה לבוי' גרי הישיבות הציוניות המוכשרים ומסוג' לים לכך, שישמחו ללמד מהתורה שינקו בבתי המדרש בהם צמחו. מנהלי הישיבות והכוללים יקדישו מזמנם וממרצם לקשר בין בוגריהם לבין בתי הכנסת וידאגו לשבץ אותם בקבוצות הלומדים.

אם אנחנו רוצים שעולם התורה הציוני יתקדם ויפרח וישפיע בערים ובשכונות, עלינו לאפשר לו זאת. לקראת המחזור ה"ג - פותרים דף חדש!

גם בפעם הזו - כמו בפעמים שעב' רו - לא הוזמנו גדולי הרבנים של הציונות הדתית לסיום הש"ס המאורגן בידי הח' רדים. לא זו בלבד, אלא שניסיונות שכי' נוע להפגין אחדות במעמד כה חשוב עלו בתוהו. זו הסיבה שבגינה מתקיים בבנייני האומה מעמד סיום ש"ס נפרד - גם הפעם - לציונות הדתית.

תופעה זו מקוממת, שכן מפעל הדף היומי נועד לאחד את היהודים באשר הם ולא לפלג. יש כאן גם זלזול ברבנים שאינם

שייכים לזרם "הנכון" ופגיעה בכבוד תורה. כשמוסיפים על כל אלה את העובדה שחלק גדול מהלומדים אצל מגידי שיעורים חרדים הם בני הציונות הד' תית, ועיקר התרומות לארגון החרדי בא מק' רבם - התופעה כואבת כפליים.

יש לציין כי מדובר במלמדים איכותיים, אשר משקיעים מאוד בהכנה ומלמדים לש' ביעות רצון השומעים. אך יחד עם זאת, שיט' תם הרוחנית, המוסרית

והמחשבתית אינה שיטתנו. אי אפשר לה' פריד בין לימוד גמרא לבין שיטה רוחנית. זו באה לידי ביטוי באופן ההסברים, בתו' בנות הרוחניות והמעשיות הנובעים מהבנת הסוגיה, באמירות-אגב, בסיפורים הנלווים ואף בבדיחות ובמשלים המלווים את הסו' גיה.

אך העניין המרכזי שבגינו נכתבות שו' רות אלה הוא האופק של הלומדים ביישי' בות הציוניות. חלק חשוב מהסיבות לריבוי המוסדות בציונות הדתית, לעיתים עד כדי הגזמה, הוא ריבוי אנשים מוכשרים שלמדו שנים רבות בישיבות, ומבקשים להתפתח

בוגר ישיבה ציונית

שילמד דף יומי וימצא

חן בעיני הלומדים, יוכל

להפוך במשך הזמן לרב

בית הכנסת. לכשיוכר

בסביבתו, גדל הסיכוי שלו

להתמנות לרב השכונה

ואף לרב העיר. במצב

הנוכחי, את רוב המשרות

הללו מאיישים חרדים

ט"ו באב

שאלה: מה תוקפו של ט"ו באב בימינו? בציבור הכללי הוא נתפס כ"חג האהבה", אך מהו היחס התורני ליום זה? **תשובה:** המשנה במסכת תענית אומרת: "לא היו ימים טובים לישראל כט"ו באב ויום הכיפורים שבהם היו יוצאות בנות ירושלים וחולות בכרמים" וכו'.

יום זה היה יום טוב מפני כמה סיבות הנזכרות בגמרא:

א. פסקו בו מתי מדבר למות.
ב. הותרו בו השבטים לבוא זה בזה.
ג. פסקו בו לכרות עצים למזבח, כלומר - סיום עשיית מצווה.

כל זה מבואר בסוף מסכת תענית. זה היה יום של שמחת מצוות, לא חלילה של הפקרות ומתירנות אסורה.

הרב זלמן ברוך מלמד

שאל את הרב

איסור כניסה לכנסיות

שאלה: אני מתכנן טיול בהר הזיתים וסביבתו. חלק מהמשתתפים בטיול הם דתיים, ולכן ברצוני לתכנן מסלול שיכלול את מירב האתרים, וגם יאפשר השתתפות של כולם. אני יודע שיש איסור להיכנס לכנסיות, אך איני מבין את הטעמים שיש לכך. האם ניתן להסביר אותם?

ובנוסף, האם ניתן להיכנס לשטחם של מנזרים או כנסיות בלי להיכנס בפועל לתוך המבנים? **תשובה:** אסור להיכנס למקומות כאלו, כדי שלא ייראה הנכנס כמי שמודה ומשלים עם תופעה זו. זוהי נתינת לגיטימציה לאותם עובדי אלילים, ולכן צריכים להקפיד לא להיכנס לבית של עובדי עבודה זרה. לפי הרמב"ם, לנוצרים יש גדר של עובדי עבודה

משנת יוסף

בניגוד-לכאורה לשיטתו התיאורטית, מפני שהוא הודה שאין היום דרך אחרת לקיום עולם התורה בלי לאפשר ללומדים צעירים שנים של לימוד על חשבון הציבור, ועוד - אם הציבור מתקצב ומתגמל סטודנטים ומתמחים בשורה ארוכה של מוסדות חינוך, מדע, מחקר ותרבות "לא תהא כוהנת כפונדקית".

בהמשך מתאר באופן מרגש מר טוב צדוק, שהיה מן הקרובים ביותר אל הרב, "חמישים שנה במחיצת מורנו ורבנו"; הוא מספר על עני

וונותו וחריצתו של ר"י קאפח, מתפעל מרוחב אופי קיו, רושם את תולדות הדפסת ספריו ואת התייחסותו לנושאים שונים שעלו על הפרק במשך השנים, ואף מתאר את ימיו האחרונים ואת הלוייתו. במאמר אחר מושוות דרכיהם של מהר"י צאלח, גדול רבני תימן, ושל מהר"י קאפח, בעניין היחס אל הקבלה, ובין השאר מוכח בו שהרב קאפח לא התנגד לקבלה באופן גורף, ופעמים רבות ציטט בחיבוריו ובמאמריו מספר הוזהר ומספרי מקובלים אחרים.

במדור 'הלכה ומנהג' נידונות שאלות כבדות משקל: היתר צפייה בניתוחי מתים לצורך לימוד; כללי הייצוג בבית דין על פי ההלכה; שיטת הרמב"ם ב'מוקף בן יומו' ו'פרוץ בן יומו'; מאמר מקיף על מצוות הגר, המגיד והמ' תגיד; על מעמד הנוכרים בהלכה על פי שיטת הרמב"ם ועוד. בהמשך פרופ' זהר עמר מזהה את עשרות בעלי החיים שמזכיר הרמב"ם בפירוש המשנה, וד"ר משה גברא, מחשובי חוקרי יהדות תימן, מספר על פרויקט ענק שבא לתאר את מכלול חיי יהודי תימן בדורות האחרונים; בתוך דבריו הוא מוחה על מאמר שבו נטען שהי מחלוקות בבתי הכנסת בתימן היו קשות יותר ונפוצות יותר מאשר בגלויות אחרות. מאמרים חשובים נכתבו גם על ידי הפרופסורים מנחם קלנר, נחום רקובר והיושע בלאו. קובץ מלא וגדוש.

דורה חדשה ומתוקנת על ידי מכון התורה והארץ). הרב אלפסי, הלומד ומלמד בשיבת 'היכל אליהו' ביישוב כוכב יעקב שבבנימין, קיבץ מתוכו חמישים פרקים העוסקים במקדש ובציפייה אליו, פתח ראשי תיבות ופיסק, העיר הערות והסביר הסברים, הוסיף כותרות ותרגם משפטים שנכתבו בלשון הוזהר והתלמוד, הקדים הקדמה והוסיף נספחים, והוציא לאור דבר שלם ומתוקן כספר בשם 'שער המקדש', שיגביר כייסופים לבניין בית המקדש במהרה בימינו.

קון הדרכים בארץ, שבמסכת עירובין (כב, א) יוחסה ליהושע - "קישורה ליהושע הוא כמובן דמיוני" (עמ' 137), ולראות כלגיטימי מי לדחות את דברי התלמוד שאסור לצאת מן העיר בזמן העלייה לרגל - מפני המסופר בבבית החדשה על יש"ו שיצא מן העיר באמצע החג, ומכאן מסקנתו ש"ספק אם הלכה זו משקפת את ימי הבית או שהיא פרי ניתוח הלכתי מאוחר" (עמ' 163). לא יאומן!

לא אכביר בדוגמאות; בבסיס הפירוש הזה לא קיימת מחויבות להלכה המקובלת ולמסורת ישראל, כך שאין זה ספר שראוי לתפוס מקום בספרייה תורנית כלשהי. חבל על המאמץ הגדול שנעשה בהוצאת המהדורה המ' פוארת הזו על צילומיה ומפותיה וטבלאותיה וניתוחיה ומקורותיה, ששימושה יהיה בעיקר לסטודנטים וחוקרים, ולא ליושבי בתי המדרש מכל הסוגים. אני גם תמה על כך שמוסדות הציבור החשובים והמחויבים-עקרונית להלכה, אוניברסיטת בר-אילן ועוד יותר מכללת לייפשיץ, נותנים את ידם ואת הונם להוציא לאור סדרה בעייתית זו כפי שהיא.

מסורה ליוסף. כתב עת העוסק במורשתו של הגאון ר' יוסף קאפח נע"ג. כרך ז. עורך: יוסף פרחי. נתניה, מכון משנת הרמב"ם, תשע"ב. 564 עמ'. [09-8842313]

כמה שנים כבר עברו מאז יצא לאור הכרך הקודם של הקובץ החשוב הזה 'מסורה ליוסף', ונראה שהעיכוב בפרסום הכרך הנוכחי עשה לו רק טוב. כשלושים

מאמרים חשובים נקבצו בו שמחבריהם הם רבנים, אנשי אקדמיה ותלמידי הרב קאפח. חלקם עוסקים ישירות ברב קאפח ובמשנתו, והאחרים בתורת הרמב"ם (באופן ישיר או עקיף), בתרגום ה"ס"ג, בכתבי ר"ש אבן גב'י רול ועוד. כך למשל, במאמר הפותח דן הרב רצון ערוסי, נשיא מכון מ"ש"ה, בדרכו של הרב קאפח בביאורו הגדול על משנה תורה בהשגותיו על מפרשי הרמב"ם, בהם קדמוני עולם; לדעתו האמת שרתחה ברב קאפח גרמה לו להגיב בתקיפות ולפעמים אף בציניות על טעויות קודמיו, ולעיתים לצטט פירוש ולהוסיף בסופו סימן שאלה בתוך סוגריים מרובעים - 'כאלו הגביה מארי את עיניו בפליאה' בעקבות קריאת הפירוש הזה. אולם לצערו של הרב ערוסי לא תמיד ניתן לדעת למה בדיוק התכוון הרב קאפח בהערותיו על המפרשים. הוא מספר שפעם ביקש, כראש מכון מ"ש"ה - המו"ל, שהרב יסכים שאת ביאוריו והוספותיו יכתבו באות מודגשת, לתועלת המעיינים - אך מסיבותיו שלו הרב סירב, וחבל.

מאמרים אחרים עוסקים בשווה ובשונה במסורת הקריאה במקרא בין שני הידידים-היריבים הרב צובי רי והרב קאפח; בעניין גדר ברכה שאינה צריכה לדעת הרמב"ם בדעת הרב קאפח, ועל תקופתו ותקופת ימות המשיח לפי שיטתו; על דרכו בעניין תורה ועבודה, כולל מכתב שבו שיבח הרב קאפח 'כולל' חדש שהוקם

שער המקדש. לנר המערבי

ראב"ד העדה המערבית מקודש הרה"ג דוד בן שמעון, הצופ' דב"ש. עם הביאור 'לב חיים' מאת חיים ערן אלפסי. ירושלים, תש"ע. קלח+22 עמ'. [052-6130277]

הספר 'שער החצר' כולל תרי"ג פריקים ובהם שבחי ארץ ישראל שכתב אחד מגדולי ירושלים ובונה לפני מאה שנה, רבי דוד בן שמעון (הספר השלם יצא לאור בשנה שעברה במה

משנת ארץ ישראל.

מסכתות מועד קטן וחגיגה. עם מבוא ופירוש היסטורי-חברתי מאת שמואל ספראי וזאב ספראי, בהשתתפות חנה ספראי. ירושלים, הוצאת אוניברסיטת בר אילן ומכללת ליפשיץ, תשע"ב. י+476 עמ'. [03-3518575]

כרך עשירי בסדרת פירושי המשנה של משפחת ספראי, המסיים את סדר מועד. פרופ' זאב ספראי משתדל לתת לקורא פירוש מדויקדק של המשנה על בסיס העובדות ההיסטוריות והארכיאולוגיות כפי שהוא ליקט אותן והבין אותן, בעזרת מגוון רחב של פירושים ומחקרים, בתוספת הסברים ותיאוריות שלו על ההלכה והתפתחותה ויישומה במשך הדורות. נקודת המוצא של הפירוש הזה היא "שההלכה היהודית התפתחה והתעצבה במהלך שלוש המאות הראשונות לספירה" (עמ' 359), דהיינו יסודות ההלכה כפי שאנו מכירים אותה לא נמסרו למשה מסיני. על פי עיקרון זה יכול המחבר לכתוב למשל שתקנת תי

הרב חיים נבון

האם מותר לטייל בחו"ל?

למרות שלא מעט רבנים מתנגדים, ממשיכים רבים מהמגזר לנסוע לטיולים בחו"ל ■ מסתבר שיש לכך גיבוי הלכתי

וטענו שגם הוא מתיר כל נסיעה קצרה וקי צובה בזמן, תהא מטרתה אשר תהא (הרב ישראל רוזן, תחומין כ', עמ' 411-407; שו"ת שיח נחום יו"ד סימן צ; שו"ת שבט הלוי ח"ה סימן קע"ג). ברם, לעניות דעתי פשט דברי הרמב"ם מורה שאכן הוא מחמיר בסוגיה זו.

לא כולם מחמירים

עם זאת, יש פוסקים אחרים שהקלו. כבר השאלתות (פרשת אמור סימן קג) כתב שמותר לצאת לחו"ל לצורך כל מצווה, ולא דווקא אלו שהוזכרו בפירוש בגמרא. המהרי"ט הקל עוד יותר בנושא זה. מדבריו בשני מקומות (קידושין לא; כתובות קיא) עולה שלדעתו שני התנאים ליציאה לחו"ל - לצורך מצווה חשובה ודעתו לחזור - אינם תנאים הכרחיים אלא תנאים מספיקים. כלו

מר: מותר לצאת לחו"ל לצורך מצווה חשובה, או כאשר דעתו לחזור - מותר לצאת למען כל מטרה. מדברי המגן אברהם (או"ח תקל"א ס"ק ז) משתמע שמותר לצאת מארץ ישראל לחו"ל אפילו כדי לפגוש חבר (ונראה שלדעתו כך סובר גם השולחן ערוך).

הרב זלמן נחמיה גולדברג טען שכשם שמקילים לצאת לחו"ל לצורך הרווחת נכסים, כך יש להתיר

לצאת לחו"ל לצורך הרווחת הגוף והרווחת הנפש, היינו - לצורך נופש (תחומין כ', עמ' 403). מו"ר הרב אהרן ליכטנשטיין אף הוא הקל בעניין זה, מתוך הרחבה של המושג "סחורה": הרא"ל טען, שלא מסתבר שיהיה אסור לאדם לצאת כדי לראות דבר שאין בארץ - נופים או תרבות - ואילו לצאת כדי לעסוק בסחורה יהיה מותר, אף כשמדובר באדם העשיר כקורח. לכן הוא נטה לומר שכל טיול המקדש מבחינה ערכית, רוחנית ותרבותית - מותר (דף קשר לתלמידי ישיבת הר עציון, גיליון 874).

נוסיף עוד שמלבד השיקול ההלכתי, גם ברמה הרעיונית לא הרי נסיעה לחו"ל לפני אלפיים שנה כהרי נסיעה לחו"ל בימינו אלו. שבוע טיול בשווייץ אינו שחזור של חטא המרגלים. אנו חיים בעולם גלובלי, אשר בו טיסה מארץ לארץ היא עניין של יום ביומו. מי שנוסע מארץ ישראל לטיול קצר בחו"ל אינו חש כמי שנוטש את אשת נעוריו, אלא כמי שנפרד ממנה לשלום בבוקר יום העבודה, ועתיד לפגוש אותה שוב בערב. גישה טבעית ופשוטה זו יכולה להסתמך גם על עמדה הלכתית מוצקה, ולכן קשה לדחות אותה כלאחר יד. גם רבנים אשר עמדתם ההלכתית וההשקפתית שוללת בנחרצות כל נסיעה לחו"ל, מוטב שלא יזלזלו בהמוני עמך ישראל הנוהגים אחרת.

האם מותר לתושבי ארץ ישראל לנסוע לטיול בחו"ל? רוב הרבנים תוקפים בחריפות את הנוהג הרווח הזה. אך רוב גדול של בני עדתם, כולל יראים ושלמים, נוסעים לטייל בחו"ל ללא כל היסוס, ואף מקפידים לעלות לתורה עם שובם כדי לברך 'הגומל'. בנושאים רבים יש פער בין דרשות הרבנים לבין הפריקטיקה הרווחת בציבור. כולם יודעים שאסור לדבר לשון הרע, ובכל זאת מדברים. אך כולנו גם מתביישים בלשון הרע שלנו. איש לא יציג בפני חבריו בגאווה תמונות משיחת לשון הרע שקיים באחרונה. הנסיעות לחו"ל הן מקרה נדיר שבו הפער בין הדרשה לפרקטיקה אינו רק במישור המעשי, אלא גם במישור הערכי-עקרוני: רוב הציבור אינו רואה כל פסול בטיול קצר בחו"ל.

האם העמדה הזו לגיטימית מבחינה הלכתית? עונת טיולי הקיץ היא זמן מתאים לבחון את שורש האיסור ואת תוקפו. הגמרא בכתובות (קיא ע"א) מדברת בחריפות על מי שרוצה לצאת מארץ ישראל לחוץ לארץ. בגמרא נאמר שאפילו לכוהן, שצריך להיזהר מטומאת ארץ העמים, מותר לצאת לחו"ל למען שלוש מטרות: להציל את ממונו מידי גויים, ללמוד תורה או לישא אישה. אמנם, מהגמרא בכתובות עולה

לכאורה שאסור לצאת לחו"ל אפילו כדי לשאת אישה. התוספות תירצו ששם מדובר באדם שלא התכוון לחזור לארץ לעולם. לדעתם, מותר לצאת לחו"ל רק כאשר מתקיימים שני תנאים: היציאה נועדה למטרה חיונית, וכן שדעתו לחזור לארץ.

מדוע נחוצים שני תנאים להיתר? כנראה משום שיש כאן שני איסורים הלכתיים: איסור כללי על כל יהודי היושב בארץ יש' ראל לצאת לחו"ל, וכן איסור מיוחד על כוהן להיטמא בטומאת ארץ העמים. האיסור הכ' ללי לצאת לחו"ל מתבטל לדעת התוספות כשכוונתו לחזור לארץ; ואת האיסור המיוחד על כוהן הפקיעו חכמים למען מטרות חשובות במיוחד, כמו תלמוד תורה. לפי זה נגיע לכאורה למסקנה שלדעת התוספות רק במיקרה של כוהן נחוצים שני התנאים לצורך היתר. יהודי שאינו כוהן יכול לצאת לחו"ל לכל מטרה, ודי בכך שכוונתו לחזור לארץ. אך התוספות לא כתבו זאת במפורש.

הרמב"ם פסק אחרת (הלכות מלכים ה', ט). לדבריו, מותר לצאת לחו"ל רק למען ארבע מטרות: ללמוד תורה, לישא אישה, להציל את רכושו וכן לצורך עסקים ("לסחורה"). בכל מקרה, עליו גם לקצוב את זמן נסיעתו ולשוב לארץ כשמטרתו הושגה. היו מחכמי דורנו שפירשו באופן שונה את דברי הרמב"ם,

מלאכה זהירה

המלצות בטיחות לנוער שעובד בקיץ

הבטיחות עלולים לגרום לפגיעות. שמרו על ניקיון אזור העבודה. חוסר סדר ולכלוך מהוים מפגעי בטיחות.

עבודה בשמש מחייבת חבישת כובע וביגוד מתאים כולל נעליים נוחות וסגורות.

נתקלתם במפגע בטיחותי או בעבודה מסוכנת? עד כנו את המעסיק ובקשו שיתקן את המצב.

הזהרו בעיסוק בחשמל ומכשירי. עבודת חשמל תתבצע על ידי בעל רישיון חשמלאי בלבד.

בין העבודות שאסור להעסיק בהן נערים: ריתוך, עבודה עם זיקוקי די-נור, חפירת בורות, אקדח מס' מור, ייצור חומרים שמתלקחים בקלות, מקומות בהם הטמפרטורה נמוכה מ-4 מעלות וגבוהה מ-40 מעלות, מקום עבודה שבו האוויר דחוס, עבודה במכשירי קרינה מייננת ובחומרים רדיואקטיביים, עבודה עם מכשירי לייזר, עבודה בחומרי הדברה, מחלקות בבתי חולים שבהן קיימות סכנת הידבקות במחלות זיהומיות או במידענות למיקרוביולוגיה.

העברת חפצים שלא על ידי כלי הרמה מכני מוגבלת לשעתיים ביום; הרמת משאות מוגבלת למשקל של עד 12.5 ק"ג לנער ו-8 ק"ג לנערה; בעבודה עם מריצה אפשר לדחוף, כולל משקל המריצה, עד 50 ק"ג.

באדיבות אנדרי מטיאס, מנהל אגף הסכרה, פרסום והוצאה לאור במוסד לביטחון ולגיהות

הגיל המינימלי לתעסוקת ילדים בחופשה הוא 14 שנים. מגיל זה מותר להעסיק בעבודות קלות שאין בהן כדי להזיק לבריאות ולהתפתחות.

על מנת להתחיל לעבוד לתקופה של עד שלושה חודשים, בעבודה שאינה מסכנת את הבריאות ואינה כרוכה במאמץ גופני קשה, יש לקבל אישור מרופא משפחה.

החוק אוסר להעסיק נוער לאחר שמונה בערב, אלא בהיתר שר העבודה והרווחה שמאפשר עבודה עד 11 בלילה, ולעיתים גם עד 12 בלילה במקום שבו עובדים במשמרות.

השתדלו לישון לפחות שבע עד שמונה שעות בלילה שלפני ציאתכם לעבודה.

העבודה תתחיל לכל המוקדם בחמש בבוקר.

לאחר שש שעות עבודה יש לתת הפסקה של שלושת רבעי שעה לפחות.

עם קבלה לעבודה חובה על המעסיק לקיים הדרכה בדבר הסיכונים הקיימים במקום ובמיוחד בעמדת העבודה הספציפית.

חובה על המעסיק לתת לכם ציוד ואמצעי מגן הנדרשים לביצוע עבודתכם.

יש לקבל הדרכה בנוהלי חירום. כיצד להגיב בשריפה, בבעיה עם לקוחות או בכל תקלה אחרת.

ביצוע אלתורים ועבודה שלא בהתאם לנהלים ולכללי

שווה לדעת

קבוצת אלו' משיקה את Vardinon Home - אתר מכירות דיגיטלי המציע מגוון עצום ממוצריה - למעלה מ-1,500 פריטים, לקבלם בשליחות הביתה או לשלוח אותם במתנה, ולהחזירם באותו האופן ללא עלות נוספת, בתוך 30 יום. המגוון באתר יתחדש בקביעות כך שיעצב בכל עת דגמים מעודכנים וחדשים מכל מותגי הקבוצה בקטגוריות: כלי בית, בישול והגשה, גדיג'טים למטבח, מוצרי נוי, מערכות מיטה, מגבות, מוצרים לאם ולתינוק ועוד.

אתר 'ורדינון הום': www.vardinonhome.co.il

חברת 'וניברס' (בייבוא 'נורלייט', העמל 64, פתח תקווה) יוצאת במבצע 25% הנחה על פלטות בישול חסכוניות (20% פחות חשמל). הפלטות החשמליות מופיעות בצבע נירוסטה או לבן, ומאפשרות ליהנות מאוכל חם תוך דקות ספורות. בסדרה, פלטת יחיד של 1,500 ואט ו-2,500 ואט לפלטה כפולה. המחיר: פלטת יחיד ב-120 ש"ח במקום 160 ש"ח, פלטה כפולה ב-200 ש"ח במקום 270 ש"ח. לפרטים והתרשמות: 03-9221475, www.universe.co.il.

'ניוואה' מחדשת עם Pure & Natural - סדרת מוצרים 'רוקה' המכילה 95% רכיבים טבעיים כמו שמן ארגן, אלוויה וקמומיל, ונטולת פרבן (חומר משמר), צבענים (כימיקלים), סיליקון (חומר סינטטי) ושמינים מינרליים (כימיקלים), הכוללת קרם לחות ליום (80 ש"ח במקום 160 ש"ח), קרם יום למניעת קמטים (99 ש"ח במקום 200 ש"ח) וסדרת דאודורנטים ללא מלחי אלומיניום וללא אלכוהול, בגרסת ספריי ורול און (33 ש"ח).

רשת 'רולדין' מרחיבה את פעילותה ומקימה מחלקה חדשה לייצור עוגות פרווה גורמה. קולקציית המוצרים קת בשלב ראשון כוללת: 'שוקולד קפה נואר', 'פרלינה נוגט בקרמל', 'מרוקז' שוקולד' ועוגת אספרסו אגוזים בקרמל. המחיר לעוגת פס: 59.90 ש"ח, ולעוגת עגולה בקוטר 21 ס"מ: 129 ש"ח.

'טבתה' חוגגת 50 שנה ומשיקה סדרת בקבוקי שוקו 1 ליטר בעיצוב רטרו, במהדורה מוגבלת המשלבת תמונות נוסטלגיות מימי ראשית המחלבה בקיבוץ יטבתה.

המוצג 'הד אגד שולדרס' משיק לקראת אולימפיאדת לונדון את שמפו Sports Fresh במהדורה מוגבלת עם נוסחת מנטול מרעננת. המחיר: 42 ש"ח.

החנות 'שנייה בקריה' מציעה קולקציית יד שנייה של בגדי מעצבים ידועים, ופריטים ייחודיים שכבר כמעט ולא מוצאים, במחירים סבירים ומפתיעים. רחוב הכלנית 5, קריית אונו. טלפון: 054-2330334.

לקראת ט"ו באב משיקה חברת 3M מעמד לפתקיות ציץ-רץ דביקות ועבועניות של Post It, המסודרות כאקורדיון בצורת לב, היכול לשמש גם כמשקולת נייר בשל משקלו. המחיר: 35 ש"ח.

חברת 'הנמל' משיקה סדרת פירורי לחם בטעמים, בעיצוב חדש ורענן: בטעם צ'ילי, דגנים ובטעם כפרי (440 גרם, 12-10 ש"ח).

חברת 'באיר' מחדשת עם Rennie ('רני') - טבליות לעיסה להקלה מיידית של צרבת, בטעם תפוז, באריזה אישית שומרת טריות (36 יחידות, 24.90 ש"ח).

המטבחון

אופן ההכנה

ערבבו בקערה את כל החומרים, מלבד מרכיבי הרוטב. צרו קבבים קטנים. צלו בגריל או במחבת או מרחו שמן זית ואפו בתנור. ערבבו את חומרי הרוטב, תבלו במלח ובפלפל לפי הטעם והגישו לצד הקבבים.

קבב טונה בפלפל חריף באדיבות 'טונה סטארקיסט'

החומרים (ל-4 מנות)

2 קופסאות טונה עם פלפל חריף, מסוגנות היטב
2 נתחי פילה של דג כלשהו ללא עצמות, טחון או קצוץ דק בסכין
1 גזר, קצוץ או מגורד
כף גרעיני חמנייה
2-1 גבעולי סלרי קצוצים
2 פרוסות לחם יבש, חתוכות לקוביות קטנות (בלי ה'קשה')
ביצה טרופה
חופן עלי כוסברה קצוצה
לרוטב: 3 כפות מיון
צלפים לפי הטעם
3 שיני שום
קצוצות
בצל סגול בינוני קצוץ דק
חצי קולורבי קצוץ דק
4-3 כפות יין לבן
קליפת לימון מגורדת

"פנים בפנים" לימודי תעודה בפסיכותרפיה בדרך החסידות

קליטה לטירה

יום פתוח ביום ראשון ט"ו אלול

ההרשמה בצינור

לתוכנית הכשרת יועצות ומטפלות למחדי בוקר וערב

שיטת לימוד מיוחדת המשלבת את תובנות החסידות עם שיטות עכשוויות כגון: אימגו, קאוצ'ינג, דימיון נובע ועוד. התוכנית מיועדת לרוצות לצמוח ולהצמיח, לעוסקות במקצועות ההכוונה, הטיפול והתרפיה, ולכל מי שמאמינה ויכולה לחולל שינוי

בין הנושאים הנלמדים:

מבנה הנפש על פי פנימיות התורה - כלים מעשיים למטפל
סוגי אהבה - להגיע לפתיחת הלב
הטיפול בצער על פי חסידות - להניע את הנפש מחדש
להגיע לזוגיות תומכת ואוהבת - מתוך העמקת השלמות בקשר

להיות יועץ - אבחון וכלים, פיתוח כלי יעוץ אישיים ויחודיים
להמתיק את הדינים בשורשים - כבוד ההנהגות עם תיקון משקעי העבר ('אימגו חסידי')

גלגול את הפתרון הנובע
שבתות וחגים ככלי לצמיחה בחיי המשפחה, ועוד...

בין המרצים:

הרב אליהו לוי | הרב קובי פלדמן | מתי וקסלר | עמית קדם | ד"ר ברוך שולמן | גב' נחמה גרוס ועוד

הלימודים מתקיימים במרכז ירושלים אחת לשבוע במשך שלוש שנים - ללומדות שנה אחת תינתן תעודה

הבוגרות שלנו כבר משתלבות במרכזי הטיפול שלנו

אפשרות לקבלת מלגות

אור חיה
המרכז העולמי לאישה היהודית בירושלים
www.orchaya.org.il

רח' ישעיהו 12, ירושלים
פרטים והרשמה בטל: 052-4873487
פרטים נוספים באתר: www.orchaya.org.il

תכניות מורשת ישראל

www.jerusalem.muni.il

שרים קרליבן

נחמא נחמא זמני יאמר אלוקים

עם הזמרים

חזקי סופר
ושלמה כ"ץ

אמן אורח הכנר ניר סרוסי
ניהול מוסיקלי ערן קליין

שרים ומנגנים בצוותא מניגוני הרב שלמה קרליבן זצ"ל
בשילוב קטעי מולטימדיה נדירים של הרבי המרדך

המופע יתקיים א"ה
במוצ"ש 'ואתחנן-נחמו'
ט"ז באב תשע"ב 4.8.12, בשעה 21:45
באולם ז'ראר בכר, רח' בצלאל 11, ירושלים

עלות כרטיס: 50 ש"ח
לרכישה: בימות *6226
ובערב האירוע בקופת האולם
02-6251139

לנוחיותכם, מומלץ להצטייד בכרטיסים מראש

מינהל תרבות, חברה ופנאי - האגף לתרבות ואמנויות

BU
כיון - הלכה אישית

החנות המובילה בארץ בהתמקדות בך - הלוקחה!
חנות יוקרתית - אך לא יקרה
מבצעים מיוחדים בחנות, מתחלפים כל שבוע!
כאן ב-BU הלכה אישית
תמצאי את מיטב המותגים המובילים, יחס אישי
ומקצועי, יבוא אישי במחירים הזולים בארץ.

10% הנחה

לכלות ולבנות משפחה מדרגה ראשונה
בהצגת קופון זה יש כפל מבצעים עבור כלות בלבד *על כל המוצרים בחנות!

ניתן לקבוע מועד לקניה פרטית ללא חוספת במחיר

פתוח ראשון 9:00 - 22:00 יום 1 - 13:00 - 9:00
מוצ"ש - משעה אחרי צאת השבת עד 23:00

100 נטר 1 (השדרה החדשה) רח' יפוא 234, ירושלים טל. 072-2505540

קשת
הכל אצלנו טעם

קופון השבוע
בקניה מעל 50 ש"ח

שבלונה לשוקולד
לעיטור גביעי קינות, לבסיסי שוקולד לפטיפורים ועוד

24.90 ₪ במקום 54.90 ₪
*מהדגמים שבמבצע, התמונות להמחשה בלבד

התבצעה בחנוך בין החודשים: 4-10/8/2012

בואי להתאכזר באוכל אכזרי חלופות האקסלוס באיורים שתוארו אליהן

שעות פתיחה:
א-ה 14:00-10:00 10:00-17:00
1 13:30-10:00

כל מוצרי ואבזורי האפייה
אלוף הביתה בקליק אחד!
www.keshetbaking.com
keshet@keshetbaking.com

97 שמאל הנביא ירושלים
02-5825169
הרח' 7 ביתר עלית
02-5806310

Oceans Pearl
Robes De Bain Tsnout

בס"ד

70% הנחה
על פריט שני

ירושלים:
בית וגן
054-5428026
קניון רב שפע ק"ב,
קניג גורג' 4
077-2017211
בית שמש
052-7112612
רמת אשכול
052-3946648
בני ברק:
054-9345463

נח • מתייבש ברגע • בד איכותי מאיטליה
הגנה UV 50 • עמיד בכלור • לכל פעילות בשמש

בגד ים צנוע

WWW.OCEANSPEARL.COM MODEST SWIMWEAR

שרים ומספרים בצוותא
דודו אלהרר ויהודה גרינבוים

054-6717140 | sing4u10@gmail.com | www.sing4u.co.il

מדרשת אמנונה
מרכז להב"ה
ע"ש משה' ונגרובסקי

מדרשת אמנונה
02-5324108
www.miemunah.org
אתר: info@miemunah.org

נשים נשואות הרוצות להיות שותפות בתהליך חשוב ומשמעותי זה, מוזמנות ליצור קשר עם:

מדרשת אמנונה, 02-5324108
www.miemunah.org
אתר: info@miemunah.org

רכוזת התוכנית:
אסתי משלוח, 052-5665317
יעל שיין, 054-5481697

הקורס יתקיים בעז"ה בימי שלישי בין השעות 19:00-22:15, ברח' החייל 43 הגבעה הצרפתית, ירושלים.

הקורס יפתח בל' בתשרי, 16/10/12
הקבלה מותנית במילוי שאלון אישי וראיון

בוק בינלאומי

ב'וק בינלאומי'
מקדמת את שירות 'הסינון החכם' של החברה לתכנים בלתי ראויים, ויוצאת במבצע ייחודי במסגרתו תעניק את השירות למשך שנה חנם. הסינון מבוסס על טכנולוגיה מתקדמת המאפי' שרות אופציות רבות לניהול עפ"י בחירת ונוחות הלקוח. שירות הסינון מגדיר מראש תכנים בלתי ראויים ומסנן עפ"י למעלה מ-14 קטגוריות סינון. בנוסף לכך, לכל אחד מבני הבית ניתן להגדיר פרופיל אישי בהתאמה. כמו כן מותקנת אופציה לניהול זמני גלישה עבור ההורים. המבצע למצט' רפים חדשים ולמשדרגים לחבילה במהירות גבוהה יותר, עד ה-31.8. לפרטים והרשמה: 03-9203039.

לחישת
לחישת

"מה ביקשתי... שי קנה לי מתנה!", "אני אמרתי שאני לא מוכן לשטוף כלים??" - "בני גינו" - דרמה קומית מעולה מבית 'תיאטרון לחישה' - הצגה מצחיקה, שנונה ומרגשת של זוג שחקנים נשוי - על השונה והמשותף, החלומות, הפ' רשנויות, תקשורת זוגית, וכל מה שבינינו... אחרי ההצלחה הגדולה ב'בנין שלם' הקיץ - 'בנינו' בסבב הופעות פתוחות: ברחובות (א' באלול), בפתח תק' ווה (ב' באלול) וירושלים (ד' באלול). הביקורות מעולות! רוצו לראות. לפרטים: 052-5802674, אתר אינטרנט: www.lechisha.com.

רשת 'ביג שופ' נערכת לקראת החזרה לבית הספר ומציעה סל מוצרי רים איכותי ממיטב המור תגים המובילים, ומביאה פתרון כולל להורים תחת קורת גג אחת, הכול במחירים מנצחים ובמקום אחד גדול, ממוזג ומגוון. החל מ-99.99 ש"ח לתיק בית ספר כולל ציוד. ב'ביג שופ' תמצאו ציוד לבית הספר עפ"י רמות מחיר שונות, מותג, וגילאים - החל מתיקים, קלמרים, מדבקות, עטים, יומנים, מחברות, תיקי אוכל, מימיות, מערכות שעות, תיקי ציור, ערכות יצירה לגן, גאדג'טים, משחקי הכנה לבית הספר, נעליים, מכנסים, חולצות בית ספר ועד ציוד אלקטרוני מתקדם.

רשת 'ביג שופ' נערכת לקראת החזרה לבית הספר ומציעה סל מוצרי רים איכותי ממיטב המור תגים המובילים, ומביאה פתרון כולל להורים תחת קורת גג אחת, הכול במחירים מנצחים ובמקום אחד גדול, ממוזג ומגוון. החל מ-99.99 ש"ח לתיק בית ספר כולל ציוד. ב'ביג שופ' תמצאו ציוד לבית הספר עפ"י רמות מחיר שונות, מותג, וגילאים - החל מתיקים, קלמרים, מדבקות, עטים, יומנים, מחברות, תיקי אוכל, מימיות, מערכות שעות, תיקי ציור, ערכות יצירה לגן, גאדג'טים, משחקי הכנה לבית הספר, נעליים, מכנסים, חולצות בית ספר ועד ציוד אלקטרוני מתקדם.

72

'תנובה' משיקה מוצר נוסף בסדרת גבינות 'תנו' בה' בטעמים: גבינה לבנה 5% בטעם פלפלים ושום, במשקל 250 גרם. הגבינה החדשה מצטרפת לסדרת הגבינות בטעמים, הכוללת גבינה לבנה עם זיתים ירוקים, גבינה לבנה בטעם בצל מטוגן וגבינה לבנה עם תבליני גינה. הגבינה בעלת מרקם עשיר ומהווה שדרוג לכ' ריך או מתבל קליל לארוחה חלבית. הגבינה נמכרת במחיר זהה לגבינה רגילה: 6.33 ש"ח. כשרות: 'ועדת מהדרין תנו' בה' בראשות הגר"מ גרוס והגר"מ שטרן.

Ador

חדש על מדף מוצרי המזון:
ערכת 'שף הדרך' להכנת מג' וון ארוחות אישיות, מות' אמת לטיוולים ונסיעות בארץ ובחו"ל. מדובר בערכה להכנת ארוחה בשרית כשרה למהדרין, בתנאי שטח, ללא כל צורך במ' קור חימום. בעזרת פטנט חדשי וייחודי המאפשר את שמי' רת המזון ללא צורך בקירור, חימום האוכל בעזרת ערכת חימום הנמצאת בתוך מגשי המזון, ללא צורך במקור חי' מום או אש - מתקבלת בתוך 12 דקות בלבד ארוחה בשרית מבושלת וחמה, המיוצרת מחומרים טבעיים בלבד ומכילה 320 גרם של מנה איכותית בטעם בית'. המחיר: 30 ש"ח. לפרטים והזמנות: 03-6006669.

האינפורמציה במדור זה מטעם החברות ועל אחריותן

תילתן' - הקמפוס החרדי, פותח את שעריו לקראת שנת הלי' מודים שקרובה, ומציע לך לל' מוד מקצוע מרתק עם נשמה, בתחום הרפואה המשלימה, באווירה חרדית ובהכוונת רבי' נים ואנשי חינוך. ב'תילתן' תוכלו ללמוד בין היתר קורסים ומס' לולים רבים במקצועות הפארא רפואי: פסיכותר' פיה הוליסטית, ייעוץ רגשי, תרפיה בהבעה וביצירה, יועצת ומאבחנת נוירופסיכודידקטית, ליצנות רפואית ותומכת לידה. בנוסף, מתקיימים קורסים בשיתוף היח' דה להשתלמות ולהדרכה בית הספר לחינוך באוניברסי' טת 'בר אילן': גישור, ייעוץ ארגוני והנחיית קבוצות.

לאחר שעלה על התווה להשגת יעד התשואה להון של כ-15% לפי התוכנית האסטרטגית הנוכחית שלו, עוד לפני תום תקופתה, משיק 'מזרחי-טפחות' תוכנית אסטרטגית חדשה לשנים 2013-2017, ובראשה יעד תשואה להון של כ-17% בשנת 2017. דירקטוריון הבנק, בראשות יעקב פרי, אישר את התוכנית לאחר מספר ימי דיונים שבהם הציגו המנכ"ל, אלי יונס, וחברי ההנהלה את יעדי הבנק בשנים הבאות, במגוון תחומי הפעילות. התוכנית מתבססת על מספר מטרות ומאמצים עיקריים, תוך שמירת מעמדו של 'מזרחי-טפחות' כמוביל בשוק המשכנתאות, חיוק תפיסת השירות והרחבת בסיס הלי' קוחות העסקיים.

מזרחי טפחות
מטפלים בכסף של אנשים

רוצים לקנות רכב במחיר מותאם לכיסכם? בקבוצת 'אלדן', מהמובילות בישר' אל בתחום הליסינג, מכירה והשכרת רכב ממליצים:

לפני שקונים רכב בודקים ב'אלדן' ונהנים ממחירים נוחים במיוחד. ב'אלדן' תוכלו ליהנות מפריסת סניפים אר' צית, משירות מקצועי, יחס אישי, מגוון פתרונות מימון גמישים ומגוון עצום של רכבים. אז למה אתם מחכים? זה הזמן להתקשר: *3878 מכל טלפון. 'אלדן' מפעילה 35,000 רכבים במגוון דגמים באמצעות כ-24 סניפים ברחבי הארץ. ייחודה בחווית שירות יוצאת דופן המור' ענקת ללקוח ע"י עובדי 'אלדן', ללא סוכנים ומתווכים, עפ"י סטנדרט איכות ומקצועיות גבוהים ביותר.

72

חברת 'קוסמופארם' משיקה סדרה חדשה של 'לחות לשיער' כ'ף בשופרת 200 מ"ל: 'כ'ף' לחות לשיער מתולתל, 'כ'ף' לחות לשיער יבש/צבוע, ו'כ'ף' לחות light לשיער מתולתל. הסדרה החדשה מגיעה בשופ' פרת לנשיאה קלה ונוחה בתיק, לעיצוב מהיר וטיפוח מושלם בכל מקום ובכל רגע. הנוסחה הייחודית של לחות לשיער 'כ'ף' מכילה רכיב HSP המרגיע את עור הקרקפת ומגן עליו מפני גירויים ויובש, בתוספת פרו ויטמין B5, העוטף את השערה, מזין אותה בלחות ומעניק לה מראה בריא וזוהר והידרוויטון - חומר לחות המגן על השיער מפני יובש, נוקי קרינה ואקלים. המחיר: 15 ש"ח.

RAPOO

חברת הציוד ההיפ' RAPOO, המתמחה בציוד אלחוטי, משיקה בישראל באמצעות 'סמיקום לק' סיס' את עכבר המחשב RAPOO 3100, הפועל על תדר 5GHz, זאת לעומת הדור הקודם של העכברים הפועל בתדר המוכר 2.4GHz. לע' כבר מנגנון המאפשר לו 18 חודשי עבודה רצופה ללא החלפת סוללה, תכונה המעניקה לו יתרון משמעותי. לעכבר מקלט ננו רסיבר והיר המאפשר חיבור קבוע לשקע ה-USB במחשב, בשיטת חבר ושכח. המקלט מאפשר קליטה ושידור יציב של עד 10 מטר. לעכבר עין אופטית DPI 1000 המאפשרת תנועה חדה ומדויקת על המסך. מחיר: 115 ש"ח.

RAPOO

חברת הציוד ההיפ' RAPOO, המתמחה בציוד אלחוטי, משיקה בישראל באמצעות 'סמיקום לק' סיס' את עכבר המחשב RAPOO 3100, הפועל על תדר 5GHz, זאת לעומת הדור הקודם של העכברים הפועל בתדר המוכר 2.4GHz. לע' כבר מנגנון המאפשר לו 18 חודשי עבודה רצופה ללא החלפת סוללה, תכונה המעניקה לו יתרון משמעותי. לעכבר מקלט ננו רסיבר והיר המאפשר חיבור קבוע לשקע ה-USB במחשב, בשיטת חבר ושכח. המקלט מאפשר קליטה ושידור יציב של עד 10 מטר. לעכבר עין אופטית DPI 1000 המאפשרת תנועה חדה ומדויקת על המסך. מחיר: 115 ש"ח.

לימוד סלולרי

בלי שהרגשנו, מחציתו של החופש הגדול כבר עברה. בחלק מבתי הספר המורים והתלמידים כבר מזמן שכחו אלו את אלו, ועשויים להיפגש רק באקראי במהלך טיול בצפון, בפתחו של מעיין נסתר או בבריכה בגולן. ואולם, ישנם בתי ספר שמניחים לשמור על קשר עם התלמידים גם בחופשה. הרב יהודה פלס, ראש אולפנת אמי"ת בצפת, מספר ל'בשבע' כי בצד האולפנינוק, קייטנת קיץ שהסתיימה בשבוע שעבר, הופעל מים נוסף - בית מדרש סלולרי. ברשת אמי"ת החליטו לר-תום את הטכנולוגיה לתועלת התלמידים, ועם יציאתם לחופשה קיבלו תלמידות האולפנא מספר חנימי של 'בית סלולרי' ולו"ז שיעורים שנשלחו בדואר אלקטרוני ובמסרונים.

"יש לנו שלושה שיעורים מוקלטים בכל שבוע", אומר הרב פלס, "שיעור בהלכה, שיעור סביב חוברת 'במעגלי חופש' בהוצאת החמ"ד ושיעור בפרשת השבוע. בנוסף נערך גם שי-עור ועידה שבו מתנהל דיון פתוח בין תלמידות לצוות המחנ-כים. בעיניי בית המדרש הסלולרי הוא אמצעי משמעותי לשי-מירה על קשר עם הבנות גם בימי החופשה. משפחת האולפנית איננה מתפזרת אלא מתכנסת ללימוד תורה בצוותא".

יש לציין כי הרעיון הועתק ממערכת שיעורים דומה

שמאל אדלמן

שהופעלה עבור חיילים דתיים בצה"ל וזכתה להצלחה רבה. המטרה העומדת מאחורי בית המדרש הסלולרי היא חיבור קהילתי ומשפחתי של בית הספר לתלמידים. במוסדות הרשת באזור הדרום משמש בית המדרש גם בשעות מתיחות ביטחוני-ת כשבתי הספר אינם פועלים.

ההיענות למיזם היתה בהחלט חיובית. תלמידות, בוג-רות ואף אימהות הצטרפו לשמיעת השיעורים. "אנחנו יוש-בות ומאזינות יחד לשיעור", אומרת זהבית, מורה ואם לבת באולפנא, "בלעדי, אני לא יודעת אם היינו מגיעות ללמוד תורה יחד באמצע השבוע. בנוסף לכך, השיעור תורם לקשר אם-בת, ואחרי השיעור אנחנו דנות על מה ששמענו. בעיניי זה מיזם מיוחד".

ד"ר אמנון אדור, מנכ"ל רשת אמי"ת, אומר כי "אנחנו רואים חשיבות גדולה בשמירה על הקשר עם התלמידים גם בימי החופשה. תלמידינו יודעים כי בית הספר שלהם איננו בית חרושת לציונים אלא בית של חינוך עימו הם שומרים על קשר גם בשבועות החופש הארוכים. 'בית המדרש הסלולרי' הינו דרך נוספת, ייחודית, לשמירה על קשר ועל רצף לימוד התורה".

הסדר קרבי

באדיבות איגוד ישיבות ההסדר

תלמידי ישיבות ההסדר יפקדו בחודש הקרוב את בסיס הקליטה והמיון (בקו"ם) כחלק מגיוס אוגוסט שהחל כבר השבוע. מדובר על גיוס של כ-450 תלמידים, אשר מתוכם 85 אחוזים ישרתו כחיילים קרביים. בשירה וריקודים על הזכות שנפלה בחלקם, הגיעו תלמידי ישיבות ההסדר במהלך השבוע ללשכת הגיוס בתל השומר כאשר הם מלווים בבני משפחותיהם והרבנים מהישיבות בהן

למדו. תלמידי הישיבות התגייסו ליחידות החי"ר גולני, גבעתי, איסוף קרבי, כפיר, נח"ל וצנחני, ובנוסף גויסו גם לחיל השריון ולחיל הים. גיוס אוגוסט מאופיין בבחורים שעברו כבר שנתיים לימודים בישיבה ורובם מעל גיל 20. המיוחד בגיוס הנוכחי הוא השיעור הגבוה של תלמידים נשואים.

רבקי גולדפינגר

גם לרגישים לגלוטן מותר להנות ממאפה בית טוב וטרי!

סדנא בסיסית לאפייה ללא גלוטן

הסדנא כוללת 3 מפגשים של שעות וחצי כל אחד, בהם נלמדים:

- יסודות האפייה ללא גלוטן
- הכרות עם סוגי בצקים שונים
- התנסות מעשית בהכנת מגוון רחב של מתכונים
- סדנא מתקיימת בבני ברק ובירושלים
- החומרים בכשרות מהודרת
- לנשים ונערות בלבד

יפה פרידמן | יעוץ והדרכה אישית | הנחית סדנאות אפיה ובישול לבעלי רגישות לגלוטן (צליאק)

054-8430-185 | yf11@neto.net.il

כשבארץ ובאירופה חמסין, חופשה קרירה זה רק בקורשבל!

היעד היקרתי של שווייץ העולם פתוח בשבילכם

לה-טניה קורשבל

סמך לצרפת - איטליה - שווייץ - בגובה 1,400 מ'

חופשת הקיץ שלכם בפסיגת האלפים הצרפתיים

אפשרות לשילוב שורשים קרובי המשפחה או קרובי רחוקים

חבילת 7 ימים כולל טיסות והעברות הוספנו טיסות ל-7/8/12

03-5788888

רח' רבי עקיבא 15 בני-ברק

www.ctravel.co.il, ctravel@ctravel.co.il

בחור'ל בטויל ובכל מקום ארוחה כשרה חמה ואיכותית

פנטז עולמי

לחיימום בעזרת שקית חימום ולשמירת האוכל לאורך זמן

לפרטים ולהזמנה: www.chef-haderech.com

טל. 03-6006669

חפשו 'שף הדר' ב f

דיל plus נופש כשר משתלם יותר

משתלם יותר טל. 03-61-61-999

מחלקת קבוצות | אירועים | שבתות חתן | ימי עיון וכנסים

מתחם ארזים	סוויטות אילנד	נווה אילן	לאונרדו	עץ הזית	המלך שלמה	המלכים	לאונרדו
טבריה	נתניה	הרי ירושלים	ירושלים	אוגוסט אמצ"ש	ירושלים	ירושלים	רחובות
אוגוסט אמצ"ש	515	אוגוסט אמצ"ש	285	270	325	335	335
395	440	313	330	270	325	335	335
לינה וא. בוקר	לינה וא. בוקר	לינה וא. בוקר	לינה וא. בוקר	לינה וא. בוקר	לינה וא. בוקר	לינה וא. בוקר	לינה וא. בוקר
3 ילדים חתן	2 ילדים בחדר	למזמינים 3 לילות	למזמינים 2 לילות	למזמינים 3 לילות	למזמינים 2 לילות	למזמינים 2 לילות	למזמינים 2 לילות

"המחירים לאדם בחדר זוגי לילה, עפ"י מינימום לילות ותנאי המכירה במלונות."

www.DealPlus.co.il

שבתות לקבוצות

מלון פרימה המלכים ירושלים

ברמות שפירא

759

1,129

שבתות חתן קבוצתיות

580

077-7575937

www.orientours.co.il

קו טלפון ביתי

שיחות ללא הגבלה

גם לנייח וגם לנייד

7990

להצטרפות: 073-740-45-00

קייטרינג

מבחר תפריטים

150

050-8738000

www.turkiz.co.il

מסע מוסיקלי אל העיירה היהודית

- פרקי חזנות בעיבוד רענן
- ניגוני חסידים - ישן וחדש
- שיירי קרליבך ועוד
- מתאים למסעות שורשים, מלווה מלכה, מסיבות ר"ח ועוד...
- תוכניות מיוחדות לשבתות חתן, בר מצווה וכד'
- פינוס אנגל - חזן בקהילות בארץ ובחו"ל

פניחם: 052-5743551 | 02-9963799

חופשות קיץ במחירים מיוחדים בכל בתי המלון ברחבי הארץ!

לפרטים 6768*

עמודים 2,4,6

נצור

נופש ותיירות

אירוח בפלטרין

בכשרות הבדץ של העדה

אחד העם 8 טבריה 04-6790829

פלאטין-86

לילה 590

שבת פנסיון מלא 990

ארוחה בשרית 80

ילד 50%

ההורים רגועים אתם גם.

בית הורים גני מרגוע

הרב קוק 31 בני ברק | 03-6182542

הדים

הרשת הגדולה בישראל לשיקום השמיעה והדיבור

לכתבה המלאה - עמוד 16 באתנחתא

סיכור ההצלחה נמשך: "הדים", הרשת המובילה לשיקום השמיעה והדיבור, קטכה גם השנה את המקומות הראשונים במחקרים ומשאלים המובילים

בשבע

העיתון הנפוץ ביותר לציבור הדתי